

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
2016. évi beszámolója**

**Az Országos Bírósági Hivatal
elnökének
2016. évi beszámolója
B/17673**

ÁTTEKINTŐ TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	11
I. rész – Az OBH elnökének stratégiája	13
II. rész – A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége	21
III. rész – A bírósági szervezet igazgatása	39
IV. rész – A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	87
V. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai	105
VI. rész – A képzés	121
VII. rész – A nemzetközi kapcsolatok	137
VIII. rész – A bírósági szervezet integritása	151
IX. rész – A bírósági szervezet kommunikációja	171
X. rész – A bírósági szervezet informatikai helyzete	181
XI. rész – A bírósági szervezet működését biztosító épületek	191
XII. rész – A bírósági szervezet gazdálkodása	205
XIII. rész – Projektek	215
XIV. rész – Az Országos Bírósági Hivatal működése	223
XV. rész – Az Országos Bírósági Hivatal elnöke feletti felügyelet	233
MELLÉKLETEK	237

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	11
I. RÉSZ – AZ OBH ELNÖKÉNEK STRATÉGIÁJA	13
II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉGE	21
1. A bírósági szervezet 2016. évi tevékenysége számokban.....	22
1.1. Ügyérkezés	22
1.2. Ügybefejezés	23
1.3. Ügyhátralék	23
1.4. Időszerűség	25
1.4.1. Befejezett peres ügyek.....	25
1.4.2. Folyamatban maradt ügyek.....	26
1.5. A központi régió	27
1.5.1. Fővárosi Törvényszék.....	27
1.5.2. Budapest Környéki Törvényszék.....	28
1.5.3. Fővárosi Ítélőtábla	28
1.6. A bírói munkateher.....	29
2. Ügyforgalmi kihívások	29
2.1. Devizahiteles ügyek.....	29
2.1.1. A 2016. évben érkezett devizahiteles ügyek száma	29
2.1.2. A 2016. év végén folyamatban maradt devizahiteles ügyek száma	30
2.1.3. A devizahiteles ügyek munkaterhének feldolgozása 2016-ban az egyes törvényszékeken.....	31
2.1.4. Eljárás felfüggesztése befejezésmóddal befejezett ügyek száma 2016-ban.....	31
2.2. Civil szervezetek bejegyzése.....	32
2.3. Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet.....	33
3. Az ítélezés megalapozottsága	35
4. Az igazságszolgáltatási tevékenység eredményessége az EU eredménytáblája szerint.....	36
5. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	37
III. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET IGAZGATÁSA	39
1. A bírósági szervezetrendszer változása	40
1.1. A bírósági szervezetrendszer	40
1.2. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok.....	41
1.3. Közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok.....	41
1.4. A szabálysértési ügyek központosított ügyintézése	44
2. A bírósági szervezet vezetői	45
2.1. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	45
2.2. A bírósági vezetők száma.....	46
2.3. Vezetői változások	46
3. A bírósági szervezet és vezetői feletti kontroll	47
3.1. Testületek	47
3.2. Az Országos Bírói Tanács	48
3.3. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke	48
3.4. Egyéb szervezetek.....	49
3.5. Érdekvédelmi szervezetek	49
4. A bírósági igazgatás eszközei	50
4.1. A bírósági igazgatás jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközei. 50	
4.1.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai.....	51
4.1.2. Vezetői ellenőrzések.....	53

4.1.3. Vizsgálatok.....	55
4.1.3.1. Általános vizsgálatok	55
4.1.3.2. Célvizsgálatok	58
4.1.4. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	59
4.2. A bírósági igazgatás egyéb vezetési eszközei.....	61
4.2.1. Értekezletek, konzultációk, workshopok	61
4.2.2. Munkacsoportok	63
4.2.3. Pilot programok	64
4.2.4. Hálózatok.....	65
4.2.5. Protokollok, ügymenet leírások	66
4.2.6. Intézményi stratégiák	67
4.2.7. Országos programok.....	67
4.2.8. Igazgatási feladatokkal való megbízás	68
4.2.9. Együttműködési megállapodások	68
4.2.10. Igazgatási munkát segítő fejlesztések	69
4.2.10.1. Elektronikus befizetés	69
4.2.10.2. Érkező ügyek súlysza.....	70
4.2.10.3. Az E-per	70
4.2.10.4. A civilszervezetek nyilvántartásának elektronizálása	70
4.2.10.5. A cégügyszak	71
4.3. Országos programok	71
4.3.1. Időszakos programok	71
4.3.1.1. „A szolgáltató bíróságért!” program	71
4.3.1.2. Fenntartható Fejlődés Program	73
4.3.2. Állandó programok	74
4.3.2.1. Bírósági közvetítés	74
4.3.2.2. Nyitott Bíróság	76
4.3.2.3. Gyermekközponú Igazságszolgáltatás	77
4.3.2.4. Tanúgondozás és áldozatvédelem	79
4.3.2.5. Jó gyakorlatok	81
4.4. Ügyfélkapcsolatok	82

IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETE 87

1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	88
1.1. Jogállási tárgyú jogszabály-módosítások	88
1.2. A bírósági szervezetet és jogállást érintő egyéb jogszabály-módosítások	88
1.3. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása	88
1.4. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások	90
1.5. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai	91
1.5.1. A polgári, valamint a közigazgatási és munkaügyi ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítások.....	91
1.5.2. A büntető, valamint a közigazgatási és munkaügyi ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítások.....	92
2. Az OBH jogszabály-veleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	92
2.1. Az alkalmazott munkamódszerek.....	92
2.1.1. Célok, prioritások.....	92
2.1.2. Munkamódszerek	93
2.1.3. Tájékoztatók, kommunikáció és külső kapcsolatok	93
2.1.4. Jogszabály-módosításokra felkészítő képzések	94
2.2. Véleményezett jogszabályok és eredmények.....	94
2.2.1. Kódexekkel kapcsolatos véleményezési munkálatok	95
2.2.1.1. A polgári perjogi kodifikáció	95
2.2.1.2. A büntető eljárásjogi kodifikáció.....	96
2.2.1.3. A közigazgatási perjogi kodifikáció	97
2.2.2. Egyes eljárások.....	98

2.2.2.1. Cégeljárás.....	98
2.2.2.2. Civil szervezetek nyilvántartásba vétele, beszámolóí.....	98
2.2.2.3. Csőd- és felszámolási eljárás.....	98
2.2.2.4. Polgári peres eljárások.....	98
2.2.3. Jogszabály-véleményezési szakértői hálózat.....	98
2.3. Kezdeményezések.....	99
2.3.1. 2016-ban elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok.....	99
2.3.2. 2016 II. félévben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok.....	101
2.4. Szakmai párbeszéd.....	102
3. A bírósági szervezetet érintő bírósági döntések.....	102
3.1. Alkotmánybírósági határozatok figyelése.....	102
3.2. Európai Unió Bírósága (EUB).....	102
3.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB).....	103

V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI..... 105

1. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak.....	106
2. Változások a bírói karban.....	108
2.1. Szolgálati jogviszony megszűnések.....	108
2.2. Pályázatok, kinevezések.....	108
2.3. „Mozgóbíró”.....	109
3. A bírói kar összetétele.....	109
3.1. Nemek szerinti megoszlás.....	109
3.2. Életkor és szakmai gyakorlat szerinti megoszlás.....	110
3.3. Kijelölések.....	111
3.4. Kirendelések.....	112
3.5. Címviselés és címadományozás.....	112
3.6. Többlet képzettség.....	113
3.7. Nyelvvizsga.....	114
4. Emberi erőforrások optimális elosztása.....	114
4.1. Létszámváltozások.....	114
4.2. A bírói álláshelyek nyilvántartása.....	115
4.3. A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata.....	116
4.4. Bírói életpálya.....	116
5. Szabályzatok.....	119
5.1. Értékelési szabályzat.....	119
5.2. A bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzat.....	119

VI. RÉSZ – A KÉPZÉS 121

1. Az OBH elnökének stratégiai céljai a képzéssel összefüggésben.....	122
2. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése.....	122
3. Központi képzési terv és programok.....	124
3.1. A 2016. évi központi képzések kiemelt célcsoportjai.....	124
3.2. A 2016. évi központi képzések kiemelt fókusztemái.....	124
3.3. Központi helyi és regionális képzések.....	125
3.3.1. A 2016. évi központi helyi/regionális kötelező képzések témái.....	125
3.3.2. A 2016. évi központi helyi/regionális ajánlott képzések témái.....	125
3.4. MIA helyszínen tartott központi képzések.....	126
3.4.1. Bírói hivatásra felkészítő alapképzések.....	127
3.4.2. Országos programok, hálózatok.....	127
3.4.3. Elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések.....	127
3.4.4. Kompetenciafejlesztés.....	128
3.4.5. A Jogtár program használatának oktatása.....	130
3.4.6. Nemzetközi és hazai tudományos konferenciák.....	131

4. Pályázatok és tudományos kutatások.....	132
4.1. Mailáth György Tudományos Pályázat.....	132
4.2. Ráth György Pályázat.....	132
4.3. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások	132
5. Bírósági fogalmazói versenyvizsga	132
6. A Magyar Igazságügyi Akadémia szolgáltatásainak fejlesztése	134
6.1. A MIA épületét érintő szolgáltatási fejlesztések.....	134
6.2. Balatonszemesi projekt	134

VII. RÉSZ – A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

1. Nemzetközi kapcsolatrendszer	138
1.1. Az OBH nemzetközi kapcsolatai	138
1.2. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában, kiküldetések	140
1.3. Nemzetközi megkeresések, látogatások.....	140
1.4. Az OBT nemzetközi kapcsolatainak támogatása	141
1.4.1. Az Európai Igazságszolgáltatási Tanácsok Hálózata	141
1.4.2. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata	141
1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása	141
2. A MIA által szervezett nemzetközi képzések	141
2.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai	142
2.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális és bírósági vezetők részére létrehozott új csereprogramjai	142
2.3. EJTN THEMIS fogalmazói verseny	142
2.4. A Visegrádi Négyek együttműködés.....	143
2.5. Európai Jogakadémia (ERA).....	143
2.6. OBH elnöki ösztöndíjprogramok	143
3. A MIA által szervezett nemzetközi rendezvények	144
3.1. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia.....	144
3.2. Nagyköveti találkozó	144
4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat.....	144
5. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai	146
6. Kommunikáció és tudásmegosztás	148
6.1. Honlapok.....	148
6.2. Központi intranet	148
6.3. Angol nyelvű kiadványok	148

VIII. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA

1. A bírósági szervezet integritásáról általában.....	152
2. Bíróságok integritása.....	153
2.1. Lépések a bíróságok integritásának fokozása érdekében.....	153
2.2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok	155
2.3. Belső ellenőrzés	156
2.4. Épületbiztonság.....	159
2.5. Minősített adatkezelés	160
2.6. Informatikai biztonság	160
2.7. Közbeszerzések.....	160
2.8. Közérdekű adatok, közérdekű megkeresések	162
2.9. Átláthatóság és nyilvánosság	162
2.10. A bíróságok ellen indított peres eljárások	163
2.10.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya	163
2.10.2. A peres eljárások számokban	164
3. Bírók integritása.....	165
3.1. Integritási szabályzat	165

3.2. Vagyonnyilatkozatok	166
3.3. Összeférhetetlenségi esetek	166
3.4. A bírák értékelése	166
3.5. Bírák fegyelmi helyzete	168
3.6. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete.....	169
IX. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET KOMMUNIKÁCIÓJA.....	171
1. Szervezeti keretek.....	172
1.1. Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat.....	172
1.2. Sajtószóvivői Munkacsoport.....	172
1.3. Az OBH szerepe a bírósági kommunikációban.....	172
2. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság	172
3. Külső kommunikáció	173
3.1. Sajtókapcsolatok.....	173
3.1.1. Kommunikációs kérdőív 2016.....	173
3.1.2. A sajtó tájékoztatása	174
3.1.3. Sajtó-nyilvános események	175
3.2. Online felületek.....	175
3.2.1. Központi internet.....	175
3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása	175
3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények	176
3.2.1.3. Központi internetes hírlevél.....	176
3.2.1.4. Összesített tárgyalási jegyzék.....	177
3.2.2. Közösségi média, Facebook.....	177
3.3. Kiadványok, konferenciák, pályázatok	177
3.3.1. A bírósági kiadványok újratervezése.....	177
3.3.2. Hazai és nemzetközi kommunikációs konferencia	178
3.3.3. „Fókuszban a bíróság” fotópályázat	179
4. Belső kommunikáció	179
4.1. Központi intranet.....	179
4.1.1. Központi intranetes hírlevél	180
X. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INFORMATIKAI HELYZETE.....	181
1. A bírósági informatika kiemelt szerepe.....	182
2. Az informatikai szervezet.....	182
2.1. Emberi erőforrások	182
3. Bírósági informatikai infrastruktúra	183
3.1. Egységes, országos mentőrendszer bevezetése	183
3.2. Központi hálózati infrastruktúra bővítése, fejlesztése	184
3.3. Új eszközök, munkaállomások	184
3.4. Központosított vírusvédelem kialakítása	185
3.5. Országos rendszerek üzemeltetése és a felhasználók támogatása	185
3.6. Távoli munkavégzés	185
4. Licencek és szoftverfejlesztések.....	185
4.1. Licencek.....	185
4.2. Szoftverfejlesztések.....	186
4.2.1. Elektronikus per 2016	186
4.2.2. Távmeghallgatás („VIKI”) projekt.....	187
4.2.3. Elnöki iktatórendszer országos egységesítése.....	188
4.2.4. Statisztikai adatszolgáltatások továbbfejlesztése a civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban	188
4.2.5. KIRA projekt.....	188
4.2.6. További fejlesztések	188
4.2.7. Helyi informatikai fejlesztések – „Kisalkalmazások”	189

XI. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉT BIZTOSÍTÓ ÉPÜLETEK	191
1. Az országos épületállomány kataszterében bekövetkező változások	192
1.1. Az ítélkezési célra használt épületek számának változása	192
1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása	192
1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok	193
2. Felújítások, építkezések, beruházások	194
2.1. A 2016-ban befejezett beruházások	194
2.1.1. Szigetszentmiklósi Járásbíróság új épülete	194
2.1.2. Az OBH – Szalay utcai épületének korszerűsítése	194
2.1.3. Kisebbségi értékű beruházások, fejlesztések, korszerűsítések a Wágner Gyula Program keretében	194
2.2. A 2016-ban folyamatban lévő beruházások	195
2.2.1. A Szegedi Törvényszék és a Szegedi Járásbíróság közös Széchenyi téri épülete	195
2.2.2. Egri Törvényszék	196
2.2.3. Ráckevei Járásbíróság	196
2.2.4. Gödöllői Járásbíróság	196
2.2.5. Szarvasi Járásbíróság	196
2.2.6. Jászberényi Járásbíróság	197
2.2.7. Balatonszemesei üdülők	197
2.3. A 2016-ban megkezdett, több évre áthúzódó beruházások	197
2.3.1. Érdi Járásbíróság – újonnan felállítandó járásbíróság zöldmezős beruházása	197
2.3.2. Kiskőrösi Járásbíróság	198
2.3.3. OBH – Szalay utcai épület	198
2.3.4. Szolnoki Törvényszék és Szolnoki Járásbíróság	198
2.3.5. Miskolci Törvényszék és Miskolci Járásbíróság	198
2.3.6. Tapolcai Járásbíróság	198
2.3.7. Kiskvárdai Járásbíróság	199
2.3.8. Dunakeszi Járásbíróság	199
2.4. Az OBH Jablonszky Ferenc Pályázatai	199
2.4.1. A Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer célja	199
2.4.2. Jablonszky Ferenc Pályázat 3.	199
2.4.3. Jablonszky Ferenc Pályázat 4.	200
2.4.4. Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	200
3. Bírósági épületállomány egészét érintő fejlesztések, kiemelt projektek	200
3.1. Digitális épületfelmérés és tervtár létrehozása a BIM Projekt keretében	200
3.2. BKT – M3 Projekt	201
3.3. Kúria Projekt	201
3.4. Fővárosi Törvényszék – Budapesti II-III. Kerületi Bíróság	202
3.5. OBH-MOME Stratégiai Partnerségi Megállapodás projektjei	202
3.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” pályázat	202
XII. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA	205
1. Gazdálkodás jelentősége	206
2. Fejezeti szintű gazdálkodás	206
3. Bíróságok fejezet 2016. évi költségvetése	206
4. Saját bevételek	207
5. Külső projektek és együttműködések támogatásai	207
6. A kiadási előirányzatok teljesítése	208
6.1. Személyi juttatások	208
6.2. A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	208
6.3. Dologi kiadások	209
6.4. Felhalmozási kiadások	209
6.5. Egyéb működési kiadások	209
7. A 2016. évi hatékony gazdálkodás eredményei	209

8. Takarékosági intézkedések a kiadások mérséklése érdekében.....	210
9. Gazdálkodást nehezítő tényezők	211
10. A bíróságok gazdálkodásának külső ellenőrzése.....	212
11. KIRA Projekt	212

XIII. RÉSZ – PROJEKTEK..... 215

1. Megvalósítás	216
1.1. Belső projektek	216
1.1.1. „KIRA” projekt	216
1.1.2. „VIKI” projekt	216
1.2. Külső projektek	217
1.2.1. Biztonságnövelő projekt	217
1.2.2. Képzési projektek az Európai Jogakadémia partnerségében.....	217
2. Pályázatok.....	217
2.1. Összefoglaló a pályázati aktivitásról.....	217
2.2. Nyertes pályázatok bemutatása	218
2.2.1. Migrációs őrzetekkel kapcsolatos bírósági eljárások hatékonyságának fejlesztése	218
2.2.2. Versenyjogi képzési projekt.....	218
3. Tervezés	218
3.1. Belső projektek	218
3.1.1. E-akta projekt	218
3.1.2. E-kódex projekt	219
3.1.3. Tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, valamint távmeghallgatás megvalósítása a bíróságokon.....	219
3.2. Külső projektek	219
3.2.1. Energiahatékonysági megújulás a bíróságokon	219
3.2.2. További bírósági eljárások digitalizálása.....	220
4. Fenntartás.....	220
5. A projektmegvalósítás személyi feltételei.....	220
6. Kommunikáció	221

XIV. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE..... 223

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	223
2. Szervezeti felépítés	224
2.1. Szervezeti átalakítás	224
2.2. Szervezetfejlesztés	226
2.2.1. E-PER fejlesztés	226
2.2.2. Szabályozó és jogszabály véleményezési felület	226
2.2.3. Szabályozók adatbázis	226
2.3. A szervezet létszáma	227
2.4. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda.....	227
3. Emberi erőforrás gazdálkodás	230

XV. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ELNÖKE FELETTI FELÜGYELET 233

1. Az OBT és az OBH elnökének kapcsolata.....	233
2. Az OBT OBH-t érintő döntései.....	234
2.1. Általános központi igazgatás	234
2.2. Költségvetés	234
2.3. Statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és munkateher mérés	235
2.4. Személyzeti terület	235
2.5. Képzés	235
2.6. Az OBT döntései egyéb területen	235

MELLÉKLETEK 237

BEVEZETŐ

„Tőlünk függ minden, csak akarjunk” – írja Széchenyi István a Hitel c. művében.

2012-ben, az Országos Bírósági Hivatal létrejöttekor számos tervvel, újító elképzeléssel vágtunk neki a munkának, a bírósági igazgatási rendszer megújításának. Stratégiai célokat tűztünk magunk elé, kijelölve azt az irányt, amelyen haladni kívánunk. Az elnöki ciklusfelezőn túl egyértelműen látszik, hogy e célok mentén kiemelkedő eredményeket ért el a szervezet. A független magyar bíróságok ítélkezése hazai és nemzetközi statisztikák szerint is hatékony: az ügyfelek egyre gyorsabban juthatnak szakmailag megalapozott döntésekhez.

A beszámolási időszakban két időszakos országos program, „A szolgáltató bíróságért!” és a „Fenntartható Fejlődés” programok eredményeként a régebb óta folyó ügyek számában például látványos csökkenést sikerült elérnünk. Teljesítményünkkel az Európai Bizottság által évről évre kiadott Igazságügyi eredménytáblán rendre a tagállamok legjobbjai között szerepelünk.

Ehhez az is hozzájárul, hogy emberi és tárgyi erőforrásainkkal átgondoltan, takarékosan gazdálkodunk; a bírói munkateher országos kiegyenlítésében jelentős előrelépések történtek, az épület vagyonnal való gazdálkodásunk példaszerű. Fejlesztéseinkkel a XXI. századi nyitott és szolgáltató bíróság ideájának megvalósítására törekszünk. Internetes ügyintézési lehetőségeink kiszélesítése a digitális – tértől és időtől függetlenül, vagyis bárhol és bármikor elérhető – bíróság képét vetíti elő.

Kiemelt törekvésünk a közérthetőség, annak érdekében, hogy az ítélkezés és a bíróságok igazgatása bárki számára könnyen érthető és megismerhető legyen. Az ítélkezési és igazgatási munka teljes egészében átlátható, az igazgatási döntések kiszámíthatóak és ellenőrzöttek. A minőség biztosítása érdekében folyamatosan fejlesztjük belső képzési, továbbképzési rendszerünket, és fontosnak tartjuk a jogászai hivatásrendekkel való együttműködést.

Hiszünk abban, hogy a „jó igazságszolgáltatás”, a bíróság, mint harmadik hatalmi ág kiegyensúlyozott működése nagymértékben hozzájárul a „jó állam” koncepciójának megvalósulásához. A bíróságok és a bírák jogalkalmazóként a törvényes rend és a biztonság értékeinek szolgálatában állnak. Sikerral birkóznak meg rendkívüli kihívásokkal is, helyt álltak például a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésében is.

A jövő nagy feladata a szervezet számára az új nagy eljárási törvények: a polgári és a közigazgatási perrendtartás, valamint a büntetőeljárás alkalmazására való felkészülés. 2016 a kodifikáció éve volt: a bíróságok – gyakorlati tapasztalatokat felsorakoztató véleményeikkel, javaslataikkal – aktívan közreműködtek a korszerű perjogi kódexek előkészítésében.

Az elért eredményeket minden támogatónk és a bírósági szervezetben dolgozó valamenyny kollégámnak köszönöm. Egyúttal örömmel számolhatok be arról, hogy – az infrastrukturális fejlesztésekre évek óta megkapott jelentős költségvetési támogatás mellett – a tárgyévben megkezdődhetett a bírósági dolgozók illetményének rendezése is. A bírói alapilletmény emelése több mint egy évtizede az első – jelentős – lépés eredményeink és munkánk méltó anyagi elismerése irányában.

*dr. Handó Tünde
az Országos Bírósági Hivatal elnöke*

I. RÉSZ – AZ OBH ELNÖKÉNEK STRATÉGIÁJA

Az Alaptörvény rendelkezései kimondják: a bírák függetlenek és kizárólag a törvényeknek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatók. A magyarországi bírósági igazgatás sajátja, hogy szervezetileg is teljesen független a végrehajtó hatalomtól. A központi igazgatás feladata és felelőssége az OBH elnökének jogkörébe tartozik. Ez a jogkör azonban egyrészt a jogszabályok által korlátozott, másrészt a bírák által választott és bírákból álló Országos Bírói Tanács által ellenőrzött és felügyelt. További kontrollt gyakorol az OBH elnöke felett az Országgyűlés illetékes bizottsága és maga az Országgyűlés is, amelyeknek félévente, illetőleg évente beszámolási kötelezettséggel tartozik.

A bíróságokba vetett bizalom fenntartása és megerősítése, ezen belül a bírák függetlenségének megőrzése érdekében meghirdetett „A szolgáltató bíróságért!” program 2016. március 31-én lezárult. A programhoz kapcsolódó szervezeti vállalásokkal és a bírák, bírósági dolgozók többletmunkavégzésének köszönhetően kiemelkedő eredményeket értünk el. A két éven túl folyamatban lévő peres ügyek száma 10 hónap alatt országosan 26,88%-kal, több mint negyedével csökkent.

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016. április 22. napján meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot (FFP), melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítéltáblákon és törvényszékeken bevezetett kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt. Az FFP operatív céljai (pillérei) a magas színvonalú, időszerű ítélezéshez, az életpálya és végül, de nem utolsósorban az ügyfélkapcsolatok, kommunikáció témaköréhez kapcsolódtak. A program keretében meghirdetett pályázatban valamennyi ítéltábla és törvényszék részt vett.

A bíróságok továbbra is törekednek a magas színvonalú, időszerű ítélezésre, a korábbi programokkal és az eddigi munkával elért eredmények megtartására vagy erősítésére. Ezeket az eredményeket a bírák és igazságügyi alkalmazottak elhivatott, felelősséggel végzett munkája teszi lehetővé. Ezért a bíróságok működése során kompetencia alapú munkavégzésre, az adminisztratív terhek csökkentésére, inspiráló munkakörnyezetre és olyan feltételek kialakítására szükséges törekedni, amelyek a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára méltó életpályát biztosítanak.

Mind nagyobb hangsúlyt kap az ügyfélkapcsolati lehetőségek kiszélesítése, a bíróság szolgáltató jellegének érvényre juttatása. Ezzel összhangban pedig kiemelt fontosságú a bírósági munka érthető, közvetlen bemutatása, olyan kommunikáció kialakítása, amely alkalmas a bíróságok társadalmi megítélésének javítására.

A XXI. századi bírósági menedzsmentnek, illetve az igazgatási tevékenység magas fokú szervezettségének a megteremtéséhez ad felhatalmazást a bírósági szervezeti törvény, amely az OBH elnökét arra kötelezi, hogy kialakítsa és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot. A megfogalmazott stratégiai célok jelentőségét és helyességét az elmúlt évek eredményei igazolják vissza.

Ugyanakkor ahhoz, hogy az egyes bírák a munkájukat a társadalom bizalmától övezve végezhessék, a bírósági igazgatásnak is meg kell felelnie a XXI. századi elvárásoknak. Olyan modern megoldásokra kell itt gondolnunk, mint a proaktivitás, a társadalmi környezet bevonása, a bürokrácia csökkentése, a szolgáltatói modell, az ügyfélbarát kommunikáció, a monitoring és kontrolling rendszerek használata, az átláthatóság, a kompetencia alapú foglalkoztatás, az integritás, valamint az elégedettség és teljesítménymérés.

A bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek

Ez a legfőbb stratégiai célkitűzés, amelyhez a többi cél igazodik, amely önmagában is elegendő lehetne ahhoz, hogy a bírósági szervezet igazgatásának irányt adjon.

Az eredményeket nemcsak elérni, de megtartani is rendkívüli kihívás, mert a jogszabályváltozásokból, valamint egyes élethelyzetekből fakadóan a bírósági szervezetnek újabb és újabb ügyáradatokkal kell megküzdenie. 2016-ban a devizahiteles ügyek intézésén túl a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetből adódó feladatok ellátása jelentett többletterhet a bíróságok számára.

A 2015. évhez hasonlóan a befejezett ügyek száma (1 445 ezer) 2016-ban is meghaladta az érkeztet (1 411 ezer) ügyek számát, a folyamatban maradt ügyek száma pedig közel 10%-kal, 34 ezer üggyel csökkent (353 ezerről 319 ezerre). Ez utóbbi csökkenés – a törvényszéki másodfok és a Kúria kivételével – valamennyi ítéelkezési szinten tapasztalható volt. A perek 88%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítéelkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött, így sikerült nem csak megtartani, hanem némileg javítani is a 2015-ben elért nagyszerű eredményeket a befejezési mutatók vonatkozásában.

Az FFP-nek köszönhetően 2016-ban tovább javultak a peres és a nemperes ügyek időszerűségi mutatói, nőtt a rövid idő alatt befejezett perek aránya, míg a hosszabb ideje elhúzódó ügyeké a peres ügghátralékon belül csökkent. Az időszerűségi mutatók széleskörű javulását úgy sikerült elérni, hogy közben a hatályon kívül helyezési arányok a járásbíróságok mind büntető, mind civilisztikai ügyszakában kedvezőbbek voltak.

Az Európai Bizottság immáron 5. alkalommal készítette el 2017 tavaszán az Igazságügyi eredménytáblát, amely polgári, kereskedelmi és közigazgatási ügyeket vizsgálva összehasonlító áttekintést ad az uniós tagállamok igazságügyi rendszereinek hatékonyságáról, minőségéről és függetlenségéről. Magyarország az ítéelkezés hatékonyságára vonatkozó mutatók többségét illetően már az elmúlt években is a tagállamok első harmadában szerepelt. Kiemelkedő eredmény, hogy az eljárások átlagos hosszát tekintve az élmezőnyben vannak a magyar bíróságok mindhárom eredménytábla által vizsgált eljárástípusban. A polgári, kereskedelmi, közigazgatási és egyéb ügyek eldöntéséhez szükséges idő (első fok/nap) szempontjából Magyarország a 6. a 28 tagállam közül. Megelőzi pl. Svédországot, Hollandiát, és Franciaországot is. A közigazgatási ügyek eldöntéséhez szükséges időt (első fok/nap) figyelembe véve Magyarország a 2. csupán Svédország áll előttünk. A tavalyi 6. helyezés után 4 helyet javítottunk. Luxemburg után pedig hazánkban a legalacsonyabb a folyamatban lévő közigazgatási ügyek száma, de a folyamatban lévő polgári, kereskedelmi, közigazgatási és egyéb ügyek összesített adatait tekintve is a 3. helyen áll Magyarország.

Az eljárási folyamatok, a munkaszervezés ésszerűsítését segítik a bevezetett új igazgatási eszközök, mint például a jó gyakorlat börsék, workshopok szervezése, munkacsoportok, koordinátori és szakértői hálózatok létrehozása, célvizsgálatok elrendelése, valamint intézkedési tervek készítése. Folyamatos az ügyfélvisszajelzések tudatos hasznosítása, azaz a bejelentések alapján az egyedi panaszok elintézésén túl, a működés javítását szolgáló tanulságok hasznosítása. A munkaszervezésben segítséget jelent a bírósági vezetők számára, hogy bizonyos üggtípusok intézését a törvényszéken belül maguk is központosíthatják.

Az eljárások egyszerűsítését szolgálja az egyre nagyobb teret nyerő elektronizáció, a nyilvántartások elérhetőségének ésszerűsítése, valamint az egyes ügyviteli folyamatok automatizálása.

Az ítélezés megalapozottságának erősítése, a jogegység biztosítása a legfőbb bírói fórum, a Kúria hatókörébe tartozik. Az OBH azáltal segítheti az ítélezés színvonalának emelését, hogy a megalapozottsági mutatók folyamatos figyelemmel kísérését ösztönzi, valamint hogy felületeket és alkalmat biztosít a bírói tudás megosztására, illetve támogatja az ilyen eseményeket.

A bírói függetlenség tekintetében kiemelt jelentősége van az egyes bírók azon jogosítványának, hogy közvetlenül fordulhatnak az Alkotmánybírósághoz, illetve az Európai Unió Bíróságához. Ezen kezdeményezések és kimenetelük a bíróság belső központi honlapján a bírói kar számára naprakészen elérhetőek.

Az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása

Ez a stratégiai cél elengedhetetlen feltétel a bíróságok optimális működéséhez. Megfelelő emberi erőforrás gazdálkodással az egyes bírák munkaterhe, az ország egyes régiói közötti különbség csökkenthető, így közvetetten az ítélezés szakmai színvonala, az önképzésre fordítható idő is növelhető. Biztosítható a bírák munkáját segítő igazságügyi alkalmazottak optimális létszáma, és a folyamatos munka érdekében a következő generáció felnevelése.

A bírósági szervezetre háruló újabb feladatok, váratlan ügyérkezés növekedés, az új típusú ügyek dömpingje, valamint az ítélezés időszerűségével kapcsolatos fokozott elvárások teszik szükségessé, hogy a korlátozottan rendelkezésre álló emberi erőforrás optimálisan kerüljön elosztásra.

Kiemelt cél, hogy a létszám-gazdálkodási döntések során maradéktalanul érvényesíteni lehessen az ügyforgalmi helyzetből levonható következtetéseket, és hogy a megüresedő létszám az arra rászoruló szervezeti egységekhez kerüljön átcsoportosításra. Ezt segítik elő a bírói álláspályázatok kapcsán készített elemzések, amelyek alapján megalapozott döntés hozható arról, hogy az adott álláshely a kérelmező bíróságon vagy pedig az országos átlagnál lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben lévő másik bíróságon kerüljön-e betöltésre. Ezek eredményességéhez arra is szükség van, hogy az egyes törvényszékeken belül a bírósági elnökök maguk is vizsgálják, mérjék az emberi erőforrás-szükségletet és folyamatosan gondoskodjanak a szervezeten belüli átcsoportosításokról, valamint az észszerű munkaszervezésről.

Miközben a bíróságok teljesítményét illetően a korábban már említett Igazságügyi eredménytábla szerint az Európai Unió első harmadába tartozunk, addig a bírói fizetések terén még mindig jelentős elmaradásban vagyunk más tagállamokhoz képest. Ezért is fontos az, hogy a bírói életpályamodell kialakításra és fenntartásra kerüljön. A jogállam kiemelt tényezője az igazságszolgáltatás teljesítménye, amely elképzelhetetlen a munkáját hivatásnak tekintő, elkötelezett, felkészült, anyagilag is megbecsült bírák és igazságügyi alkalmazottak nélkül. Éppen ezért kiemelt feladat a bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményemelésének elérése. A Kormányzati egyeztetések és a nyilvánosság előtti fellépés eredményeként a bírói illetményalap 2016. október 1-jén 5%-kal, majd 2017. január 1-jén újabb 5%-kal emelkedett. 2018. január 1-jétől pedig további 5%-os emelkedés várható. Ez az eredmény a bírói és igazságügyi alkalmazotti illetmények rendezésének első lépéseként értékelhető.

A munkaerő megtartása és az utánpótlás biztosítása érdekében az OBH elnöke 2016-ban elindította a Megtartó Programot. A program célja egyrészt a bíróságon töltött szolgálati idő, valamint a többletképzettség elismerése, másrészt a rendkívül alacsony jövedelemmel rendelkező igazságügyi alkalmazottak és családtagjaik támogatása. Pénzügyi alapját a rendelkezésre álló költségvetési többlet mellett a hatékony gazdálkodásnak köszönhetően keletkezett megtakarítások képezik.

A fenti célkitűzésekhez kapcsolódik a korábban már említett FFP második pillére: az életpálya is, amelyben olyan vállalatokat tettek és tehettek a bíróságok, amelyek a dolgozók életminőségének javítását célozzák.

Tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása

A bíróságok alkotmányos működéséhez a megfelelő létszám mellett elengedhetetlenül szükséges az infrastrukturális feltételek megléte is. A tárgyi feltételek körébe tartozik a megfelelően felszerelt és kialakított épületek mellett, a gyors és elegendő számú informatikai eszköz is.

A bírósági szervezet éves költségvetésének jelentős része a bírósági szervezet kezelésében lévő épületállomány bővítését és a tárgyi környezet megújítását szolgálta. A hagyományos épületgazdálkodáson túlmenően új módszerek és irányelvek kerültek kialakításra. Az OBH az uniós pályázatokhoz hasonlóan belső pályázati rendszert működtet, annak érdekében, hogy a bírósági igények prioritizálhatóak legyenek és a központi igazgatás a döntés meghozatala során a helyi kezdeményezéseket tárgyszerűen rangsorolhassa. Mindezek mellett cél volt a bíróságok tudatosabb épületgazdálkodásra és a beruházások alaposabb előkészítésére való ösztönzése is. 2016-ban két alkalommal írta ki az OBH a Jablonszky Ferenc Pályázatot. 2016 I. félévében fűtőkorszerűsítéshez, külső nyílászáró cseréhez, elektromos és tűzjelző hálózat korszerűsítéshez, valamint biztonságtechnikai fejlesztéshez, 2016 II. félévében pedig egységes arculattal rendelkező ügyfélközpontok kialakításához kívánt pályázati forrást biztosítani az OBH.

Az OBH célja, hogy a szervezeti egységekben kialakított takarékosági intézkedésekre, kiadások csökkentésére irányuló jó gyakorlatok bevezetésre kerüljenek az egész fejezetet érintően. Az OBH a bírósági szervezet valamennyi intézményével önálló költségvetési tárgyalásokat folytatott, hogy a 2017. évi fejezeti költségvetés elosztása tárgyszerű lehessen. Ezen tárgyalások alkalmával az OBH részéről minden fejezeti feladatot ellátó szakterület képviseltette magát.

A 2012. évi felmérés szerint az informatikai eszközeink 70%-a rendkívül elavult volt, így azok nem voltak alkalmasak a biztonságos, hatékony és korszerű működtetés feltételeinek teljesítésére. A folyamatosan szaporodó elektronikus eljárások száma, valamint a nyilvántartási rendszereink megújítása is sürgős intézkedéseket és forrásbevonást tett szükségessé. Az elmúlt évek beszerzéseinek köszönhetően a bírósági szervezet informatikai eszközeit jellemző avultsági mutató folyamatosan csökken. Ennek köszönhetően 2016 végén az avultsági mutató már csak 27,2% volt. A polgári perekben történő elektronikus kapcsolattartás kiterjesztését érintően az OBH közreműködött az informatikai és jogi feltételek megteremtésében, valamint ellátta az oktatási feladatokat a bírósági szervezet, a társhatóságok, jogi hivatásrendek dolgozóinak eredményes felkészítése érdekében.

Az elektronikus kapcsolattartás 2016. július 1. napjától a polgári peres eljárásokban kötelezővé vált. A zökkenőmentes működés elősegítése érdekében 2016 áprilisában kialakításra került az E-per kapcsolattartói hálózat. A hálózattal helyben is hatékonyan segíthetők és oldhatóak meg az oktatási feladatok, a kérdések megválaszolása, a javaslatok, észrevételek becsatornázása, az információ átadás, a felmerülő fejlesztési- és jogszabály-véleményezési feladatokban való közreműködés.

A bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége

A stratégiai cél megvalósítása során a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége, így a bírósági szervezet

iránti bizalom növelése a cél. Az OBH olyan módszerek kialakítására törekszik, amelyek révén a bíróságok ítélkezése és igazgatása – az adatvédelmi és biztonsági követelmények megtartásával – mind szélesebb körben ismertté és elfogadottabbá válik.

Az igazságszolgáltatásban 2012-ben bekövetkezett modellváltás óta a bírósági szervezeten belül is egyfajta hatalommegosztás valósul meg. A szakmai irányítás és a jogegység biztosítása a Kúria feladata, a központi igaztatást az OBH látja el, azzal, hogy az Alaptörvény az Országos Bírói Tanácsot annak felügyeletére hatalmazta fel. A Kúria, az OBT és az OBH együttműködését, valamint a bírósági szervezet irányításában a nyilvánosság kontroll szerepét az OBH elnöke továbbra is kiemelten fontosnak tartja.

A bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) a jogszabályi kötelezettségeken túl, hozzáférhető minden olyan információ, amelynek megismerése hozzájárulhat a bírósági szervezet működésének megértéséhez.

Ahogy az OBH elnöke beszámolási kötelezettséggel tartozik az Országgyűlés felé is, a bírósági szervezet vezetői is éves beszámolókat készítenek az adott bíróság tevékenységéről. Az igazgatási munka ellenőrzése, a bírói előmenetel, a vezetői kiválasztás során nem csupán az Országos Bírói Tanácsnak, de az egyes bíróságok összbírói értekezleteinek, és a helyben működő bírói tanácsoknak is komoly szerepe van. Folyamatosan nő továbbra is azon bíróságok száma, ahol az igazgatási döntések előkészítése során bevonásra kerül a helyben működő bírói tanács.

2016. július 1-jén hatályba lépett OBH elnökének 6/2016. (V. 31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról. A Szabályzat a Nemzeti Korrupcióellenes Program célkitűzéseinek szem előtt tartásával, az Alaptörvény rendelkezéseivel, és a bírák és igazságügyi alkalmazottak jogállására, illetve a bírósági szervezetre vonatkozó sarkalatos törvényekkel összhangban meghatározza azt, hogy mi számít integritássértésnek, és milyen eljárás szerint kell az ilyen eseteket kivizsgálni. A törvényi rendelkezésekhez igazodva részletesen szabályozza az ügyviteli jellegű teendőket az összeférhetetlenségi eseteket illetően. A Szabályzat ezen túlmenően rendelkezik az ajándék elfogadásának tilalmáról, az ajándékozás szabályairól, de rögzíti a bírósági szervezeten kívüli személyekkel való kapcsolattartás szabályait is.

2016 decemberében az OBH az integritás kérdőív ismételt kitöltésére kérte a bírákat. A megismételt kérdőívben már olyan konkrét kérdések is szerepeltek, amelyek kifejezetten a Szabályzat rendelkezéseinek alkalmazásával, érvényesülésével kapcsolatban nyújtottak tájékoztatást, az addig elért eredmények felmérése, a további beavatkozást vagy változtatást igénylő területek megismerése céljából.

Az OBH 2016-ban is folytatta a korrupció elleni együttműködést a Kúriával, a Legfőbb Ügyészséggel, az Állami Számvevőszékkel, a Belügyminisztériummal és az Igazságügyi Minisztériummal. Az Állami Számvevőszék szervezésében „5 éves a korrupció elleni összefogás Magyarországon” címmel 2016. november 17-én lezajlott jubileumi konferencián, az együttműködésben résztvevő állami szervek vezetői részletesen beszámoltak a korrupcióellenes tevékenységük terén elmúlt években elért eredményeikről. A megállapodáshoz csatlakozott a Magyar Nemzeti Bank és a Közbeszerzési Hatóság is.

2016-ban is folytatódott a bírósági informatikai biztonság fokozása érdekében korábban megkezdett munka, amely az informatikai biztonsági rendszer kiépítésének folytatását, a korábbi eredmények megtartását, illetve továbbfejlesztését tűzte ki célul. Ennek keretében 2016 decemberében az OBH elnöke Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport hozott létre, mely 2017. január 1. napjával kezdte meg működését.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

A stratégiai cél egyrészt a fizikai hozzáférés megkönnyítését, másrészt – átvitt értelemben – a bírósághoz fordulás egyszerűsítését is jelenti. Ezt a célt szolgálja például az ügyfelek megfelelő és folyamatos tájékoztatása, a könnyen áttekinthető és informatív honlap, az ügyféltájékoztatási centrumok létrehozása vagy az ügyfél-elégedettség mérése.

Az ügyfelekkel történő kapcsolattartás egyik helyszíne az ügyfélcentrum, amely biztosítja az állampolgárok számára a gyors és modern, elektronikus megoldásokon alapuló ügyintézés, továbbá azt, hogy kulturált körülmények között tanulmányozhassák az ügyiratokat, vagy kapjanak felvilágosítást. Az ügyintézés hatékonysága érdekében 2013 óta ügyfélcentrumok kialakítása kezdődött az országban, elsők között a Budapest Környéki és a Fővárosi Törvényszéken. Az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) együttműködési megállapodása keretében a MOME munkatársai kidolgozták az ügyfélközpontok egységes arculati megjelenését, elkészítették a bírósági ügyfélközpontok Arculati Kézikönyvét, melynek egy-egy példányát 2016 júniusában a bíróságok is megkapták.

A bíróságok többsége 2013 óta végez – időszakosan vagy rendszeresen – ügyfél-elégedettség mérést annak érdekében, hogy az így kapott visszajelzések alapján lépéseket tudjanak tenni az ügyfélbarát igazságszolgáltatás kialakítása irányába. 2016-ban is folytatódott az ügyfél-elégedettség mérés gyakorlatának fejlesztése.

Az OBH mindent megtesz annak érdekében, hogy az ügyfeleket az elektronikus kapcsolattartásról naprakész, pontos és közérthető információkkal lássa el. Ennek érdekében a bíróságok központi internetes oldalán található E-PER 2016 aloldal több ízben aktualizálásra került. Biztosítja a bíróságoktól, illetőleg az ügyfelektől érkező megkeresések, panaszok időszerű, magas színvonalú kivizsgálásáról gondoskodó Helpdesk rendszer folyamatos és naprakész működését. Továbbá az e-kapcsolattartás kiterjesztésével összefüggő helyi oktatási, jogszabály-véleményezési, Helpdesk feladatok ellátása céljából létrehozta az E-per kapcsolattartó bírák hálózatát. Az E-per használata egyre népszerűbb az ügyfelek körében: míg a civilisztikai perekben 2014-ben csupán 597 db, 2015-ben 1600 db, addig 2016-ban már 102.232 db beadvány érkezett elektronikusan a bíróságokra.

2016. május 17. napjától – a csőd- és felszámolási eljárások mellett – már az elektronikus polgári perekben is lehetővé vált az eljárási illetékeknek az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszeren (EFER) keresztül történő megfizetése. Az ügyfelek közül egyre többen használják az EFER rendszert. 2016-ban 7.569 alkalommal teljesült az illetékfizetés az EFER-en keresztül, összesen 383.538.447,- Ft összegben.

Az OBH elnöke a bíróságok szolgáltató jellegének erősítését és a XXI. század igényeihez való igazítását kiemelt célnak tekinti. Ennek jegyében folytatódtak a korábbi években meghirdetett országos programok, mint a Tanúgondozás és áldozatvédelem, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás, a Bírósági közvetítés, és a Nyitott Bíróság Program. A Nyitott Bíróság Program keretében 2016-ban tovább nőtt az események megszervezésében és lebonyolításában közreműködők, valamint a résztvevők száma. A programban 2016-ban közel 55 ezer fő vett részt. Jelenleg az ország mind a 20 törvényszéke rendelkezik gyermekmeghallgató helyiséggel, a gyermekmeghallgató szobák száma 2016-ban 56 volt, ezen felül a bíróságok több helyiséget kombinált szobaként használnak (például tanúváró és gyermekmeghallgató szoba, közvetítői szoba és gyermekmeghallgató szoba). 2016-ban polgári ügyekben 100 alkalommal, míg büntető ügyekben 738 alkalommal került sor a gyermekmeghallgató szobák használatára. A tanúgondozók száma is évről-évre növekszik, 2014-ben mindössze 164 fő, 2015-ben 227 fő, 2016-ban pedig már 241 fő volt a nyilvántartott tanúgondozók száma.

A képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés

A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) egyrészt az OBH elnöki stratégián alapuló oktatási tervet követve biztosítja a tudásmegosztás szervezeten belüli bázisát, másrészt pedig teret kínál a külső kapcsolatok ápolására is. Az OBH 2013-ban dolgozta ki a MIA intézményi stratégiáját, amelynek megvalósítása és az azóta bekövetkezett változásokhoz történő igazítása kiemelt feladat. A 2015-ös újítás a központi helyi és regionális képzési rendszer kialakításával új mérföldkövet jelentett a képzések terén. A MIA által végzett központi minőségbiztosítás és koordináció mellett az oktatásfelelősi és segítői hálózat nem csak földrajzilag hozta közelebb a szakmai képzéseket a célcsoportokhoz, hanem a képzésre fordítható időt is megtöbbszörözte.

A központilag koordinált képzési rendszer regionális és helyi irányba történő nyitása bizonyította létjogosultságát és hatékony választ adott a folyamatosan tapasztalt gyors jogszabályi környezetváltozásokra, valamint az ezáltal megnövekedett képzési igényekre. Ennek eredményeként 2016-ban 258 alkalommal kerültek megrendezésre ajánlott és kötelező képzések az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek szervezésében. A résztvevői létszám elérte a 15.628 főt, amely az előző évi létszámadatok több mint a kétszerese. Sikeresen teljesült azon célkitűzés is, hogy minden bírósági dolgozó legalább 1, de valamennyi bíró és titkár legalább 2 képzésen vegyen részt 2016-ban.

A képzések területén továbbra is kiemелendő cél az ítélkezés magas színvonalának biztosítása. 2016-ban minden eddiginél nagyobb teret kaptak a képzési programban a konkrét jogi és a kapcsolódó kompetenciákat fejlesztő oktatások, ezzel is támogatva a bíróságokat a magas színvonalú ítélkezésben rejlő alkotmányos kötelezettségük teljesítésében.

A 2015-ös MIA felújítás során kialakított otthonos környezetet a szervezet 2016-ban teljes mértékben birtokba vette. 2016-ban a megújult MIA teljes kapacitással üzemelt, összesen 270 különböző képzésnek, rendezvénynek adott otthont, amelyeken 10.075 fő vett részt.

Az OBH elnöke 2016-ban harmadik alkalommal hirdette meg a gróf Székhelyi Mailáth György országbíró emlékére szervezett tudományos pályázatot, bírósági és joghallgatói tagozatban. Négy szekcióban (polgári jogi; büntetőjogi; közigazgatási, munkajogi és európai uniós; valamint bírósági általános igazgatási szekció) 66 színvonalas dolgozatot nyújtottak be a pályázók.

Az OBH kiemelten foglalkozik a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartással. Ennek keretében a magyar bírák külföldi tanulmányutakon, konferenciákon, képzéseken vehetnek részt, lehetővé téve ezzel a külföldi jó gyakorlatok és tapasztalatok megismerését, illetőleg saját tapasztalataik megosztását, tovább építve, erősítve ezáltal a bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatait. 2016-ban tovább nőtt azon bírósági dolgozók száma, akik nemzetközi képzéseken vettek részt, illetve külföldön képviselhették a magyar igazságszolgáltatást. Az OBH külön ösztöndíj programot indított, amelynek keretében bírók és bírósági titkárok hosszabb időt tölthetnek el gyakornokként az Európai Jogakadémián, Németországban és az Európai Unió Bíróságán, Luxemburgban. Az Európai Unió joganyag megismerését szolgálja az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat működtetése. A pályázat útján elnyert megbízás alapján a szaktanácsadó bírók oktatásokat tartanak, tanácsadással foglalkoznak és segítik a honlapok európai uniós tartalommal való feltöltését.

Az egyes bíróságok közvetlenül tartják a kapcsolatot az egyetemek jogi karaival. Együttműködési megállapodásaik alapjai a gyakornokok fogadásának, a jogi klinikák működtetésének és a különféle állásbörzéken, a jogi hivatásrendeket is bemutató konferenciákon való részvételnek. Következésképpen számon tartjuk és igyekszünk hasznosítani a másoddiplomával, szakjogi végzettséggel rendelkezők tudását, illetve az egyetemeken is tanító kollégáink tapasztalatait.

II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉGE

1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége számokban
 - 1.1 Ügyérkezés
 - 1.2 Ügybefejezés
 - 1.3 Ügyhátralék
 - 1.4 Időszerűség
 - 1.5 A központi régió
 - 1.6 A bírói munkateher
2. Ügyforgalmi kihívások
 - 2.1 Devizahiteles ügyek
 - 2.2 Civil szervezetek bejegyzése
 - 2.3 Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet
3. Az ítékezés megalapozottsága
4. Az igazságszolgáltatási tevékenység eredményessége az EU eredménytáblája szerint
5. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei – az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéلkezzenek, valamint, hogy az emberi erőforrások optimálisan kerüljenek elosztásra és hasznosításra:

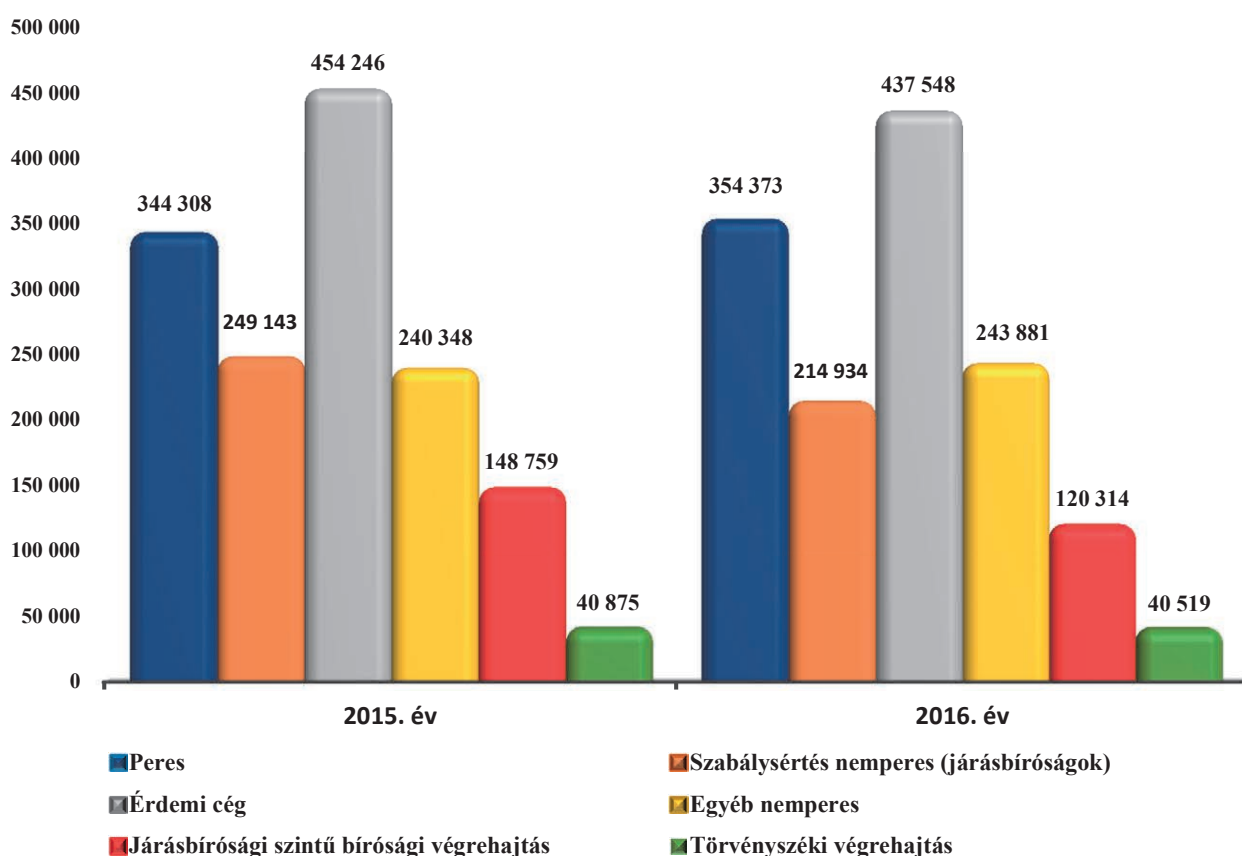
- A 2016-ban meghirdetett „A szolgáltató bíróságért!” programnak köszönhetően az elhúzódo ügyek száma 10 hónap alatt országosan 26,88%-kal, több mint negyedével csökkent.
- A Fenntartható Fejlődés Programban az időszereűségi mutatók széleskörű javulását úgy sikerült elérni, hogy közben a hatályon kívül helyezési arányok a járásbíró-ságok mind büntető, mind pedig a civilisztikai ügyszakában kedvezőbbek voltak.
- A Központi Régió tehermentesítése tovább folytatódott.
- A perek 88%-a, tehát döntő többsége változatlanul az adott ítéلkezési szintre érkezéstől számított egy éven belül befejeződött.
- A befejezett ügyek száma 2016-ban is meghaladta az érkezett ügyek számát, ezzel közel 10%-kal csökkentve az ügyhátralékot.
- A Fővárosi Ítéलtábla ügyhátraléka a beszámolási időszakban 15%-kal mérséklődött.
- Megvalósult a bírósági statisztikusok kompetencia-fejlesztése.

1. A bírósági szervezet 2016. évi tevékenysége számokban

1.1. Ügyérkezés

A 2016. év során összesen 1 411 569 ügy érkezett a bíróságokra. Ez a szám a 2015. évi érkezéshez (1 477 679 ügy, törvényszéki végrehajtási ügyekkel) képest összességében 66 110 üggyel, azaz mintegy 5%-kal kevesebb. A következő diagram a 2015., valamint a 2016. év adatai alapján mutatja be az ügyérkezés megoszlását az egyes releváns ügycsoportokban. Jól látható, hogy jelentős az ügyérkezés csökkenése a bírósági végrehajtásnál, ahol összesen 28 445 üggyel (19,1%-kal) érkezett kevesebb ügy, mint 2015-ben. Nőtt viszont a peres ügyek érkezése 2,9%-kal (2015-ben 344 308, 2016-ban 354 373 ügy) és az egyéb nemperes ügyek érkezése 1,5%-kal. (2015-ben 240 348, 2016-ban 243 881 ügy) Nem változott az érkező törvényszéki végrehajtási ügyek száma.

A bíróságokra érkezett ügyek száma

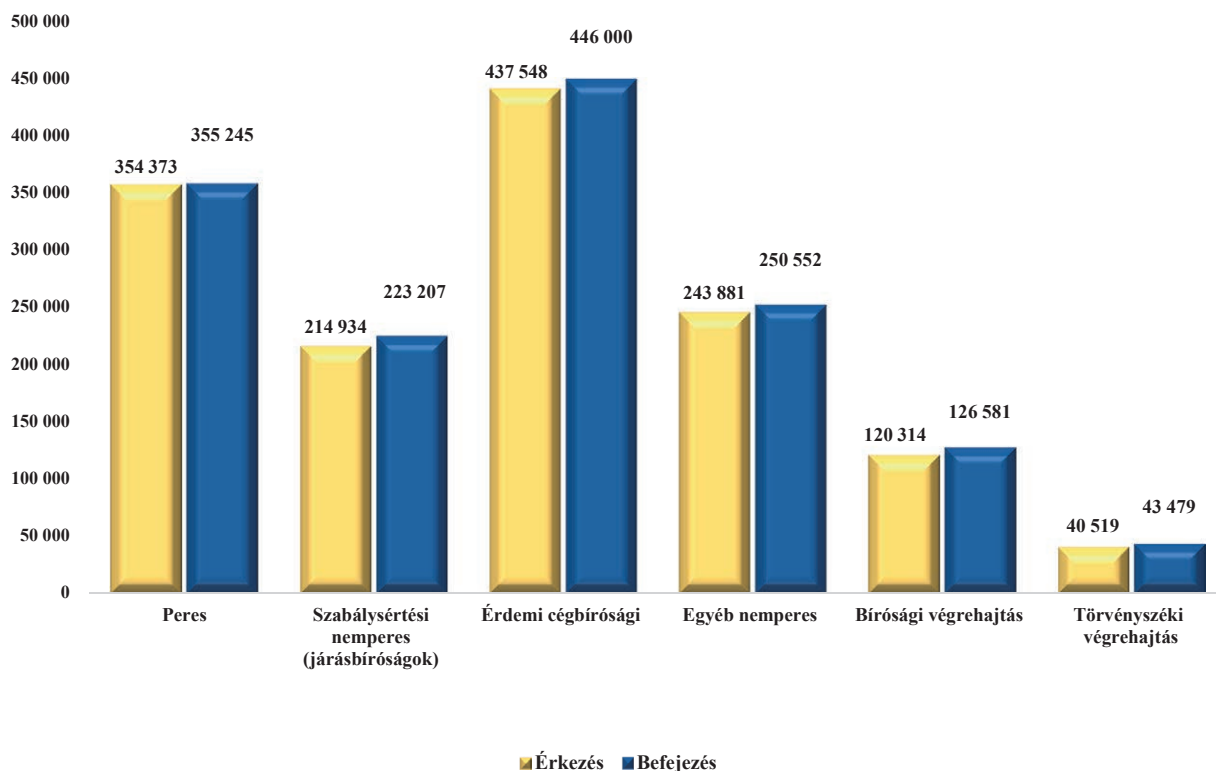
A különböző szintű és hatáskörű bíróságok ügyérkezését megvizsgálva elmondható, hogy 2016-ban a 2015. évhez képest több ügy érkezett:

- a közigazgatási és munkaügyi bíróságokra (33 768 helyett 35 068 ügy, ami összesen 3,8%-os növekedést eredményezett),
- a törvényszéki másodfokra (73 510 helyett 75 487 ügy, ami összesen 3,2%-os növekedést eredményezett),
- az ítéltáblákra (17 920 helyett 19 486 ügy, ami összesen 8,7%-os növekedést eredményezett), valamint
- a Kúriára (7 805 helyett 8 950 ügy, ami 14,7%-os növekedést eredményezett).

1.2. Ügybefejezés

2016-ban a bíróságok összesen 1 445 064 ügyet fejeztek be, ami 33 495 üggyel (2,4%-kal) több, mint az érkezett ügyek száma (1 411 569).

Érkezett és befejezett ügyek száma a bíróságokon 2016-ban

Az egyes ügycsoportokat megvizsgálva is megállapítható, hogy a befejezések száma meghaladta az ügyérkezést. A társadalom szempontjából legjelentősebb ügycsoportban, a peres ügyeknél, 2016-ban 355 245 ügy került befejezésre, míg 354 373 ügy érkezett.

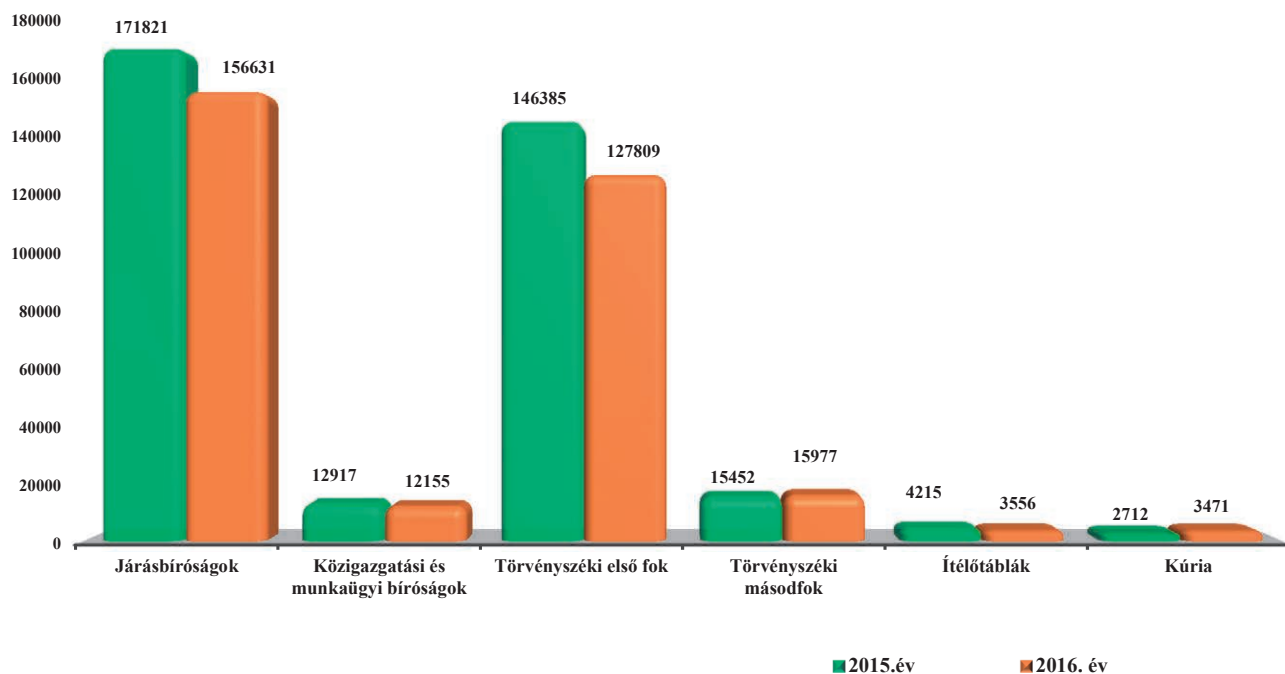
1.3. Ügyhátralék

A 2016. év végére az ügyhátralék 34 000 üggyel (9,6%-kal) csökkent a 2015. évi adatokhoz képest, így összesen 319 599 ügy volt folyamatban a bíróságokon. A folyamatban maradt ügyek száma – a törvényszéki másodfok és a Kúria kivételével – valamennyi ítélkezési szinten csökkent. Százalékos arányt tekintve az ítélőtáblákon a legnagyobb, több mint 15%-os a mérséklődés.

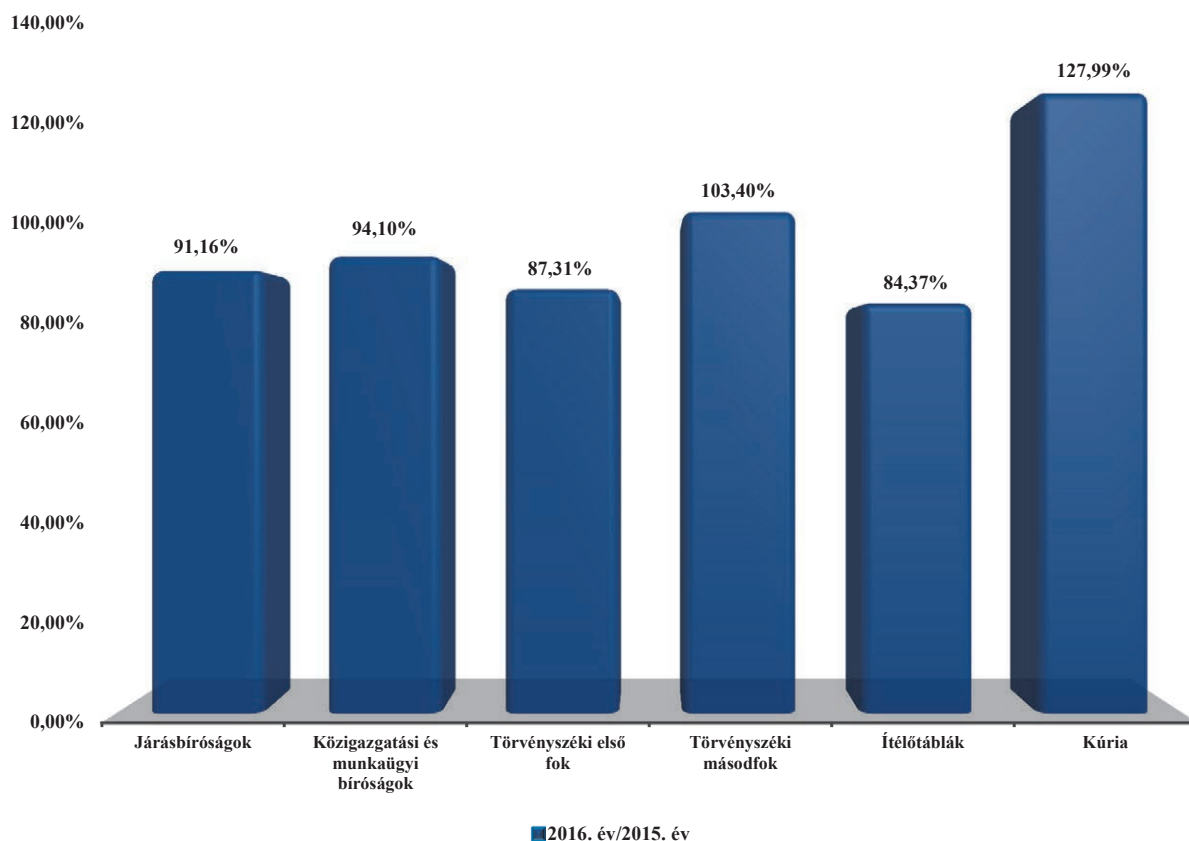
2015-hez képest a legjelentősebb, 25,1% csökkenés (24 464 a korábbi 32 919 üggyel szemben) a járásbírósági szabálysértési nemperes ügyeknél, a bírósági végrehajtási ügyeknél (19 765 a korábbi 47 669 üggyel szemben) és az egyéb nemperes ügyeknél (40 560 a korábbi 54 504 üggyel szemben) volt.

A folyamatban maradt ügyek számát ítélkezési szintenként történő bontásban az alábbi diagram mutatja:

Az ügyhátralék alakulása ítélkezési szintenként 2016-ban

Az egyes ítélkezési szintek 2016. évi ügyhátraléka a 2015. évi százalékában

1.4. Időszerűség

A magas színvonalú, időszerű ítélkezés az OBH elnökének elsődleges stratégiai célkitűzése. Az időszerűség megerősítése, az elhúzódó, két éven túl folyamatban lévő ügyek számának csökkentése érdekében az OBH elnöke 2015. július 15. napján programot hirdetett, amelyhez az ország valamennyi törvényszéke csatlakozott.

A kezdeményezés szervesen összefonódott az ugyanezen időszakban indult, kizárólag a törvényszékeket érintő két éven túl folyamatban lévő ügyek számának csökkentésére irányuló programmal, hiszen „A szolgáltató bíróságért!” program első pontja szintén az ítélkezés időszerűségének biztosítását kívánta támogatni, ezért annak részeként minden ítélőtábla és törvényszék cselekvési tervet fogalmazott meg a bírósági döntésekhez észszerű időn belüli hozzájárulás előmozdítása érdekében. Az OBH a cselekvési tervekről összefoglalót készített a kiemelkedő megoldások, jó gyakorlatok megosztása, és az eredmények országos bemutatása érdekében.

Mindkét program 2016. március 31. napjával zárult le. A bírák, bírósági dolgozók többletmunkavégzésének köszönhetően a programok kiemelkedő eredményeket értek el.

- Az elhúzódó ügyek száma 10 hónap alatt országosan 26,88%-kal, több mint negyedével csökkent.
- 13 törvényszék elérte az elhúzódó ügyek 20%-os csökkentését.
- 2015. május 31. napján még országosan 9846 darab volt a két éven túl folyamatban lévő ügyek száma, ez a szám 2016. március 31. napjára 7 199 darabra csökkent.
- A program 10 hónapja alatt a fenti eredmény eléréséhez a bíróságok 12 759 darab elhúzódó ügyet fejeztek be.

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot is, melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítélőtáblákon és törvényszékeken bevezetett felelősségteljes kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt.

Az OBH elnökének stratégiai céljai mentén kialakított operatív célok többek között a magas színvonalú, időszerű ítélkezés témaköréhez is kapcsolódtak.

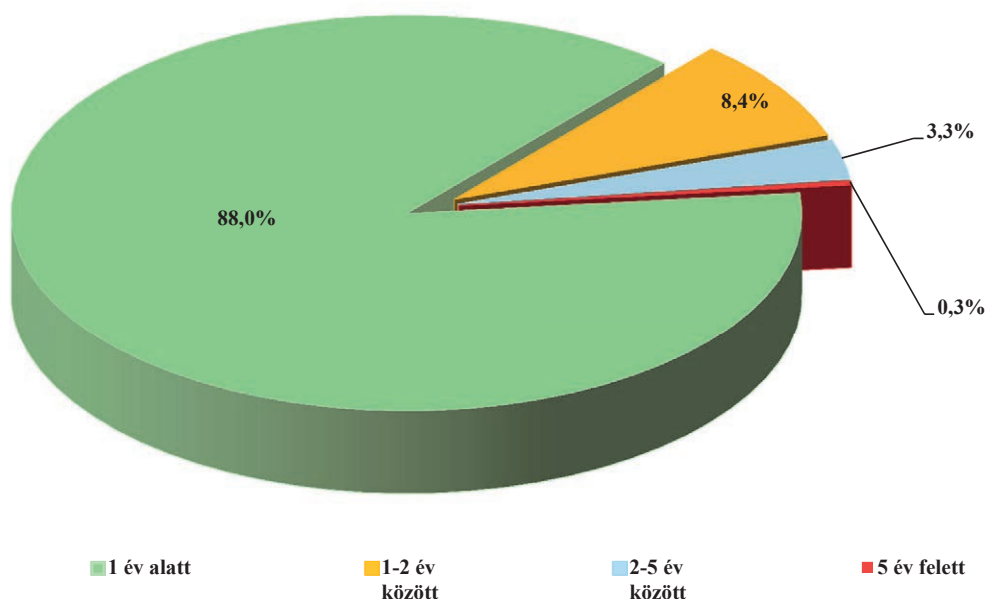
A program keretében meghirdetett pályázatban valamennyi ítélőtábla és törvényszék részt vett. A pályázatban a bíróságok a célok elérése érdekében tett intézkedéseiket, bevezetett megoldásait és elért sikereiket mutathatták be.

A programnak köszönhetően tovább javult az időszerűség a peres és a nemperes ügyeknél is, nőtt a rövid idő alatt befejezett perek aránya, míg a hosszabb ideje elhúzódó ügyeké a peres ügghátralékon belül csökkent. Az időszerűségi mutatók széleskörű javulását úgy sikerült elérni, hogy közben a hatályon kívül helyezési arányok a járásbíróságok mind büntető, mind civilisztikai ügyszakában kedvezőbbek voltak.

1.4.1. Befejezett peres ügyek

A perek 88%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött, így sikerült nem csak megtartani, hanem némileg javítani is a 2015-ben elért nagyszerű eredményeket a befejezési mutatók vonatkozásában.

**A befejezett perek időtartamának megoszlása a törvényszékeken és ítéltáblákon
2016. évben (Kúria nélkül)**

*Másod-, illetve harmadfokon a másod-, illetve harmadfokra érkezéstől

1.4.2. Folyamatban maradt ügyek

A törvényszékeken (járásbíróságokkal, közigazgatási és munkaügyi bíróságokkal együtt) a folyamatban maradt ügyek száma 146 500 peres ügyről mintegy 128 000 ügyre csökkent, ami mintegy 13%-os javulást jelent a 2015. évi adatokhoz képest.

Az ítéltáblákon is pozitív a változás, a folyamatban maradt ügyek száma a 2015. évihez képest 15%-kal csökkent (4 215-ről 3 556-ra).

Kedvezően változott a folyamatban maradt perek átlagos időtartama is a következő szinteken és ügyszakokban:

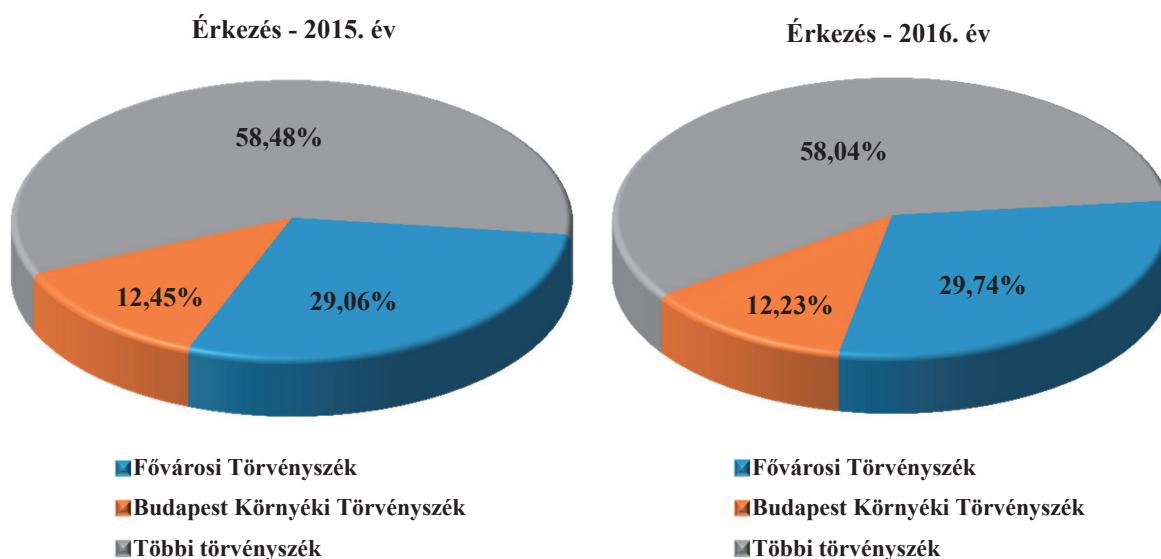
- a járásbíróságokon
 - o a polgári pereknél 2 nappal (228-ról 226 napra) csökkent,
 - o a büntető pereknél 1 nappal (311-ről 310 napra) csökkent,
 - o a munkaügyi pereknél 7 nappal (258-ról 251 napra) csökkent,
 - o a szabálysértési pereknél 7 nappal (108-ról 101 napra) csökkent,
- törvényszéki első fokon
 - o a polgári pereknél 21 nappal (400-ról 379 napra) csökkent,
 - o a büntető pereknél (katonaival) 33 nappal (469-ről 436 napra) csökkent,
- törvényszéki másodfokon (másodfokra érkezéstől):
 - o a gazdasági pereknél 13 nappal (126-ról 113 napra) csökkent,
- az ítéltáblákon (másodfokra érkezéstől)
 - o a polgári pereknél 48 nappal (160-ról 112 napra) csökkent,
 - o a gazdasági pereknél 20 nappal (171-ről 151 napra) csökkent,
 - o a büntető pereknél (katonaival) 18 nappal (159-ről 141 napra) csökkent.

1.5. A központi régió

1.5.1. Fővárosi Törvényszék

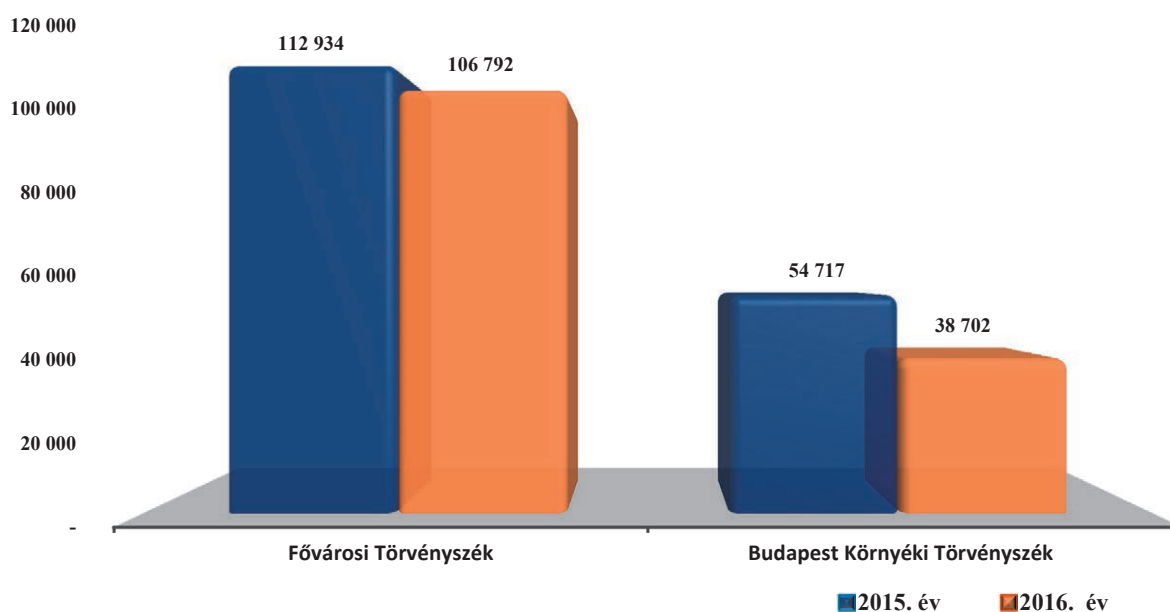
A Fővárosi Törvényszékre 2016-ban 411 281 ügy érkezett, miközben 417 061 fejeződött be, és 106 792 maradt folyamatban. A Fővárosi Törvényszék országos érkezésből való részesedése 0,68%-os, csekély növekedést mutatott a 2015. évi 29,04%-os részesedési arányhoz képest. Továbbra is elmondható azonban, hogy az országban majdnem minden harmadik ügy ezen a bíróságon kerül érkeztetésre. A Fővárosi Törvényszék ítélkezési szintjei között az érkezett ügyek megoszlása a tavalyi évihez képest alapvetően nem változott.

A Fővárosi Törvényszék és a BKT részesedése az országos ügyforgalomból

A folyamatban maradt ügyek számát a Fővárosi Törvényszéken összesen 5,4%-kal (6 142 ügygel) sikerült mérsékelni. Kiemelendő, hogy törvényszéki első fokon majdnem 9,9%-kal volt kisebb az ügylátás, mint a 2015. év végén.

Folyamatban maradt ügyek száma a Fővárosi Törvényszéken és a Budapest Környéki Törvényszéken

A Fővárosi Törvényszéken 2016-ban számottevően javult az ítélezés időszerűsége is. A 2015. évhez képest mintegy 10,9%-kal csökkent a két éven túl folyamatban lévő ügyek száma (3 491 ügyről 3 112 ügyre). A kiemelten hosszú pertartamú ügyek befejezése szempontjából kiemelendő, hogy „A szolgáltató bíróságért!” program keretében a Fővárosi Törvényszék – az OBH elnökének felhívására – a program teljes lezárásáig, 2016. március 31-ig összesen 4 128 elhúzódó ügyet fejezett be. Így összesen 22,54%-kal sikerült csökkenteni a két éven túli ügyek számát a 2015. május 31-ei ügyszámokhoz képest.

1.5.2. Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre (BKT) 2016-ban közel 175 000 ügy érkezett, ami 6,5%-os csökkenést jelent a 2015. évi érkezéshez képest. Az országos ügyérkezésből való részesedése minimális mértékben, 0,22%-kal csökkent.

A BKT-n a befejezések száma a tavalyi évihez hasonlóan idén is meghaladta az érkezését. Az összbejezések száma (185 104) 9,4%-kal emelkedett a 2015. évi adatokhoz képest. Járásbírósági szinten büntető peres ügyszakban 7,5%-kal, szabálysértési ügyszakban 19,2%-kal, törvényszéki első fokon a büntető ügyek esetében 12,8%-kal, a törvényszéki másodfok büntető ügyszakban pedig 16,1%-kal nőtt a befejezések száma a tavalyi évhez képest.

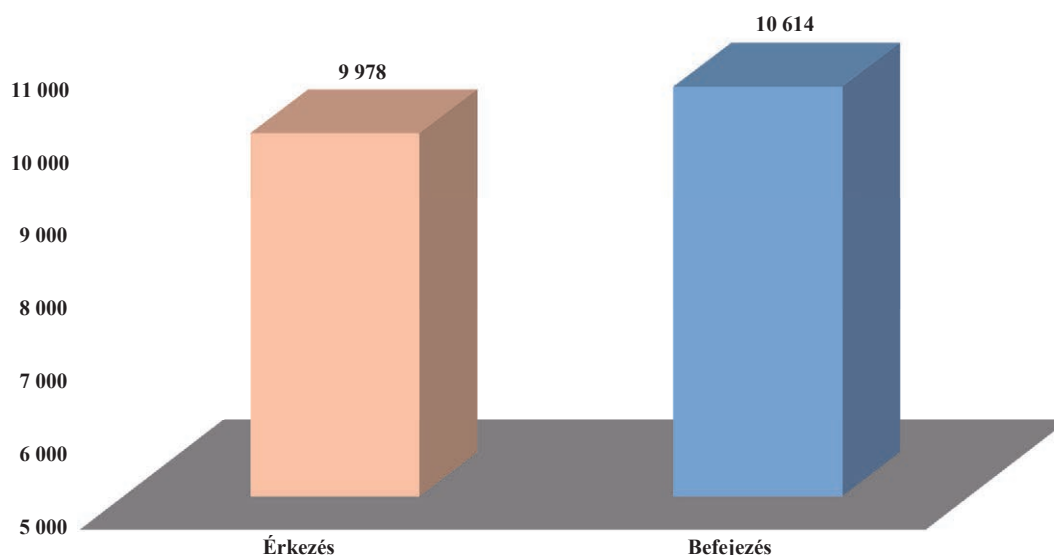
A folyamatban maradt ügyek száma összességében 29,3%-kal (54 717-ről 38 702-re) csökkent. Kiemelendő, hogy a nemperes ügylátalék mintegy 45%-kal volt kisebb, mint 2015. év végén. Az országos ügylátalékból való részesedés csökkenést mutatott a megelőző évihez képest (15,79%-ról 12,38%-ra).

Az időszerűségi mutatók tovább javultak a BKT-n. „A szolgáltató bíróságért!” program keretében a BKT 2016. március 31-ig elérte a 2 éven túli ügyek számának 31,86%-os csökkentését (2015. május 31-i ügyszámokhoz képest), ami meghaladta az országos átlagot. A megfeszített munka eredményeképpen a BKT összesen 2 686 elhúzódó ügyet fejezett be.

1.5.3. Fővárosi Ítéltábla

2016-ban összesen 9 978 ügy érkezett a Fővárosi Ítéltáblára, ami a megelőző évi adatokhoz képest 5,9%-os növekedést jelent. A Fővárosi Ítéltábla részesedése az országos érkezéséből továbbra is kimagasló, a civilisztikai ügyek 55%-a, a büntető ügyeknek pedig a 41%-a itt kerül lajstromozásra. A 2015. évhez hasonlóan a befejezés 2016-ban is meghaladta az érkezést, ugyanis 363 üggyel (6,4%-kal) többet fejeztek be, mint amennyi érkezett.

Érkezett és befejezett ügyek száma a Fővárosi Ítéltáblán 2016-ban

1.6. A bírói munkateher

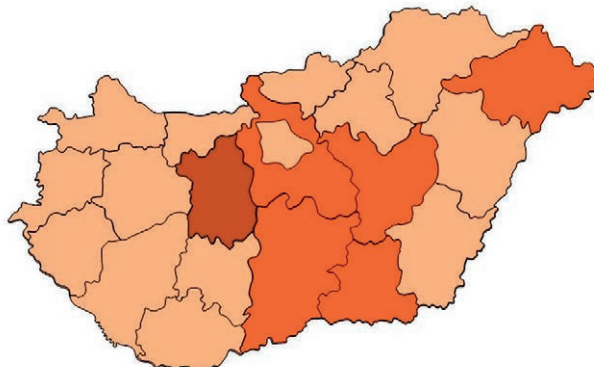
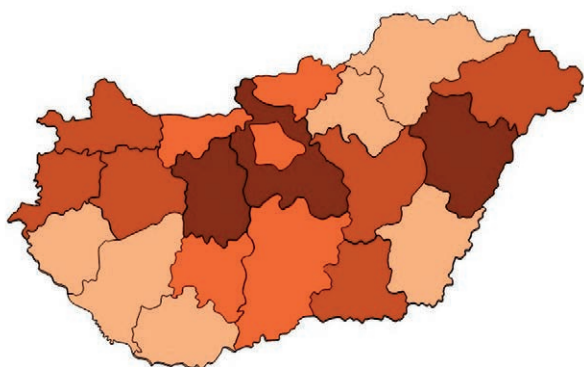
A bírói munkateher országos kiegyenlítettségét mutatja meg a tárgyaló tanács/bírói számra vetített ügyforgalmi adatok átlaghoz való viszonyítása. Az OBH célja, hogy minden bírósági szinten és ügyszakonként, a törvényszékek illetékességi területén lévő járásbíróságok, közigazgatási és munkaügyi bíróságok, törvényszékek és ítélőtáblák átlagtól való eltérése ne haladja meg a 15%-ot.

Jelentős siker, hogy 2013. december 31-e óta az egy tárgyaló tanácsra jutó járásbírósági büntető peres ügyhátralék homogénebb lett, nem beszélhetünk már kirívóan magas leterheltségről a Debreceni, Székesfehérvári és a Budapest Környéki Törvényszékek esetében sem.

Egy tárgyaló bíróra eső ügyhátralék járásbírósági büntető peres ügyszakban

2013. dec. 31-én

2016. dec. 31-én

Országos átlag: 107 ügy

78 ügy

Fővárosi Törvényszék: 104 ügy

80 ügy

Terheltségi szintek és azok színei:

	140-
	115-140
	85-115
	-85

2. Ügyforgalmi kihívások

2.1. Devizahiteles ügyek

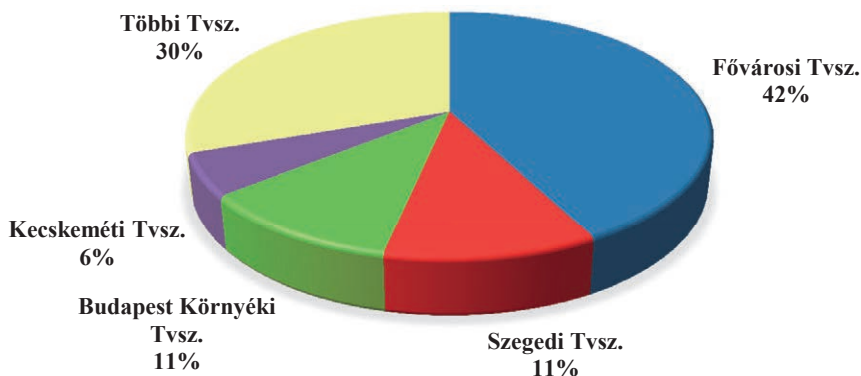
A növekvő ügyérkezés indokoltá tette az érintett ügyek részletesebb számbavételét, tekintettel arra, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadása iránti perekon kívül a devizahitel szerződéseket érintő perek fogalmába valamennyi, a devizahitel szerződéseken és a DH törvényekkel érintett forint hitel szerződéseken alapuló pert is bele kell érteni. Ezeket a pereket az adatszolgáltatás megkönnyítése érdekében a bíróságok „DH” megjelöléssel látják el.

2.1.1. A 2016. évben érkezett devizahiteles ügyek száma

2016. évben országosan összesen több mint 19.000 db devizahiteles ügy érkezett (első- és másodfokon) – ebből az ítélőtáblákra 600 db, míg a törvényszékekre és járásbíróságokra 18.400 db érkezett. Az összes érkezett ügyekbe beletartoznak mindazon ügyek, amelyeket devizahiteles megjelöléssel látnak el a bíróságok.

Az egyes törvényszékekre és járásbíróságokra érkezett ügyek megyénkénti (törvényszékenkénti) megoszlása az alábbi:

**2016. évben érkezett DH peres ügyek megoszlása
az egyes törvényszékek között**

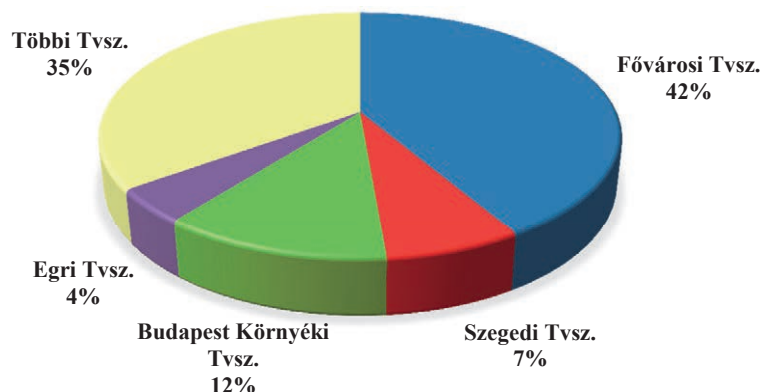

2.1.2. A 2016. év végén folyamatban maradt devizahiteles ügyek száma

2016. év végén országosan összesen megközelítőleg 8.000 db devizahiteles ügy volt folyamatban (első- és másodfokon) – ebből az ítéletáblákon közel 250 db, míg a törvényszékeken és járásbíróságokon 7.750 db.

A törvényszékeken és járásbíróságokon folyamatban maradt devizahiteles ügyek megyénkénti (törvényszékenkénti) megoszlását az alábbi diagram szemlélteti:

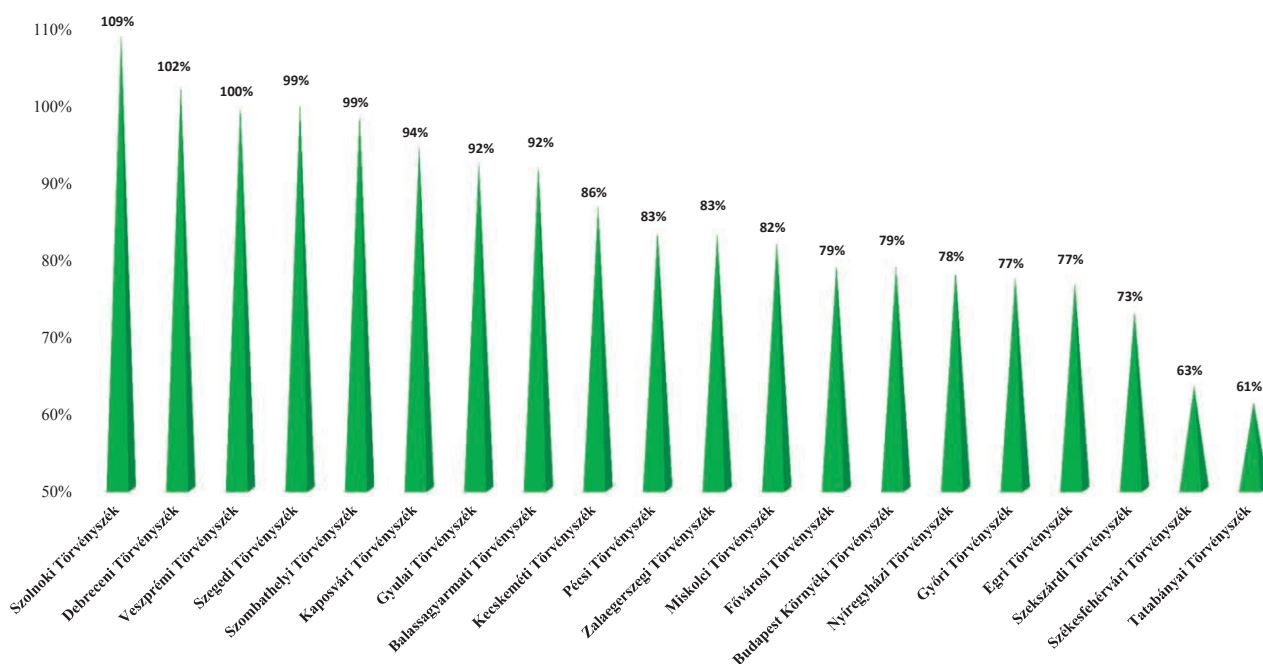
**2016. év végén folyamatban maradt DH peres ügyek megoszlása
az egyes törvényszékek között**

2.1.3. A devizahiteles ügyek munkaterhének feldolgozása 2016-ban az egyes törvényszékeken

A devizahiteles ügyek munkaterhének feldolgozását az egyes törvényszékeken az alábbi diagram szemlélteti. A diagramon a 2016-ban befejezett ügyekkel a 2016. évben, valamint azt megelőzően érkezett devizahiteles ügyek kerülnek arányosításra.

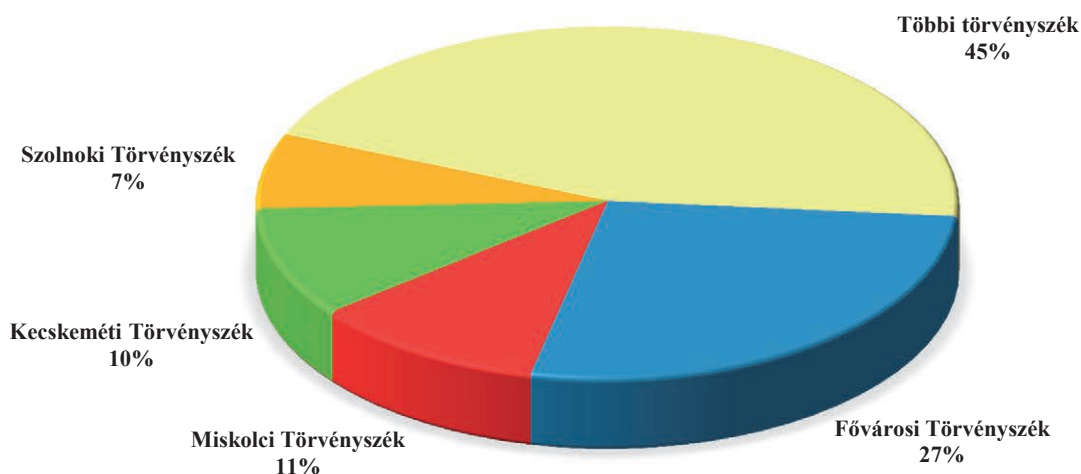
2016. évben a befejezett – érkezett DH peres ügyek számának aránya törvényszéki bontásban

2.1.4. Eljárás felfüggesztése befejezésmóddal befejezett ügyek száma 2016-ban

2014 júliusában a 2014. évi XXXVIII. törvény (devizatorvény) 16. §-a az érintett ügyekben az eljárások felfüggesztését rendelte el, amellyel egy új befejezésmód került kialakításra: „eljárás felfüggesztése” néven.

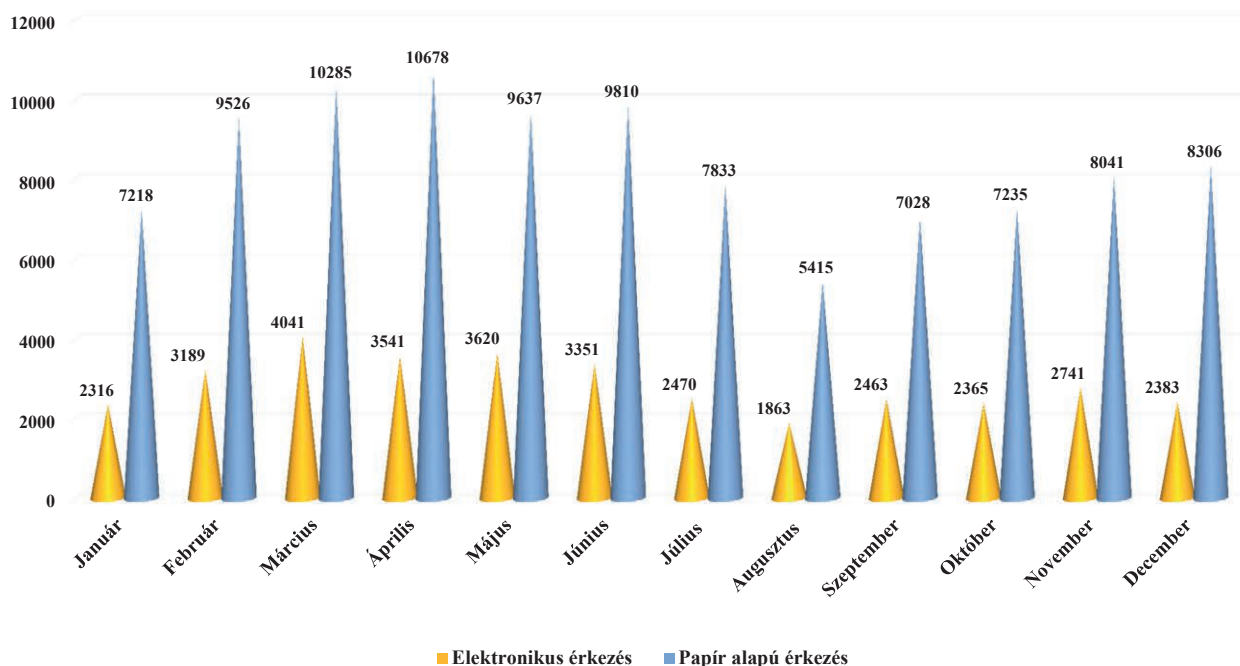
2016. évben az eljárás felfüggesztésével befejezett DH peres ügyek számának megoszlása a törvényszékek között

2.2. Civil szervezetek bejegyzése

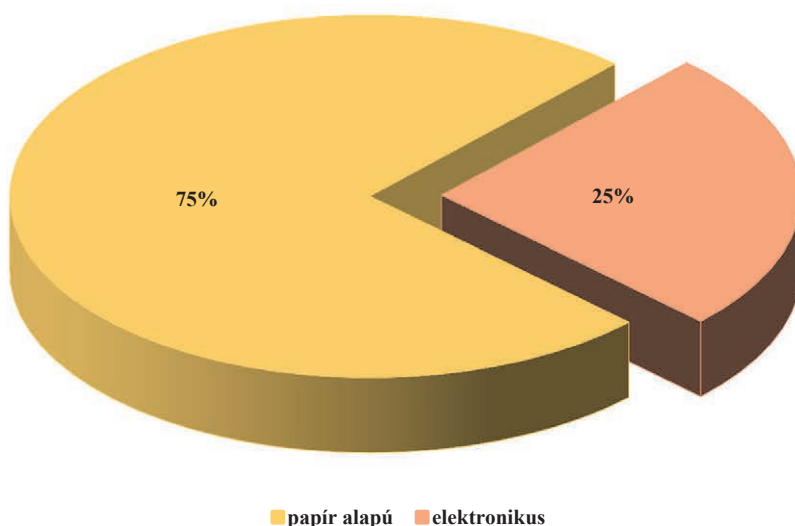
Tovább emelkedett 2015-höz képest (135.300 db) az ügyszakban indított eljárások száma, amely 2016-ban 135.355 db volt. Az évről évre növekvő ügyérkezés a szervezetek igen aktív működése mellett továbbra is az „új” Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek való megfelelésnek tudható be.

A civil szervezetek nyilvántartásba vételi eljárásaiban érkezett beadványok megoszlása 2016. évben

2016-ban országos szinten már a kérelmek egynegyede elektronikus úton érkezett a bíróságokra:

A 2016. évben érkezett elektronikus és papír alapú kérelmek megoszlása

A civil szervezetekkel kapcsolatos eljárást megindító kérelmek zömét továbbra is a változásbejegyzési kérelmek tették ki (57,1%), a kérelmek mindössze 12%-ban kezdeményezték új szervezet bejegyzését, 16,3%-ban pedig törlés iránti kérelmet nyújtottak be a bíróságokhoz.

Változatlanul a 2016. évben is folytatódott a Kúria és az OBH közös szervezésében megvalósuló szakmai tanácskozás, melynek eredményeként már több mint 100 db a nyilvántartási nemperes ügyszakban felmerült anyagi és eljárásjogi kérdésben foglalt állást a fellebbviteli bíróságok, a Legfőbb Ügyészség és a két legnagyobb törvényszék képviselőiből álló fórum, ezzel is elősegítve a jogalkalmazás hatékonyságát.

Emellett az időszerűségi mutatók javítása és az ügymenet gyorsítása érdekében 2016-ban több szakmai és az informatikai rendszer használatát segítő képzés is megrendezésre került a Magyar Igazságügyi Akadémián a nyilvántartási ügyszakban eljáró bírók, titkárok és kezelőirodai munkatársak számára.

2.3. Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet

Az Országos Bírósági Hivatal az idegenrendészeti és menekültügyi eljárások időszerűségének és szakszerű ellátásának biztosítására a 2016. évben – a 2015. évhez hasonlóan – kiemelt figyelmet fordított. Az OBH ennek érdekében:

- a zökkenőmentes bírósági működés biztosítása céljából az érintett társhatóságokkal (IM, BM, BÁH, Legfőbb Ügyészség) személyes egyeztetések keretében tartotta kapcsolatot;
- folyamatosan monitorozta és számon tartotta az idegenrendészeti ügyekkel országosan érintett mintegy 12 törvényszék 14 járásbíróságának ügyforgalmát;
- a megtett intézkedésekről és az ügyforgalmi adatokról rendszeresen tájékoztatást adott az Igazságügyi Minisztériumnak;
- az érintett törvényszékekkel együttműködve gondoskodott a nyilvánosság tájékoztatásáról, a sajtómegkeresések megválaszolásáról;
- folyamatosan nyomon követte az egyes migrációs és menekültügyi tárgyú jogszabályok módosítását, véleményezte azokat;
- az idegenrendészeti és menekültügyi eljárások ügyforgalmi adatainak teljes körű, valamennyi releváns részlet megismerésére alkalmas lajstromozását vezette be.

A kormány 2015 szeptemberében Bács-Kiskun, Csongrád, Zala, Baranya, Vas, Somogy megyére elrendelt, tömeges bevándorlás okozta válsághelyzettel összefüggő intézkedései – mivel a határárral kapcsolatos bűncselekmények és a menedékjogról szóló törvény szerinti, a határon lefolytatott eljárások alapján indult felülvizsgálati eljárások tekintetében a Szegedi, a Pécsi és a Zalaegerszegi Törvényszék kizárólagos illetékességgel jár el – a 2016. évi ügyforgalom alakulását is befolyásolták.

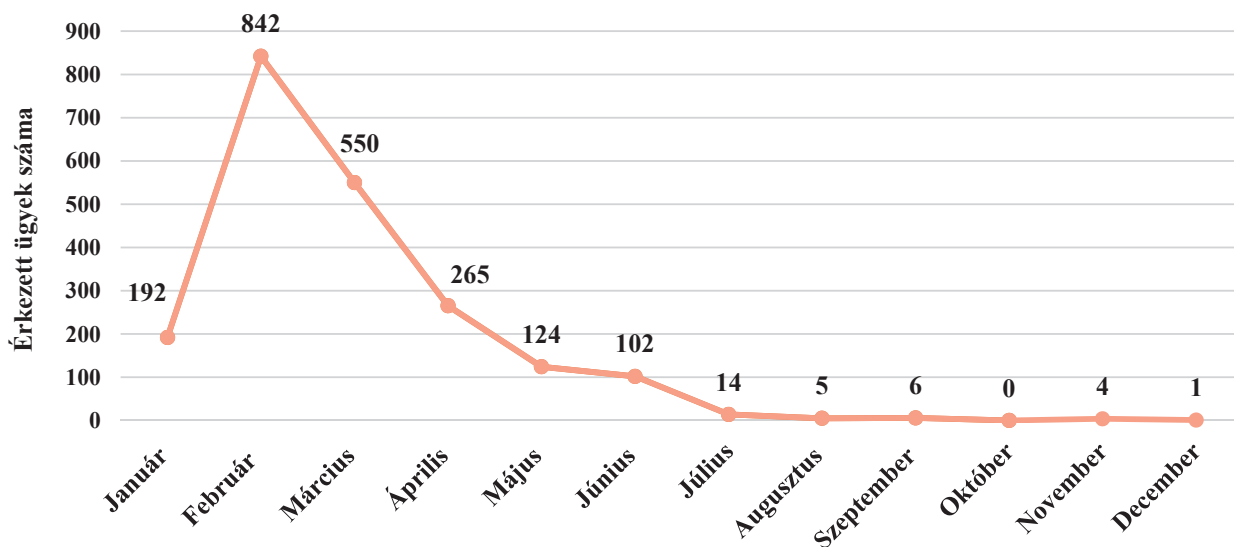
A 2016. évben változatlanul a Szegedi Törvényszéket érintette leginkább a tömeges bevándorlással kapcsolatos ügyforgalom, a büntetőeljárásokban is tapasztalható volt az ezekkel összefüggő ügyek emelkedése, így a Szegedi Járásbíróságra határárral tiltott átlépésének büntette miatt 2105 db ügy érkezett.

Az országosan összesített ügyérkezés (migrációval összefüggésbe hozható peres, nemperes, menekültügyi, idegenrendészeti, büntető, kerítéssel kapcsolatos letéti ügyek) a 2015. évi 6810 db ügghöz képest 2,5-szeresére, 16567 db-ra növekedett, ezen belül ugrásszerű volt a büntetőügyek számának emelkedése, nevezetesen a határárral tiltott átlépésének büntette miatti ügyérkezés 2,5-szerese volt a 2015. évinek.

Az ügyérkezés különösen 2016 első félévében rótt jelentős terhet a bírósági szervezetre, ugyanis 2016 januárjában emelkedett ugrásszerűen. A legjobban leterhelt Szegedi Járásbíróságra 2016 februárjában 842 db ügy érkezett, ezzel az ügyérkezés elérte a tetőpontját, majd 2016 márciusá-

tól fokozatosan csökkenő tendenciát mutatott, 2016 nyarára már tízes nagyságrendűre csökkent, míg 2016 októberében a Szegedi Járásbíróságra nem érkezett migrációval kapcsolatos ügy.

Határozár tiltott átlépésének büntette miatt a Szegedi Járásbíróságon indult eljárások száma 2016-ban

A menekültügyi határozat felülvizsgálatával kapcsolatos nemperes eljárásban a 2016. évben hét törvényszék volt érintett. Az érkezések száma országosan a Gyulai Törvényszéken (Békéscsabai Járásbíróság) és a Debreceni Törvényszéken (Debreceni Járásbíróság) volt kimagasló. A menekültügyi nemperes ügyérkezés 2016-ban 5582 db volt, amely a 2015-ös menekültügyi ügyérkezés (1944 db) csaknem háromszorosa volt.

A menekültügyi peres ügyek tekintetében összesen négy törvényszék volt érintett. A Szegedi, Győri, valamint a Debreceni Törvényszék mellett az érkezések száma a Fővárosi Törvényszéken volt kimagasló. A 2016. évi menekültügyi peres ügyérkezésnek (989 db) a 2015. évihez képest mintegy négyszeresre emelkedése ugyancsak jelentősen terhelte a bírósági szervezetrendszert.

A menekültügyi eljárásokban, az elfogadhatatlanság miatti közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata iránti eljárások elbírálásában elsősorban a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság volt érintett.

A bíróság a kezdetektől külön munkaszervezési megoldásokkal és a bírák, igazságügyi alkalmazottak többletmunkájával biztosította, hogy a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzettel összefüggő büntetőeljárások lefolytatására bíróság elé állítás keretében kerüljön sor. A terheltek elfogásától számított 72 órán belül, a hét minden napján, meghosszabbított munkarendben dolgoztak a bírák, azért, hogy a törvény által előírt soronkívüliség követelménye minden esetben érvényesüljön. Ennek érdekében a Szegedi Törvényszékre 2015-ben 128 bíró, 107 bírósági titkár, 236 további igazságügyi alkalmazott vállalta a kirendelést. Kirendelésükre 2016. március 31-ig került sor, ezt követően – az ügyérkezés fokozatos csökkenésének eredményeként – a kirendelések meghosszabbításra már nem volt szükség.

A tömeges bevándorlással összefüggésben felmerült összes kiadás a 2015. évi 505.836.016,- Ft-hoz képest – az ügyérkezés 2016 márciusától tapasztalható fokozatos, ugyanakkor gyors csökkenésének eredményeként – kevesebb, mint felére 208.758.379,- Ft-ra csökkent.

2016-ban az OBH a bíróságokkal közösen véleményezte az egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely egyrészt az idegenrendészeti kiutasítás feltételei, másrészt a kiutasítási akadály megállapításáról szóló döntés határideje tekintetében módosította a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényt.

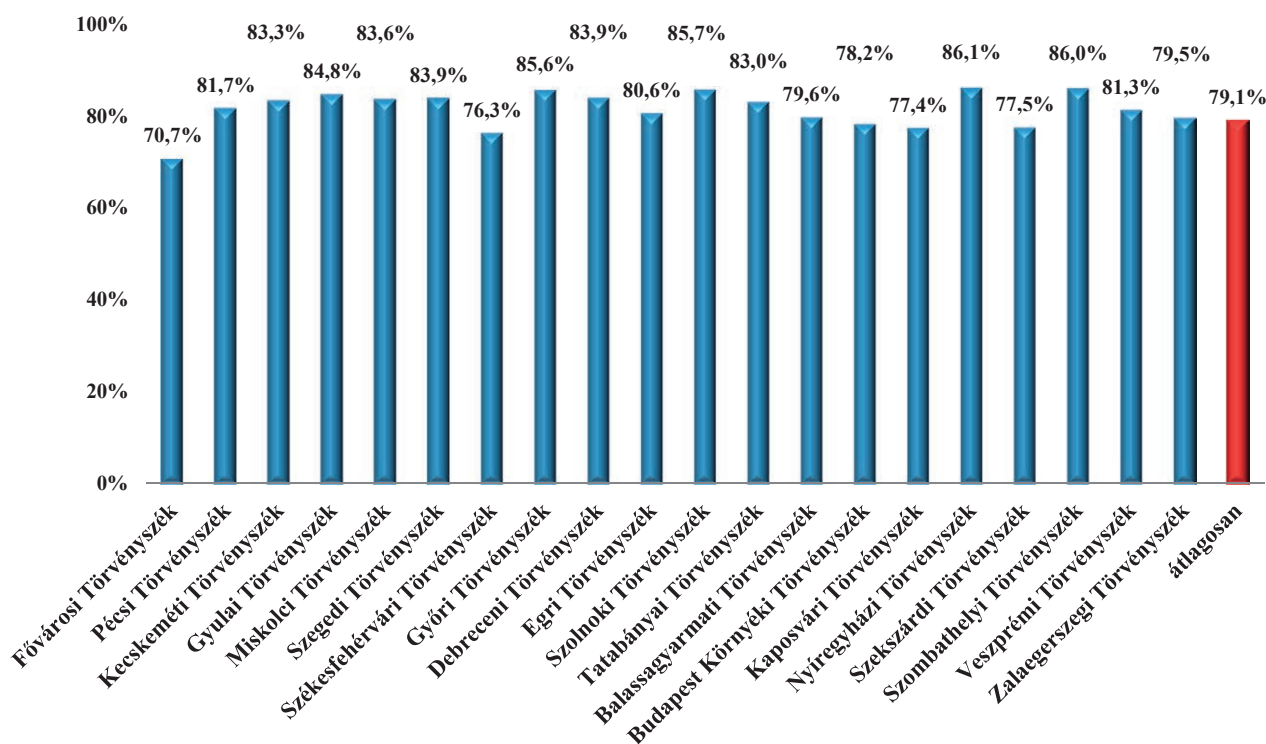
A 2016. évben a bírósági szervezet a tömeges bevándorlás okozta a bíróságokra háruló peres és nemperes ügyintézésben jelentkező feladatokat az időszerűség, a soronkívüliség követelményének szem előtt tartásával teljesítette.

Az idegenrendészeti projekt keretében az OBH 2016-ban idegenrendészet, menekültügy témakörében bírák, bírósági titkárok bevonásával szakmai konferenciát rendezett. Az idegenrendészeti ügyekkel kapcsolatban felmerült elméleti és gyakorlati tapasztalatok összegzéseként Idegenrendészeti kézikönyv készül, amely várhatóan 2017-ben jelenik meg.

3. Az ítélezés megalapozottsága

A bíróságok működésének egyik értékmérője az elsőfokú döntések felek általi elfogadottsága, azaz az, ha az elsőfokú döntés ellen nem jelent be egyetlen jogosult sem fellebbezést, így az ügy (vitás kérdés) ezen az ítélezési szinten jogerősen le is zárul.

A fellebbezéssel nem támadott ítéletek aránya a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon 2016. évben

A fenti diagram a járásbírók civilisztikai ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon 2016-ban hozott fellebbezéssel nem támadott ítéletek arányát mutatja be. Látható, hogy a 79,1%-os átlag kisebb – nagyobb területi különbségek mellett alakult ki.

A Fővárosi Törvényszék (29,3%) továbbra is egyértelműen kiemelkedik a fellebbezések arányát tekintve. A legkevesebb fellebbezés a Nyíregyházi Törvényszéken (13,9%), illetőleg a Szombathelyi Törvényszéken volt, utóbbinál az érték 14%.

4. Az igazságszolgáltatási tevékenység eredményessége az EU eredménytáblája szerint

A hatékony igazságszolgáltatási rendszerhez való hozzáférés az európai demokráciák alapját képező alapvető jog, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományainak részét képezi. A bíróság előtti, hatékony jogorvoslathoz való jog jelentőségét az Európai Unió Alapjogi Chartája is kiemeli. Az Európai Bizottság idén immáron ötödik alkalommal tette közzé a tagállamok igazságszolgáltatásának hatékonyságát, színvonalát és függetlenségét bemutató Igazságügyi eredménytáblát. Az eredménytábla segítséget nyújt a tagállamoknak az igazságszolgáltatás hatékonyságának, eredményességének javításához.

Az eredménytábla a polgári, a gazdasági és a közigazgatási ügyek tekintetében vizsgálja a tagállamok igazságszolgáltatását, részben általuk szolgáltatott adatok, részben pedig különböző civil szervezetek felmérései alapján. Magyarország az ítélezés hatékonyságára vonatkozó mutatók többségét illetően már az elmúlt években is a tagállamok első harmadában foglalt helyet. Ezeket a pozitív ügyforgalmi eredményeket a bírósági szervezetnek nem csupán fenntartani, hanem – néhány téren – még javítani is sikerült.

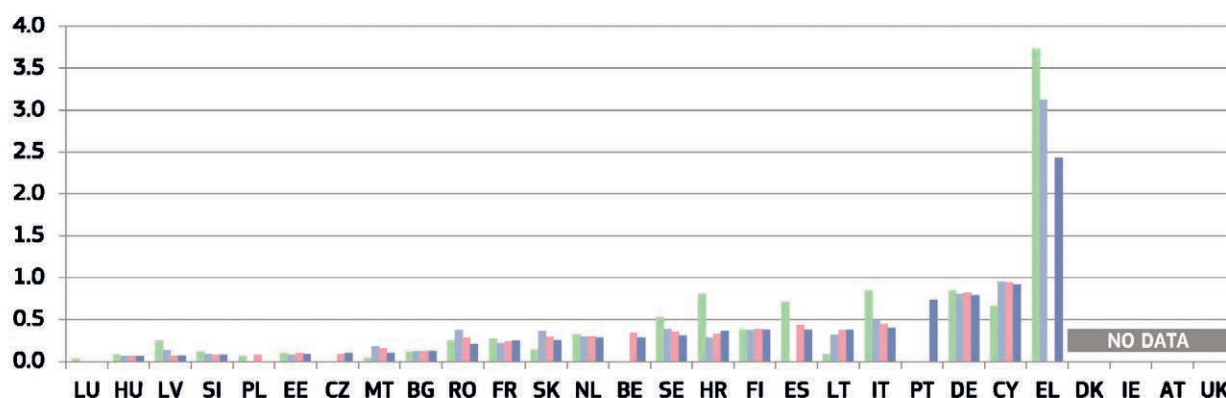
Továbbra is kiemelkedik a közigazgatási és munkaügyi bíróságok teljesítménye: az egy lakosra jutó közigazgatási peres ügyhátralék hazánkban a tavalyi évhez hasonlóan továbbra is a 2. leg-alacsonyabb az Unió országai között.

Figure 12

Number of pending administrative cases (*) (1st instance/per 100 inhabitants)

2010 2013 2014 2015

Source: CEPEJ study

(*) Methodology changes in HR, HU and FI. Pending cases include all instances in CZ and SK. DK, IE and AT do not record administrative cases separately. DE: data solely based on the statistics on the administration of justice published by the German Federal Statistical Office.

Az eljárások átlagos hosszát tekintve is az élmezőnyben vannak a magyar bíróságok mindhárom eredménytábla által vizsgált eljárástípusban. A polgári, kereskedelmi, közigazgatási és egyéb ügyek eldöntéséhez szükséges idő szempontjából Magyarország a 6. a 28 tagállam közül. Megelőzi pl. Svédországot, Hollandiát, és Franciaországot is. A tavalyi 6. helyezés után a pozícióján 4 helyet javítva, Magyarország – Svédország mögött – a 2. lett a közigazgatási ügyek eldöntéséhez szükséges idő vonatkozásában felállított rangsorban.

5. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

Az igazságszolgáltatási rendszer tevékenységének mérése A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény és A bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és feldolgozásáról szóló 8/2003. OIT szabályzat alapján az ügyforgalmi, a tevékenységi és létszám adatok gyűjtésén és elemzésén alapul. Az adatok nyilvánosak, azokat az OBH a bíróságok központi internetes oldalán közzéteszi, évente pedig elemzésekben értékeli.

Az elemzések alapján észlelt kirívó problémák (pl. lajstromozási gyakorlat anomáliái, fontos, új ügyforgalmi jelenségek) nyújtanak alapot az OBH elnökének igazgatási döntéseihez, ellenőrzéseinek, vizsgálatainak lefolytatásához és jogalkotási kezdeményezéseihez. A munkateherben mutatókozó egyenlőtlenségek folyamatos figyelése és a szükséges konzekvenciák következetes érvényesítése létszám-gazdálkodási és egyéb igazgatási intézkedésekben jelenhet meg.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Az új eljárásjogi törvényekre is figyelemmel a statisztikai adatszolgáltatás átalakítása.
- A bírói egyéni munkateher-mérés továbbfejlesztése.
- Megtartani, illetőleg tovább javítani az időszerűség tekintetében elért kiváló eredményeket.
- A bírósági statisztikusok kompetencia-fejlesztésének folytatása.

További hasznos információk:

- A statisztikai adatokról: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/statisztikai-adatok/orszagos-statisztikai-adatok>
- Az EU 2017-es Igazságügyi eredménytáblája: http://ec.europa.eu/justice/effective-justice/files/justice_scoreboard_2017_en.pdf

III. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET IGAZGATÁSA

1. A bírósági szervezetrendszer változásai
 - 1.1 A bírósági szervezetrendszer
 - 1.2 Közigazgatási és munkaügyi bíróságok
 - 1.3 Közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok
 - 1.4 A szabálysértési ügyek központosított ügyintézése
2. A bírósági szervezet vezetői
 - 2.1 A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege
 - 2.2 A bírósági vezetők száma
 - 2.3 Vezetői változások
3. A bírósági szervezet és vezetői feletti kontroll
 - 3.1 Testületek
 - 3.2 Az Országos Bírói Tanács
 - 3.3 Az Országos Bírósági Hivatal elnöke
 - 3.4 Egyéb szervezetek
 - 3.5 Érdekvédelmi szervezetek
4. A bírósági igazgatás eszközei
 - 4.1 A bírósági igazgatás jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközei
 - 4.2. A bírósági igazgatás egyéb vezetési eszközei
 - 4.3 Országos programok
 - 4.4 Ügyfélkapcsolatok

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei – az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek:

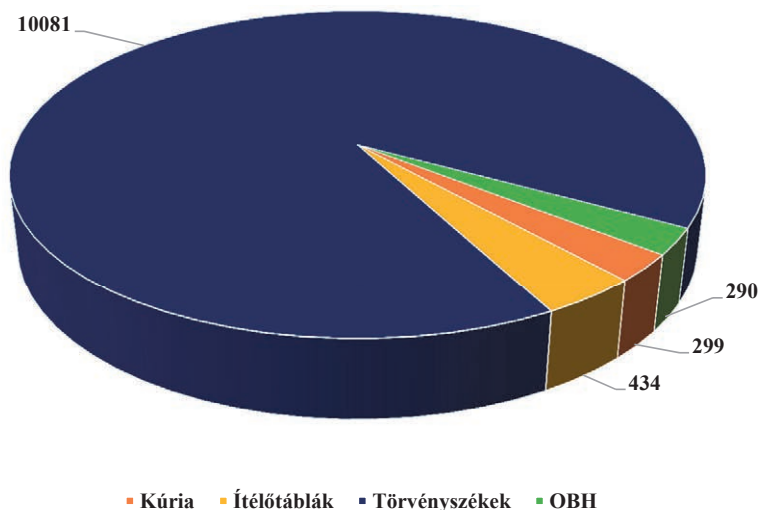
- A szabálysértési ügyek intézésének központosítása – az adott megye földrajzi, infrastrukturális adottságaitól függően – részben vagy egészben valamennyi törvényszék területén megvalósult.
- „A szolgáltató bíróságért!” országos program lezárult, azonban a bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot.
- Megalkotásra került az OBH szabályozók előkészítésének rendjéről szóló szabályzat.
- A rendszeres vizsgálatok és az elévülési jelentés elkészítésének eredményeképpen sikerült minimalizálni a bírói hiba okán elévült büntetőügyek számát.
- Az Észak-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium vezetője az országban elsőként videokonferencia keretében tartott elnöki értekezletet az illetékességi területéhez tartozó közigazgatási és munkaügyi bíróságok elnökeinek.
- A polgári perekben történő elektronikus kapcsolattartás 2016. július 1-től történő kiterjesztését érintően az OBH közreműködött az informatikai és jogi feltételek megteremtésében, valamint ellátta az oktatási feladatokat a bírósági szervezet, a társhatóságok és a jogi hivatásrendek dolgozóinak eredményes felkészítése érdekében.

1. A bírósági szervezetrendszer változása

1.1. A bírósági szervezetrendszer

Magyarországon az igazságszolgáltatást összesen 157 bíróság gyakorolja: a Kúria mellett 5 ítéltábla, 20 törvényszék, 111 járásbíróság, valamint 20 közigazgatási és munkaügyi bíróság. A bíróságok központi igazgatását az OBH látja el. A bírósági szervezet szintjeinek tényleges összlétszámát az alábbi diagram szemlélteti.

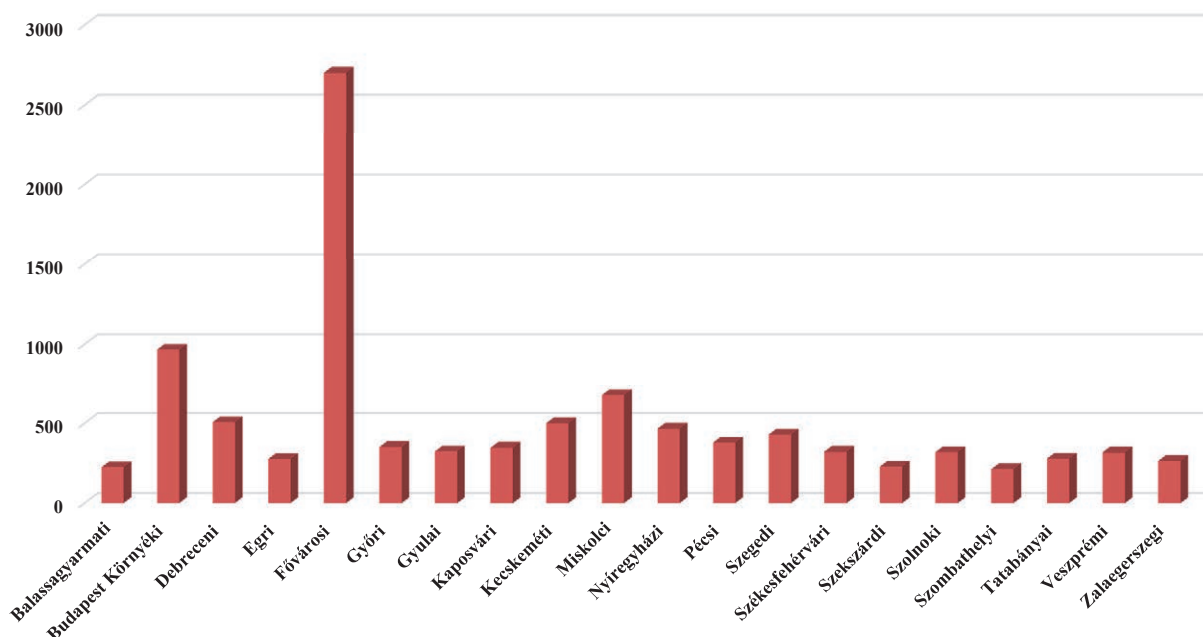
A bírósági szervezet tényleges összlétszáma (fő)

A diagram a létszámot a törvényszékek esetében az illetékességi területükhöz tartozó járásbírószágon, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságon dolgozók létszámával együtt mutatja.

A szervezeti felépítés látszólag arányos struktúrájú, a valóságban azonban jelentős különbségek vannak az egyes bíróságok között mind a létszám, mind a tárgyi erőforrások tekintetében. A következő diagram jól szemlélteti az eltéréseket.

Törvényszékek létszámadatai (fő)

Jelenleg 53 járásbíróság minősül kisbíróságnak, azaz olyan bíróságnak, amely 6 vagy ennél kevesebb engedélyezett bírói álláshellyel rendelkezik. A létszám tekintetében az eltérések jól mutatják azt is, hogy míg Magyarország legkisebb bíróságán, a Zirci Járásbíróságon mindössze 6 fő – 1 bíró és 5 igazságügyi alkalmazott – dolgozik, addig a Pesti Központi Kerületi Bíróságon (PKKB) 755 fő: 206 bíró és 549 igazságügyi alkalmazott. A PKKB-n szervezeti irányítási szempontok miatt létrehozott csoportok működése egy közepes méretű járásbírósághoz hasonló. A bíróságok létszámhelyzetével részletesen a Bírósági szervezet emberi erőforrásai című rész foglalkozik.

Az Országgyűlés 2016. június 7-i ülésnapján 2017. január 1-jei hatállyal új járásbíróságot hozott létre Szigetszentmiklóson, illetve Fejér megye átkerült a Győri Ítéltábla illetékességi területéhez.

Az OBH együttműködve a Budapest Környéki Törvényszékkel a 2016-os esztendőben megtette az új járásbíróság kialakításával kapcsolatos szükséges intézkedéseket a személyi állomány és a tárgyi feltételek biztosítása érdekében, valamint egyeztetett az Igazgatási Központ kialakítását koordináló Pest Megyei Kormányhivatallal és a Miniszterelnökséggel is. A szigetszentmiklósi Igazgatási Központ nem csupán a Szigetszentmiklósi Járásbíróságnak ad majd otthont, hanem a Járási Ügyészségnek, a Járási Hivatalnak és a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányságnak is.

1.2. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok

Immár 4. éve működnek a közigazgatási és munkaügyi bíróságok (KMB), valamint azok szakmai testületei a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok (KMRK). A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is a fővárosban működik a legnagyobb KMB, ahol összesen 171 fő dolgozott 2016-ban: 62 bíró és 109 igazságügyi alkalmazott. A legkisebb KMB Szekszárdon található, ahol mindössze 8 fő: 4 bíró és 4 igazságügyi alkalmazott dolgozott.

A csökkenő ügyhátralék és az időszerűségi mutatók javulása, mind azt támasztják alá, hogy a rendszer jól működik. 2016-ban a KMB-k összességében 6%-kal mérsékeltek a folyamatban lévő ügyek számát. Az elsőfokú közigazgatási és munkaügyi perek 87,79%-a pedig egy éven belül befejeződött és mindössze a perek 12,21%-a húzódott egy évnél tovább. Fontos megemlíteni, hogy az egy évnél hosszabb ideig tartó perek több, mint 2/3-a két éven belül befejeződött. A 2015. évhez hasonlóan 2016-ban is a közigazgatási peres ügyszakban hozott határozatok több mint 97%-a – a perorvoslati rendszer sajátosságaira is tekintettel – első fokon jogerőssé vált. Az ítélezés hatékonyságát és a jó eredmények fenntartását bizonyítja az is, hogy a munkaügyi perek esetében szintén az előző évhez hasonló eredményt érték el, hat ügyből ötöt, azaz az ügyek 83,3%-át első fokon jogerősen befejezték.

Az Európai Bizottság által 5. alkalommal közzétett a tagállamok igazságszolgáltatásának hatékonyságát, minőségét és függetlenségét bemutató eredménytáblán a hazai KMB-k teljesítménye továbbra is kiemelkedő. A közigazgatási ügyek eldöntéséhez szükséges időt (első fok/nap) figyelembe véve Magyarország a 2., csupán Svédország áll előttünk. A tavalyi 6. helyezést követően tehát 4 helyet javítottunk. Luxemburg után pedig hazánkban a legalacsonyabb a folyamatban lévő közigazgatási ügyek száma.

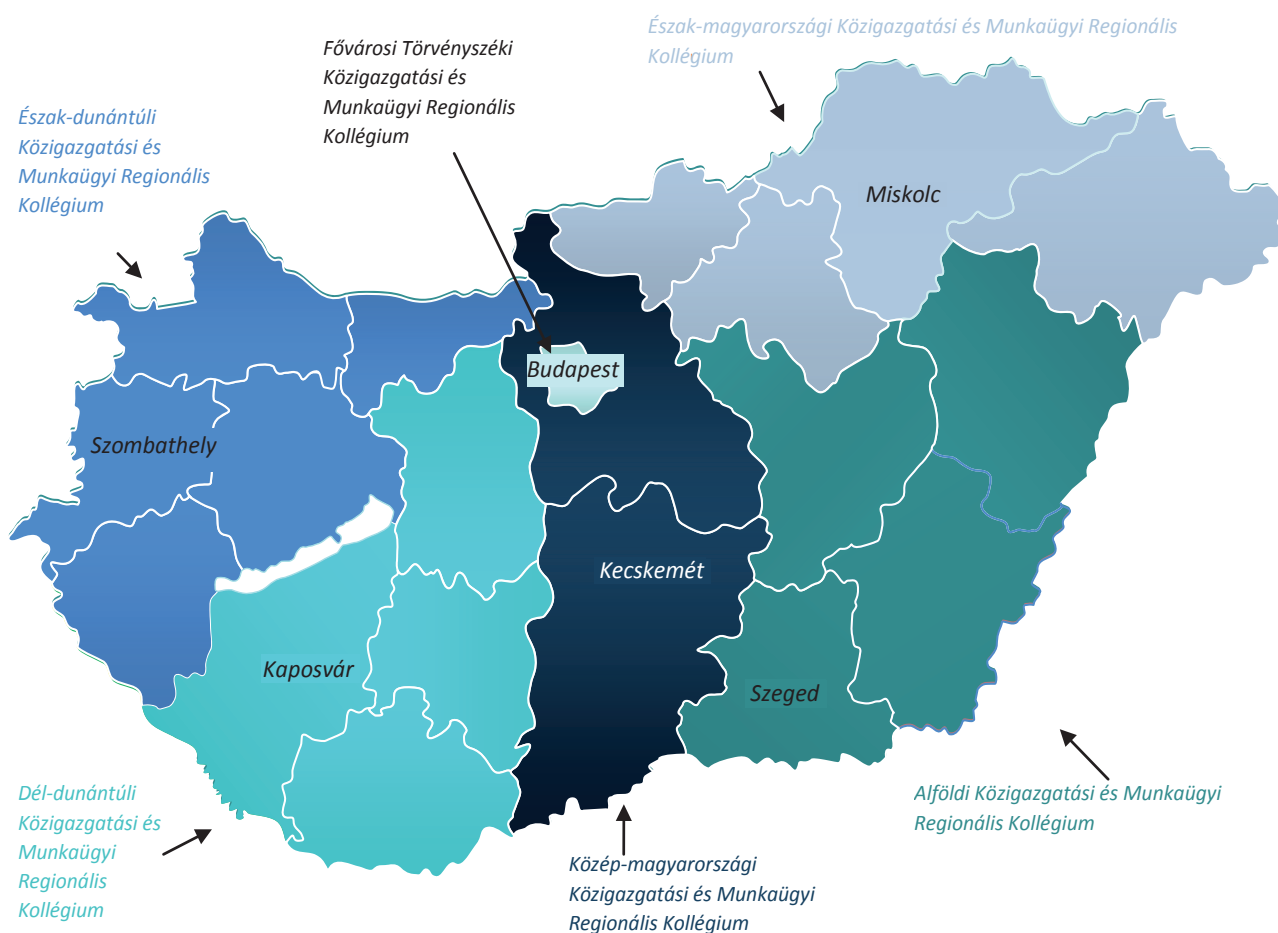
1.3. Közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium (KMRK) a törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bírónak, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok (KMB) bírónak speciális szakmai testülete. Alapvető feladata az ítélezés szakmai színvonalának emelése és a jogalkalmazás egységességének biztosítása.

A KMRK-k létrejöttével – 2013-ban – a polgári kollégiumokon belül korábban marginális szerepet betöltő közigazgatási, illetve munkaügyi ügyszak önálló szakmai irányítást kapott. Ez azért

is rendkívül fontos, mert e két terület az érintett ügyfelek és életviszonyok sajátosságai miatt az ítélkezés során speciális szakmai tudást és megközelítést igényel.

Az országban 6 KMRK működik, melyeknek szervezeti keretét az a törvényszék adja, amelyen, vagy amelyhez tartozó KMB-n a regionális kollégium vezetője ítélkezik. A KMRK-k összlétszáma 2016. december 31-én 294 fő volt, 191 elsőfokú és 103 másodfokú bíró. A legnagyobb tagsággal a Fővárosi Törvényszéki KMRK rendelkezett (76 fő), míg a legkisebbel a Közép-magyarországi KMRK (34 fő). A többi regionális kollégium létszáma 43 és 53 fő között mozgott. Az alábbi térkép a KMRK-k elnevezését és illetékességi területét mutatja be.

A KMRK-k és azok vezetői figyelemmel kísérik a régió területén működő bíróságok joggyakorlatát, felismerik és feltárják az esetleges jogalkalmazási anomáliákat. Biztosítják a minőségi és időszerű ítélkezéshez szükséges információk áramlását, összekötik a különböző bírósági szinteket. Az összegyűjtött információk alapján megteszik a jogegység, illetőleg a szakmai munka színvonalának emelése érdekében szükséges intézkedéseket. Így például különböző segédanyagokat készítenek, állásfoglalást, véleményt fogadnak el, az összegyűjtött információkat megosztják a többi KMRK-val, illetve továbbítják a Kúria felé. Mindezzel az egységes joggyakorlat megvalósulásának katalizátorává válnak.

A KMRK-k teljes és rész-kollégiumi üléseken vitatják meg az ítélkezés aktuális kérdéseit. Ezek az ülések egyúttal alkalmat teremtenek a felsőbb fórumon ítélkező bírakkal való konzultációra, valamint az anyagi- és eljárásjogi gyakorlati tapasztalatok megosztására is. 2016-ban összesen 13 teljes ülés és 16 – szakáganként 8-8 – rész-kollégiumi ülés megtartására került sor, melyen a kollégium tagjai, a Kúria képviselője és a munkaterv tematikájához igazodó meghívottak vettek részt. Ezen

túlmenően a KMRK-k vezetői rendszeresen, 3-4 havonta megbeszélést tartanak, melyen a regionális kollégiumvezetők és helyetteseik, illetve az OBH képviselői mellett a Kúria szakmai vezetése is jelen van. Ezeken a tanácskozásokon az egységes álláspont kialakítását megkívánó szakmai kérdéseket, valamint a KMRK-k működését érintő témákat vitatják meg. 2016-ban 3 alkalommal került sor ilyen egyeztetésre. Ezek a megbeszélések elősegítik az elmélyült szakmai munkát. Egyrészt elemezhetőek az egyes régiókban feltárt jogalkalmazási kérdések, amelyekben a KMRK-k vezetése többségi álláspontot fogad el, másrészt a feltárt problémák közvetlenül a Kúria szakmai vezetése elé kerülnek. Mindez nagymértékben hozzájárul az egységes ítélkezési gyakorlat kialakulásához.

A KMRK-k, valamint a kollégiumvezetők és helyetteseik által készített különféle szakmai anyagok fontos szerepet játszanak abban, hogy a KMRK be tudja tölteni alapvető feladatát: az ítélkezés szakmai színvonalának és a jogalkalmazás egységességének biztosítását. 2016-ban több mint 60 szakmai anyagot dolgoztak ki. Ezek között átfogó elemzés, célvizsgálat, segédlet, tájékoztató és jogszabály értelmezés egyaránt megtalálható volt.

A KMRK-k működésével összefüggő dologi kiadások fedezetére 2016-ban az OBH régióként, a fővárost kivéve, 3 millió forint költségvetési keretet biztosított. A fővárosban a KMRK illetékeségi területe azonos a törvényszéki kollégiuméval, a Fővárosi Törvényszéki KMRK tehát egyaránt ellátja a törvényszéki és a regionális kollégium feladatait is. Ez a speciális helyzet indokolja azt, hogy ez a régió nem kap külön költségvetési keretet az OBH-tól. A szervezeti keretet adó törvényszék a saját költségvetésétől elkülönítetten kezeli a KMRK működésére biztosított összeget, felhasználásáról pedig együttműködési megállapodást köt a KMRK-val.

A KMRK-k részéről növekvő igény mutatkozik a földrajzi távolságokat áthidaló, gyors és naprakész információáramlást biztosító, XXI. századi technikák alkalmazása iránt. Az OBH a KMRK-k ezirányú törekvéseit támogatja. Ennek köszönhetően a KMRK-k évek óta sikerrel használják a Vibe intranetes rendszert és 2016-ban az Észak-magyarországi KMRK vezetője az országban elsőként videokonferencia keretében tarthatott KMB elnöki értekezletet, új kommunikációs utat nyitva ezzel a bírósági szervezet dolgozói előtt.

Az OBH számít és épít a KMRK-k szakmai és igazgatási munkájára, valamint támogatja az általuk szervezett szakmai rendezvényeket.

A KMRK-k 2016-ban aktív szerepet vállaltak az OBH elnöke által meghirdetett országos programokban, úgy mint a Fenntartható Fejlődés Program, a Mailáth György Tudományos Pályázat, vagy a Nyitott Bíróság Program.

A KMRK-k tevékenyen részt vesznek a bírósági szervezetrendszerrel érintő jogszabályok véleményezésében is. 2016-ban több mint 20 jogszabály-véleményezéssel összefüggő megkeresést küldött az OBH a KMRK-knak. Ezek közül ki kell emelni:

- a közigazgatási perrendtartás és az általános közigazgatási rendtartás tervezetéről szóló kormány előterjesztéseket,
- a közigazgatási bíróságok felállításával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló törvény-tervezetet,
- a Mt. módosításáról szóló törvény-tervezetet és
- az új Pp. normaszövegének észrevételezését.

A KMRK-k vezetése kiemelt feladatának tekinti, hogy elősegítse tagjai képzését, szakmai fejlődését. Ennek érdekében a KMRK-k 2016-ban 7 alkalommal, 125 fő részvételével rendeztek önálló képzést, olyan témákban, mint:

- a kevesebb tapasztalattal rendelkező bírák, titkárok szakmai konzultációja,
- e-kapcsolattartásra felkészítés,

- kártérítés a Munka Törvénykönyvében,
- az adólevonási jog, vagy
- a hatályon kívül helyezés gyakorlata.

Nemcsak önállóan, hanem más szervezettel – elsősorban a székhelyi törvényszékekkel – együttműködve is szerveztek oktatásokat a KMRK-k. 2016-ban 3 alkalommal csaknem 300 fő részvételével került sor ilyen rendezvény megtartására, például a hatályon kívül helyezés gyakorlatával, vagy a munkajogi kártérítéssel kapcsolatosan.

A KMRK-k jó kapcsolatot tartanak fenn a hozzájuk földrajzilag közel eső egyetemekkel. Tagjaik részt vesznek a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjainak tevékenységében, továbbá közigazgatási vagy munkaügyi ügyszakos szaktanácsadóként működnek közre az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat munkájában. A KMRK-k szoros kapcsolatot tartanak fenn a Magyar Közigazgatási Bírák, illetve a Munkaügyi Bírák Országos Egyesületével. Tagjaik nagy számban rendelkeznek tagsággal ezekben az egyesületekben, amelyek rendezvényein, szakmai konferenciáin rendszeresen részt vesznek.

A KMRK-k 2016-ban több sajtónyilvános rendezvény megszervezésében is közreműködtek. Ilyen volt az Észak-dunántúli KMRK által szervezett, Szent Márton Emlékéhez kapcsolódó, „Humánus és méltányosság a közigazgatási és munkaügyi jogalkalmazásban” elnevezésű szakmai konferencia, illetve a Közép-magyarországi KMRK-nak a „Kérdések és megoldások a termőföld adásvétele kapcsán – a jogász szemével” elnevezésű konferenciája, melyet a Kecskeméti Törvényszékekkel, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatallal, a Nemzeti Agrárkamarával, illetve a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamarával és a Magyar Jogász Egylet Bács-Kiskun Megyei szervezetével közösen rendezett meg.

Összegezve az eddig leírtakat, a KMRK-k tevékenysége folytán a közigazgatási és a munkaügyi ügyszakos bírák közötti szakmai együttműködés erősebb lett, a horizontális és vertikális kapcsolatok intenzívebbé váltak. Ennek köszönhetően a jogegység biztosításának egy újfajta, a XXI. század technikai vívmányait (online kapcsolattartás, videokonferencia-rendszer stb.) is felhasználó, hatékony módszere alakulhatott ki.

1.4. A szabálysértési ügyek központosított ügyintézése

Az OBH elnöke 2014-ben célul tűzte ki a központosított szabálysértési ügyintézés megvalósítását annak érdekében, hogy kevesebb munkaerő befektetéssel hasonló vagy növelt teljesítmény legyen elérhető. Mindezt a Szabálysértési törvény azon rendelkezése teszi lehetővé, miszerint a törvényszék elnöke a szabálysértési ügyek intézésére az általánostól eltérő illetékességi szabályokat is megállapíthat.

A központosítás valamennyi törvényszék területén – az adott megye földrajzi, infrastrukturális adottságaitól függően – részben vagy teljesen megvalósult.

A törvényszékek visszajelzései alapján a központosítás elérte a célját többek között azzal, hogy a bírák kivonásra kerültek a szabálysértési ügyintézés alól, valamint a felszabadult titkári munkaerő lehetővé tette a titkárok peres csoportba vagy más ügyszakokba történő átirányítását.

A központosítás előnyei közül továbbá kiemelendő a koncentrált informatikai, igazgatási és szakmai támogatás biztosítása, a joggyakorlat egységének megteremtése.

A szabálysértési joggyakorlat fontos szerepét mutatja, hogy a Kúria joggyakorlat-elemző csoportot állított fel, az ebből készített összefoglalót az OBH feldolgozta és elérhetővé tette a törvényszékek számára.

2. A bírósági szervezet vezetői

2.1. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A magyar igazságszolgáltatás rendszerében megkülönböztetünk igazgatási vezetőket (bírószá-
gi elnök, elnökhelyettes, kollégiumvezető, stb.) és szakmai vezetőket (tanácselnök). A bírósági
vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke
által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő, hatékony működéséért. A bíró-
ságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény (Bszi.) 118. §-a szerint bírósági vezetőnek
számítanak:

- az ítéltáblák, a törvényszékek, a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a
járásbíróságok elnökei,
- a Kúria, az ítéltáblák, a törvényszékek, a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, vala-
mint a járásbíróságok elnökhelyettesei,
- a Kúria főtitkára és főtitkár-helyettese,
- a kollégiumvezetők és a kollégiumvezető-helyettesek,
- a csoportvezetők és a csoportvezető-helyettesek, valamint
- a tanácselnökök.

Kinevezésük – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bíró-
szá-
gi vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be. A köztársasági elnök
nevezi ki a Kúria elnökhelyetteseit, a Kúria elnöke pedig a Kúria főtitkárát, főtitkár-helyettesét,
kollégiumvezetőit, kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit. Az OBH elnök kinevezési
jogkörébe az ítéltáblák és törvényszékek elnökei, elnökhelyettesei és kollégiumvezetői, vala-
mint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok kollégiumvezetői és kollégiumveze-
tő-helyettesei tartoznak. Az ítéltáblák elnökei az ítéltábla kollégiumvezető-helyetteseinek és
tanácselnökeinek, míg a törvényszékek elnökei a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseinek,
tanácselnökeinek, a közigazgatási és munkaügyi bíróságok elnökeinek és elnökhelyetteseinek,
a járásbíróságok elnökeinek és elnökhelyetteseinek, valamint a csoportvezetőinek és a csoport-
vezető-helyetteseinek kinevezéséről döntenek.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján vé-
leményt nyilvánít a véleményező szerv (teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, regionális
kollégium, bírói kar vagy csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályázati anyag, a
pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el. A
Bszi 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem
köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. Az OBH elnökének
kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében a 6/2015 (XI.30.) OBH utasítás tartalmazza a
véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. az OBH, valamint a Kúria elnöke számára szigorúbb szabályokat állapít meg a fenti eset-
re vonatkozóan. A véleményező szervek javaslatától eltérő döntés esetén az eltérés indokairól
írásban tájékoztatniuk kell az Országos Bírói Tanácsot, és a testület soron következő ülésén az
indokokat külön is ismertetniük kell. Ha az OBH vagy a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kine-
vezni, aki a véleményező testület többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt be kell
szereznie az Országos Bírói Tanács (OBT) előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezé-
sére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért. A többi kinevezésre
jogosult tekintetében a jogszabály nem határoz meg ilyen többlet szabályokat. További külön-
ség, hogy az OBH elnök kinevezési jogkörébe tartozók pályázati meghallgatási jegyzőkönyvei
nyilvánosak. A kialakult gyakorlat szerint a meghallgatási jegyzőkönyvek mellett a pályaművek
is felkerülnek a bíróságok központi honlapjára.

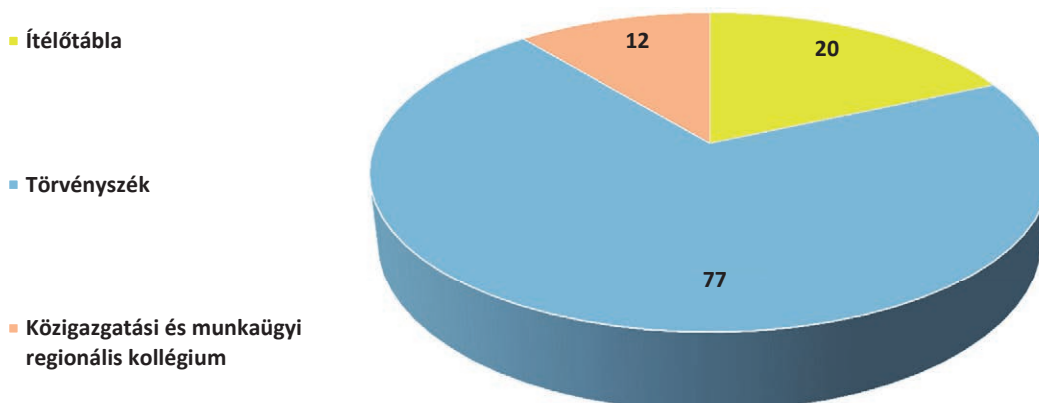
A kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Eredménytelen a pályázat többek között, ha egyetlen pályázat sem érkezett, ha az nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek, vagy ha nem megfelelő szakmai színvonalú. Így például 2016-ban a pályázat kiírója – ítélőtábla, törvényszék elnöke – a kiírt 86 vezetői pályázatból 15 pályázatot nyilvánított eredménytelennek. Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult (OBH elnöke, Kúria elnöke, ítélőtábla elnöke, törvényszék elnöke) a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízással útján töltheti be.

2.2. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2016. december 31-én az engedélyezett létszámot alapul véve 450 határozott és 299 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 749 bírósági vezető volt.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők (117) az ítélőtáblák és törvényszékek elnökei, elnökhelyettesei és kollégiumvezetői, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesei.

***Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők
bírósági szintenként történő megoszlása (fő)***

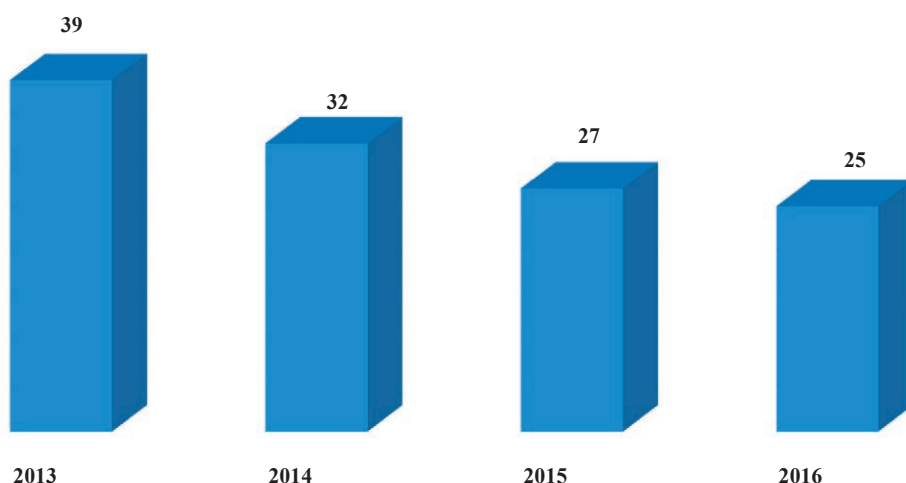
2.3. Vezetői változások

2016-ban összesen 25, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshely volt. Ezek közül 6 álláshely 2016 előtt, 19 álláshely 2016-ban üresedett meg a kinevezési idő lejárta miatt.

A megüresedett státuszok betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott. 2016-ban az előbb említett üres álláshelyek közül 16 esetben történt kinevezés, és 9 pályázat eredménytelenné nyilvánítással zárult.

A kinevezések közül 15 esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került elbírálásra a pályázat, egy esetben a véleményező testület többsége nem támogatta a pályázót, az OBT egyetértésével került sor a vezető kinevezésére.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshelyek alakulása 2013-2016. évek között

3. A bírósági szervezet és vezetői feletti kontroll

3.1. Testületek

A bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testületek az ítélőtáblák, illetve a törvényszékek összbírói értekezlete (a továbbiakban együtt: összbírói értekező). Az összbírói értekező résztvevői az ítélőtáblára, illetve a törvényszék esetében a törvényszékre és a törvényszék területén működő járásbíróságokra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák. Az ítélőtábla és a törvényszék elnöke évente legalább egy alkalommal összbírói értekezőt tart. Az összbírói értekezők véleményezik a vezetői pályázatokat, kezdeményezhetik a vezetők vizsgálatát és egyéb más ellenőrzési jogosítványaik is vannak. A jogszabályi kötelezettségüknek megfelelően a törvényszékek és az ítélőtáblák elnökei 2016-ban is tájékoztatták az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezőt a bíróság működéséről, ügyforgalmi helyzetéről, és a törvényben előírt egyéb feladataik végrehajtásáról. Az OBH elnöke – attól a néhány kivételtől eltekintve, amikor az OBH elnökhelyettese képviselte őt – valamennyi összbírói értekezőn személyesen vett részt. Az OBH elnöke a tájékoztatókban foglaltakat megfelelően tartotta. A bírósági igazgatásban közreműködik a Kúria teljes ülése is, melynek feladatait – a többi bíróság összbírói értekezőjéhez hasonlóan – a Bszi. 144. §-a állapítja meg.

A bíróságok igazgatásában közreműködő testület még a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek kollégiuma (továbbiakban együtt: kollégium), melyeket meghatározott ügyszakba beosztott bírák alkotnak. A kollégium véleményt nyilvánít a jogszabályban meghatározott bírói álláspályázatokról és a vezetői álláspályázatokról, valamint kezdeményezheti a bírósági vezető vezetői vizsgálatának elrendelését vagy a vezető felmentését és ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium a külön törvényben meghatározott törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bíráinak, valamint a külön törvényben meghatározott közigazgatási és munkaügyi bíróságok bíráinak speciális szakmai testülete. A regionális kollégium véleményt nyilvánít a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi álláspályázatról és kezdeményezheti a bírósági vezetői vizsgálatuk elrendelését vagy felmentésüket, továbbá ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A kollégiumok, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok összetételéről és jogköréről a Bszi. 154-156. §-ai rendelkeznek.

Itt kell megemlíteni a Kúria, az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek bírói tanácsát is (továbbiakban együtt: bírói tanács), amelynek tagjait (5-15 tag) és póttagjait (3-13 póttag) az összbírói értekezlet 6 évre választja meg. Működéséről, jogköréről és tagjainak megválasztásáról a Bszi. 147–153. §-ai rendelkeznek. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken működő bírói tanácsoknak a törvény véleményezési és kezdeményezési jogkört biztosít. A bírói tanácsok legfontosabb jogköre a bírói álláshelyekre pályázók meghallgatása és közöttük a rangsor felállítása. Ez a rangsor ugyanis az alapja a törvényszéki elnök és az OBH elnöke felterjesztő javaslatának, illetve áthelyezési döntésének. A bírói tanács véleményezi többek között a bíróság éves költségvetési tervezetét, a jóváhagyott költségvetés felhasználását, az SZMSZ-t, az ügyelosztási rendet stb., továbbá kezdeményezheti a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője és csoportvezető helyettese feletti vizsgálat elrendelését vagy felmentését. A bírói tanácsok az elvégzett munkájukról az éves összbírói értekezleten adtak számot.

3.2. Az Országos Bírói Tanács

Az Országos Bírói Tanács (OBT) a bíróságok központi felügyeleti testülete, mely a Bszi 103. §-ában meghatározottak szerint végzi javaslattevési és ellenőrzési jogosultságait és gyakorolja a döntési jogosítványait. Ez biztosítja az OBH elnöke – és közvetve a bírósági vezetők – igazgatási feladatai ellátása feletti kontrollt. Az OBT és az OBH kapcsolatával a beszámoló XV. része foglalkozik.

3.3. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke

Az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökei feletti igazgatási kontrollt az OBH elnöke gyakorolja. Irányítja és ellenőrzi – a járásbírósági, valamint a KMB elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, amely során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, és mindezek érdekében vizsgálatot rendel el. Ezen vizsgálatok megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, és ellenőrzi azok végrehajtását, illetve fegyelmi eljárás kezdeményezését javasolhatja. Az OBH elnöke a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezetében meghatározott irányító hatásköröket is gyakorolja.

Az OBH elnökének a bíróságok egészére vonatkozó szabályzatai a jogalkotásról szóló törvény rendelkezései szerinti normatív utasításnak minősülnek, így alkotmányossági kontroll alá esnek. A Bszi. 77/A. § (1) bekezdése kifejezetten nevesíti is ezt a kontrollt. Az OBH elnöke az igazgatási jogkörében hozott határozatait szükség szerint indokolni köteles. Az egyes, bírókat közvetlenül érintő, jogállási jellegű határozatok és munkáltatói intézkedések elleni jogorvoslat lehetőségét a Bjt. rendelkezési biztosítja. Az OBH elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott, a bírói szolgálati viszonyát érintő határozatai ellen a bíró a Bszi. 77/A § (2) bekezdése szerint közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat, kivéve, ha törvény alapján a szolgálati jogvita elbírálása a szolgálati bíróság hatáskörébe tartozik.

Az OBH elnöke félévente tájékoztatja tevékenységéről az OBT-t. Évente pedig a Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit a rendszeresen összehívott elnöki értekezlet keretében tájékoztatja. A 2016 első felében megrendezett összbírói értekezletek kapcsán, az OBH elnöke valamennyi bíró számára eljuttatta a 2015 I. félévi beszámolóját, nyomtatott formában is.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (8) bekezdésének c) pontja alapján a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá az

éves beszámolók közötti időszakban egy alkalommal az Országgyűlés igazságügygel foglalkozó bizottságának. Az OBH elnöke 2016. december 7-én tett eleget az Országgyűlés előtti számadási kötelezettségének a 2015. év vonatkozásában. Az Országgyűlés a beszámolót elfogadta. Az OBH elnökének 2016 I. féléves beszámolóját az Országgyűlés Igazságügyi Bizottsága 2017. május 29-én fogadta el.

Amellett, hogy az OBH elnöke felett is érvényesül az állami szervek vezetői feletti általános kontroll, (pl: ÁSZ vizsgálat), az OBH elnöke igazgatási tevékenységének nyilvánosságát, és ezen keresztül átláthatóságát a szabályzatok, ajánlások és határozatok, a beszámolók, valamint a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek közzétételére vonatkozó törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. Az OBH elnökének utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt – az ajánlásokkal és határozatokkal együtt – a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszik közzé. Az OBH elnökének éves és féléves beszámolóit elérhetőek a bíróságok központi honlapján teszik közzé.

3.4. Egyéb szervezetek

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) ellenőrzi a bírósági szervezet gazdálkodását. Az Állami Számvevőszék által végzett szabályszerűségi ellenőrzések célja annak megállapítása, hogy a bíróságoknál a gazdálkodás szabályszerű volt-e. 2016-ban került sor, a 2015. évi zárszámadás elkészítéséhez kapcsolódóan, a bíróságok gazdálkodásának ellenőrzésére. Az ÁSZ a vizsgálat során a fejezeti kezelésű előirányzatok belső kontroll felmérésének eredményeként a kontrollkörnyezet, kockázatkezelés, kontrolling tevékenység, információ és kommunikáció, valamint monitoring tekintetében megfelelő minősítést állapított meg. A bíróságok 2015. évi intézményi beszámolóit az ÁSZ megállapítása szerint a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet adtak.

Az ellenőrzési jogkörrel rendelkező különféle hatóságok a bíróságok munkavédelmi, adózási, foglalkozás-egészségügyi stb. működését is vizsgálhatják. Ilyen vizsgálatok egyes bíróságokon a 2016. évben is folytak.

3.5. Érdekvédelmi szervezetek

Az OBH elnöke számára kiemelten fontos a bírósági szervezethez kapcsolódó egyesületekkel, érdekvédelmi szervezetekkel való kapcsolattartás és e szervezetek támogatása. 2016-ban az alábbi bírósági szakmai és érdekképviselői szervezetekkel volt közvetlen kapcsolata is az OBH-nak: Bírósági Dolgozók Szakszervezete, Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete, Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete, Bírók Nemzetközi Szervezetének Magyar Tagozata Egyesület, Cégbírák és Gazdasági Bírák Országos Egyesülete, Egyesület a Szervezett Gazdasági Bűnözés Elleni Hattékonyabb Fellépésért, Európai Jogi Szaktanácsadó Bírák Egyesülete, Magyar Bírői Egyesület, Igazságügyi Fogalmazók és Titkárok Országos Egyesülete, Bírósági Végrehajtók és Tisztviselők Országos Egyesülete, „Bírók a Mediációért” Egyesület.

Az OBH elnökének meghívására az érdekképviselői szervek évadnyitó találkozájára 2016. január 26-án került sor, melyen a fenti szervezetek közül az első kilenc vett részt. A találkozón az OBH-t az elnök, az elnökhelyettes és a támogatások odaítélésében érintett főosztályok vezetői képviselték. A jelenlévők tájékoztatást kaptak a 2015. évi eredményekről, a 2016. évre vonatkozó tervekről és támogatásokról, az integritásról, valamint az érdekképviselői szervek tevékenységéről és 2016. évre vonatkozó programjukról.

Az OBH elnöke a Bszi. alapján előírt kötelezettségének eleget téve az érdekképviselői szervezetekkel 2016-ban is egyeztetett, véleményüket kikérte a bírák és igazságügyi alkalmazottak éves cafeteria keretének meghatározása során.

Az OBH 2016 szeptemberében pályázat alapján 3 érdekképviselői szervezetnek nyújtott költségvetési támogatást, amelynek alapján a Bírósági Dolgozók Szakszervezete 800.000,- Ft, a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete 171.411,- Ft, míg a Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete 700.000,- Ft támogatásban részesült.

A MABIE, és a Bírósági Dolgozók Szakszervezetének helyi szervezetei az egyes bíróságok igazgatási vezetőivel közvetlenül is kapcsolatban állnak.

4. A bírósági igazgatás eszközei

A bírósági szervezet valamennyi igazgatási eszközének alkalmazása arra irányul, hogy minden döntés széles körű és alapos előkészítést követően születhessen meg, a korábbi intézkedés hatékonysága, hatásai utánkövethetők legyenek, illetve arra, hogy biztosítsa a hatékony, időszzerű, magas színvonalú ítélkezést, valamint az OBH elnöke stratégiai céljainak és a bíróság operatív céljainak elérését. E célok megvalósulását segítik elő például a vezetői ellenőrzések, a különféle vizsgálatok, de az olyan egyéb eszközök is, mint például a pilot programok, hálózatok, workshopok, értekezletek, munkacsoportok, valamint az országos programok.

4.1. A bírósági igazgatás jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközei

A bíróságok igazgatásának központi feladatait az Országos Bírósági Hivatal elnöke látja el. Az OBH elnökének a Bszi. 65. §-ában meghatározott igazgatási teendőinek részletezését a Bszi. 76. §-a témakörönként tartalmazza.

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az OBH elnöke igazgatási feladatainak ellátása érdekében, jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz. A bíróságok központi igazgatásának ezek a legfontosabb eszközei. A szabályzat és a határozat kötelező a bíróságokra nézve, tehát betartásuk számon kérhető a bírósági vezetőknél a Bszi. 118. § (3) bekezdése értelmében. Az ajánlások ugyan nem kötelező jellegűek, de elősegítik az egységes igazgatás megvalósítását.

A Bszi. 118. § szerint a bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése. A bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, valamint az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő, hatékony működéséért. A Bszi. szabályozza a bíróság elnökének feladatait, rendelkezik az elnökhelyettesről, a kollégiumvezetőről és a kollégiumvezető-helyettesről, a csoportvezetőről és helyetteséről, valamint a tanácselnökről. A bíróság igazgatása szempontjából nyilvánvaló, hogy a bíróság elnökének és elnökhelyettesének a jogköre és feladatai a meghatározóak. Ezekről a Bszi. 119–122. §-ai rendelkeznek és felölelik a törvényszék teljes működtetését.

A Bszi. 120. §-a szerint a törvényszék elnöke – a 119. §-ban meghatározottakon felül – irányítja és ellenőrzi a területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint járásbíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét. E körben

- legalább 3 évente az előre megadott szempontok alapján írásban beszámoltatja a járásbíróság és a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökeit; a beszámolót a törvényszék vezetői értekezlete kiértékeli,
- a járásbíróság és a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökei – az igazgatási szabályzatban, a bíróság SZMSZ-ében, illetve más dokumentumokban meghatározott – jelentéstételi kötelezettségekkel tartoznak a törvényszék elnökének a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tevékenységének időszerűségéről, illetve a jogszabályok és szabályzatok betartásáról (ezen kötelezettségek természetesen igazgatási jellegűek, az eljárási törvényeken és az ügyviteli iratkezelési szabályokon alapulnak),

- a törvényszék elnöke bármely igazgatási kérdésben – a bíróság SZMSZ-ében írtakon túl is – egyéb eseti jellegű adatszolgáltatást írhat elő a bírósági vezetők részére és
- helyszíni, személyes ellenőrzést végezhet az igazgatási intézkedések betartása céljából (pl. a lajstromirodák szabályos működése, az ügyfélfogadási rend betartása, az írásba foglalási kötelezettség határidőben történő teljesítése, a tárgyalásra kitűzött ügyek száma, kitűzési gyakorlat és a tárgyalási napok kihasználtsága kérdésében).

A Bszi. 121. §-a szerint az ítélőtábla elnöke a 119. §-ban meghatározott – a bíróságok elnökei által végzendő – feladatokon túl, részt vesz az illetékességi területén működő bíróságok bírái és igazságügyi alkalmazottai képzésének koordinálásában is, valamint koordinálja az illetékességi területén foglalkoztatott bírák regionális képzését.

A Kúria tekintetében a Bszi. rendelkezései alapján sajátos módon érvényesül az OBH elnökének központi igazgatási tevékenysége, mert irányító és felügyeleti joga itt korlátozott: a Kúria SZMSZ-ét nem az OBH elnöke hagyja jóvá, a Kúria sajátos tevékenységére vonatkozó ügyviteli szabályokat maga állapítja meg és teszi közzé. A sajátos igazgatás jellemzője az együttműködés, különösen a jogszabályok véleményezése, a jogegység megteremtése és a költségvetés összeállítása terén.

A Bszi.-n túlmenően a bírósági vezetők feladatai mellett a vezetési eszközök részletes katalógusát tartalmazza az igazgatási szabályzat, közülük a vezetői ellenőrzésekkel és vizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztató jelen fejezet egyes alpontjaiban kerül bővebben kifejtésre.

A 2016-ban bevezetett vezetői intézkedéseket, valamint az azokhoz kapcsolódó vezetői ellenőrzéseket és vizsgálatokat nagyban meghatározták az OBH elnöke által meghirdetett, az elhúzó ügyek csökkentésére irányuló, valamint „A szolgáltató bíróságért!” országos programok, melyek 2015-ben indultak és 2016. március 31. napján zárultak, illetve az e programok eredményeinek továbbvitelét célzó, 2016. évre szóló Fenntartható Fejlődés Program. E programok célkitűzéseire tekintettel a törvényszéki vezetők különféle vállalkozásokat tettek, többek között:

- további ellenőrzéseket indítottak el: például a kitűzetlen ügyek, a tárgyalási napok kihasználtságának, a felterjesztések és egyéb ügyviteli határidők megtartására, valamint a 2 éven túli ügyekre vonatkozóan;
- az ügyfélkapcsolatok megerősítése érdekében az eddig megalkotott ügyfél-elégedettség mérési kérdőíveiket felülvizsgálták, bővítették, egyes bíróságok újonnan állítottak össze ilyen kérdőíveket, valamint ügyfélchartát;
- a bíróságok tovább erősítették az együttműködést a társhatóságokkal;
- továbbfejlesztették az országos programokat,
- új, hatékonyságot fokozó munkaszervezési módszereket vezettek be, továbbá,
- a hatékony és időszerű ítélkezés érdekében helyi képzéseket, workshopokat szerveztek.

4.1.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke – a bíróságok és az OBT véleményét is – beszerezve 2016-ban 9 szabályzatot (normatív utasítást), 1 ajánlást, valamint 9 módosító szabályzatot adott ki.

Szabályzatok:

- 1/2016. (I. 29.) OBH utasítás a VI. Bíróságok fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának 2015. évi rendjéről
- 3/2016. (II. 29.) OBH utasítás a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról
- 5/2016. (V. 20.) OBH utasítás a „Bíróságok fejezet” alá tartozó intézmények közbeszerzési, minősített beszerzési és beszerzési eljárásairól szóló szabályzatról

- 6/2016. (V. 31.) OBH utasítás az integritási szabályzatról
- 8/2016. (VIII. 16.) OBH utasítás a VI. Bíróságok fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának 2016. évi rendjéről
- 9/2016. (X. 17.) OBH utasítás az európai jogi szaktanácsadói hálózatról
- 10/2016. (X. 26.) OBH utasítás az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kiadott szabályozókról
- 11/2016. (XI. 24.) OBH utasítás a kegyeleti szabályzatról
- 13/2016. (XII. 22.) OBH utasítás a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról

Ajánlások:

- 1/2016. (II. 15.) OBH elnöki ajánlás a bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről

Szabályzatmódosítások:

- 2/2016. (I. 29.) OBH utasítás az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás módosításáról
- 4/2016. (III. 23.) OBH utasítás a bírák és igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzatról szóló 6/2012. (IV. 13.) OBH utasítás módosításáról
- 7/2016. (VII. 15.) OBH utasítás az európai jogi szaktanácsadói hálózatról szóló szabályzatról szóló 7/2013. (VII. 22.) OBH utasítás módosításáról
- 12/2016. (XII. 7.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás módosításáról
- 14/2016. (XII. 22.) OBH utasítás a rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről szóló szabályzatról szóló 17/2012. (X. 18.) OBH utasítás módosításáról
- 15/2016. (XII. 22.) OBH utasítás a szolgálati bíróság tagjai kinevezésének részletszabályairól és díjazásáról szóló 25/2012. (XII. 21.) OBH utasítás módosításáról
- 16/2016. (XII. 22.) OBH utasítás a bírósági végrehajtói fegyelmi bíróság bíró tagjai díjazásáról szóló szabályzatról szóló 2/2014. (I. 23.) OBH utasítás módosításáról
- 17/2016. (XII. 22.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás módosításáról
- 18/2016. (XII. 30.) OBH utasítás a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás módosításáról

A 2016-ban különösen négy szabályzat kiadása jelentett komoly előrelépést a stratégiai célok megvalósításának irányába. A bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról szóló 3/2016. (II. 29.) OBH utasítás célja a minőségi munkaerő-utánpótlás elősegítése és a kompetencia alapú kiválasztás megvalósítása. A szabályzat objektív módon tartalmazza a kiválasztás szempontjait, egyszerűsíti és gyorsítja a felvételi eljárást, ezzel ösztönözve a bírói hivatás felé orientálódó jogászokat a fogalmazói pályázat benyújtására.

Az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V. 31.) OBH utasítás célja a bíróságok és az OBH integritásának megőrzése, az integritási kockázatok kezelésével kapcsolatos eljárásrend szervezeti kereteinek kialakítása. A szabályzat természetesen nem tartalmaz a bírák jogállását érintő anyagi jogi rendelkezéseket, a hatályos törvényi és egyéb jogi szabályokat foglalja keretbe.

Az európai jogi szaktanácsadói hálózatról szóló 9/2016. (X. 17.) OBH utasítás korszerű felfogással az uniós jogon túl az európai jog – ide értve az Emberi Jogok Európai Bíróságának joganyagát – szélesebb körű ismeretét és közvetítését várja el a szaktanácsadóktól. Az ítélkező tevékeny-

séget az európai jogi ismereteikkel segítő szaktanácsadó bírák a korábbinál arányosabb munkateher-elosztással, kisebb létszámban, hatékonyabb koordináció mellett látják el feladataikat.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kiadott szabályozókról szóló 10/2016. (X. 26.) OBH utasítás egyértelműen rögzíti az OBH elnökének szabályozóalkotási felfogását. Az OBH utasítások és OBH elnöki ajánlások előkészítésére bárki számára megismerhető eljárásrendben, a bíróságok bevonásával kerül sor. A széleskörű és több lépcsőből álló véleményeztetési folyamat biztosítja azt, hogy minden bíróság előre megismerje a várható szabályokat és aktívan bekapcsolódjon az egyes rendelkezések kialakításába.

A további OBH utasítások a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő átvezetéseket tartalmaznak, amelyek közül kiemelkedik a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás szokásos éves felülvizsgálatát ellátó 18/2016. (XII. 30.) OBH utasítás, amely az iratkezelési szabályait hozzáigazította a 2016. július 1. napjától a civilisztikai ügyekben széles körben előírt elektronikus kapcsolattartás, az elektronikus beadványok fogadása és az elektronikus aláírások használta támasztotta követelményekhez.

2016-ban 4 OIT szabályzat veszítette hatályát, az általuk felölelt szakkérdéseket az OBH elnöke a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról szóló 3/2016. (II. 29.) OBH utasítás, a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló 13/2016. (XII. 22.) OBH utasítás, valamint a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás rendelkezései között, a hatályos jogszabályi előírásoknak és a stratégiai céloknak megfelelően újraszabályozta. A beszámoló készítésekor még hatályos 6 OIT szabályzat mindegyikének felülvizsgálata elkezdődött 2017-ben.

Érdemes megemlíteni, hogy a 2017. év szabályozóalkotási programja – részben az új eljárési kódexekből fakadó feladatok, részben a szervezetrendszer fejlesztési igényei miatt – nagyszámú szabályozó előkészítését írja elő az OBH apparátusa számára.

A szabályzatalkotás lehetőségével a bíróságok is élnek, sőt bizonyos esetekben, így például a bírósági épületek rendjének fenntartásáról kötelező ilyen módon rendelkezniük. A bíróságok belső igazgatási szabályozói megalkotásának kereteit az igazgatási szabályzat határozza meg. A bíróságok többek között például szabályzattal rendelkeznek

- az instruktori és mentorálási rendszerről (Fővárosi, Szolnoki és Gyulai Törvényszék),
- a bírák és igazságügyi alkalmazottak oktatásáról (Fővárosi Törvényszék),
- sajtótevékenységükről (Fővárosi, Miskolci, Szegedi és Szekszárdi Törvényszék),
- a tanúgondozás országos program helyi kereteiről (Debreceni, Székesfehérvári, Veszprémi Törvényszék).

4.1.2. Vezetői ellenőrzések

A bíróságok működése szempontjából meghatározó a bírósági vezetők vezetői tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérése, munkájuk átláthatóságának biztosítása, számonkérhetősége. A központi igazgatás a folyamatos nyomon követésre több eszközt is alkalmaz. Ilyenek a bíróság munkájának mérésére szolgáló rendszeres adatszolgáltatások, jelentések, tájékoztatók (például a statisztikával vagy a létszám- és bérgazdálkodással kapcsolatban), továbbá a bíróságok vezetői értekezletein való részvétel.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (6) bekezdése alapján irányítja és ellenőrzi – a járásbírósági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, és elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát. A bírósági

vezetők feladat és jogkörét a Bszi. 119. § g) pontja, illetőleg a 136. §, továbbá a 2016. január 1-jén hatályba lépett bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás határozza meg. A 2016. évben megkezdődött a vezetői vizsgálat általános protokolljának kialakítása.

A Bszi. 136. §-ának (1) bekezdése értelmében a kinevezésre jogosult, illetve a Kúria elnökhelyettese esetében a Kúria elnöke a bírósági vezető vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább egy alkalommal, legkésőbb a megbízatásának lejártát megelőző évben megvizsgálja.

Főszabály szerint a kinevezett bírósági vezető az őt kinevező vezetőnek tartozik közvetlen beszámolási kötelezettséggel. A törvényszékek elnökének a járásbíróságok (kerületi bíróságok), a közigazgatási és munkaügyi bíróságok vezetői tartoznak beszámolási kötelezettséggel. Habár a törvényszékek kollégiumvezetőit az OBH elnöke nevezi ki, de közvetlen beszámolási kötelezettséggel – a törvényszéken, ideértve a járásbíróságokon, közigazgatási és munkaügyi bíróságokon folyó szakmai munkát is – a törvényszék elnökének tartoznak, amire meghatározott időközönként indokolt sort keríteni. A beszámolójuk kiértékelése a vezetői értekezleten történik.

Az igazgatási-ügyviteli szabályok megtartásának ellenőrzését a bírósági vezetők folyamatosan végzik. E körben különösen

- a havi tárgyalási napok számát, kihasználtságát,
- a per előkészítés gyakorlatát, a kitűzés sorrendjét,
- az elrendelt soronkívüliség érvényesülését és
- az eljárási és ügyviteli szabályok betartását ellenőrzik.

Ezen ellenőrzések eredményeként az adott terület aktuális helyzetére vonatkozó megállapításokon túl, a szükséges intézkedések is meghatározásra kerülnek. Az igazgatási, ügyviteli szabályok betartásának ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok további vizsgálat elrendeléséhez, illetőleg a bíró, az igazságügyi alkalmazott és vezetők fegyelmi felelősségre vonásához, rendszerszintű hiba esetén pedig az OBH elnökének központi intézkedéséhez vezethetnek.

Az ítélőtáblák és törvényszékek elnökei a Bszi. 119. § k) pontja, valamint a bíróságok igazgatásáról szóló szabályzat rendelkezései szerint, évente egy alkalommal meghatározott formában és tartalommal tájékoztatják az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet és a bíróság más dolgozóit a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről, a következő naptári évre kitűzött célokról, valamint az azok megvalósítására szolgáló igazgatási intézkedésekről, a pályázatukhoz csatolt pályaművükben az adott időszakra vonatkozó célok megvalósításáról, valamint az előző évben meghatározott célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről. Ez az adott törvényszék, ítélőtábla éves működésének szinte minden területét bemutatja. Az összbírói beszámoló alapján az OBH elnöke a bírósági vezetők igazgatási tevékenységét alapjaiban meg tudja ítélni. Az OBH 2017-ben a beszámolók egységesítését tűzte ki célul annak érdekében, hogy azok tartalma – az OBH elnökének stratégiai céljaihoz igazodva – egyszerűen áttekinthető és egymással könnyen összevethető legyen.

A Bszi.-ben is szabályozott ellenőrzéseken kívül hatékony eszköz lehet a vezetői ellenőrzések körében a vezetői értekezletek rendszere. Ezeken nem csak a felsőbb bírósági vezető vonja be a munkába az alsóbb bíróságok vezetőit, hanem a különböző vizsgálatok megtárgyalása, a már lefolytatott egyéb ellenőrzések közös értékelése révén az alsóbb bíróságok ellenőrzése is megtörténik.

A vezetői ellenőrzések egyik legkomplexebb eszköze a vizsgálat, amelynek részletszabályait az igazgatási szabályzat tartalmazza, a témáról részletesebben a következő, külön cím számol be.

4.1.3. Vizsgálatok

A vizsgálat az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzését teszi lehetővé. A vizsgálati módszerek úgy határozandóak meg, hogy azok által a vizsgálat alkalmas legyen arra, hogy ráirányítsa a vezető figyelmét az időszerű, hatékony ítélkezés vagy más kiemelt szempont, például az áldozatvédelem érdekeinek érvényesülésére, vagy éppen a vizsgált területet érintő hiányosságra. A vizsgálat alapos elemzése nyújt lehetőséget a hasonló esetek elkerülése érdekében igazgatási intézkedések meghatározására, teljesítésük számonkérésére, és az igazgatási vezetők szükség szerinti időszakonkénti beszámoltatására.

Az igazgatási szabályzat a vizsgálatok két típusát különbözteti meg, így a bíróságok igazgatásában beszélhetünk vezetői és igazgatási vizsgálatokról.

A vezetői munka vizsgálatának célja hiteles, átfogó kép kialakítása a vezető tevékenységéről, a vezetői erősségek feltárása, a szakmai és vezetői készségek fejlesztése, a fejlesztendő működési területek azonosítása, valamint a vezetői tevékenység értékelése. A vezetői vizsgálatok szempontrendszerének átalakítását az OBH a 2016-ban készítette elő az igazgatási szabályzat által megszabott keretek közt, amely alapján egyes vezetők vizsgálata 2017-ben kezdődhet el.

Igazgatási vizsgálat lehet például rendszeres, rendkívüli, eseti, cél- vagy hatásvizsgálat. Az OBH igazgatási gyakorlatában az általános, rendszeresen, általában visszatérő jelleggel lefolytatásra kerülő vizsgálatok, valamennyi, illetőleg egyes bíróságot érintő célvizsgálatok a tipikusak.

A vizsgálatok elrendelését megalapozhatja:

- hivatali észlelés, többnyire ügyforgalmi adatok alapján,
- panaszbeadványban megjelölt – a kivizsgálás során alaposnak bizonyult – körülmény,
- civil szervezetektől (pl. TASZ, Helsinki Bizottság) érkező jelzések,
- a társhatóságok jelzései,
- új jogintézmény bevezetése vagy a bírósági szervezet egészére kiható jogszabályváltozás,
- más kötelezettségek vizsgálata, mint amilyen például a CEPEJ jelentés.

4.1.3.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente visszatérően kell lefolytatni. 2016-ban 4 ilyen vizsgálat lefolytatására került sor:

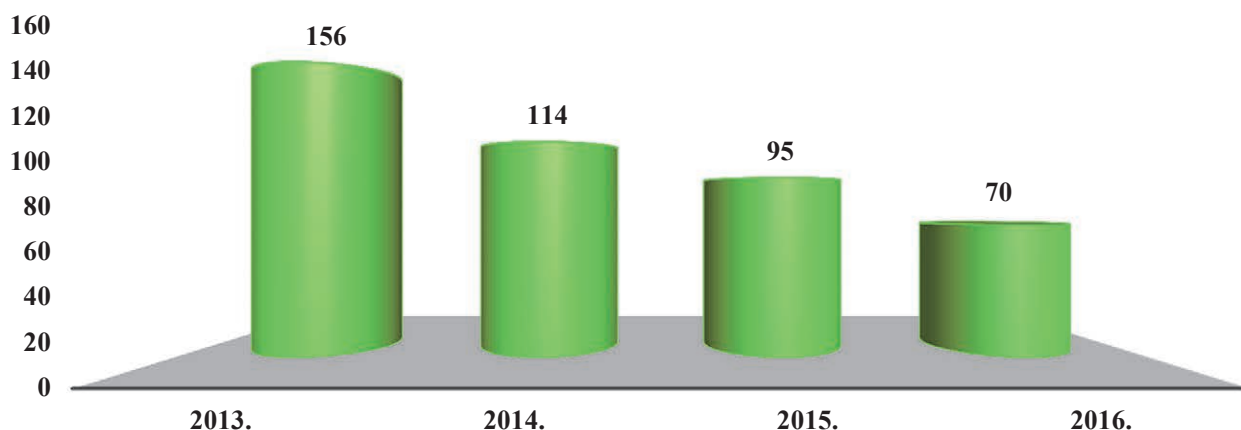
- a bíróságokon elévült büntető ügyek vizsgálata,
- a két, illetve öt éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata,
- a hatályon kívül helyezések monitorozása, valamint
- a készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

A Legfőbb Ügyészség 2012-ben a bírósági szakban elévült ügyekre vonatkozó jelentést tett közzé, amely nyomán azóta éves rendszerességgel az OBH is vizsgálatot folytatott az elévült ügyek kapcsán. A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 2016. január 1. napjától kötelezővé tette a jelentéstételt a bírói szakban elévült büntetőügyekről.

A vizsgálati anyagból kiemelendő, hogy az elmúlt három évet tekintve

- folyamatosan csökken a bírósági szakban elévült büntetőügyek száma 114 (2014.) » 95 (2015.) » 70 (2016.), valamint
- folyamatosan csökken a bírósági szakban bírói hiba miatt elévült büntetőügyek száma is: 24 (2014.) » 8 (2015.) » 4 (2016.).

Az elévült ügyek számának alakulása 2013-2016. évek között

Három törvényszék illetékességi területén 2014 óta nem következett be elévülés, ezek

- a Debreceni Törvényszék,
- a Kaposvári Törvényszék, valamint
- a Zalaegerszegi Törvényszék.

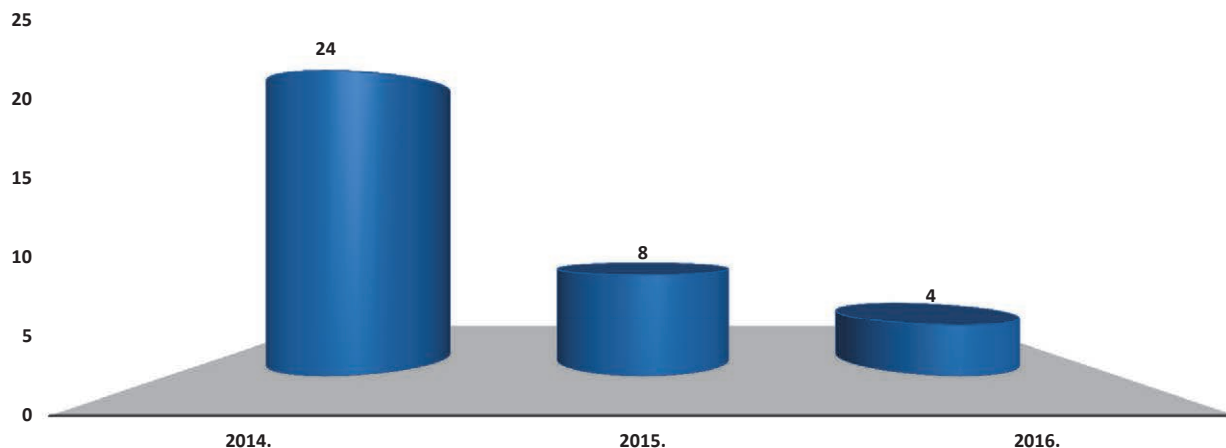
Az elévüléssel érintett büntetőügyek mintegy kétharmada – az előző évekhez hasonlóan – a kiemelkedő ügyforgalmat bonyolító Fővárosi Törvényszék illetékességi területén működő kerületi bíróságokat, ezen belül pedig leginkább a Pesti Központi Kerületi Bíróságot érintette.

Kiemelendő azonban, hogy a Fővárosi Törvényszék esetében folyamatosan csökken az elévült büntetőügyek száma: a 2014. évi adatokhoz képest 2016-ban majdnem 38%-kal kevesebb ügyben következett be elévülés.

A vizsgálati anyag számba veszi a bíróságon kívül álló okok miatt, valamint a bírói vagy igazságügyi alkalmazotti hibából bekövetkezett elévülések számát is. 2014. és 2016. között a bíróságon kívüli okból bekövetkezett elévülések háttérében nagy százalékban a terhelt(ek) ismeretlen helyen tartózkodása állt. 2014-ben 114 ügyből 63 esetben (55%), 2015-ben 95 ügyből 59 esetben (62%), 2016-ban 70 ügyből 48 esetben (68,5%) következett be elévülés a fenti okból.

2015-ben a korábbi évhez képest jelentősen – mintegy 67%-kal – visszaesett a bírói mulasztás miatt elévült büntetőügyek száma és ez a tendencia folytatódott 2016-ban is.

**Bíróági hibára, mulasztásra visszavezethető elévülések száma
2014-2016. évek között**

Mindez a bírák és igazságügyi alkalmazottak körültekintő és alapos munkavégzésének, a bírósági vezetők 2014-ben bevezetett ellenőrzési és utánkövetési módszereinek, valamint az OBH által 2015-ben, az EKOP 1.1.16. megjelölésű projekt keretében bevezetett lajstrom-program fejlesztésének köszönhető, amelynek egyik eleme a határidő figyelő alkalmazás, ami figyelmeztetést küld a bírónak az elévülés bekövetkezésének lehetőségéről, így tovább minimalizálva a bírói mulasztás eredményeképpen bekövetkező elévülések számát.

Az eredmények megtartása, valamint az időszerű ítélkezés és a bírósági hibára visszavezethető elévülés minimalizálása érdekében tett helyi igazgatási törekvéseket az OBH a továbbiakban is minden lehetséges eszközzel segíti.

A bíróságok kiemelt figyelmet fordítanak az elhúzódó, két, illetve öt éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálatára. Az ezzel kapcsolatos vezetői eszközöket 2016-ban alapvetően meghatározta az OBH elnöke által meghirdetett, az elhúzódó ügyek csökkentésére irányuló országos program, amely „A szolgáltató bíróságért!” programra szervesen rákapcsolódott. Ezen országos program keretében a bírósági vezetők az időszerű és hatékony ügyintézés érdekében, az elhúzódó, valamint a soron kívüli ügyek tekintetében hathatós vezetői intézkedéseket fogantatosítottak. Az ország valamennyi törvényszéke cselekvési tervet készített az elhúzódó ügyek csökkentése érdekében, a program előrehaladásáról pedig havonta tájékoztatást adtak az OBH részére. A törvényszékek a folyamatos monitoring érdekében jelentéstételi kötelezettségeket írtak elő, megerősítették a szakmai támogatást és az ellenőrzést, valamint belső vizsgálatokat folytattak. A fokozott ellenőrizhetőség és átláthatóság érdekében – pl. a soron kívüli ügyek intézése tekintetében – belső szabályozásokat fogalmaztak meg, póttárgyalási napokat írtak elő, és intézkedéseket tettek az arányos ügyelosztás érdekében. Ezen programok, valamint az azok folytatásának tekinthető Fenntartható Fejlődés Program eredményeiről a 4.3. pontban olvasható bővebb tájékoztatás.

Az OBH elnöke 2015. szeptember 1-től elrendelte büntető ügyszakban a másod- és harmadfokú bíróságokon a hatályon kívül helyező döntések folyamatos, szakmai és igazgatási vezetők általi fokozott figyelemmel kísérését. A vizsgálat célja, hogy a hatályon kívül helyezett büntető ügyek valós okairól hatékonyabb képet lehessen összeállítani, amely egyrészt az új büntetőeljárási törvény kodifikációjához nyújt részletesebb adatokat, másrészt az időszerű és minőségi ítélkezés, a bíróságok szolgáltató jellegének fokozása körében is fontos követelmény. A monitorozás

elősegítése és egységességének biztosítása érdekében az OBH az adatszolgáltatáshoz adatlapot és kitöltési útmutatót bocsátott a törvényszékek és az ítélőtáblák rendelkezésére, valamint a kapcsolódó vezetői beszámolói rendszer is kialakításra került. A vezetők először 2016. január 10. napjáig számoltak be az OBH részére a vizsgálat eredményéről. A beérkezett tájékoztatások alapján elkészült a „Büntető ügyszakot érintő hatályon kívül helyezési gyakorlat helyi monitorozásának eredményeiről szóló összefoglaló” elnevezésű szakmai anyag, melyben megállapítást nyert, hogy a megalapozottsági mutatók tekintetében a tendencia pozitív. A törvényszékek és ítélőtáblák elnökei a jövőre nézve az elnöki beszámolóikban tesznek eleget a fenti beszámolási kötelezettségüknek.

A bíróságok és az OBH gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI.25.) OBH utasítás (Szabályzat) 9. számú, az ügyelet és készenlét szabályait rendező melléklete alapján, a bíró és az igazságügyi alkalmazott meghatározott feladat ellátása céljából készenlétre, illetve ügyeletre kötelezhető. A bíróságok elnökei minden év szeptember 30. napjáig adnak írásbeli tájékoztatást az OBH-nak a vezetésük alá tartozó bíróságok tekintetében az előző év október 1. óta eltelt időszakra vonatkozóan a készenlét és az ügyelet Szabályzatban meghatározott lényeges adatairól. Ha a tájékoztatás alapjául szolgáló időszakban a készenléti, ügyeleti szolgálat időtartama eltér a Szabályzat 13. §-ában meghatározott időkorláttól, akkor a tájékoztatónak ki kell terjednie az eltérés tartamára és indokára is.

4.1.3.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető részletes áttekintés, amelynek célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzés és feladatmeghatározás történjen.

A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálatot annak oka alapján egyidejűleg több bíróságon, vagy akár valamennyi bíróságon is le lehet folytatni. Az egy-egy bíróságot, vagy akár az egész bírósági szervezetet érintő vizsgálat elrendelésének célja a legtöbb esetben valamely ügy/ügycsoport késedelmes elintézéséhez kapcsolódó bírói mulasztások, bírósági vezetői intézkedések részletes feltárása, az esetleges rendszerszintű hibák feltérképezése.

Az OBH elnöke 2015-ben több országos, átfogó jellegű, és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is elrendelt, ezek közül némelyek kiértékelése áthúzódott a 2016-os évre.

4.1.3.2.1. Országos célvizsgálatok

2015. december 18. napján valamennyi törvényszéken a bíróságok kezdőiratainak a pertárgy-értékre, ügyminőségre, ügytárgyra, és soronkívüliségre vonatkozó célvizsgálata került elrendelésre a soronkívüliség érvényesülésének, a pontos, torzításmentes statisztikai adatok rendelkezésre állásának elősegítése, és annak felmérése érdekében, hogy van-e központi szinten teendő a lajstromadatok pontosabb bevitele, és ezáltal a hitelesség fokozása érdekében. A vizsgálati anyagok alapján elkészült összefoglalóból megállapítható, hogy a civilisztikai ügyszakban egyszerű és egyértelmű lajstromozási szabályok és iránymutatások kialakítása szükséges, az országosan egységes gyakorlat kialakítása érdekében. Ennek okán a vizsgálat eredményeit az OBH ezzel foglalkozó munkacsoportja, és szervezeti egységei is feldolgozzák.

A Magyar Ügyvédi Kamara 2015. decemberében jelezte, hogy nem egységesek az egyes bíróságokon az épületbe lépés és az épületben tartózkodás szabályai, amely jelzés alapján az OBH országos vizsgálatba kezdett. A vizsgálat eredményeként 2016-ban a bírósági épületben tartózkodás rendjére vonatkozó szabályzatok beléptetésre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseit táblázatba foglaltuk, azokról szöveges összefoglalót is készítettünk, melyet körlevélben a bíróságok rendelkezésére is bocsátottunk.

2016-ban az alábbi országos célvizsgálatok kerültek elrendelésre:

Az OBH-hoz érkezett bírósági jelzések alapján megállapítható volt, hogy a kirendelt védők irattanulmányozása kapcsán felmerült díjak elbírálásakor eltérő jogalkalmazási gyakorlat alakult ki. Az országos gyakorlat és a jogértelmezési nehézségek feltérképezése érdekében vizsgálatot folytattunk le, amely igazolta, hogy a kirendelt védő által végzett irattanulmányozás igazolása, az igazolások rögzítésének módja, szempontjai, és a kirendelt védői díj megállapítása körében sem egységes a gyakorlat. Az elkészült szakmai anyagot továbbítottuk a bíróságok, illetve a Kúria részére, valamint a Büntető Kollégiumvezetők Országos Értekezletének is egyik témája volt.

Az OBH kiemelten kezeli az alternatív vitarendezést, amely hozzájárulhat a peres eljárások időszerű, és mindkét fél számára megnyugtató lezárásához, ezért a bírósági közvetítés országos program. 2016. március 24. napján országos szintű célvizsgálat került elrendelésre annak felmérése érdekében, hogy a bíróságok milyen arányban éltek a kötelező közvetítői eljárásra utalás lehetőségével, és az milyen eredményességgel zárult. A vizsgálati összefoglaló alapján megállapítható, hogy a közvetítői eljárásra utalás az érintett ügyminőségek tekintetében országosan alacsony számú, és arányú, ezért továbbra is indokolt a bírósági közvetítéssel kapcsolatban a bírák tájékoztatása, érzékenyítése, a figyelemfelhívás, a jogintézmény nagyobb támogatása a szakmai és igazgatási vezetők részéről. A vizsgálat eredményeit az OBH Közvetítés Munkacsoportja is feldolgozza. A témában 2017 tavaszán utóvizsgálatot rendelünk el.

4.1.3.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok

2015-ben több, a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróságon és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságon szolgálatot teljesítő bíró látott el kirendeléssel ítélkező tevékenységet a Budai Központi Kerületi Bíróságon. Ugyanakkor ezen tény a Budai Központi Kerületi Bíróság ügyelosztási rendjében nem került feltüntetésre, emellett tisztázatlan volt az is, hogy a kirendelt bírák tevékenysége statisztikailag hogyan kerül rögzítésre. Ezek feltárása érdekében az OBH elnöke vizsgálatot rendelt el a Fővárosi Törvényszéken, melynek feldolgozására 2016-ban került sor. A hiányosságok beazonosítása megtörtént, a Fővárosi Törvényszék megtette a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság ügyelosztási rendje és a BIIR lajstromadatai a valós képet tükrözzék.

A statisztikai adatok elemzése során ismertté vált, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, és a Szolnoki Törvényszék szabálysértési ügyszakában országos viszonylatban alacsony a 3 hónapon belül befejezett szabálysértési ügyek száma. Ezen tendencia okainak feltárása érdekében az OBH elnöke 2016 végén célvizsgálat lefolytatását rendelte el az érintett törvényszékeken. A vizsgálati összefoglalók feldolgozása 2017-ben történik meg.

4.1.4. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

A panaszok, közérdekű bejelentések kezelése is hatással van a bírósági szervezet igazgatási tevékenységére. Az ügyfelektől érkező jelzések is segítik ugyanis az OBH elnökét, illetőleg a bírósági elnököket abban, hogy saját hatáskörükben az ítélkezés időszerűségének és magas színvonalának biztosítása érdekében a szükséges igazgatási intézkedéseket megtehessek.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése érdekében az OBH a gyorsabb és igényesebb ügyfélkiszolgálás érdekében lehetővé teszi a bíróságok ügyfelei számára, hogy panaszukat személyes megjelenés nélkül, ügyfélkapun keresztül, a nap 24 órájában elektronikus űrlap segítségével terjesszék elő.

Az OBH előtt 2016-ban 401 db új panaszügy indult. Az alábbi adatok alapján az elmúlt években indult panaszügyek számát tekintve csökkenő tendencia mutatkozik, azonban az ügyintézés

tapasztalataiból az a következtetés vonható le, hogy ez nem feltétlenül jelenti az összes panaszbeadvány csökkenését.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Panaszügyek száma	569	478	557	416	401

Több ügyfél sorozatosan, gyakran ismételten, azonos tartalommal nyújt be újabb beadványokat még akkor is, ha előzményi beadványa már kivizsgálásra került, illetőleg beadványa annak tartalma szerint nem tartozik a panaszügyintézés körébe és erről a megfelelő tájékoztatást korábban már megkapta. Az ítéletátlákhöz, valamint az egyes törvényszékekhez és az illetékességi területükhöz tartozó bíróságokhoz 2016-ban érkezett panaszok számának alakulása továbbra is stagnálást mutat.

Néhány bíróság összbírói beszámolójában azonban a panaszok számának jelentős csökkenéséről adott számot, így például az Egri Törvényszék és a Veszprémi Törvényszék is mind törvényszéki szinten, mind a megye járásbíróságai tekintetében. Kiemelést érdemel az is, hogy 2016-ban is volt több olyan bíróság, amelyekhez egyetlen panaszbeadványt sem nyújtottak be, például a Mohácsi, a Zirci, a Kunszentmártoni és a Mezőtúri Járásbíróság, valamint a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.

Az egyes bíróságokhoz beérkező panaszbeadványokban a leggyakrabban:

- az ügy érdemét,
- az eljárás elhúzódását,
- bírói intézkedés elmulasztását,
- eljárási cselekmény megtételének késedelmét, továbbá
- ügyviteli hiányosságokat sérelmeznek.

Sok esetben a panaszosok tájékoztatást kérnek folyamatban lévő bírósági ügyüket érintően, igényérvényesítési lehetőségeikről vagy jogszabály tartalmáról, illetőleg beadványukban más bíró, bíróság kijelölését kérelmezik. Ugyancsak jellemző tárgya az ügyféli beadványoknak, hogy már jogerősen lezárult büntetőügy vagy peres eljárás igazgatási vezető általi „felülvizsgálatát” kezdeményezik, amelyre a bírói függetlenség alapelvéből adódóan igazgatási úton nincs mód, e célból csak a rendes és a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek vehetők igénybe.

Az OBH elnöke évek óta kiemelt figyelmet fordít a panaszok, közérdekű bejelentések megfelelő kezelésére, figyelemmel arra, hogy az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak. Ennek megfelelően egy ügyféli beadvány akár vizsgálat elrendelésére is okot adhat.

Ennek érdekében az OBH sok esetben figyelemmel kíséri, illetőleg visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de más bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézése kapcsán, mely alapján szükség esetén vizsgálatot vagy célvizsgálatot is elrendel. 2016-ban az OBH az általa továbbított panaszbeadványok közel 15%-ában kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg mintegy 8%-os arányban a panaszosnak írt válaszelevél bekérésével tájékozódott az elintézés menetéről. Ezen arányok a 2015. évi adatokhoz képest csökkentek (a korábbi 20 és 10%-ról), ami azt is mutatja, hogy a beadványok egyre kevesebb olyan témát jeleznek, amelyek alapos, igazgatási úton orvosolható hibát vagy hiányosságot vetítenek előre. Az utánkövetéssel érintett esetek közül 2016-ban 11 alkalommal bizonyult a panasz alaposnak, míg 9 esetben részben alaposnak. Az ilyen panaszok többsége az eljárás elhúzódását, illetőleg valamilyen eljárási vagy ügyviteli késedelmet jelzett. Az érintett bíróságok visszajelzései alapján megállapítható

volt, hogy az igazgatási úton lehetséges és szükséges intézkedések megtétele valamennyi esetben megtörtént.

Emellett az OBH 15 esetben jelzéssel is élt a panaszügyben eljáró bíróság felé. Ezen alkalmakkor például az időszerűség fokozott betartására, a tárgyalások pontos kezdésének, az ügyfelek jogorvoslatról történő megfelelő kioktatásának fontosságára, az iratmásolás, iratbetekintés jogának biztosítására, továbbá az internethasználat integritási veszélyeire hívta fel a figyelmet.

A témához kapcsolódóan kiemelés érdemel, hogy „A szolgáltató bíróságért!” program lényegi eleme volt a méltatlan támadásokkal szembeni közös, hatékony és hathatós fellépés is. A bírósági szervezetrendszerrel érintő vélemények ugyanis ráirányíthatják a figyelmet egyes hibákra, hiányosságokra, ezzel pedig hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az igazgatási vezetők saját hatáskörükben megtehessék a szükséges intézkedéseket. Ezen jelzések, kritikát azonban nem támadhatják méltatlanul a bírák személyét, munkáját, illetőleg nem ingathatják meg az igazságszolgáltatás iránti bizalmat. Mindez igaz a társhatóságok részéről megfogalmazott véleményekre is.

2017. évi szabályozóalkotási ütemterv részeként sor kerül majd a Panasz szabályzat felülvizsgálatára, ezt követően az esetleges módosításokra tekintettel történhet meg a kapcsolódó információs felület átalakítása a bíróságok központi honlapján.

4.2. A bírósági igazgatás egyéb vezetési eszközei

Az OBH elnöke feladatai ellátása érdekében számos egyéb vezetési eszközt is igénybe vehet. Ilyenek például az értekezletek, konzultációk, workshopok; a munkacsoportok; a pilot programok; az igazgatási feladattal megbízás; a bírói és igazgatási munkát támogató segédanyagok, képzések biztosítása; informatikai alkalmazások fejlesztése; társszervekkel kötött együttműködési megállapodások. Ezen eszközök önállóan is alkalmasak lehetnek a kitűzött igazgatási cél elérésére, együttes alkalmazásuk azonban arra is lehetőséget nyújt, hogy egy adott feladat ellátása vagy esetlegesen hiba, vagy hiányosság orvoslása komplex igazgatási intézkedések megtételével valósuljon meg.

4.2.1. Értekezletek, konzultációk, workshopok

Az értekezletek, konzultációk és workshopok célzott vezetési eszközök, hiszen segítségükkel közvetlen kommunikáció során, hatékonyan lehet feltárni az egyes területeket érintő problémákat, miközben lehetőséget teremtenek a megoldások közös kidolgozására is.

Az OBH elnöke évente több alkalommal is összehívja a törvényszéki és ítéltáblai elnökök értekezletét, ahol a bírósági vezetők országosan aktuális, mindenkit érintő témákat, problémákat vitatnak meg.

A 2016. július 4-5-én tartott elnöki értekezlet alapvetően az eljárási kódexek kodifikációjáról szólt. Emellett téma volt még az e-eljárások aktualitásai, az EIR feladatkezelő bemutatása, a megújult fogalmazó felvételi, az új sajtóprotokoll bemutatása, a közérthető beszéd technikája, a Járásbírósági Igazgatási Munkacsoport tevékenységének bemutatása, a Fenntartható Fejlődés Program, a 2017. évi költségvetés, a KIRA, az Életpálya: „hogyan tovább”, beszédfelismerő szoftver bemutatása, HR aktualítások. Az elnöki értekezlet szervezetfejlesztési interaktív workshopra és az integritási szabályzatról szóló beszélgetésre is lehetőséget nyújtott.

A Tárgyalótermi Kép – és Hangrögzítés Munkacsoport tevékenységét a 2016. szeptember 28-i elnöki értekezleten mutathatta be további témák mellett: telekommunikációs és audiovizuális eszközök használata a jelenlegi és az új kódexekben; a távmeghallgatás műszaki követelményeiről

röviden, távmeghallgatási bemutató, a távmeghallgatással összefüggő feladatok meghatározása és konzultáció, a Be. kodifikációval kapcsolatos egyes igazgatási feladatok.

A 2016. október 21. napján megrendezett elnöki értekezlet a közigazgatás átalakításáról, valamint a Fenntartható Fejlődés Program előrehaladásáról és értékelésének előkészítéséről szólt.

Az év utolsó, 2016. november 22-én tartott értekezletének témái a következők voltak: az ügyel osztási rend, az oktatásszervezés elektronizálása a Budapest Környéki Törvényszéken, a Fenntartható Fejlődés Program tapasztalatai, jövője.

Az egyes bíróságok – az éves összbírói értekezleten túlmenően – munkatervüknek megfelelően évente több alkalommal tartanak a bíróság valamennyi igazgatási vezetőjének részvételével vezetői értekezleteket a bíróságot érintő aktuális igazgatási és gazdasági kérdések megvitatása céljából.

Az OBH elnöke 2016-ban szinte valamennyi ítélőtábla, illetőleg törvényszék összbírói, továbbá a Fővárosi Ítélőtábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék vezetői értekezletén részt vett, illetve képviseltette magát.

A workshopok tapasztalatcserére, ismeretek megosztására szolgáló, interaktív konzultációk, melyek a résztvevők számára intenzív véleménycserére adnak lehetőséget. Rendkívüli hatékonyságuk okán az OBH egyre több központi képzést szervez ilyen formában meg vagy legalább az adott képzés egy részén lehetőséget nyújt a tudás workshop keretében történő megosztására.

2016. évben megtartott workshopok:

- a 2016. február 29. és március 1. napján a büntetőeljárás törvény kodifikációja tárgyában megrendezett nemzetközi konferencián a résztvevők tájékoztatást kaptak a kodifikáció jelenlegi állásáról, a Kúria kiemelt kodifikációs javaslatairól, a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés lehetőségeinek kiterjesztéséről, a papír alapú jegyzőkönyv felváltásáról, majd bemutatásra kerültek a szlovén, román, lengyel és osztrák büntetőeljárás törvény egyes szabályozási megoldásai és gyakorlata is.
- a 2016. április 18-án megtartott „Nemzetközi érintettségű büntetőeljárások” workshop konzultációra nyújtott lehetőséget a nemzetközi érintettségű büntetőügyekben felmerülő jogalkalmazási nehézségek elemzése, az Európai Igazságügyi Hálózat bemutatása, annak szerepe és a hálózatban a magyar bírósági szervezet részvétele, az egyes nemzetközi érintettségű eljárási cselekmények gyakorlati kérdései (európai és nemzetközi elfogatóparancs, jogsegély, kézbesítés külföldre) témakörökben. A workshop 2016. október 10-én folytatódott, mely alkalommal a résztvevők tájékoztatást kaptak többek között a közelmúltban az Európai Unió Bírósága előtt született Magyarországot érintő döntésekről, és az azon alapuló jogalkotási folyamatról, a távmeghallgatás lehetőségeiről a büntetőeljárásokban, illetőleg – moderátorok segítségével csoportos foglalkozás keretében lehetőség nyílt a gyakorlati kérdések megvitatására.
- 2016. április 28-29-i országos szabálysértési konferencia és workshop keretében lehetőség nyílt a mindennapi szabálysértési ügyintézéshez összefüggésben felmerült problémák megvitatására, egységes joggyakorlat kialakítására. A képzést megelőzően beérkezett kérdések moderátorok segítségével kerültek feldolgozásra.
- 2016-ban két alkalommal (május 11-12. és november 16.) is megrendezésre került a „Kodifikációs workshop”, melynek keretében többek között a jogalkotás alkotmányos követelményeiről, a jogalkotási törvényről, az OBH által végzett jogszabály-értékeléséről, a jogszabálytervezetek egyeztetéséről, jogalkotási lépésekről, jogalkotási taktikákról, az OBH elnökének a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályok

véleményezése során megfogalmazott elvárásairól, a jogszabály-véleményezés tapasztalatairól tartottak előadásokat.

- 2016 májusában a közigazgatási ügyszakos bírák és titkárok részére menekültügyi ítélezés témakörben megrendezett két napos konferencián az egységes joggyakorlat kialakítása és a mindennapi ügyintézésrel összefüggésben felmerült problémák rendezése érdekében workshop keretében, moderátorok segítségével kerültek feldolgozásra a képzést megelőzően beérkezett kérdések.
- a 2015. évben indult „Hatékonyság és időszerűség az ítélezésben” elnevezésű workshop folytatásaként 2016-ban a törvényszékeken képzést tartottak a hatályon kívül helyezés gyakorlatáról, melynek keretében többek között a leggyakoribb hatályon kívül helyezési okokra és a hatályon kívül helyező határozat iránymutatásának tartalmára, a bizonyítási kiegészítés terjedelmére, az eljárás egyfokúvá válásának problematikájára, a megismételt eljárások kötöttségére és lefolytatásának gyorsítására is kitértek.
- 2016. november 23-24. napján is megrendezésre került Debrecenben a „Jó gyakorlat” workshop, amelyen a törvényszékek és az illetékességi területükhöz tartozó járásbíróságok többek között a munkateher-mérés módszerére, a bírósági titkárok értékelésének megújítására, a bírósági ügyintézők foglalkoztatására, a nyomtatási költségek racionalizálására, az irodatechnikai eszközök hatékonyságának növelésére, a bírósági szervezeten belüli utazásmentes kommunikációra, a tárgyalásvezetési gyakorlatok komplex rendszerére, a videokonferencia alkalmazásának gyakorlati tapasztalataira és az új informatikai alkalmazásokra kidolgozott jó gyakorlataikat mutathatták be.

4.2.2. Munkacsoportok

Az OBH elnöke a Bszi.-ben meghatározott feladatai hatékony ellátása érdekében munkacsoportokat hoz létre, amelyek az OBH elnökének döntését, álláspontjának kialakítását segítő elemző, javaslattevő, véleményező és szakmai anyagok megalkotásával döntés-előkészítő tevékenységet végeznek. A munkacsoportokat létesítő, illetve működésüket meghosszabbító határozatok nyilvánosak, bárki számára elérhetőek a bíróságok központi honlapján.

A munkacsoportok a bíróságokon már meglévő ismeretek, tapasztalatok becsatornázását szolgálják, mely tudásra az OBH elnöke kiemelten támaszkodik, így a bírósági dolgozók szakértelmükkel hozzájárulnak a bírósági szervezet ítélezési és igazgatási munkájának átláthatóságához, kiszámíthatóságához, hatékony és időszerű elvégzéséhez.

Az OBH elnöke 2016-ban az előző időszakban működő 12 munkacsoportból

- 8 működési idejét meghosszabbította (Bírósági közvetítés Munkacsoport, A bírósági integritás Munkacsoport, Az EU-s támogatású fejlesztések bevezetését segítő Munkacsoport, Irattározási Munkacsoport, Gazdálkodási, létszám- és bérgazdálkodási Munkacsoport, Új Be. Munkacsoport, Sajtószóvivői Munkacsoport, Új Pp. Munkacsoport),
- új munkacsoport létrehozásáról is döntött (Gyermekeközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport),
- 2 munkacsoport (a Végrehajtási Munkacsoport és a Járás- és kisbírósági Munkacsoport) befejezte működését, majd megújult tagi összetételben és feladatokkal folytatta tevékenységét (Új Végrehajtási munkacsoport és Járásbírószági Igazgatás Munkacsoport).

2016-ban két munkacsoport fejezte be tevékenységét,

- Az önálló közigazgatási perrendtartás kodifikációjával összefüggő feladatok ellátásával megbízott Munkacsoport előkészítette és összegezte az eljárási kódex kodifikációjával kapcsolatban a bírósági álláspontokat és

- a Büntető Ítélezés Időszerűsége Munkacsoport országosan bevezethető munkaszervezési, szakmai és igazgatási vezetői modellt dolgozott ki.

A munkacsoportok eredményei közül kiemelésre érdemes, hogy

- a Bírósági Közvetítés Munkacsoport 2016 májusában, míg az Új Be. Munkacsoport 2016 februárjában megrendezett nagy sikerű nemzetközi konferencia szervezésében vett részt,
- A bírósági integritás Munkacsoport bekapcsolódott az ügyelosztási rendek mintáinak kidolgozásába,
- az Új Végrehajtási Munkacsoport az IM Vht. kodifikációjával kapcsolatban létrejött Végrehajtási Munkacsoportjában megfogalmazott javaslatait, míg az Új Be. és az Új Pp. Munkacsoport az IM kodifikációs munkaanyagait, normaszövegeit véleményezte és alakította ki a bíróság által képviselhető álláspontokat,
- a Sajtószóvivői Munkacsoport egységes sajtószóvivői gyakorlat megvalósulását tűzte ki célul és ennek érdekében Gyakorlati útmutatót tett közzé sajtószóvivők és sajtótitkárok számára, illetve a képzésükbe is aktívan bekapcsolódott,
- a Járásbírósági Igazgatás Munkacsoport igazgatási ismereteivel, javaslataival támogatta a vezetőképzés tematikájának kialakítását,
- Az EU-s támogatású fejlesztések bevezetését segítő Munkacsoport az EU-s projektek eredményeképp létrejött fejlesztések bevezetéséhez állított elő szakmai anyagokat és támogatást nyújtott a felhasználás gyakorlati megvalósításához,
- az Irattározási Munkacsoport átdolgozta a Beisz.-t az iratkezelést érintő jogszabályi változásokra figyelemmel,
- a Gazdálkodási, létszám- és bérgazdálkodási Munkacsoport a Gazdasági Hivatalok iratkezelésére vonatkozó szabályozás kidolgozásában vett rész, míg
- a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport kidolgozta a családjogi bírák kötelező képzési rendjét és nagysikerű országos konferenciát rendezett, melynek fókuszában a családon belüli erőszak és a bántalmazott gyermek állt.

4.2.3. Pilot programok

A pilot programok jelentősége, hogy valamilyen munkamódszer vagy azt segítő alkalmazás ki-próbálására, jogalkalmazói gyakorlatban történő tesztelésére nyújtanak lehetőséget egy szűk résztvevői kör bevonásával, kis idő- és költségárfordítással. Céljuk az országos bevezetés megalapozása, illetőleg az esetleges hibák, hiányosságok, további fejlesztési igények feltárása.

2016-ban fejezte be tevékenységét az egyenlő munkaterhet biztosító munkaszervezési modellt pilot bíróságon tesztelő munkacsoport. Az OBH elnöke által még 2015-ben létrehozott, a Büntető Ítélezés Időszerűsége Munkacsoport célja a büntető ítélezés területén az időszerűséget, az arányos munkaterhelést és a minőségi ítélezést szolgáló igazgatási módszerek és munkaflow-nyamatok számbavétele és összefoglalása volt. A munkacsoport alapvető feladata a Debreceni Törvényszéken kialakított és eredményes komplex munkaszervezési, vezetői módszertan továbbfejlesztése, átültethetőségének vizsgálata volt. Ennek megfelelően az egyenlő munkaterhet biztosító rendszer a Szolnoki Járásbíróságon, mint „pilot” bíróságon került bevezetésre. Az e bíróságon történt helyzetfelmérést és a célbíróságon ítélező tevékenységet végző bírákkal, valamint igazságügyi alkalmazotti karral történő közvetlen kapcsolatfelvételt követően kezdődhetett meg a modell szerinti új kiegyenlítő szignálási rend bevezetése, az ellenőrzési tevékenység reformja a bírák munkájának támogatása, valamint motivációs eszközök tudatos alkalmazása mellett. A módszer pilot bíróságra történő átültetése eredményesen megtörtént, a rendszer lényegét képező igazgatási jellegű intézkedések kedvező hatása az ügyforgalmi eredményekben is megmutatkozott. A munkacsoport a tevékenysége során szerzett tapasztalatok alapján mód-

szertani útmutatót fogalmazott meg, mely jó gyakorlatként az egész bírósági szervezetrendszer számára megosztásra került.

Ilyen program volt korábban például a Zalaegerszegi Törvényszéken a beszédfelismerő rendszer, az új típusú igazságügyi alkalmazotti értékelési rendszer, a Fővárosi Törvényszéken az Ügyfélcentrum kialakítása.

2016-ban két beszédfelismerő- és leíró program – a Globalspeech és a Speehtex – tesztelése folyt egyszerre több bíróságon párhuzamosan: a Fővárosi, a Zalaegerszegi és a Tatabányai Törvényszékeken. Ezen programok beszédleírásra képesek a diktálással egy időben, továbbá hangfelvételtől; alkalmasak mozaikszavak, rövidítések, arab, római és tört számok, jogszabályhelyek felismerésére is, továbbá az általuk rögzített szöveg szövegszerkesztő programba integrálható.

A jövő év feladata az OBH illetékes főosztálya részére a beszédfelismerő- és leíró szoftverek tesztelésének koordinálása, a szakmai visszajelzések összefoglalása, beszédfelismerő workshop szervezése, illetve a szoftverek tapasztalatainak megosztására központi intranetes felület létrehozása.

A Lechner Tudásközpont az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat Támogató elektronikus Dokumentációs Rendszer (ÉTDR) bírósági szervezetrendszeren belüli fejlesztése, a bírósági eljárások során történő használatra alkalmassá tétele érdekében még 2015 novemberében együttműködési megállapodást kötött a Nyíregyházi Törvényszékkel.

Az együttműködés keretében a Lechner Tudásközpont megismertette az ÉTDR használatát a bíróság illetékes – fejlesztésben pilotként résztvevő – dolgozóival, míg a Nyíregyházi Törvényszék a programfejlesztés bírósági alkalmazhatósága érdekében a szükséges szakmai és ügyviteli információkat, fejlesztési javaslatait átadta a fejlesztő részére. Az együttműködés során a bírósági szervezetrendszer által használandó ÉTDR programot a törvényszék dolgozói tesztelték és annak tapasztalatait írásban összegezték.

4.2.4. Hálózatok

Az OBH a feladatainak ellátása során különös figyelmet fordít arra, hogy erősítse a tudásmegosztást a bírósági szervezetben koncentrálódó elmélyült szakmai tudás és gyakorlati tapasztalat vonatkozásában. Ennek célravezető eszközei a szakmai hálózatok. A hálózatok segítségével az egymással közvetlen kapcsolatban álló, kiemelkedő szakismeretekkel rendelkező bírósági dolgozók összehangolt, gyors és eredményes munkavégzése valósítható meg. Az elmúlt években kialakított szakmai hálózatok, 2016-ban is folytatták működésüket.

Kiemelkedő jelentőségű az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat, amelynek célja, hogy biztosítsa az uniós joggal kapcsolatos kérdésekben a gördülékeny információáramlást, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson a bírának a jogalkalmazásában. A Hálózatról bővebben a beszámoló VII. A nemzetközi kapcsolatokról szóló fejezetében olvashat.

Az OBH Gyermekbarát Igazságszolgáltatás Munkacsoportjának 2015-ben egyik kiemelt feladata volt egy olyan országos bírói szakmai hálózat kialakítása, amely hosszú távon alkalmas arra, hogy az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás programjával kapcsolatos feladatokban közreműködjön, és a bíróságokon a csekélyebb tapasztalattal rendelkező bírakat a gyakorlatban segítse. E célok elérése érdekében 2015-ban 2 hálózat alakult:

- 1) igazgatási hálózat (hálózati koordinátorok)
- 2) szakmai hálózat

A hálózati koordinátorokat a törvényszékek, ítélőtáblák elnökei jelölték ki, feladatuk, hogy helyi szinten koordinálják az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos programját.

A szakmai hálózatba a bírák önkéntesen jelentkezhetnek, a jelentkezők közül a tagokat a törvényszékek elnökei jelölték ki. A szakmai hálózat tagjai olyan bírák, akik tudásuk és tapasztalatuk alapján a fiatalabb bírákat segítik (mentorálást vállalnak), képzéseken előadnak, illetve az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás programjában helyi szinten részt vesznek.

2016-ban mind az igazgatási, mind a szakmai hálózat ellátta feladatait. A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport 2017-ben a koordinátorok aktívabb szerepvállalásának előmozdítását tűzte ki célul. Ennek egyik elemeként 2017 őszén megrendezésre kerül az első koordinátori értekezlet a Magyar Igazságügyi Akadémián.

2016-ban új hálózatok kialakítására is sor került:

- A 2016-os év elején kezdődött meg az Egységes Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer stratégiai fejlesztésének előkészítése, és a bírósági könyvtári szakértői koordinátori hálózat kialakítása, amely szoros együttműködésben valósul meg a Kúriával. A stratégiai fejlesztési munkában az OBH mellett a Kúria, a Fővárosi Törvényszék és a Győri Törvényszék vezető könyvtárosai vesznek részt koordinátorként, illetőleg koordinátor-helyettesként.
- Az elektronikus kapcsolattartás 2016. július 1. napjától a polgári peres eljárásokban kötelezővé vált. A zökkenőmentes működés elősegítése érdekében 2016 áprilisában kialakításra került az E-per kapcsolattartói hálózat. A hálózattal helyben is hatékonyan segíthetők és oldhatóak meg az oktatási feladatok, a kérdések megválaszolása, a javaslatok, észrevételek becsatornázása, az információ átadás, a felmerülő fejlesztési- és jogszabály-véleményezési feladatokban való közreműködés.

A Vibe felületen kialakításra került egy ún. ÜKE kapcsolattartók munkacsoport felület az E-perekkel kapcsolatos tudás megosztása, a kijelölt kapcsolattartók folyamatos, naprakész tájékoztatása érdekében.

Az E-perekkel kapcsolatban felmerülő eljárásjogi, ügyviteli, informatikai rendszerhasználati kérdések megvitatása és megválaszolása érdekében a MIA-n 2016 áprilisától havi rendszerességgel E-per kapcsolattartói szakmai nap kerül megrendezésre.

4.2.5. Protokollok, ügymenet leírások

Az OBH belső ügymenet leírásai, eljárási protokolljai a hatékony, egyszerű, gyors és átlátható ügyintézését szolgálják. Általános jellemzőjük, hogy mind az általános, mind pedig a konkrét feladatokhoz kompetenciafüggő, határidőhöz kötött ügyintézés tartozik, vezetői felelősségeket határoznak meg, továbbá, hogy a kommunikáció, az előkészítés, a végrehajtás, majd pedig az ellenőrzés rendjére is tartalmaznak előírásokat.

Az OBH-ban alkalmazott protokollok, ügymenet leírások közül megemlíthető a jogszabály-véleményezés rendjére; a közérdekű bejelentések, panaszok elintézésének belső rendjére vonatkozó; továbbá az új belépő protokoll, mely a főosztályra belépő új kollégák felkészítésének rendjét rögzíti.

Az OBH-ban kialakított, de a bírósági szervezet egészét érintő protokollok közül kiemelést érdemel az álláshely-kiírási kérelmek intézése. Ennek lényege szerint a bírói pályázatok kiírása előtt alapvetően vizsgálendő szempont az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága. A kidolgozott módszer szerint azt vizsgáljuk, hogy a törvényszék adott szintje/ügyszaka az engedélyezett létszámból az ügyérkezésnek megfelelő arányban részesül-e. Ezen arányszámok

táblázatba foglalása láthatóvá teszi, hogy a megüresedett bírói álláshelyre a pályázat kiírása indokolt-e, de azt is, hogy mely bíróságokon indokolt új bírói álláshelyek rendszeresítése.

A bíróságok maguk is dolgoznak ki protokollokat, ügymenet leírásokat, például:

- instruktor és mentorbírói rendszer protokoll (Kaposvári Törvényszék),
- vagyon- és adatvédelmi protokoll (Székesfehérvári Törvényszék),
- üzszak-váltási protokoll bírósági titkárok számára (Nyíregyházi Törvényszék),
- ügyintézési, iratkezelési protokoll a szabálysértési eljárásokban (Miskolci Járásbíróság),
- vezetők mellett igazgatási tevékenységben részvételről szóló protokoll (Kecskeméti Törvényszék).

4.2.6. Intézményi stratégiák

Az intézményi stratégia segítségével a bírósági szervezet egésze vagy egyes részei, a különböző bíróságok működése áttekinthetőbbé, kiszámíthatóbbá, célorientálttá és eredményessé tehető. Az intézményi stratégia a tervezés, megvalósítás, ellenőrzés és az értékelés egymást követő lépéseiből áll. Ennek segítségével a szervezet vezetője a bíróság mindenkori feladataira figyelemmel határozza meg a rövid és középtávú prioritásokat, a felelősöket, illetve nyomon követi a feladatok ütemezett végrehajtását, valamint, ha szükséges, ez alapján beavatkozik a folyamatba.

A bírósági elnököknek, a pályázatuk során benyújtott, és a kialakult gyakorlat szerint a honlapon közzétett pályaműveit tekinthetjük az egyes bíróságok intézményi stratégiájának, figyelemmel arra, hogy abban jellemzően rövid-, közép- és hosszú távú célok is megfogalmazásra kerülnek.

2015-ben az egész országra kiterjedő, egy teljes üzszak bírósági munkaszervezését tette hatékonyabbá a szabálysértési ügyek központosítása. A szabálysértési ügyek intézésének központosítása – az adott megye földrajzi, infrastrukturális adottságaitól függően – részben vagy egészben valamennyi törvényszék területén megvalósult, amellyel még időszerűbb és szakszerűbb munkavégzés érhető el, azonos vagy csökkentett dolgozói létszám mellett.

A Debreceni Törvényszék által kidolgozott egyenlő munkaterhet biztosító rendszer olyan munkaszervezési, ügyelosztási, igazgatási és szakmai vezetői munkamódszerek, illetve motivációs technikák összessége, amellyel az időszerűségi mutatók rendkívüli mértékben javíthatóak. A Büntető Ítélezés Időszerűsége Munkacsoport alapvető feladata volt 2015. és 2016. évben a Debreceni Törvényszéken kialakított és eredményes komplex munkaszervezési, vezetői módszertan továbbfejlesztése, átültethetőségének vizsgálata. A munkacsoport a tevékenysége során szerzett tapasztalatok alapján módszertani útmutatót fogalmazott meg, mely jó gyakorlatként az egész bírósági szervezetrendszer számára megosztásra került.

4.2.7. Országos programok

Az OBH elnökének célja a bíróságok szolgáltató jellegének erősítése, melyet a XXI. század igényeihez igazodva kíván megvalósítani. Ennek érdekében az elmúlt években több országos program is indult, amelyek túlmutatnak a tárgyalóteremben folyó munkán, közvetlenül vagy közvetve javítják a szervezet hatékonyságát, növelik az állampolgárok elégedettségét és javítják az ügyfelek bírósághoz való hozzáférését.

Az országos programok lehetőséget biztosítanak az alternatív vitarendezési módszerek alkalmazhatóságának kiszélesítésére, a bírósági szervezetrendszer munkájának megismertetésére, és arra, hogy az állampolgárokat jogtudatos eljárási részvételhez segítsék hozzá. Ezeket az új

megoldásokat először azon bíróságok vezették be, ahol megvoltak hozzá a feltételek és a kellő nyitottság az új iránt, majd az így nyert tapasztalatok elemzése nyomán a reformlépések országos bevezetésére is lehetőség nyílt.

Az országos programokat részletesen a 4.3. pont mutatja be.

4.2.8. Igazgatási feladatokkal való megbízás

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 29. § (2) bekezdése és az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) 42/D. §-a szerint az OBH elnöke több bíróságot érintő központi igazgatási feladat összehangolt végrehajtása érdekében a bírót, illetve az igazságügyi alkalmazott hozzájárulásával és a bírót, illetve az igazságügyi alkalmazott felett munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök egyetértésével külön feladattal bízhatja meg a bírót, igazságügyi alkalmazottat. Ez a jogintézmény azt a célt szolgálja, hogy nem vezető beosztású bírók és igazságügyi alkalmazottak közvetlenül is elláthassanak igazgatási jellegű feladatokat, pl. a tanúgondozás koordinálása körében, vagy más területen.

Fenti jogszabályhelyek alapján az OBH elnöke 2016-ban munkacsoporti részvétellel, mint központi igazgatási feladattal bízott meg 103 főt.

4.2.9. Együttműködési megállapodások

A bíróságok igazgatásában az OBH elnöke által kijelölt stratégiai célok megvalósulását segíti a jó kapcsolat fenntartása a szakmai, a hivatásrendi és a civil szervezetekkel a tudásmegosztás és a hatékony együttműködés érdekében. Az OBH és a bíróságok számos együttműködési megállapodást kötöttek az elmúlt években egyetemekkel, az igazságszolgáltatásban részt vevő társszervekkel, szakmai szervezetekkel, kamarákkal. E megállapodások a bíróságok ítélkezési tevékenységének ellátását, a bírák képzésének támogatását, valamint a központi igazgatási feladatok interoperábilis ellátását segítik elő

2016. október 3-án az OBH és a Kúria együttműködési megállapodást írt alá a bírósági integrált könyvtári rendszer fejlesztése céljából, mely rendszer többek között a bírák ítélkező, szakmai tudományos és kutató tevékenységét szolgálja és segíti.

Az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) között még 2015 júniusában létrejött partnerségi megállapodás folytatásaként az egységes bírói talár kialakítása tárgyában pályázat került kiírásra, melynek célja, hogy a bírói hivatás méltóságát tükröző, a mai talároknál magasabb minőségű textilből készülő, könnyű tisztíthatóságot és kellemes hőérzetet biztosító modellek szülessenek. 2016 októberében a Bírák Bizottság és – közönségszavazás útján – a bírák kiválasztották a pályaművek közül a négy legjobbnak ítélt, gyártásra ajánlott munkát.

Mindemellett az OBH elnöke figyelmet fordít a különböző civil szervezetekkel való kapcsolattartásra is, mivel e szervek gyakran választják kutatásaik tárgyaként a bírósági eljárásokat, a bírósági szervezetet. A bírósági szervezet számára a bíróságok működésének tárgyilagos megközelítése és bemutatása integritási kérdés is.

A bíróságok helyi szinten ugyancsak széleskörű együttműködést folytattak 2016-ban többek között jogi szakmai szervezetekkel, intézményekkel, társhatóságokkal, civil szervezetekkel, iskolákkal. A Fenntartható Fejlődés Program több pontja is arra sarkallta a bíróságokat, hogy fokozzák együttműködéseiket. Így például az alábbi bíróságok iskolákkal, egyetemekkel kötöttek együttműködési megállapodást az utánpótlásképzés biztosítására:

- a Budapest Környéki Törvényszék (PPKE JÁK)
- a Szekszárdi Törvényszék (PTE ÁJK)

- a Győri Törvényszék (igazságügyi főiskola, jogi asszisztensi képzőhely, egyetem, szak-középiskola, gimnázium, általános iskola)
- a Nyíregyházi Törvényszék (Debreceni Egyetem – Jogi Klinika program)
- a Pécsi Törvényszék (Jogklinika)

A Zalaegerszegi Törvényszék ugyancsak aktívan számít a különböző társszervezetek együttműködésére az oktatásszervezésben vagy akár a Nyitott Bíróság Programban is. A Fenntartható Fejlődés Program keretében összesen 9 programot valósítottak meg, 7 helyszínen, 11 szervezet közreműködésével mintegy 535 fő részvételével. Ezek között szerepelt például közös képzés a Zala Megyei Ügyvédi Kamarával, „Válaszok valós veszélyekre” címmel konferencia szervezése a Zala Megyei Rendőr-főkapitánysággal, börtönlátogatás, bűnmegelőzési egyeztető értekezlet a Zala Megyei Kormányhivatallal együttműködve, illetőleg a városi ifjúsági szervezetek részvételével ifjúsági kerekasztal megrendezésében is részt vettek.

4.2.10. Igazgatási munkát segítő fejlesztések

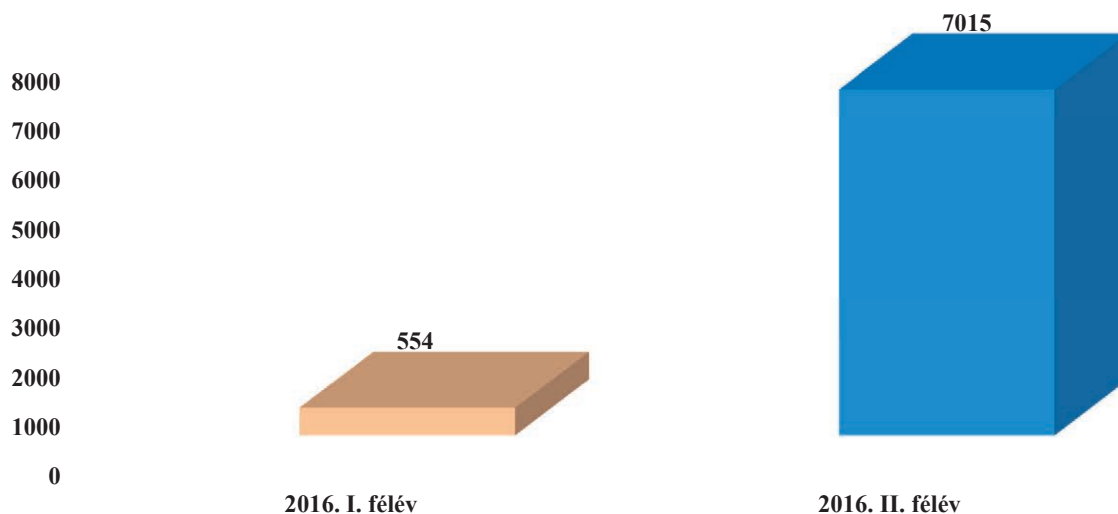
A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítéséhez, illetve a XXI. század modern bíróságának kialakításához szükség van informatikai haladásra. Az informatikai fejlesztéseink célja, az igazságszolgáltatás hatékonyabbá, átláthatóbbá tétele, az ítékezés személyi és tárgyi feltételeinek javítása, az elektronikus ügyintézés fejlesztése továbbképzések és a szükséges technikai eszközök beszerzése révén. Fontos, hogy ezeknek a fejlesztéseknek a kidolgozásába a bírósági szervezetrendszer munkatársai minél nagyobb számban kerüljenek bevonásra.

4.2.10.1. Elektronikus befizetés

2016. május 17. napjától – a csőd- és felszámolási eljárások mellett – már az elektronikus polgári perekben is lehetővé vált az eljárási illetékeknek az EFER rendszeren keresztül történő elektronikus megfizetése.

Az ügyfelek körében egyre népszerűbb – ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja – az EFER rendszer használata, 2016-ban 7.569 alkalommal teljesült az illetékfizetés EFER-en keresztül, összesen 383.538.447,- Ft összegben.

Az EFER rendszeren keresztül teljesülő befizetések számának alakulása 2016-ban

Beszédes adat, hogy 2016-ban az elektronikus eljárások több mint felében, összesen 54,83%-ában az illetékfizetésre EFER útján került sor.

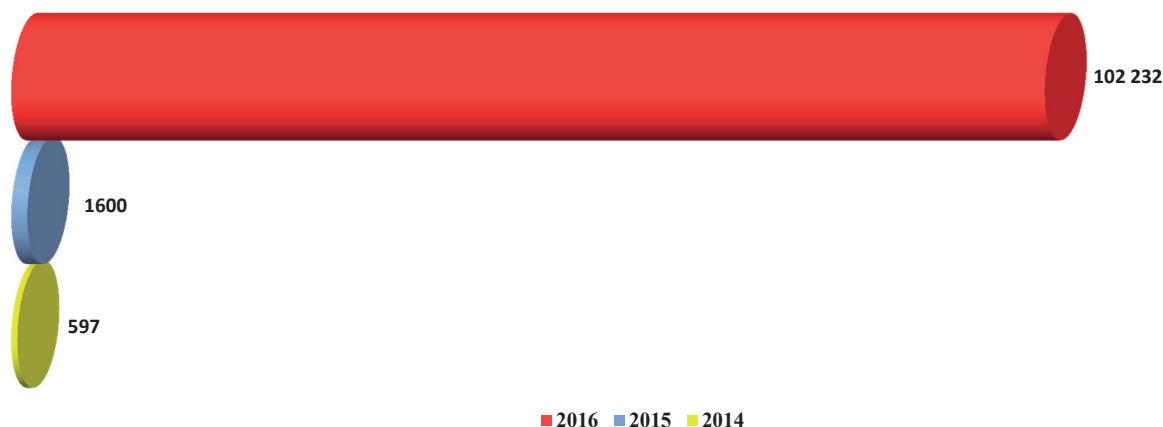
4.2.10.2. Érkező ügyek súlyszáma

A 2015-ben bevezetésre került, a bírói munkateher-mérést szolgáló „súlyszám” rendszer működésének bírósági tapasztalatai 2016-ban kerültek megosztásra. Az OBH-ban működő, Az EU-s támogatású fejlesztések bevezetését segítő Munkacsoport a bíróságokról érkező visszajelzéseket feldolgozta, elemezte. Az elemzés eredményeként megállapítható volt, hogy a súlyszám-rendszert érintően a számítás matematikai kerekítése nehézséget jelent, melyre figyelemmel a súlyszámrendszer jövőbeni változtatására, a súlyszámok tízszeres felszorozására tettek javaslatot. Megállapításuk szerint a rendszer alkalmas arra, hogy az adott bíróságon, azonos ügyszakban ítélező bírák közötti munkateher kiegyenlítés az érkező ügyek súlyozásával megvalósulhasson, illetve az esetleges különbség látható és láttatható legyen.

4.2.10.3. Az E-per

A polgári perekben történő elektronikus kapcsolattartás 2016. július 1-től történő kiterjesztését érintően az OBH közreműködött az informatikai és jogi feltételek megteremtésében, valamint ellátta az oktatási feladatokat a bírósági szervezet, a társhatóságok és a jogi hivatásrendek dolgozóinak eredményes felkészítése érdekében. A bíróságok központi internetes oldalán az ügyfelek tájékoztatását biztosító E-PER 2016 aloldal több ízben aktualizálásra került, továbbá a bíróságoktól, illetőleg az ügyfelektől érkező megkeresések, panaszok időszerű, magas színvonalú kivizsgálását biztosító Helpdesk rendszer működése folyamatos és időszerű. Mindemellett felállításra került az E-per kapcsolattartó bírák hálózata az e-kapcsolattartás kiterjesztésével kapcsolatos helyi oktatási, jogszabály-véleményezési, Helpdesk feladatok ellátása céljából. Az E-per használata egyre népszerűbb az ügyfelek körében: míg 2014-ben 597 db, 2015-ben 1600 db, 2016-ban 102.232 db beadvány érkezett a bíróságokra elektronikusan a civilisztikai perekben, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja:

A bíróságra elektronikusan érkező beadványok számának (db) alakulása civilisztikai perekben 2014-2016. évek között

4.2.10.4. A civilszervezetek nyilvántartásának elektronizálása

A 2015. január 1. napjával bevezetett új nyilvántartó és lajstromprogram (CIIR) továbbfejlesztése folyamatos a jogszabályi követelményeknek való megfelelés, illetve az ügyszakban dolgozó kollégák visszajelzései alapján a felhasználóbarátabb kialakítás érdekében. A teljesség igénye

nélkül a 2016-ban például megtörtént a CIIR felkészítése az E-perkapu és az Azonosításra Visszafejtett Dokumentum Hitelesítés (AVDH) használatára. Továbbá bevezetésre került az új statisztikai rendszer, mely lehetőséget biztosít eljárásforgalmi és egyéni statisztika lekérdezésére is, valamint rendszerbe építetten ellenőrizhetővé vált az eljárási határidők betartása a beadványok érkezése óta eltelt idő figyelése révén. Mulasztás esetén az informatikai rendszer tájékoztatja az igazgatási vezetőt.

2016-ban országos szinten már a kérelmek egynegyede elektronikus úton érkezett a bíróságokra.

4.2.10.5. A cégügyszak

A cégeljárást érintően a következő fejlesztések valósultak meg 2016-ban, melyekkel lényegesen egyszerűsödtek az irodai funkciók, illetőleg az ügyszakban dolgozók munkaterhe:

- elektronikus utasításadás megteremtése,
- automatikus bejegyző/változásbejegyző végzés informatikai feltételeinek megteremtése,
- végzésminták készítése, korrigálása, hatályosítása és a végzésszerkesztő rendszerbe történő feltöltése,
- határidős statisztika egyszerűsítése,
- iratkezelés egyszerűsítése, iratkezelési segédlet készítése.

4.3. Országos programok

A központi igazgatás által a bíróságok szolgáltató jellegét erősítő országos programok célja, hogy a mindennapi jogalkalmazói feladatok között az olyan kiemelt jelentőségű területekre – mint az eljárásokban érintett kiskorú személyek és áldozatok jogalkalmazói kezelése, az alternatív vitarendezési eljárások alkalmazásának kiterjesztése, a bírósági szervezet munkájának bemutatása – nagyobb figyelmet irányítson, és az ügyfeleket jogtudatos eljárási részvételhez segítse hozzá, és ezzel egyidejűleg, közvetlenül és közvetve, az ítélkezési munkát is jelentősen segítse.

A 2015-ben elfogadott 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás, azaz a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzat (igazgatási szabályzat) külön pontban foglalkozik az OBH elnöke által meghirdetett országos programokkal, rögzítve a bírósági vezetők azokkal kapcsolatos feladatait. Az országos programokkal kapcsolatban a bíróság elnökének feladata, hogy e programok sikere érdekében bírósági felelőst és kapcsolattartót jelöljön ki, az adott bíróságon megvalósuló programokról rendszeres jelentést adjon az OBH elnöke részére, a helyi és a központi hálózat kiépítését teremtsen meg, biztosítsa az országos programok minőségi és mennyiségi mérését, a programokhoz kapcsolódó képzési feladatokat teljesítse, valamint biztosítsa a programokhoz fűződő kommunikációt és tudásmegosztást.

A folyamatosan működő országos programok mellett az OBH elnöke időszakos programok meghirdetésével fókuszálja a bíróságok igazgatási tevékenységét egy-egy kiemelt terület megerősítésére.

4.3.1. Időszakos programok

4.3.1.1. „A szolgáltató bíróságért!” program

Az OBH elnöke 2015. június 23-án hirdette meg „A szolgáltató bíróságért!” elnevezésű, 10 pontból álló országos programot, melyhez valamennyi törvényszék és ítélőtábla csatlakozott. A tíz hónapra meghirdetett program célja a közös fellépés volt az igazságszolgáltatásba vetett bizalom erősítése érdekében, hiszen – ahogy a program is hangsúlyozta – az ítélkezés

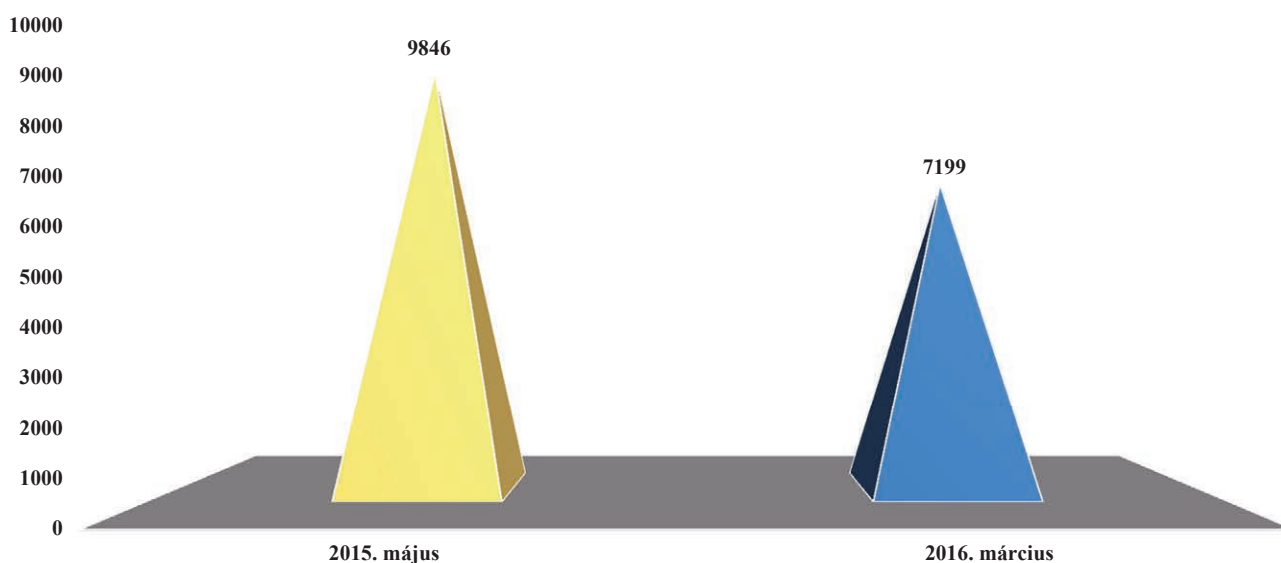
hatékonysága az idő, a minőség és a költségek tekintetében a bíróság mellett a jogalkotó, az ügyészek, az ügyvédek, a szakértők és az ügyfelek közös felelőssége.

A kezdeményezés szervesen összefonódott az ugyanezen időszakban indult, kizárólag a törvényszékeket érintő két éven túl folyamatban lévő ügyek számának csökkentésére irányuló programmal, hiszen „A szolgáltató bíróságért!” program első pontja szintén az ítélkezés időszzerűségének biztosítását kívánta támogatni, ezért annak részeként minden ítélőtábla és törvényszék cselekvési tervet fogalmazott meg a bírósági döntésekhez észszerű időn belüli hozzájutás előmozdítása érdekében. Az OBH a cselekvési tervekről összefoglalót készített a kiemelkedő megoldások, jó gyakorlatok megosztása, és az eredmények országos bemutatása érdekében.

Mindkét program 2016. március 31. napjával zárult le. A bírák, bírósági dolgozók többletmunkavégzésének köszönhetően a programok kiemelkedő eredményeket értek el.

- Az elhúzódó ügyek száma 10 hónap alatt országosan 26,88%-kal, több mint negyedével csökkent.
- 13 törvényszék elérte az elhúzódó ügyek 20%-os csökkentését.
- 2015. május 31. napján még országosan 9846 darab volt a két éven túl folyamatban lévő ügyek száma, ez a szám 2016. március 31. napjára 7 199 darabra csökkent.

A két éven túl folyamatban lévő ügyek számának alakulása

- A program 10 hónapja alatt a fenti eredmény eléréséhez a bíróságok 12 759 darab elhúzódó ügyet fejeztek be.

Az időszzerű ítélkezés mellett „A szolgáltató bíróságért!” program további kiemelt célkitűzése volt az ügyfélkapcsolatok megerősítése, a társhatóságokkal való együttműködés fokozása, a méltatlan támadásokkal szembeni következetes fellépés.

E program megvalósítása érdekében:

- az ügyfél-elégedettséggel kapcsolatos intézkedések megerősítésre kerültek,

- a bíróságok a hatékonyságot, időszerűséget, valamint a program egyes pontjainak érvényesülését elsegítő fokozott igazgatási intézkedéseket tettek, megerősítették az igazgatási ellenőrzéseket;
- a Nyitott Bíróság Programhoz kapcsolódva tovább bővültek a bíróságok munkájának megismerését lehetővé tevő rendezvények, események.

Az OBH a bíróságok szerteágazó intézkedéseiről készült havi beszámolókat feldolgozta, a programok eredményeit összesítette, azokat, továbbá a megosztásra érdemes nyomtatványokat, végzésmintákat, igazgatási anyagokat a bíróságok központi intranetes honlapjára feltöltötte. Ezáltal egy koncentrált jó gyakorlat megosztásra is lehetőség nyílt.

4.3.1.2. Fenntartható Fejlődés Program

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot, melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítélőtáblákon és törvényszékeken bevezetett felelősségteljes kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt.

A program célul tűzte ki a dolgozók munkakörülményeinek további javítását, valamint az észszerű gazdálkodás, az országos programok és a bíróságok kommunikációjának további fejlesztését is.

Az OBH elnökének stratégiai céljai mentén kialakított operatív célok a magas színvonalú, időszerű ítélkezéshez, az életpálya és végül, de nem utolsósorban az ügyfélkapcsolatok, kommunikáció témaköréhez kapcsolódtak.

A program keretében meghirdetett pályázatban valamennyi ítélőtábla és törvényszék részt vett. A pályázatban a bíróságok a célok elérése érdekében tett intézkedéseiket, bevezetett megoldásaikat és elért sikereiket mutathatták be.

A programnak köszönhetően tovább javult az időszerűség a peres és a nemperes ügyeknél is, nőtt a rövid idő alatt befejezett perek aránya, míg a hosszabb ideje elhúzódó ügyeké a peres ügghátralékon belül csökkent. Az időszerűségi mutatók széleskörű javulását úgy sikerült elérni, hogy közben a hatályon kívül helyezési arányok a járásbíróságok mind büntető, mind civilisztikai ügyszakában kedvezőbbek voltak.

A szakmai támogatás erősítése érdekében a pályázat során:

- 16 törvényszék belső döntvénytárat dolgozott ki vagy fejlesztette korábbi adatbázisát,
- országosan 178 olyan képzés került lebonyolításra, amelyen legalább két előadás kifejezetten az időszerűbb, hatékonyabb eljárás előmozdítására koncentrált,
- összesen 1451 bíró vett részt időszerűséget, hatékonyságot segítő képzéseken,
- 108 képzés, illetőleg konferencia került megszervezésre kifejezetten alsóbb fokú bíróság számára.

Az életpálya témát érintően a hatékonyabb foglalkoztatás, az informatikai eszközök sokrétű kihasználásának előmozdítása volt a cél, de emellett a képzésekre, speciális szakismeretek megszerzésére is hangsúly helyeződött. A tárgyi erőforrások hatékonyabb kihasználása körében a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése vagy lehetőségének kiszélesítése népszerű program volt a bíróságok számára. Az életpálya csoport alcéljai között volt lehetőség a családbarát munkahely megteremtése érdekében is lépéseket tenni. E körben számos bíróság lehetővé tette a részmunkaidős vagy eltérő munkarendben történő foglalkoztatást, de a bírósági rekreációs lehetőségek is rendkívül változatos módokon bővültek.

A harmadik, ügyfélkapcsolatokra, kommunikációra koncentráló pilléren belül kiemelt cél volt az ügyfélkapcsolatok további erősítése. Az ügyfél-elégedettség mérési kérdőívek alkalmazásával a bíróságok olyan érdemi visszajelzéseket kaphattak az ügyfelek részéről, melyek további fejlesztések alapjául is szolgáltak. Emellett a bíróságok által az ügyfelek részére kidolgozott kérelem és kereset minták az ügyfelek hatékony jogérvényesítéséhez is hozzájárultak. A csoporton belül hangsúlyos volt az országos programok további fejlesztése is. Közülük a Nyitott Bíróság Program volt a legnépszerűbb.

A Fenntartható Fejlődés Program keretében meghirdetett pályázatban elért bírósági eredményekről, megvalósított jó gyakorlatokról az OBH ugyancsak összefoglalót készített, melyet a bíróságok központi intranetes felületén a jó gyakorlatok megosztása érdekében közzétett.

Az újabb program 2016. október 31. napjával lezárult, azonban a törekvések és a célkitűzések tovább élnek.

4.3.2. Állandó programok

4.3.2.1. Bírósági közvetítés

A magyar bíróságokon 2012 II. félévétől kezdődően elérhető a polgári peres és nemperes eljárásokhoz kapcsolódó bírósági közvetítés, mint alternatív vitarendező eljárás. Célja, hogy a felek – kölcsönös akaratuk alapján – a vita rendezésére írásos megállapodást hoznak létre, ekként ez a típusú eljárás az ügyfél-elégedettség és az időszerűség növelésének eredményes eszköze is lehet. Nagy előnye, hogy a felek igényeinek megfelelően ütemezhető az eljárás, és alakítható a megkötendő megállapodás tartalma. A felek közös kérelmére a megállapodásnak a kereseti kérelemhez igazodó részét a bíróság perbeli egyezségként jóváhagyja, így annak az ítélettel megegyező hatálya lesz (res iudicata).

A közvetítői eljárást egy, a vitában nem érintett, semleges harmadik személy, az erre a feladatra kijelölt, a közvetítés végzésére szakmai képzettséget szerzett és e tevékenység körében nem utasítható, titoktartásra kötelezett bírósági titkár vagy bíró folytatja le a felek között.

A közvetítői eljárás indulhat a felek kérelmére, illetve egyes esetben (pl. szülői felügyelet gyakorlása, kapcsolattartás) a bíróság kötelezően is elrendelheti, hogy a felek egymással együttműködve felkeressenek egy közvetítőt. A közvetítői eljárás igénybe vételével a per megelőzhető, és a felek megállapodása esetén a már elkezdődött per néhány hét alatt befejezhető. A közvetítői eljárásnak az is előnye, hogy a bírósági közvetítő illetékmentesen és a felek számára külön költség nélkül jár el mind bírói kötelezésre, mind pedig a felek saját kérelmére induló belföldi és határon átnyúló polgári ügyekben, az eljárásra nem kizárt ügytípusokban. Attól függően, hogy a felek az eljárás mely szakaszában kötnek megállapodást, illetékkedvezményt is igénybe vehetnek.

2016. évi ügyforgalmi adatok	A felek önkéntes kezdeményezése alapján indult bírósági közvetítés	A bírói kötelezés alapján indult bírósági közvetítés
Befejezett közvetítői ügy	1171 db	493 db
Lefolytatott bírósági közvetítői eljárás	609 db (100%)	310 db (100%)
Megállapodással zárult	336 db (55,2%)	164 db (52,9%)
Megállapodás nélkül zárult	273 db (44,8%)	146 db (47,1%)
Ügyviteli befejezés (nem indult meg az eljárás)	562 db	183 db

2016-ban a bírósági közvetítők országosan összesen több mint 1600 közvetítői ügyben jártak el (1664), mely ügyeknek több mint 55%-ában (919) lefolytattak bírósági közvetítői eljárást. A lefolytatott eljárások 54,4%-a (500) a felek írásos megállapodásával zárult. Írásbeli megállapodás nélkül befejeződött 419 bírósági közvetítői eljárást követően, a folytatódó bírósági perek mintegy 40%-ában (kb. 160) kötöttek a felek perbeli egyezséget, nem sokkal a bírósági közvetítői eljárás lezárását követően.

A 2016-ban befejezett összes bírósági közvetítői ügyek 70%-a a felek önkéntes kezdeményezése, 30%-a pedig bírói kötelezés alapján indult.

A 2016-ban megkötött 500 megállapodás 67%-a (336) a felek önkéntes kezdeményezésére, míg 33%-a (164) a bírói kötelezés alapján indult bírósági közvetítői eljárás során jött létre.

2016-ban bírósági közvetítői kijelölést 21 titkár és 13 bíró kapott az OBH elnökétől. Velük együtt 2016. év végén összesen 174 fő (97 titkár és 67 bíró) rendelkezett bírósági közvetítői kijelöléssel.

Az OBH elnökének célja volt 2016-ban a bírósági közvetítés megerősítése, és annak támogatása, hogy a bírósági rendszerben magas szakmai színvonalon, időszerűen eljáró bírósági közvetítők álljanak rendelkezésre és az eljárás nemzetközi standardok szerinti lefolytatását biztosító helyiségek is kerüljenek kialakításra. A kapcsolódó képzések, infrastrukturális fejlesztések, igazgatási intézkedések e célok elérése jegyében zajlottak 2016-ban.

A bírósági közvetítői képzések mindig nagy érdeklődés mellett zajlanak. 2016-ban 3 turnusban 55 fő végezte el a 60 órás akkreditált bírósági közvetítés képzést. Jelentős előrelépés az akkreditált képzés terén, hogy a korábbi 25 fős képzési csoport létszámot, sikerült az ideális 15 főre csökkenteni. A képzésről a résztvevők magas elfogadottságot és maximális tetszést jeleznek vissza. Emellett regionális szakmai napokon, és egyéb szakmai rendezvényeken is részt vettek a bírósági közvetítők az év során. A MIA központi képzésein, valamint több törvényszék helyi képzésein is több alkalommal került sor érzékenyítő képzésekre bírák és titkárok számára. Volt olyan rendezvény, amelynek keretében például amerikai joghallgatók kaphattak tájékoztatást a bírósági közvetítésről.

Az OBH elnöke 2016-ban ismételten meghirdette a bírósági közvetítés fejlesztését célzó regionális rendezvény megrendezésére szóló pályázatot, melynek keretében további 9 rendezvény zajlott le. Közülük a legjelentősebb a 2016 májusában a „Közvetítés itthon és Európában” címmel megrendezett nemzetközi konferencia, amelyen bírósági közvetítők és koordinátorok, valamint a meghívott társhatósági képviselők, összesen mintegy 130 fő hallgathatta a hazai és külföldi szakértők előadásait. A rendezvényen 6 magyar előadó mellett 2 német, 1 belga és 1 lengyel előadó is színesítette gyakorlati tapasztalataival a programot, 1 francia jogász pedig videokonferencia keretében tartotta meg előadását.

Mindemellett az OBH elnöke által bírósági közvetítői helyiségek kialakítására és felszerelésére 2015 novemberében meghirdetett és 2016-ban elszámolt pályázat keretében 5 bíróság épületében kialakításra, 2 bíróság épületében pedig felújításra került a bírósági közvetítői szoba. Berendezéssel, továbbá informatikai eszközökkel 21 bírósági közvetítői szoba ellátása történt meg.

A koncentrált központi igazgatási intézkedéseknek köszönhetően immár minden törvényszéken kiépült a bírósági közvetítés rendszere, valamennyi civil ügyszakos bíró és több büntető ügyszakos bíró is rendelkezik a jogintézménnyel kapcsolatos ismeretekkel.

Az elért eredmények további fokozása érdekében 2017-ben továbbra is hangsúlyt kell helyezni a képzésekre, a bírák, bírósági vezetők érzékenyítésére, fel kell készíteni a bírósági közvetítőket

és koordinátorokat a polgári perrendtartás és a közigazgatási perrendtartás változásaira és specialitásaira. A lefolytatott eljárások száma az ügyfeleknek adott hatékonyabb és közérthetőbb tájékoztatás alapján emelhető. A Pp. módosítás, illetve a Kp. bevezetése folytán a bírósági közvetítésre vonatkozó jogszabályok – így különösen a Kvtv., BÜSZ, 11/2014. évi OBHE utasítás – módosítása szintén a 2017. év feladata lesz.

4.3.2.2. Nyitott Bíróság

A társadalmi felelősségvállalás része, hogy a bíróságok a jogismeret terjesztéséből is kivegyék a részüket. Az OBH által 2012-ben meghirdetett Nyitott Bíróság Program célja a jogi ismeret-terjesztés, az állampolgárok jogtudatossága kialakításának elősegítése, a bírósági munka társadalmi elfogadottságának és a bíróság iránti bizalomnak az erősítése, továbbá a fiatal és fiatal felnőtt korosztályok körében a bírói hivatás megismertetése a munkaerő-utánpótlás előmozdítása érdekében, mely már a bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításban is megfogalmazásra került.

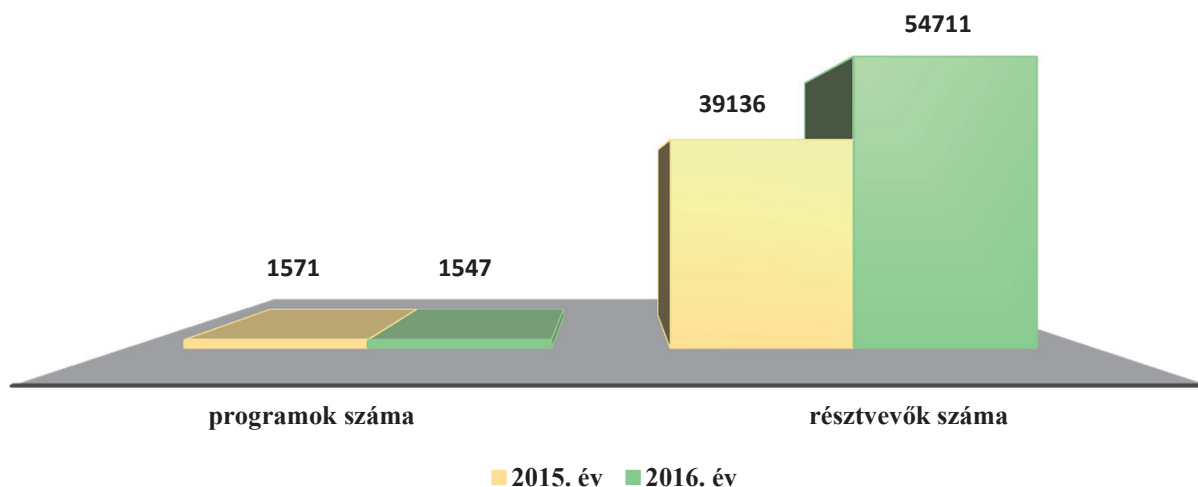
A Nyitott Bíróság Program keretében bírák, titkárok, fogalmazók osztályfőnöki órákon tartanak jogismereti előadásokat, továbbá a fiatalok tárgyaláslátogatásokon, bírósági épületlátogatásokon, börtönlátogatásokon (18 év felettieknek), perszimulációkon („próbatárgyalás” formájában) vehetnek részt.

A program 2016. évre meghatározott fókuszpontjai a „bűnmegelőzés” és a „gyermekjogok a bírósági eljárásban” voltak, melyek megjelentek az egyes bíróságok programjaiban.

Az OBH elnökének célja a sikeres országos program megfelelő gondozása: a kapcsolattartók részvételével minden évben a Magyar Igazságügyi Akadémia képzést és workshopot rendez, ahol a program helyi megvalósításáról beszámolnak, és tapasztalatokat cserélnek a bírósági elnökök és bírák.

A program évről évre egyre sikeresebb és eredményesebb. Az előző évhez képest 2016-ban nem nőtt a programok száma, azonban a résztvevők számában jelentős, csaknem 40%-os emelkedés tapasztalható. Míg 2015-ben 39 136 fő vett részt országosan az 1 571 megszervezett programon, addig 2016-ban országos szinten 1547 szervezett programon összesen 54 711 fő vett részt.

A Nyitott Bíróság Program számokban 2015-2016. évek között

A programban 2016-ban Budapesten 96 iskola, vidéken összesen 655 iskola vett részt. A több tízezer diák részvételével zajló rendezvények megtartásában közel 1100 bíró, bírósági titkár és fogalmazó működött közre.

A programok megvalósítását tekintve kiemelkedően teljesített a Pécsi Törvényszék, 239 programmal és 7293 résztvevővel. Száz fölötti programszámmal rendelkezik a Fővárosi Törvényszék (142 program), a Kaposvári Törvényszék (135 program) és a Miskolci Törvényszék (119 program) is.

2016-ban a bíróságok a Nyitott Bíróság Program keretében egyre kreatívabb módszerekkel igyekeztek megismertetni a magyar bírósági rendszert az igazságszolgáltatás iránt érdeklődő állampolgárokkal, kiemelten a fiatalokkal. A program keretében minden évben az OBH, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék közös szervezésében a bíróságok is jelen vannak a Sziget Fesztivál Civil Szigetén, ahol a látogatók játékos formában, teszteken és kvízeken keresztül ismerkedhetnek meg a magyar igazságszolgáltatással: a jogrendszerrel, a bűncselekményekkel és az értük járó büntetésekkel, vagy a drogfogyasztás következményeivel. Egyre több törvényszék csatlakozott a Múzeumok Éjszakája programhoz, valamint több helyen szerveztek jogi témájú vetélkedőt a program keretein belül.

Több különleges eseményt is megrendeztek a bíróságok 2016-ban a program keretében. A Gyulai Törvényszék például a Gyulai Nyugdíjas Akadémiával együttműködve az idősebb korosztályt is bevonta a programba 10 alkalmas jogi tematikájú előadássorozat tartásával. A Kecskeméti Törvényszék „Természettudományok a bűnüldözés szolgálatában” címmel rendezett előadást két igazságügyi szakértő bevonásával. A Budapest Környéki Törvényszék az Aszódi Javítóintézetbe szervezett látogatást középiskolás diákoknak. A Zalaegerszegi Törvényszék „Ki a jog(ász)?” címmel rendezett jogi tematikájú vetélkedőt középiskolásoknak.

Több törvényszék igyekszik bevonni a programba hátrányos helyzetű fiatalokat, melynek keretében elsősorban Gyermekvédelmi Központok által működtetett gyermekotthonok lakóinak tartottak előadást a bírák.

Az oktatási intézményekkel folytatott együttműködésnek nem feltétlenül szükséges írásbeli együttműködési megállapodásban realizálnia, 12 törvényszék, illetve ítélőtábla azonban ilyen módon is erősíti a kapcsolatot az intézményekkel.

2017-ben a program célja az eddigi eredmények megőrzése mellett olyan egységes keretek kidolgozása, mely egyszerűsíti a bíróságokra háruló adminisztratív feladatokat, ugyanakkor továbbra is teret enged a helyi kezdeményezések sokféleségének. E mellett a program további népszerűsítését szolgálja a központi információs kiadvány, valamint a bíróságok honlapján megjelenő tájékoztató megújítása.

4.3.2.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás

Az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás elnevezésű országos programjának egyik legfontosabb célkitűzése a gyermekek érdekeinek érvényesítése a bírósági eljárásokban, másrészt a kiskorúakat érintő ügyeket tárgyaló bírák folyamatos képzése. Az OBH 2016-ban is kiemelten foglalkozott a gyermekek érdekeinek és jogainak magas fokú érvényesülésével az igazságszolgáltatásban.

A gyermekmeghallgató szobák kialakítása az OBH elnökének 2013 szeptemberében kiírt pályázatával kezdődött meg. Jelenleg az ország mind a 20 törvényszéke rendelkezik gyermekmeghallgató helyiséggel, a gyermekmeghallgató szobák száma 2016-ban 56, ezen felül a bíróságok több helyiséget kombinált szobaként használnak (például tanúváró és gyermekmeghallgató szoba, közvetítői szoba és gyermekmeghallgató szoba).

2016-ban polgári ügyekben 100 alkalommal, míg büntető ügyekben 738 alkalommal került sor a gyermekmeghallgató szobák használatára. Kiemelkedő számban használták a gyermekmeghallgató szobákat a Szolnoki Törvényszéken, ahol 128 alkalommal és a Miskolci Törvényszéken, ahol 121 alkalommal hallgattak meg gyermekeket biztonságos, megnyugtató légkörű bírósági gyermekmeghallgató szobákban.

E helyiségek létén túlmenően kiemelt jelentőségű, hogy a gyermekmeghallgató szobákban hogyan zajlik a meghallgatás, ezért az országos program hangsúlyos eleme a szakember képzés is.

2016-ban a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport elkészítette a családjogi bírák kötelező képzési rendjét, amely két nap szakmai és két nap érzékenyítő képzésből áll. A cél, hogy 2017-ben Magyarországon minden bíró, aki családjogot tárgyal, szolgálati helyétől függetlenül ugyanazt a magas színvonalú szakmai és érzékenyítő képzést megkapja. A kötelező családjogi képzés a Budapest Környéki Törvényszéken 2015-ben lezajlott pilot családjogi képzés tapasztalatai alapján valósul meg.

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport kidolgozta a fiatakorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák pilot képzését is, amelynek megvalósítására 2017-ben és 2018-ban kerül majd sor.

A munkacsoport tagjai kézikönyvet dolgoztak ki, amelynek témája a gyermekek jogai a polgári és a büntető eljárásban. A kézikönyv elsősorban bírának és titkároknak ad hatékony segítséget abban az esetben, ha munkájuk során gyermek kerül kapcsolatba az igazságszolgáltatással.

Mind a Pp., mind pedig a Be. kodifikáció kapcsán a gyermekeket érintő jogszabályok vonatkozásában a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport véleményét becsatornázták a kodifikációval foglalkozó munkacsoportoknak.

A törvényszékek a gyermekközpontú igazságszolgáltatás témájában több alkalommal is szerveztek konferenciákat, szakmai értekezleteket. A Gyulai Törvényszéken „Érzékenyítő képzés bírósági dolgozóknak a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás jegyében” címmel tartottak képzést, a Miskolci Törvényszéken „A gyermeki jogok érvényesülése a válás folyamatában” címmel konferenciát szerveztek. A Budapest Környéki Törvényszéken családjogi szakmai tanácskozást folytattak a különböző szintű bíróságok, a Kecskeméti Törvényszéken szakmai konferenciát rendeztek a gyermek és a fiatakorú személyek kihallgatásának sajátosságairól, míg a Debreceni Törvényszéken „Kihelyezett tárgyalás, mint jó gyakorlat a fiatakorúak elleni büntető eljárásban” címmel szerveztek konferenciát, amelynek eredményeképpen együttműködési megállapodás jött létre a Debreceni Javítóintézettel.

2016-ban több olyan képzést is rendeztünk a Magyar Igazságügyi Akadémián, amelyek érintették a gyermekközpontú igazságszolgáltatást:

- 2016. április 25. Nyomozási bírák képzése – 39 fő részvételével
- 2016. június 13. Nemzetközi vonatkozású családjogi ügyekben eljáró bírák képzése – 91 fő részvételével
- 2016. június 14-15. Családjogi szakmai napok – 127 fő részvételével
- 2016. június 30.-július 1. Fiatakorúak büntetőügyeiben ítélező bírák képzése – 98 fő részvételével
- 2016. április 25. Nyomozási bírák képzése – 39 fő részvételével
- 2016. május 9-10. Tanúgondozás és áldozatvédelem országos konferencia, amelynek részét képezte a gyermek áldozatok kezelése a bírósági eljárásokban c. előadás is – 113 fő részvételével

2016. november 7-én rendezték meg a Magyar Igazságügyi Akadémián a már hagyománnyá vált éves Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos konferenciát, amelynek fókuszában a családon belüli erőszak és a bántalmazott gyermek állt. A konferencián tapasztalt bírák és szakemberek tartották meg előadásaikat, több, mint 120 bírónak és meghívott vendégeinknek.

Jövőbeli célkitűzés a családjogot tárgyaló bírák kötelező képzésének megvalósítása, a fiatalok ügyeit tárgyaló bírák pilot képzésének megszervezése a Fővárosi Törvényszéken, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás hálózati koordinátori értekezletének összehívása a helyi jó gyakorlatok megosztása, továbbá a gyermekmeghallgató szobák használatának további ösztönzése érdekében. Emellett 2017 őszén ismét megrendezzük a Magyar Igazságügyi Akadémián a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos konferenciáját, amely a gyermekek jogaira és a gyermekeket érintő on-line bűncselekményekre fókuszál majd.

4.3.2.4. Tanúgondozás és áldozatvédelem

Az OBH elnöke által meghatározott egyik stratégiai cél a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, ehhez kapcsolódóan a 2013. évtől az OBH külön országos programként foglalkozik a tanúgondozással. Az ügyfelek a bíróságokon gyakran a tanúgondozókkal találkoznak először, így a bíróságok iránti bizalom erősítésének fő letéteményesei is a tanúgondozók. A tanúgondozás országos programja 2015-től az áldozatvédelemmel egészült ki arra figyelemmel, hogy a bűncselekmények áldozatai szinte kivétel nélkül tanúként kerülnek az eljárásokban kihallgatásra.

A 2015. évben már nem csak az OBH programjai és stratégiai céljai között volt jelen a tanúgondozás, hanem a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló, 2005. évi CXXXV. törvényben (továbbiakban: Ást.) az állam által az áldozat számára, szükségleteinek felmérését követően, azokhoz igazodóan nyújtott szolgáltatás egyikeként is megjelent.

Az Ást. 4. § (5) bekezdése szerint a bírósági tárgyalásra idézett tanú a megfelelő tájékoztatás érdekében bírósági tanúgondozóhoz fordulhat, aki a bíróság olyan ügyintézője, aki a tanú részére külön jogszabályban meghatározott módon felvilágosítást ad a tanúvallomás megtétele, az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. Ezen rendelkezés tehát törvényi szintre emelte és állami szolgáltatásként nevesítette a tanúgondozás intézményét, azonban a bíróságok – az OBH elnökének stratégiai céljait támogatva – már ezt megelőzően is nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy hatékonyan biztosítsák a tanúk és áldozatok jogaiknak érvényesülését és hozzájáruljanak a tanúzási kötelezettség félelemmentes teljesítéséhez. A tanúzási kötelezettség elősegítése az időszerű ítélkezést is előmozdítja.

Az információ hiánya, az ismeretlen félelmet kelt az ügyfelekben, így az országos program arra fókuszál, hogy

- biztosítsuk a tanúk részére a széleskörű és könnyen érthető tájékoztatást eljárási jogairól, lehetőségeikről,
- elősegítsük az eljárásban a jogaik, így az áldozati jogok érvényesülését is – a pártatlanság és elfogulatlanság sérelme nélkül –, illetve
- támogassuk azt, hogy félelem nélkül tegyenek vallomást.

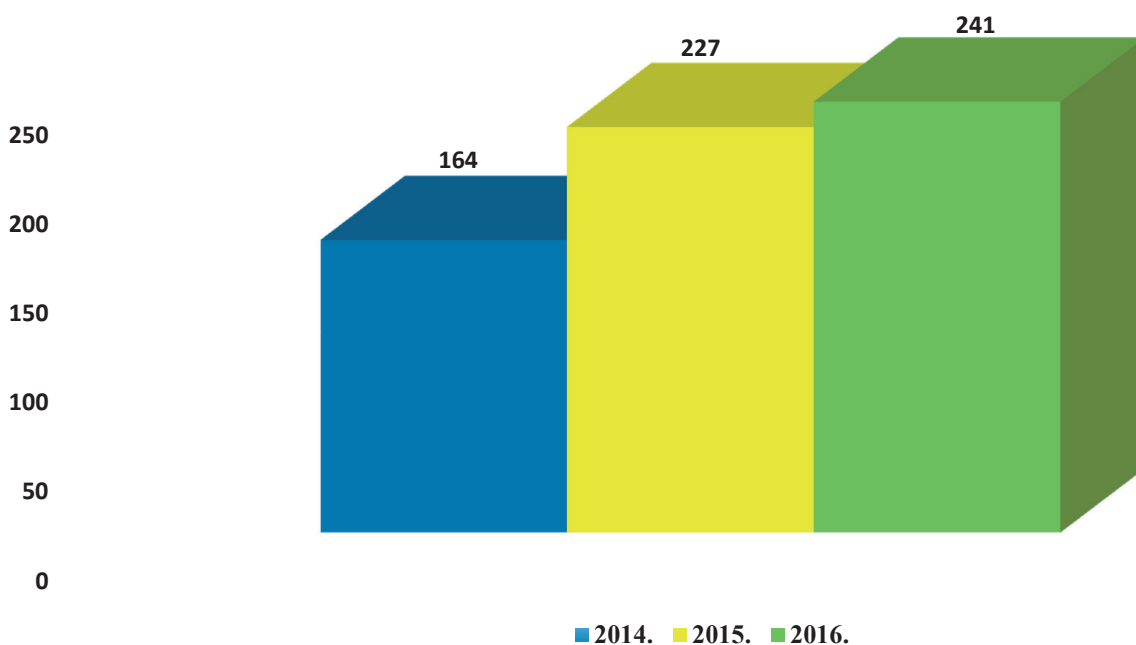
A tanúkkal való érzékeny bánásmód megnyilvánul abban, hogy lehetőség szerint a bíróságok biztosítják a tanúk részére a vádlottól, az eljárás más résztvevőitől elkülönített helyen várakozást, kihallgatást. A bírósági szervezet segítséget nyújt a tanúzási kötelezettség teljesítéséhez azzal is, hogy a lehető legszélesebb körben, így az idézéseken, a honlapokon, ügyféltájékoztató anyagokon, esetlegesen plakátokon, a sajtómegjelenésekkel, a közösségi oldalakon törekszik a közérthető és pontos tájékoztatásra. Ez a széleskörű tájékoztatás legtöbb esetben nem csak a jogok és kötelezettségek ismertetésére terjed ki, hanem praktikus, gyakorlati információkat is ad a tanúk kezébe.

Az OBH és a bíróságok számára országos és regionális szinten is kiemelt feladat a bírósági dolgozók képzése és érzékenyítése annak érdekében, hogy munkájuk során, eljárási pozíciójuktól függetlenül felismerjék az áldozatokat, kellő érzékenységgel forduljanak feléjük, hiszen ezzel lesz elkerülhető másodlagos viktimizációjuk akként, hogy sem a pártatlanság, sem az elfogultlanság követelménye nem sérül.

A bírósági dolgozók érzékenységeinek fejlesztésén és folyamatos fenntartásán túl célunk az is, hogy az áldozat egyedi helyzetének megfelelő, szakszerű segítségben részesülhessen, ehhez egy olyan tájékoztatási háló léte szükséges, amelynek segítségével a bíróságok munkatársai a megfelelő szervhez irányíthatják az áldozatot.

A tanúgondozók száma évről évre látványosan növekszik, a 2014. évben nyilvántartott 164 fős létszám 2015-ben 227 főre emelkedett, majd 2016-ban elérte a 241 főt, ahogyan azt a következő diagram is mutatja:

A tanúgondozók számának alakulása 2014-2016. évek között

A bírósági szervezet lehetőségeihez mérten alakított ki tanúszobákat, tanúvárókat, több esetben a bírósági közvetítésre, illetve gyermekek meghallgatására létrehozott helyiségek szolgálnak ezen feladat ellátására is. Magyarországon 2015-ben 17 törvényszéken 43, míg 2016-ban már 18 törvényszék területén 51 bíróságon biztosított a tanúk részére az elkülönített várakoztatás lehetősége, de valamennyi bíróság szem előtt tartja ezen jogok érvényesülését, így, ha külön szobában nem is, de elkülönített folyosószakaszon, üres tárgyalóteremben talál megoldást az elkülönített várakoztatásra.

A program hatékonyságát és értékét mutatja, hogy míg 2014-ben regisztráltan 6526 megkeresés érkezett a tanúgondozókhoz, addig ez a szám 2015-ben 12217-re, majd 2016-ban 14925-re emelkedett. Megjegyzendő, hogy a tanúgondozókhoz ténylegesen érkezett jelzések száma a tavalyi évben biztosan átlépte a 15000-et, hiszen több törvényszék csak becsült értéket közölt – tételes nyilvántartások hiányában.

A törvényszékek évről évre egyre több eszközzel biztosítják a tanújogokat, így például

- több törvényszék külön telefonvonal, illetve központi e-mail cím létrehozásával biztosítja a legközvetlenebb kapcsolatot az ügyfelek és a tanúgondozó között,
- szinte valamennyi törvényszéken tartottak 2016-ban szakmai konzultációkat nem csak a tanúgondozói hálózat, hanem a társhatóságok szakemberei számára is,
- a Fenntartható Fejlődés Program keretében a törvényszékek többsége megújította tájékoztató anyagait és átdolgozta, kibővítette idézéseit,
- ugyancsak a Fenntartható Fejlődés Program keretei között a Fővárosi Törvényszék kidolgozta a Tanúgondozók kézikönyvét,
- a Nyíregyházi Törvényszék tanúgondozói elégedettségi kérdőív bevezetésével is igyekezett az országos program tapasztalatait összesíteni,
- a Budapest Környéki Törvényszék valamennyi, ügyfelekkel kapcsolatot tartó tisztviselője számára konfliktuskezelési tréninget rendezett,
- a Zalaegerszegi Törvényszék a tanútájékoztatókat közzétette az ügyfélterekben elhelyezett nagyképernyős televíziókon is,
- a Kaposvári Törvényszék áldozatvédelmi brosrát dolgozott ki, míg
- a Szekszárdi Törvényszék a tanúgondozás intézményét támogató informatikai alkalmazást fejlesztett ki.

A magas színvonalú tevékenységben központi szerepet kap a tudásmegosztás, az országos program sikeréhez hozzájárulnak a törvényszékeken, regionálisan tartott munkaértekezletek, melyek legfőbb célja a tapasztalatok és a kidolgozott szakmai anyagok megosztása, továbbá a hatékony munkához járul hozzá a társhatóságokkal történő együttműködés is. Ennek szellemében az OBH 2017-ben együttműködő partner az ORFK „Az emberkereskedelem áldozatainak védelme” című, BBA finanszírozású projektjében, a képzésen nemcsak tanúgondozók részvétele biztosított, de teret kap a bírósági szervezet előadások tartásával is, ezzel is építve a hatékony párbeszédet a társszervekkel.

2017-ben a tanúgondozás területén az OBH továbbra is a gyakorlati tudás erősítését, valamint a kompetenciafejlesztést tűzte ki célul mind a helyi, mind a regionális képzéseken, emellett sor kerül 2017 áprilisában a hagyományos országos konferencia megrendezésére is, amelyen a társhatóságok képviselői, a téma hazai szakemberei vesznek részt. Kiemelt további cél az OBH számára az országos programban kidolgozott és begyűjtött jó gyakorlatok megosztása is.

Az áldozatvédelem területén további feladatok a szakemberképzéssel és az érzékenyítéssel kapcsolatban jelentkeznek, valamint cél a magas színvonalú párbeszéd fenntartása a társhatóságokkal, ezzel ápolva és szélesítve a korábban megalapozott sikeres együttműködést.

4.3.2.5. Jó gyakorlatok

A bíróságok folyamatos működésük során számos olyan megoldást, gyakorlatot, módszert, alkalmazást dolgoznak ki, amelyek hatékonyabb, időszerűbb, pontosabb munkavégzést vagy feladatmegoldást biztosítanak. Az OBH ezen jó gyakorlatok gyűjtését, elemzését, országos megosztását kiemelt feladatának tekinti, ezért a bíróságok központi intranetes oldalán külön menüpontot működtet, amely lehetőséget teremt arra, hogy az egyes bíróságok, valamint az OBH által kidolgozott jó gyakorlatok gyorsan és egyszerűen minden érintett számára elérhetővé váljanak.

A terület fontosságát jelzi, hogy a jó gyakorlatok katalógusát az igazgatási szabályzat országos programmá emelte. Ennek alapját az un. ÁROP pályázatokban elért eredmények teremtették

meg. A „Jó gyakorlatok Börze” 2016-ban már harmadik alkalommal került megrendezésre. Ebben az évben is a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Ítéltábla voltak a szervezés segítői. A tervek szerint – az eddigi évekhez hasonlóan – 2017-ben is megrendezésre kerül a jó gyakorlat börze, azonban több alkalommal és alkalmanként egy-egy nagyobb témát feldolgozva.

Az OBH elnökének időszakos országos programjai ugyancsak lehetőséget teremtenek jó gyakorlatok kialakítására. A bíróságok az FFP programpontjaihoz igazodva az alábbi főbb témakörökben alakítottak ki jó gyakorlatokat az év során:

- alkalmazottak hatékonyabb foglalkoztatása
- tárgyi eszközök hatékonyabb hasznosítása
- képzési rendszer hatékonyabb működtetése
- intézményi gazdálkodás hatékonyságának növelése
- bírák, igazságügyi alkalmazottak igazgatási tapasztalatának növelése
- családbarát munkahely
- ügyfélkapcsolatok, kommunikáció (külső, belső)
- országos programok
- humánpolitika

A vezetői módszereket érintő bírósági jó gyakorlatok közül példaként említhető:

- elnöki rendelkezés a szakjogi és PhD képzésen való részvétel támogatására (Debreceni Törvényszék),
- eltérő munkarend szabályzat speciális szakismeretet biztosító képzésben résztvevők számára (Miskolci Törvényszék),
- bírósági titkárok, bírósági ügyintézők, bírák, bírói tanács bevonása az igazgatási tevékenységbe (Pécsi Ítéltábla, Fővárosi Ítéltábla, Debreceni Ítéltábla és több törvényszék),
- családayaknak rugalmas munkaidő biztosítása (Szegedi Ítéltábla),
- elnöki intézkedés a rekreációs és reintegrációs lehetőségekről (Debreceni Törvényszék, Kecskeméti Törvényszék), munkavállalók szabadidős tevékenységének támogatásáról (Kaposvári Törvényszék),
- rendszeres ügyfél-elégedettség mérés bevezetése (Kaposvári Törvényszék).

Az OBH-n belül is alakultak ki jó gyakorlatok, ezek között említhető például: a feladatok tervezése Gantt-diagrammal, ügyfelek tájékoztatására kialakított eljárásrend, Helpdesk, továbbá tematikus e-mail címek segítik az azonos témájú levelek egy helyre érkezését.

Mindemellett 2016-ban a tudásmegosztás központi intranetes fóruma több új aloldallal, menüponttal bővült:

- „Tolmácsolás, fordítás” oldal,
- a kommunikáció, információcsere, kapcsolattartás jó gyakorlatok menüpont egy új, dolgozói elégedettségmérés almenüponttal bővült.

4.4. Ügyfélkapcsolatok

Az OBH elnökének egyik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, az állampolgárok információszerzésének megkönnyítése. E cél megvalósítását szolgálják az ügyfélcentrumok, az ügyfelek részére szóló bírósági tájékoztató anyagok, valamint az ügyfél-elégedettség mérés. Az igazgatási szabályzat külön fejezetben rögzíti az ügyfélkapcsolatokkal összefüggő feladatokat.

Az ügyfelekkel történő kapcsolattartás egyik helyszíne az ügyfélcentrum, amely biztosítja az állampolgárok számára a gyors és modern, elektronikus megoldásokon alapuló ügyintézés, továbbá azt, hogy kulturált körülmények között tanulmányozhassák az ügyiratokat, vagy kapjanak felvilágosítást. Az ügyintézés hatékonysága érdekében 2013 óta ügyfélcentrumok kialakítása kezdődött az országban, elsők között a Budapest Környéki és a Fővárosi Törvényszéken. 2015-ben az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) együttműködési megállapodása keretében a MOME munkatársai megkezdték az egységes arculati terv kidolgozását. A partnerségi megállapodás első közös projektjének keretében a MOME munkatársai elkészítették a bíróságok egységes arculattal kialakítani tervezett ügyfélközpontjainak Arculati Kézikönyvét, valamint az alapján, annak eredményét bemutatva az OBH Szalay utcai épületének aulájában egy minta standot állítottak fel, ahol az új koncepciót, az egységes arculat szerinti ügyfélközponti teret, elrendezést, bútorozási javaslatot fizikailag is bemutatják. 2016 júniusában az Arculati Kézikönyv egy-egy példánya a bíróságok részére megküldésre került. Az ügyfélközpontok megvalósítására 2016. október végén az OBH Műszaki Főosztálya a 2016. évi Jablonszky Ferenc Program keretében meghirdette az „Egységes megjelenésű ügyfélközpontok kialakítása 2016.” c. kétfordulós pályázatot. A pályázatokban megjelölt kiviteli tervek készítése, valamint a kivitelezési munkálatok 2017-ben várhatóak.

Az ügyfélkapcsolat fontos része az ügyfél-elégedettség mérés, melynek lényege, hogy az igazságszolgáltatásban részt vevő ügyfelektől visszajelzést kaphasson a bírósági szervezet arról, hogy mennyire elégedettek a bíróságok működésével (például a kezelő irodán dolgozók felkészültségével, az akadálymentesítéssel, a bíróság épületének állapotával). A cél az, hogy az eddigi, összességében pozitív visszajelzések segítségével minél inkább ügyfélbaráttá váljon az igazságszolgáltatás.

A bíróságokon 2013-ban kezdődött el az ügyfél-elégedettség mérése, azt a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló 10/2012. (VI. 15.) OBH utasítás 13. § (2) bekezdése tette lehetővé. Emellett az ÁROP Szervezetfejlesztési Program választható témaköre volt az ügyfél-elégedettség mérés és „ügyfélcharta” bevezetése a bíróságokon. A téma népszerű volt a bíróságok körében, a pályázók majdnem fele fejlesztéseket hajtott végre ezen a területen.

Az ügyfél-elégedettség mérés fejlesztése folytatódott a 2015. és a 2016. évben is az OBH elnökének időszakos országos programjainak hatására. „A szolgáltató bíróságért!” program egyes pontjai a bírákat, a bírósági dolgozókat, valamint a jogkereső állampolgárokat is arra ösztönözték, hogy javaslataikkal és véleményükkel támogassák a bírósági szervezetet, segítsék annak munkáját. E programpontok a bíróságok egy részét arra sarkallták, hogy az eddig megalkotott ügyfél-elégedettség mérési kérdőíveiket felülvizsgálják, bővítsék, illetőleg egyes bíróságok újonnan állítottak össze kérdőíveket, valamint ügyfélchartát. Példaként említhető a Debreceni és a Pécsi Törvényszék felülvizsgált, egységesített ügyfél-elégedettség mérést szolgáló adatlapja; a Miskolci, a Szombathelyi és a Balassagyarmati Törvényszék új ügyfél-elégedettség mérési kérdőíve, valamint a Pécsi, a Debreceni és a Szombathelyi Törvényszék új ügyfélchartája.

A Fenntartható Fejlődés Program egyik pillére kifejezetten az ügyfélkapcsolatok további erősítésére koncentrált. Ennek keretében egyes bíróságok újonnan állítottak össze kérdőíveket (Székesfehérvári Törvényszék, Győri Ítéltábla), az ügyfél-elégedettség mérésének rendjéről előnői intézkedést hoztak (Debreceni, Kecskeméti, Tatabányai Törvényszék), illetve szabályzatot készítettek (Nyíregyházi Törvényszék); az ügyfél-elégedettség mérést folyamatossá (Veszprémi, Pécsi, Szegedi Törvényszék) vagy rendszeressé (Budapest Környéki, Kaposvári Törvényszék) tették, hivatásrendi ügyfél-elégedettségi kérdőívet állítottak össze (Debreceni Ítéltábla, Szombathelyi, Egri Törvényszék), vagy a hivatásrendi ügyfél-elégedettség mérést személyes egyeztetés keretében (Pécsi, Debreceni Ítéltábla) végezték el.

A kérdőívek a korábbi gyakorlatnak megfelelően papír alapon az ügyfelek által gyakran látogatott helyeken (kezelőirodák), illetve egyre több esetben az adott bíróság honlapján is elérhetőek.

Az ügyfél-elégedettség mérési kérdőívek alkalmazásával a bíróságok olyan érdemi visszajelzéseket kaphattak az ügyfelek részéről, melyek további fejlesztések alapjául is szolgáltak. Így került sor például az Egri Törvényszéken kávé és üdítőital automata, másutt óra kihelyezésére, vagy a Szombathelyi Törvényszéken az ügyfélforgalom áthelyezésére a törvényszéki iktató irodáról az ügyfélcentrumba.

Az ügyfélkapcsolatok bővítését érintően számos más fejlesztés is volt az ügyfelek információhoz való hozzájutását, illetve jogérvényesítését elősegítendő. Ilyenek például:

- egyszerű és közérthető tájékoztató anyagok, panasznapj útmutatók, nyomtatványok, keresetlevél minták, segédanyagok közzététele, az OBH tájékoztató füzetait is beleértve (Szombathelyi, Balassagyarmati, Szekszárdi, Zalaegerszegi, Kaposvári, Szolnoki, Nyíregyházi Törvényszék)
- tájékoztató táblák kihelyezése, egységesítése, elhelyezésük újragondolása (Fővárosi Törvényszék, Pécsi Ítéltábla, Pécsi Törvényszék)
- közös polgári és végrehajtási iroda szervezeti és működési kialakítása (Székesfehérvári Törvényszék)
- panasznapj előzetes időpontfoglalás (Egri, Szekszárdi, Zalaegerszegi, Szolnoki, Tatabányai, Nyíregyházi Törvényszék), félfogadási előzetes időpontfoglalás (Győri Törvényszék)
- ügyfélszolgálati útmutató bevezetése, tájékoztató monitor elhelyezése (Fővárosi Ítéltábla)
- komplex fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés (Szekszárdi, Nyíregyházi Törvényszék)
- wifi hozzáférés (Zalaegerszegi, Nyíregyházi Törvényszék, Szegedi Ítéltábla)
- ingyenes parkolási lehetőség (Győri Ítéltábla)
- ügyélfogadási rend egységesítése, amely megegyezik a mediátor fogadási napjával is (Kaposvári Törvényszék)

A bíróságok további célokat is megfogalmaztak a 2017. évre az ügyfél-elégedettség növelése érdekében:

- Egri Törvényszék: társszervek elégedettség mérése során felmerült igény (az ügyvédi kar számára biztosított félfogadási idő) lehetőség szerinti megvalósítása
- Szekszárdi Törvényszék: Tamási Járásbíróság akadálymentesítése
- Zalaegerszegi Törvényszék: ügyélfogadó tér kialakítása
- Kaposvári, Kecskeméti, Tatabányai, Miskolci, Nyíregyházi Törvényszék: ügyfélcentrum kialakítása
- Miskolci Törvényszék: panasznapj előzetes időpontfoglalás

Az ügyfél-elégedettség további növelése érdekében az OBH célja, hogy minél több bíróságon kerüljön ügyfélcentrum kialakításra, emellett továbbra is támogat minden olyan bírósági kezdeményezést, mely az ügyfelek hatékony jogérvényesítését, a bíróságokhoz való egyszerűbb hozzáférését biztosítja.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A 2017. évi szabályozóalkotási program végrehajtása.
- A bírósági közvetítők és koordinátorok felkészítése a polgári perrendtartás és a közigazgatási perrendtartás változásaira és specialitásaira.
- „A szolgáltató bíróságért!” és a Fenntartható Fejlődés országos programok célkitűzéseinek és törekvéseinek továbbvitele egy új program által.
- A Nyitott Bíróság Program központi információs kiadvánnyal bővítése, a bíróságok honlapján megjelenő tájékoztatás megújítása.
- A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos program keretében a családjogot tárgyaló bírák kötelező képzésének megvalósítása, a fiatalkorúak ügyeit tárgyaló bírák pilot képzésének megszervezése a Fővárosi Törvényszéken.
- A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport 2017-re a koordinátorok aktívabb szerepvállalásának előmozdítását tűzte ki célul.
- Tematikus jó gyakorlat börszék szervezése.
- Idegenrendészeti kézikönyv kidolgozása.

További hasznos információk:

- A bírósági szervezetről: <http://www.birosag.hu/birosagi-szervezetek>
- A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumokról: <http://www.birosag.hu/kozigazgatasi-es-munkaugyi-regionalis-kollegium>
- Az OBH elnökének döntéseiről: <http://www.birosag.hu/obh/elnoke-hatarozatok>
- A még hatályban lévő OIT döntésekről: <http://www.birosag.hu/obh/oit-szabalyzatok>
- Az OBH elnökének beszámolóiról: <http://www.birosag.hu/obh/elnoke-beszamolo>
- A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Programról: <http://www.birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/gyermekkozpontu-igazsagszolgalatas/folap>
- A bírósági közvetítésről: <http://www.birosag.hu/allampolgaroknak/mediacio/birosagi-kozvetitoi-eljaras>
- Nézze meg filmen és tudjon meg többet a közvetítői eljárásról: <http://birosag.hu/media/video/birosagi-kozvetitoi-eljaras>
- A Nyitott Bíróság Programról: <http://www.birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/nyitott-birosag>
- Nyomtatványok rendszeresítésével az ügyfeleket is segíteni kívánjuk, ezért a leggyakrabban használtakat az alábbi linkeken tette az OBH elérhetővé: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/nyomtatvanyok-urlapok>
- Elektronikus kapcsolattartás a bírósági eljárásokban: <http://birosag.hu/ekapcsolattartas/elektronikus-kapcsolattartas-birosagi-eljarasokban>
- Civil szervezetek nyilvántartási eljárásai: http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/tajekoztatasok-figyelmeztetesek-lenyeges_joghatasok
- Céginformációs Portál: <http://ebetekintes.birosag.hu/>
- A munkacsoportokról további információkat az alábbi linken olvashat: <http://birosag.hu/munkacsoportok>

IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETE

1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások
 - 1.1 Jogállási tárgyú jogszabály-módosítások
 - 1.2 A bírósági szervezetet és jogállást érintő egyéb jogszabály-módosítások
 - 1.3 A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása
 - 1.4 Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások
 - 1.5 A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai
2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége
 - 2.1 Az alkalmazott munkamódszerek
 - 2.2 Véleményezett jogszabályok és eredmények
 - 2.3 Kezdeményezések
 - 2.4 Szakmai párbeszéd
3. A bírósági szervezetet érintő bírósági döntések
 - 3.1 Alkotmánybírósági határozatok figyelése
 - 3.2 Európai Unió Bírósága (EUB)
 - 3.3 Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei:

- A bírósági elnökök és szakmai vezetők közreműködésével történő észrevételezés mellett az OBH jogszabály-véleményezési tevékenységében az ún. szakértő bírák is folyamatosan részt vettek, ezáltal az OBH elnöke a bírósági szervezetet közvetlenül érintő jogszabály-módosításokra minden esetben érdemi észrevételeket tudott megfogalmazni.
- Az OBH elnöke az általa létrehozott munkacsoportok hathatós közreműködésével, a teljes bírói kar véleményének becsatornázásával; a bírósági eljárásokat szabályozó kódex-jellegű törvényművek (polgári perrendtartás, büntetőeljárási törvény és közigazgatási perrendtartás) kodifikációját folyamatosan támogatta.
- Az OBH elnöke a bírósági eljárások és ügyvitel költséghatékonyságát, átláthatóságát segítő és bürokráciáját csökkentő, valamint az e-bíróságot erősítő jogszabály-módosítási javaslatokat tett.
- Az OBH elnöke az életpályamodell bevezetésének első lépcsőjeként a bírói illetményalap emelését javasolta. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény szerint a bírói illetményalap 2016. október 1. napjától 5%-kal, 2017. január 1. napjától további 5%-kal emelkedik.

1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.), valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 2016-ban is meghatározó keretet biztosított a bíróságok működéséhez. A bíróságok központi igazgatási feladatait az OBH elnöke látta el, míg a bíróságok szakmai irányítása a Kúria feladata.

1.1. Jogállási tárgyú jogszabály-módosítások

Az OBH elnöke 2016. évben is számos javaslatot tett a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.), az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) és a jogállási tárgyú rendeletek módosítása iránt.

Az OBH elnöke az életpályamodell bevezetésének első lépcsőjeként a bírói illetményalap emelését javasolta. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény szerint a bírói illetményalap 2016. október 1. napjától 5%-kal, 2017. január 1. napjától további 5%-kal emelkedik. A 391.600 forint összegű illetményalap így 2017. január 1. napjától 431.740 forintra nő.

1.2. A bírósági szervezetet és jogállást érintő egyéb jogszabály-módosítások

Módosításra került a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékeségi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény. Ennek keretében az új Szigetszentmiklósi Járásbíróság létrejöttével 2017. január 1. napjával módosul a Ráckevei Járásbíróság illetékeségi területe, továbbá – az egyes ítélőtáblák ügyforgalmának kiegyenlítettébe tétele érdekében – ugyancsak 2017. január 1. napjától Fejér megye a Fővárosi Ítélőtábla illetékeségi területéről átkerül a Győri Ítélőtábla illetékesége alá.

1.3. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

Több olyan eljárási jogszabály módosítására került sor, amelyek a bírósági szervezet működésére is kihatnak, illetve gazdasági, erőforrás gazdálkodási, igazgatási intézkedéseket igényelnek.

A polgári és közigazgatási jog vonatkozásában kiemelést érdemel, hogy **a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2015. évi CLXXXV. törvény** 2016. január 1-i hatálybalépéssel módosította a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt. A törvény célja a közigazgatási hatóságok által lefolytatott eljárásokra vonatkozó általános és különös szabályok módosításával az állampolgárok és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése, az eljárások egyszerűsítése és gyorsítása.

2016. február 10. napján hatályba lépett **a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet** módosításáról szóló 1/2016. (II.9.) IM rendelet. A módosítás folytán a szabálysértési ügyek egy új, „szabálysértési perújítási fellebbezett ügy” ügycsoporttal egészülnek ki, valamint a kézbesítési rendszer útján megküldött beadványokra irányadó lajstromozási szabályok is módosításra kerülnek.

2016. február 23. napján hatályba lépett **a polgári eljárásban a tárgyalás, valamint a személyes meghallgatás zártcélú távközlő hálózat útján történő megtartásáról szóló 3/2016. (II.22.) IM rendelet**, mely a tárgyalás és a személyes meghallgatás zártcélú távközlő hálózat útján történő megtartásának részletes szabályait tartalmazza.

2016. július 1. napján hatályba lépett **az egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIX. törvény**, mely egyrészt az idegenrendészeti kiutasítás feltételei, másrészt a kiutasítási akadály megállapításáról szóló döntés határideje tekintetében módosítja a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényt.

2016. augusztus 1. napján hatályba lépett **a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény**, mely módosította a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt. A módosítás értelmében a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alapján indult közigazgatási perek elbírálására a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság rendelkezik kizárólagos illetékességgel.

2016. december 13. napján hatályba lépett **a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint a nemzeti akkreditálásról szóló 2015. évi CXXIV. törvény módosításáról szóló 2016. évi CXXIV. törvény**. A módosítás értelmében a Nemzeti Akkreditáló Hatóság döntéseit – a korábbi szabályoktól eltérően – egyetlen, kizárólagosan illetékes bírósággént a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírálja el.

A büntetőjog területén **az e-kártya megvalósításához szükséges egyes törvények, valamint az állami és az önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény módosításáról szóló 2015. évi CXXX. törvény** 2016. január 1-i hatályba lépéssel lehetővé tette a biometrikus azonosítást, a külföldre utazást korlátozó rendelkezéseket hatékonyabban érvényesítette és a terrorizmussal kapcsolatos bűncselekmények gyanúja miatt kényszerintézkedés hatálya alatt álló személyekről a bíróság részére tájékoztatási kötelezettséget írt elő.

Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény 2016. január 1-i hatályba lépésével a nyomozó hatóság, az ügyészség és – az OBH javaslatára – a bíróság az általa folytatott büntetőeljárásban jogosulttá vált a rendelkezésükre álló vagy általuk rögzített arcképmás felhasználásával a központi szerv arcképelemző tevékenységét igénybe venni a terhelt személyazonosságának megállapítása, valamint ellenőrzése érdekében.

Az egyes rendészeti tárgyú törvényeknek az európai uniós kötelezettségek teljesítése érdekében szükséges és más célból történő módosításáról szóló 2015. évi CLXXIX. törvény 2016. január 1. napján lépett hatályba. A személyi adat- és lakcímnnyilvántartás, a nemzetközi szerződések alapján kiállított közokirat nyilvántartás és a közúti közlekedési nyilvántartás vonatkozásában a módosítások azonosan szabályozzák a figyelmeztető jelzés – NS.CP portálon keresztül történő – elhelyezését, törlését, annak okát és feltételeit. A rendőrség részére biztosított lett az INTERPOL FIND adatbázishoz való hozzáférés, a bíróság jogosulttá vált az NS.CP napló nyilvántartásban tárolt adatok igénylésére.

A büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásának és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2016/343 (2016. március 9.) irányelve a kihirdetést követő huszadik napon, 2016. március 29. napján lépett hatályba. A tagállamok átültetési határidejét 2018. április 1-jével határozta meg, tehát érintette a Be. rekodifikációs előkészületeit is. Az irányelv közös minimumszabályokat rögzített, a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerésének megkönnyítését célozta. Az irányelv értelmében a gyanúsítottak és a vádlottak tárgyaláson való jelenlétének joga nem abszolút, bizonyos feltételek esetén kifejezetten vagy hallgatólagosan, egyértelműen lemondhatnak arról.

Mind a polgári, mind a büntető jogot érintő kiemelt változás a szakértőkről szóló szabályozás átfogó módosítása. 2016. június 15. napján hatályba lépett **az igazságügyi szakértőkről szó-**

ló 2016. évi XXIX. törvény. Az új törvény hatálybalépésével hatályát veszítette az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény és az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény.

2016. november 12. napján lépett hatályba a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCLX. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény. A törvény a börtönsúfoltsággal összefüggésben tartalmazza a szükséges törvénymódosításokat. A preventív, illetve kompenzációs jogorvoslat megteremtése, valamint a telítettség csökkentése érdekében bevezeti az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz és a kártalanítási eljárás lehetőségét. Felszámolja továbbá a gyermeknek az anyja általi gondozáshoz való jogát érintő diszkriminatív megkülönböztetést azzal, hogy megteremti az együttes elhelyezés lehetőségét arra az esetre is, ha a gyermek a végrehajtás előtt született meg és kora az egy évet még nem haladta meg.

1.4. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzései között szerepel stratégiai célkitűzéseivel összhangban fontos, hogy – a jogalkotó szervekkel együttműködve – a bíróságokat érintő olyan jogszabályi környezet kerüljön kialakításra, amely segíti a bíróságok időszerű eljárását, az ügyfélbarát szolgáltatások növelését, ezáltal a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítését.

Fenti célkitűzések megvalósítása érdekében az elektronikus eljárásokat érintő, az elektronikus kapcsolattartást szélesítő jogi normák megteremtésében való közreműködés az OBH kiemelt feladata volt 2016-ban is.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 2016. január 1. napján lépett hatályba, mely módosította a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek az elektronikus kommunikációra vonatkozó, illetve a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvénynek az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó egyes szabályait.

A választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXIX. törvény alapján 2016. június 1. napjától módosult a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Ejnytv.) és a korábbi manuális alapú adategyeztetési rendszert egy online adatkapcsolat váltotta fel.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi XL. törvény alapján 2016. július 1. napjától kezdődően az ún. E-perkapu bevezetésével a bíróságokkal történő elektronikus kapcsolattartás immár három kommunikációs csatornán keresztül valósulhat meg: az Ügyfélkapu és a Hivatali kapu mellett ugyanis az ún. E-perkapu is igénybe vehetővé vált.

A törvény ugyancsak 2016. július 1. napjától kezdődően meghatározott személyi kör számára a fizetési meghagyásos eljárást követő peres eljárásban kötelezővé tette az elektronikus kapcsolattartást. Szabályozta továbbá az elektronikus kapcsolattartás egyes kérdéseit a közigazgatási perekre, valamint a jegyző birtokvédelmi határozatának megváltoztatása iránti perekre vonatkozóan. A képmáshoz és a hangfelvételhez való jog érvényesítése iránt indított perekre vonatkozóan a törvény a bizonyítékbennyújtás elektronikus útjára tartalmaz részletszabályokat, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított perekben pedig az okiratok elektronikus benyújtásának módját és az elektronikus kapcsolattartást

szabályozza. A jogszabály módosította a felekkel, illetve a szakértővel való elektronikus kapcsolattartás általános perrendi szabályait és szabályozta a bíróság által készített elektronikus közokiratok új formai követelményeit. Továbbá változtatások következtek be a fél, vagy képviselője részéről a bíróság felé benyújtásra kerülő elektronikus okiratok hitelesítésének szabályanyagában is.

Magyar Bírósági Végrehajtói Kar egyes feladatairól, valamint egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 5/2016 (III.8.) IM rendelet 2016. szeptember 1-jei hatállyal bevezetett egyes módosítások teremtették meg annak lehetőségét, hogy a bíróságok kezelőirodái a végrehajtható okiratokat – önálló bírósági végrehajtó eljárása esetén – iratborítóval és kísérőjegyzékkel ellátva közvetlenül a Kar Hivatali szerve részére küldjék meg (mely folyamat utóbb az OBH és az MBVK Hivatala közti megállapodásra tekintettel elektronizálásra került).

1.5. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

1.5.1. A polgári, valamint a közigazgatási és munkaügyi ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítások

2016. január 1. napján hatályba lépett **az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény és a közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény módosításáról szóló 2015. évi XCVI. törvény**. A módosítás alapján az adatkezelő az érintett kérelmére az adataira vonatkozó tájékoztatást, vagy a kérelme elutasítását legkésőbb a kérelem benyújtásától számított – a korábbi 30 nap helyett – 25 napon belül köteles teljesíteni, az elutasítás indokait közölni.

2016. március 11. napján hatályba lépett **a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvényt módosító 2016. évi I. törvény**. A módosítás értelmében a Ptk. hatálybalépésekor nyilvántartásba vett, illetve bejegyzés alatt álló egyesületek és alapítványok a létesítő okiratukat legkésőbb 2017. március 15. napjáig kötelesek összhangba hozni a hatályos törvényi rendelkezésekkel, valamint a kft.-k legkésőbb 2017. március 15. napjáig kötelesek a törzstőkéjüket felemelni vagy átalakulni, egyesülni azzal, hogy a tőkeemelésről kizárólag az új Ptk. rendelkezései alapján határozhatnak.

2016. március 9. napján került kihirdetésre (bizonyos rendelkezések: kihirdetést követő napon, mások 2016. szeptember 1. napjától lépnek hatályba) **a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar egyes feladatairól, valamint egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 5/2016. (III.8.) IM rendelet**, amely egyrészt a végrehajtási ügyek nyilvántartásáról, másrészt a végrehajtási ügyek automatikus ügyelosztásáról rendelkezik.

2016. április 12. napján hatályba lépett **a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény módosításáról szóló 2016. évi XVI. törvény**. A módosítás az első ütemben hatályos szabályok alapján megindítható adósságrendezési eljárások kezdeményezésére biztosított 2016. március 1-jei póthatáridőt 2016. szeptember 30-áig meghosszabbította.

2016. június 1. napján hatályba lépett **a választójoggal nem rendelkező személyek nyilvántartásával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXIX. törvény**, mely az OBH általi adattovábbítás körében módosította a gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvényt.

1.5.2. A büntető, valamint a közigazgatási és munkaügyi ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítások

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, valamint ezzel összefüggésben egyes további törvények módosításáról szóló 2015. évi CCII. törvény 2016. január 1. napján lépett hatályba. A Btk. hátterjellegét kiszélesítette, a jogorvoslati rendszert komplexen újraszabályozta és átláthatóbbá tette. A szabálysértési kifogás tárgyaláson történő elbírálásának szabályainak módosítása körében teljes körben rendezésre kerültek az idézés és értesítés szabályai, valamint az eljárás alá vont személy tárgyalásról történő távolmaradása esetén követendő eljárás szabályai, lehetőséget biztosítva a gyorsabb és hatékonyabb ügyintézésre. Azon határozatok, illetve végzések jogerejét, melyek ellen nincs helye jogorvoslatnak, a közlés napja helyett a meghozatal napjához kötötte.

Az egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIX. törvény 2016. május 20. napján került kihirdetésre és 2016. július 1. napján lépett hatályba. Módosítva a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényt (Harmtv.) kizárta, hogy ugyanazon jogalapon ugyanazon jogsértés kétszer kerüljön szankcionálásra kiutasítással. A módosítás keretében továbbá meghatározásra került a bírói kiutasítás végrehajtása során a harmadik országbeli állampolgár által előterjesztett kiutasítási akadály megállapításáról történő döntés határideje.

Az egyes migrációs tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 23/2016. (VI.29.) BM rendelet 2016. július 1. napján lépett hatályba. Többek között az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól szóló 27/2007. (V. 31.) IRM rendeletet módosította alapvetően jogharmonizációs kötelezettséget teljesítve.

A terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi LXIX. törvényt 2016. június 17. napján hirdették ki, a hatálybalépés napja a kihirdetést követő 30. nap volt. Módosította többek között az Európai Unió Bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvényt (NEBEK tv.). A módosítás az Interpol Find Rendszerben elért találat esetén követendő eljárás részletes szabályait rögzíti. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (Btk.) is módosítva a terrorizmussal kapcsolatos bűncselekményeknél a büntethetőség korhatárát 14 évről 12-re szállítja le, a terrorcselekmény törvényi tényállását további elkövetési magatartással egészíti ki.

2016. november 19. napján lépett hatályba a Nemzeti Szakértői és Kutató Központról szóló 350/2016. (XI.18.) Korm. rendelet, amely rendezi az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek (ISZKI) és a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet (BSZKI) összeolvadásával létrejött új szakértői intézmény jogi státuszát, feladatait, valamint az egyes hozzá kapcsolódó irányítási jogköröket.

2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

2.1. Az alkalmazott munkamódszerek

2.1.1. Célok, prioritások

Az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében a Bszi. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján – a bíróságok véleményét beszerezve és összegezve – véleményezi a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét; valamint a Bszi. 76. § (1) bekezdésének d) pontja alapján a bíróságokat érintő jogszabály alkotására tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál.

A jogszabály-véleményezés és jogalkotási javaslattevés, mint feladatok teljesítése elsődlegesen a megalapozott és időszzerű ítélkezés elősegítésére szolgál. Az OBH elnöke az igazságszolgáltatás hatalmi ágában megszerzett tudásanyagot megjelenítve fogalmazta meg javaslatait és a bírósági észrevételek figyelembevételével terjesztette azokat elő a jogalkotás kezdeményezésére jogosultnál. Az OBH elnöke lehetőség szerint minden esetben konkrét, normaszövegszerű jogalkotási megoldásokra tett javaslatot, hogy ezzel is segítse a jogszabály-előkészítő minisztériumok munkáját.

Az OBH elnökének kiemelt feladata a bírósági szervezetrendszer, a bírósághoz való hozzáférést és a költséghatékonyságot biztosító jogszabályok fokozott figyelemmel kísérése. Elengedhetetlen, hogy a bírósági tapasztalatok és a bírói gyakorlatok hatékony becsatornázása megtörténjen a jogalkotási folyamatokba. Kiemelt cél e körben az, hogy a bírósági szervezet egészének tudása megjeleníthető legyen.

E célkitűzés megvalósítása érdekében

- az OBH koordinációs, támogató és közvetítő szerepet tölt be,
- a bírói kart segíti abban, hogy véleményét megfogalmazhassa és
- a bírói kar tapasztalatai hasznosulhassanak a jogalkotásban;
- a bírósági véleményeket strukturált formában szerzi be, lehetőséget biztosítva a bíróságok számára szakmai igényeik és tudásuk megjelenítésére, valamint
- érdemi megoldásokat tartalmazó, lehetőség szerint indokolással alátámasztott, normaszöveg szintű javaslatokat terjeszt elő.

Mindez végső soron a bírósági jogalkalmazás hatékonyságát erősíti. Az OBH e téren tanúsított proaktivitása és a bíróságok véleményének rendszeres figyelemmel kísérése számos eredményt hozott a megalapozottság és az időszzerűség javítása terén.

2.1.2. Munkamódszerek

A jogszabály-véleményezés során kidolgozott és következetesen alkalmazott munkamódszerek elősegítik, hogy a jogszabálytervezetek véleményezésére nyitva álló, gyakran csupán néhány napos határidő alatt is lehetőség legyen a bírósági észrevételek beszerzésére és összegzésére. A véleményezés különböző folyamatainak megfelelő, előre meghatározott eljárásrendek (protokollok) kerültek kialakításra, és az OBH jogszabály-véleményezéssel foglalkozó szervezeti egysége ezek betartásával járt el.

A bírósági elnökök és szakmai vezetők közreműködésével történő észrevételezés mellett az OBH jogszabály-véleményezési tevékenységét 2016-ban is egy szűk, csupán néhány kollégiumvezetőből, illetve bíróból álló szakértői kör támogatta. Bevonásukkal az OBH elnöke a bírósági szervezetet közvetlenül érintő jogszabály-módosításokra minden esetben érdemi észrevételeket, javaslatokat fogalmazott meg, amelyeket a jogalkotó a jogszabályok tervezetében számos alkalommal beépített.

2.1.3. Tájékoztatók, kommunikáció és külső kapcsolatok

A jelenlegi gyorsan változó jogszabályi környezethez való alkalmazkodás, a jogszabály-módosításokról való időszzerű tájékoztatás nélkülözhetetlen az OBH elnöke egyik kiemelt stratégiai célja, a magas színvonalú ítélkezési tevékenység megvalósításához.

Az OBH az új, illetve módosuló jogszabályokról tájékoztatókat adott ki az elfogadásukat követően, de még a hatálybalépésüket megelőzően. A tájékoztatók a bírósági elnökök részére megküldésre kerültek, illetve megjelentek a bíróságok központi intranetes oldalán, valamint lényeges jogsza-

bály-változás esetén rövid hírként az interneten is. Az intranetes oldalon a tájékoztatók mellett az OBH a bíróságokat kiemelten érintő törvényhozási aktusokról és más eseményekről is beszámolt.

A bíróságokkal és szakmai vezetőkkel, illetve a véleményezésben közreműködő szakértő bírákkal és bírósági titkárokkal az OBH folyamatosan tartotta a kapcsolatot. Az OBH a megkeresések teljesítése, a közös feladatok megoldása és az esetleges nehézségek jelzése érdekében más hivatásrendekkel, a közigazgatási szervekkel és hatóságokkal, illetve civil szervezetekkel is együttműködött.

2.1.4. Jogszabály-módosításokra felkészítő képzések

2016-ban is számos jogszabály-módosításra felkészítő képzésen vehettek részt a bírák és igazságügyi alkalmazottak, melyek közül a legfontosabbak az alábbiak voltak:

- 2016 februárjában került megrendezésre a migráció büntető jogi gyakorlati vonatkozásairól szóló képzés, a szabálysértési képzés titkárok részére, a nemzetközi érintettségű büntetőeljárásokról szóló workshop, valamint a nemzetközi konferencia a büntetőeljárás törvény kodifikációja tárgyában;
- 2016 márciusában kerültek megtartásra a büntetés-végrehajtási szakmai napok és a csőd- és felszámolás képzés;
- 2016 áprilisában került megrendezésre az alapjogi képzés és a TIGY, TASZ, TÜK – titkos ügykezelésre kijelöltek képzése;
- 2016 májusában került megtartásra a kodifikációs workshop;
- 2016 júniusában került megrendezésre a Kúria joggyakorlat egységesítő szerepéről szóló képzés és a pszichiátriai betegek bírósági felülvizsgálatára kijelöltek képzése;
- 2016 szeptemberében kerültek megrendezésre a polgári jogi szakmai napok, ahol az új Pp. alkalmazására való felkészülés elméleti alapjai kerültek lefektetésre;
- ugyancsak 2016 szeptemberében került megtartásra az új szakértői törvény és az ahhoz kapcsolódóan módosult jogszabályok változásainak hatása a bírói gyakorlatra című előadás-sorozat;
- szintén 2016 szeptemberében került megrendezésre a fiatakorúak büntetőügyeit tárgyaló bírák képzése, ahol az új Be. vonatkozó rendelkezései is megtárgyalásra kerültek;
- 2016 októberében került megtartásra a bűnjelkezelés gyakorlati kérdéseivel foglalkozó képzés, melynek során az új bűnjelkezelési koncepcióval és az új Be.-ben szabályozott vagyron elleni kényszerintézkedésekkel kapcsolatos előadásokra is sor került;
- 2016 decemberében került megrendezésre a büntető e-kapcsolattartók szakmai napja és
- ugyancsak 2016 decemberében került megtartásra az Országos E-per nap, ahol az e-ügyintézés aktuális és jövőbeni kihívásaival kapcsolatos előadásokra került sor.

2.2. Véleményezett jogszabályok és eredmények

A folyamatban volt ügyek többségében az OBH elnöke – a bíróságok, illetve bírák bevonásával – érdemi észrevételeket tett a jogszabály-előkészítő minisztériumok előterjesztéseire, valamint jogalkotási javaslatokat fogalmazott meg. A közigazgatási egyeztetés mellett gyakoriak voltak a szakmai egyeztetések és a személyes konzultációk is.

2016-ban az OBH-ba összesen 255 db – tavalyi évhez képest (325 db) kevesebb – jogszabály-véleményezési ügy érkezett, mely alapvetően azzal magyarázható, hogy 2016-ban az előkészítő minisztériumok elsődlegesen a három nagy eljárás kódex kodifikációs munkálataira koncentráltak. Az OBH kiemelkedő stratégiai feladata volt 2016-ban az új eljárásjogi törvények

kidolgozásában történő bírósági részvétel, így az OBH e körben is szorosan együttműködött az előkészítő minisztériumokkal.

Az ügyek – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	64	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	24	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	13	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	42	jogszabály-tervezet
Ministerelnökség	5	jogszabály-tervezet
Nemzetgazdasági Minisztérium	18	jogszabály-tervezet
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	17	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	18	törvényjavaslat
Bíróságok	23	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	7	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	7	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	1	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	16	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők

2.2.1. Kódexekkel kapcsolatos véleményezési munkálatok

2.2.1.1. A polgári perjogi kodifikáció

A Kormány az 1267/2013. (V.17.) Korm. határozattal rendelte el a polgári perjog és ezen belül a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) átfogó korszerűsítésére irányuló munkálatokat, amely kodifikációs munka 2016-ban is folytatódott. Az OBH elnöke, mint a Kodifikációs Főbizottság tagja személyesen, illetve képviselője útján – a perjogi kodifikációért felelős miniszter felkérésére – részt vett az IM Kodifikációs Szerkesztőbizottságában, ahova három bírót is delegált az OBH. Ezen kívül az OBH elnökének hozzájárulásával, a jogalkotás érdemi támogatásaként további három bíró működött közre a Pp. kodifikációjában minisztériumba beosztott bíróként.

Az OBH elnöke a Kodifikációs Főbizottság Munkabizottságaiban történő részvételt 80-nál több bíró számára tette lehetővé. A felkért bírák központi igazgatási feladattal lettek megbízva, ezáltal biztosítva a bírák kötöttségektől mentes részvételét a kodifikációban.

Az OBH 8/2014. (XI.20.) OBHE számú határozatával létrehozott Új Pp. Munkacsoportja 2016-ban is egy korszerű, az anyagi jogok hatékony érvényesítését biztosító, a nemzetközi gyakorlatnak

és elvárásoknak is megfelelő polgári perjogi törvénykönyv megalkotásáért tevékenykedett. A Kodifikációs Főbizottság által megvitatott és a Kormány által jóváhagyott koncepció alapján érdemben segítette egy egységes, kevesebb bürokratikus szabályozási elemet tartalmazó, olcsó, áttekinthető, koherens és a technika vívmányaira is figyelemmel lévő, azt észszerűen hasznosító; a jogtudomány és a bírói joggyakorlat eredményeire támaszkodó törvénymű létrejöttét.

2016. meghatározó év volt a polgári perjogi kodifikáció területén. A kodifikációs folyamat végeredményeként az Országgyűlés 2016. november 22-án fogadta el az új polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt, amely 2016. december 2-án kihirdetésre került, és 2018. január 1. napjától hatályba lép.

Az Igazságügyi Minisztérium által 2016. év során közzétett normaszöveg tervezeteket a bíróságok szakmai kollégiumai és az OBH Új Pp. Munkacsoportja több alkalommal, kimerítő részletességgel véleményezte. Ennek eredményeként az OBH a törvényjavaslat előterjesztője részére mintegy 300 oldalnyi normaszöveg szintű, indokolással ellátott szakmai anyagot küldött meg. 2016 II. félévében az Igazságügyi Minisztérium benyújtotta a T/11990. sz. törvényjavaslatot az Országgyűlésnek. Az OBH – az Új Pp. Munkacsoport közreműködésével – a törvényjavaslattal kapcsolatban is számos észrevételt fogalmazott meg, az Igazságügyi és a Törvényalkotási Bizottság előtt szóban és írásban is előterjesztette a bíróságok fennmaradt észrevételeit, módosító javaslatait.

Több szakmai konzultációt is szervezett az OBH az új Pp. kodifikációs folyamata alatt. 2016 májusában „Az új magyar Polgári perrendtartás és az európai perjogi modell szabályok fejlődése” című kétnapos nemzetközi konferencia megtartására került sor a Magyar Igazságügyi Akadémián. A szakmai rendezvény célja az volt, hogy a kodifikációs folyamatban részt vevők és a jogalkalmazók a polgári eljárásjog európai modellszabályainak megismerését követően hasznosíthassák az európai perjogi tapasztalatokat, valamint, hogy a külföldi szakértők bepillantást nyerjenek az új magyar polgári perrendtartás kodifikációs megoldásaiba. 2016 szeptemberében és decemberében megrendezésre került a két-két napos Polgári jogi szakmai napok című rendezvény a Magyar Igazságügyi Akadémián, ahol a bírák és a bírósági titkárok az új Pp. legfontosabb változásairól hallhattak előadást. Ezen képzés keretében a bírák és bírósági titkárok a perjogi kodifikációban aktívan részt vevő bíraktól, valamint az Igazságügyi Minisztérium munkatársaitól és a perjogi kodifikációt vezető miniszteri biztostól kaphattak közvetlen tájékoztatást.

Az OBH emellett aktívan közreműködött az új Pp.-hez kapcsolódó egyéb jogszabályok véleményezésében, így – többek között – az elektronikus eljárások ügyintézésére vonatkozó jogszabályok és az általános meghatalmazások nyilvántartásának vezetésére vonatkozó törvénytervezet koncepciójának kidolgozásában.

2.2.1.2. A büntető eljárásjogi kodifikáció

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 2013. év elején kezdte meg a felkészülést egy új büntetőeljárás törvény megalkotására.

Az OBH elnöke 145/2014. (IV. 2.) OBHE számú határozatával létrehozta Az új Büntetőeljárás Törvény kodifikációjával összefüggő feladatok ellátásával megbízott Munkacsoportot (a továbbiakban: Munkacsoport).

A Munkacsoport egyrészt közreműködött az IM által létrehozott, háromszintű kodifikációs munkában, továbbá az OBH véleményét szakmailag előkészítette, a kodifikációs javaslatokat folyamatosan véleményezte, valamint észrevételeket tett az előkészítő munkaanyagokkal kapcsolatban.

A Munkacsoport megoldási javaslatokat is megfogalmazott a bizonyítási eljárás struktúráját illetően a hatályos eljárástól való eltérés tárgyában, valamint tanulmányokat készített az új büntetőeljárási törvény koncepciójának egyes pontjaival kapcsolatban.

2016 áprilisában az Igazságügyi Minisztérium előterjesztésére megkezdődött az új büntetőeljárási törvény első olvasatos normaszövegének véleményezése, amelybe még a közigazgatási egyeztetés előtti szakaszban bevonásra került a bírósági szervezet. A bírósági szervezet észrevételei a Kúria, az OBH és az Új Be. Munkacsoport közötti stratégiai egyeztetést követően kerültek kialakításra, majd megküldésre az Igazságügyi Minisztérium részére.

A Munkacsoport a kodifikációs folyamatban való aktív közreműködés mellett az OBH-val közösen 2016. február 29. és március 1. napjai között Nemzetközi Büntető Eljárásjogi Konferenciát rendezett. A kétnapos rendezvényen azon környező országok eljárásjogi modelljének bemutatására került sor, akik Magyarországhoz hasonló megoldásokat kerestek egy időszerű, hatékonyabb, racionálisabb és a felek együttműködésére is alapozó eljárásrend kialakítására. A tapasztalatok a kodifikációs munka során hasznosításra kerültek.

2016 augusztusában és szeptemberében az Igazságügyi Minisztériumban megtartott szakmai egyeztetéseken az OBH sikerrel képviselte a bírósági szervezet részéről megfogalmazott, és az Új Be. Munkacsoport által egységesített javaslatokat. A közigazgatási egyeztetésre megküldött normaszöveg véleményezésébe a bírósági szervezet ismételten bevonásra került, a beérkezett és egységesített észrevételek, javaslatok igen jelentős része a törvényjavaslatba beépítésre került.

2.2.1.3. A közigazgatási perjogi kodifikáció

Az önálló közigazgatási perrendtartás megalkotására irányuló kodifikációs folyamatban való részvételt az OBH kiemelt stratégiai feladatnak tekintette, mivel e folyamatban tárgyalt, az általános közigazgatási rendtartásról és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvények alapvetően érintik a bírósághoz érkező ügyek számát, továbbá a három hivatásos bíróból álló tanácsban való eljárás fő szabálya és a titkári hatáskörök csökkentése fontos munkaszervezési kérdéseket érintenek. Az OBH az Önálló közigazgatási perrendtartás kodifikációjával összefüggő feladatok ellátásával megbízott Munkacsoportja, illetve – a jogszabály-véleményezés szokott rendje szerint – a bírósági vélemények begyűjtése, szintetizálása és következetes képviselete révén vett részt ebben a folyamatban.

A kodifikációs munka eredményeként 2016 áprilisában bocsátotta rendelkezésre az Igazságügyi Minisztérium a közigazgatási perrendtartásról, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvények tervezetét. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény tervezetéhez az OBH részéről megküldött koncepcionális észrevételeket az Igazságügyi Minisztérium nem fogadta meg maradéktalanul, és számos ponton lényegesnek tűnő változtatásokat is hozott a tervezet.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény tervezetében foglalt koncepcionális változásoknak, azok jelentőségének értékeléséhez az ágazati szabályozás módosításainak ismere- te is elengedhetetlen. Ebben a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes költségvetési szervek feladatainak átadásáról szóló 2016. évi CIV. törvény megalkotása bírt kiemelt jelentőséggel, amelynek kodifikációs folyamatában – közigazgatási egyeztetés keretében – az OBH következetesen képviselte az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény kodifikációja során megfogalmazott álláspontját, reflektálva ezzel a tervezett változásoknak az új eljárás- i törvénnyel való koherenciájára is. A közigazgatási eljárásjog megújítását célzó kodifikációs munka eredménye a 2016. december 6. napján elfogadott, az általános közigazgatási rendtar- tásról szóló 2016. évi CL. törvény.

A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény kodifikációs folyamatában 2016-ban jelentős fordulatot az egyes törvényeknek a közigazgatási bíráskodás megújításával összefüggő módosításáról szóló törvénytervezet jelentett, amely a közigazgatási és munkaügyi bíráskodás 2013. elején kialakított szervezeti kereteit alapvetően változtatta volna meg, érintve a bíróvá válás, a bírói életpálya kérdéseit is. A tervezet észrevételezésével az OBH a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény kodifikációja során képviselt szakmai álláspontját fenntartotta és kiegészítette, szem előtt tartva a közigazgatási perrendtartás koncepciójának a közigazgatási bíráskodás megújítását célzó, támogatható és támogatott elemeit.

A tervezett törvénymódosítások elmaradása eredményeként a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény tervezetét újabb, jelentős változások érintették, amelyekre reflektálva az OBH 2016 őszen kifejtette a bíróságok álláspontját képviselő észrevételeit, konstruktív, számos ponton szövegszerűen megjelenő javaslatokat téve az állandóan formálódó tervezetre.

Az önálló közigazgatási perrendtartás megalkotásának folyamata a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény elfogadásával jelentős állomáshoz érkezett. A kodifikációs munka azonban tovább folytatódik, a törvénnyel bekövetkező, paradigmatisztikus változásokat ugyanis az ágazati szabályozáson is következetesen végig kell vinni. Az e módon folytatódó kodifikációs folyamat nyomon követése mellett az OBH megkezdte az új eljárási törvényre történő felkészülést.

2.2.2. Egyes eljárások

2.2.2.1. Cégeljárás

Az elektronikus utasításadás és az automatikus bejegyző/változásbejegyző végzés informatikai feltételeinek megteremtése körében az OBH a szükséges intézkedéseket megtette.

2.2.2.2. Civil szervezetek nyilvántartásba vétele, beszámolói

A Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) továbbfejlesztéséhez kapcsolódó anyagi- és eljárás-jogi szabályok megteremtése körében végzett az OBH szakmai közreműködést.

2.2.2.3. Csőd- és felszámolási eljárás

A polgári perrendtartás (Pp.) szerinti elektronikus kapcsolattartási szabályok 2016. július 1. napjával történt bevezetésével e kapcsolattartási rezsim a csőd- és felszámolási eljárásban is irányadóvá vált a Pp. ezen eljárások tekintetében fennálló háttérjogszabályi jellegére figyelemmel. Ebből következően az OBH közreműködése a Pp. kapcsolattartási szabályaihoz köthető elektronikus fejlesztések kialakításán túlmenően a csőd- és felszámolási eljárásokra is kiterjedt.

2.2.2.4. Polgári peres eljárások

Az e-kapcsolattartást biztosító informatikai rendszer működésének optimalizálása, valamint a bíróságokkal történő elektronikus kapcsolattartást biztosító elektronikus űrlapok fejlesztése érdekében az OBH a szükséges intézkedéseket elvégezte.

2.2.3. Jogszabály-véleményezési szakértői hálózat

Az OBH által 2014-ben készített jogszabály-véleményezési koncepció leírta a jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos munkafolyamatokat, azon belül a jogszabály-véleményezési eljárásrendet és a jogalkotási javaslattevési eljárásrendet (protokollokat), az ezekhez kapcsolódó „utómunkát”, valamint a jogszabály-véleményezéssel összefüggő egyéb munkafolyamatokat. Az

OBH jogszabály-véleményezéssel foglalkozó szervezeti egysége 2016-ban ezen koncepciónak megfelelően tovább építette azt a szakértői kört, amelynek résztvevői a feladatok intenzitásától függően segítették az egész bírósági szervezet véleményének megjelenítését és ez által az OBH jogszabály-véleményezési kötelezettségének teljesítését.

2.3. Kezdeményezések

Az OBH elnökének a véleményezési és a jogalkotási javaslattevési jogköre egymással szorosan összefügg, nehezen szétválasztható. Az érdemi észrevételek előterjesztésekor jogalkotási javaslatok is megfogalmazódnak. Jelen pontban ezért mind a közigazgatási egyeztetésre bocsátott jogszabály-tervezetek kapcsán, mind az önálló kezdeményezésként tett sikeres OBH elnöki javaslatokra kitérünk.

2.3.1. 2016-ban elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A polgári ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvénybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került: az eseti szakértő kirendelésével, az igazságügyi szakértő munkájának értékelésével kapcsolatos javaslatok, valamint további szövegpontosító javaslatok.
- A közigazgatási bürokráciacsökkentést érintő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXVII. törvény bírósági útra tereli a szabálytalan vételezés, illetve a környezetet fenyegető veszélyhelyzet megszüntetésével összefüggő jogviták eldöntését, valamint a felhasználási helyre történő bejutás kikényszerítését. Az új nemperes eljárás részletszabályai az OBH elnökének javaslatára kerültek kidolgozásra.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXLII. törvény a Pénzügyi Békéltető Testület kötelezést tartalmazó határozatával szembeni jogorvoslati eljárást tartalmazza. A PBT határozata 1 millió forintig alávétel nélkül is kötelező a pénzügyi intézményre 2017. január 1-től, ezért a törvény – az OBH elnökének javaslatára – a fizetési meghagyást követő peres eljárás mintájára szabályozza a PBT eljárását követő bírósági eljárási szabályokat.
- 2016. december 15. napján kihirdetésre került a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló 2016. évi CLVIII. törvény. A törvény egyrészt orvosolja azt a problémát, miszerint párhuzamosan folyamatban lehet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 369. § a) pontja szerinti per és a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt szerződés vagy végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat esetén az annak alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége tárgyában indított per. A törvény másrészt módosítja a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt. A 2019. január 1. napjától felállításra kerülő Érdi Járásbíróság illetékességi területe hét településre terjed ki, melyek jelenleg a Budaörsi Járásbíróság illetékességi területéhez tartoznak: Diósd, Érd, Pusztazámor, Sósút, Százhalombatta, Tárnok, Törökbálint. A Budaörsi Járásbíróság illetékességi területe a Budakeszi járás településeire, a Budakörnyéki Járásbíróság illetékességi területe pedig a Pilisvörösvári járás településeire terjed majd ki.
- 2016. december 20. napján kihirdetésre került a civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. törvény. A törvénynek az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényt (Ectv.), a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szó-

ló 2011. évi CLXXXI. törvényt (Cnytv.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényt (Ptk.) érintő részletszabályai közé az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került, így pl. a szervezet a beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének elmulasztása esetén pénzbírsággal sújtható, továbbá a közhasznú jogállással szembeni fellebbezési lehetőség egyértelműsítésre került.

- Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet és az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet módosításáról szóló 48/2015. (XII. 30.) NGM rendelet szerint 2016. január 1. napjától az elektronikus úton eljáró fél az illetéket az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszeren keresztül vagy az illetékes törvényszék Kincstárnál vezetett illetékbevételei számlájára utalással fizetheti meg.

A büntető ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény az OBH javaslatára az igénybevételre jogosult szervek körét 2016. január 1. napjától a bíróságokra is kiterjesztette.
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CCII. törvényben megjelentek az OBH által megfogalmazott, bírósági jogalkalmazást könnyítő, így munkaerő és költség optimalizáló hatással rendelkező módosítási javaslatok.

A közigazgatási és munkaügyi ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény szerint az OBH elnökének javaslatára a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alapján indult közigazgatási perek elbírálására az eredetileg javasolt Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság helyett a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság rendelkezik majd kizárólagos illetékességgel.
- Az OBH elnökének több javaslata beépítésre került az egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIX. törvény rendelkezéseibe, így az idegenrendészeti kiutasítás feltételeire, vagy a kitoloncolást elrendelő határozat módosítására tett észrevétele.
- Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvénnyel módosított, a reklámadóról szóló 2014. évi XXII. törvény 2017. január 1. napjától egy új bírósági felülvizsgálati eljárást ír elő. Az OBH elnökének javaslatára a bírósági felülvizsgálati eljárásban kizárólag okirati bizonyításnak van helye és a bíróság tárgyaláson kívül határoz.
- Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvény 2017. január 1-jei hatálybalépéssel az OBH elnökének javaslatára bevezeti az ún. teljességi nyilatkozat intézményét az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezései közé, továbbá a becslési eljárással összefüggő javaslatot is tartalmazza.
- A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény módosításáról szóló 2016. évi CLXI. törvény az OBH elnökének javaslatára 45 napos határidőt ír elő a Gazdasági Versenyhivatal jogi álláspontjáról való tájékoztatásra, továbbá a versenyjogi jogsértés következtében jelentkező áreltérítésből eredő károkra vonatkozó szabályozás a kártérítési anyagi jog terminológiájához igazodik.
- Az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól szóló

27/2007. (V. 31.) IRM rendelet 1. § (3) bekezdése az OBH elnöke által javasolt tartalommal került módosításra.

A bíróságok szervezetét érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az egyes ítélőtáblák ügyforgalmának kiegyenlítettebbé tétele érdekében az OBH javaslatára a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény akként módosult, hogy Fejér megye a Fővárosi Ítélőtábla illetékességi területéről átkerül a Győri Ítélőtábla illetékessége alá, ennek alapján a Székesfehérvári Törvényszék, valamint a Székesfehérvári Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok határozata ellen a 2016. december 31-ét követően előterjesztett jogorvoslatot a Győri Ítélőtábla bírálja el.
- Az OBH elnöke az életpályamodell bevezetésének első lépcsőjeként a bírói illetményalap emelését javasolta. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény szerint a bírói illetményalap 2016. október 1. napjától 5%-kal, 2017. január 1. napjától további 5%-kal emelkedik. A 391.600 forint összegű illetményalap így 2017. január 1. napjától 431.740 forintra nő.

2.3.2. 2016 II. félévben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A gazdasági ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke javasolta a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) módosítását, amely egyrészt a bírósági titkárok hatáskörének bővítésére, másrészt a jogalkalmazás során felmerülő vitás kérdések rendezésére irányult.

A büntető ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke javasolta a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) módosítását, mely arra irányult, hogy a büntetőeljárás törvénynek a kártalanítási igény elbírálására vonatkozó rendelkezései legyenek irányadóak a semmisségi törvény alapján semmissé nyilvánított elítélésekhez vagy megállapításokhoz fűződő államigazgatási jogkörben okozott kár megállapítására irányuló eljárásokban, az abból fakadó sajátosságok mellett, így téve egyértelművé, hogy a kárt az állam köteles megfizetni.
- Az OBH elnöke javasolta a büntetőeljárásban alkalmazható sajtóhirdetmény útján történő értesítés szabályairól szóló 8/2003. (IV.24.) IM-BM-PM együttes rendelet módosítását, amely a sajtóhirdetmény helyett az elektronikus értesítési lehetőség megteremtésére irányult, figyelemmel az elektronikus eljárásokra, az internet használat széles körű elterjedésére és annak költségcsökkentő hatására is.

A bíróságok szervezetét érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke javasolta a bírósági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról szóló 56/2008. (III. 26.) Korm. rendelet módosítását. A módosítás konkrétan megjelölt feladatokkal szélesíti a bírósági ügyintézők tevékenységét, továbbá lehetővé teszi, hogy a bírósági ügyintézők szabálysértési ügyekben is eljárhassanak.
- Az OBH elnöke 2014-ben javasolta a bírói állaspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet átfogó módosítását. A rendeletmódosítás tárgyában 2016-ban is folytak a szakértői szintű egyeztetések.

Az OBH elnökének javaslatai alapján 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabályokat az IV.1. számú melléklet tartalmazza.

2.4. Szakmai párbeszéd

Az OBH elnöke és képviselői részt vettek a kollégiumvezetők 2016. évben megtartott országos értekezletein, amelyeken az OBH képviseletében megjelent személyek előadásainak meghallgatása mellett számos jogalkalmazási kérdést is megvitattak.

Az OBH az IM Magánjogi Jogalkotásért Felelős Államtitkárságával – az Igazságügyi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság közreműködésével – rendszeres szakmai megbeszélést folytatott a jogalkalmazási-jogalkotási kérdésekről. Ezek során az OBH elnökének jogalkotási javaslatai szakértői szinten megtárgyalásra kerültek.

3. A bírósági szervezetet érintő bírósági döntések

3.1. Alkotmánybírósági határozatok figyelése

Az OBH folyamatosan figyelemmel kíséri az Alkotmánybíróság honlapját és a releváns, bíróságokat érintő határozatokról hetente összefoglalót készít.

Az Alkotmánybíróságra 2016. január 1. és december 31. napja között mindösszesen 64 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), közel azonos számú, mint 2015-ben (65 db ügy). Alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 51 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására (Abtv. 26. § (1) bekezdés) és 300 ügyben támadták az alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §). 2016-ban bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 10 alkalommal került sor.

Fontosabb, az igazságszolgáltatás érintő, alkotmánybírósági döntések 2016-ban:

- A 15/2016. (IX.21.) AB határozatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 344. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért azt 2016. december 31-i hatállyal megsemmisítette.
- A 3222/2016. (IX.14.) AB végzésben az Alkotmánybíróság az egyes fogyasztói kölcsön-szerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. törvény 1. § (1) bekezdés b) pontja, 1. § (2) bekezdés d) pontja, 3. § b) pontja, 4. §-a, 5. §-a, 15. §-a, 18. §-a, 20. §-a, 21. §-a és 24. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasította.

3.2. Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha a nemzeti bírónak egyelőre folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel, és korábban a jog értelmezésére még nem került sor. A magyar bíróságok 2016-ban 15 esetben kezdeményezték előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatását (a csatlakozás óta összesen 136 kezdeményezés történt) az EUB-nál. Az OBH elnökének célja, hogy az EUMSZ 267. cikkének megfelelő esetekben és magas szakmai színvonalon kerüljön sor az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére.

Ezen célok elérése érdekében az OBH elnöke bírákból álló Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózatot működtet, amelynek szakmai tevékenységét a koordinátor és helyettesei határozzák meg. Az ismételt kérelmek benyújtásának elkerülése, valamint a már értelmezett jogkérdés megismerése érdekében lényeges, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. A bíróságok belső intranetes honlapján az OBH elnöke által működtetett, keresőfunkcióval is rendelkező információs adatbázis, az ott

megosztott jó gyakorlatok, végzésminták és sablonok segítik ebben a bírókat. Az adatbázis tartalmazza a bírósági kezdeményezés határozatát, valamint az EUB-nak a kérdésre adott válaszát is.

Az OBH a képzések során is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra.

3.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2016-ban az Emberi Jogok Európai Bírósága 41, Magyarországot érintő bírósági döntést hozott, ezzel a tagállamok közötti rangsorban Magyarország a hatodik. A 41 ítéletből 40 esetben (97,5%-ban) került sor elmarasztaló ítélet meghozatalra. Magyarország esetében az Egyezményhez való csatlakozása óta 448 ügyben született ítélet, ebből 428 a marasztaló ítéletek száma.

Az EJEB magyar bírósági rendszert érintő döntései az Egyezmény 6. cikk 1. pontjában szabályozott, az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyek, ez a 41 ítéletből 16 ügyet jelent. Ezek valamennyi esetben marasztalással zárultak. Ugyanakkor, a 2016. évi EJEB döntések többségében a hazai bírósági eljárás már 2012-ben befejeződött. Így az azóta nagymértékben javult időszerűségi mutatók az EJEB előtti eljárásokban még nem mutatkozhattak meg.

Amint azt az EJEB a 2015 októberében jogerőre emelkedett, 48322/12. számú ügyben hozott „pilot judgment-ben” (ún. vezető ítélet) is megállapította, az eljárások elhúzódása miatti elmarasztalások oka, hogy a magyar jogrendszer nem biztosít hatékony jogorvoslati lehetőséget az észszerű időn túli eljárások megakadályozása ellen, és nem nyújt megfelelő elégtételt az ilyen eljárások okozta károk kompenzálására. Az EJEB döntése alapján a jogalkotónak egy éven belül kell egy új, az EJEB esetjogával összhangban lévő, hatékony jogorvoslati eljárást megalkotnia.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a bírósági eljárást érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását. Ennek érdekében 2015-ben az EJEB előtt a Magyar Állam képviselőjét ellátó Igazságügyi Minisztériummal egyeztetések kezdődtek az EJEB ügyekben való együttműködésről, a hasznosítható tapasztalatok megosztásáról, melyek 2016-ban is folytatódtak.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- 2017. év kiemelt feladata az új eljárási törvények (Pp., Kp.) zökkenőmentes, és a jogkeresők számára kiszámítható, átlátható alkalmazása. Ennek érdekében az OBH feladata és célja:
 - o a professzionális igazgatási háttér biztosítása (személyzeti, statisztikai, ügyviteli, informatikai-fejlesztési stb. feladatok tervezése és elvégzése);
 - o az új joganyag elsajátítását és egységes jogalkalmazást biztosító tananyag elkészítése és képzések megszervezése a Kúria bevonásával;
 - o az új eljárási törvényekhez kapcsolódó új illetve módosítandó jogszabályok véleményezése, azokban a bírói tapasztalat és tudás hatékony megjelenítése, valamint
 - o az előkészítés alatt álló és 2017-ben az Országgyűléshez benyújtandó új büntetőeljárási kódex véleményezési munkáiban történő részvétel.
- A 2017. évben megújuló eljárási jogrendekhez széles körben kapcsolódó törvényi és rendeleti szintű szabályok véleményezése és ezen jogalkotási folyamatba a bírósági tudás és szakismeret integrált becsatornázása.
- A bíróságokat és az igazságszolgáltatást érintő egyéb – anyagi jogi – jogszabályok magas színvonalú és érdemi véleményezése, a szakmai és közigazgatási egyeztetések támogató segítése.

További hasznos információk:

- A változó jogszabályokról: www.birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/valtozo-jogszabalyok
- Az Európai Unió Bíróságáról: <http://www.birosag.hu/nemzetkozi-ugyek/az-europai-unio-birosaga>
- Az Alkotmánybíróságról: <http://www.alkotmanybirosag.hu>
- Az Országgyűlésről: <http://www.parlament.hu>

V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI

1. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak
2. Változások a bírói karban
 - 2.1 Szolgálati jogviszony megszűnések
 - 2.2 Pályázatok, kinevezések
 - 2.3 „Mozgóbíró”
3. A bírói kar összetétele
 - 3.1 Nemek szerinti megoszlás
 - 3.2 Életkor és szakmai gyakorlat szerinti megoszlás
 - 3.3 Kijelölések
 - 3.4 Kirendelések
 - 3.5 Címviselés és címadományozás
 - 3.6 Többlet képzettség
 - 3.7 Nyelvvizsga
4. Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás
 - 4.1 Létszámváltozások
 - 4.2 A bírói álláshelyek nyilvántartásának megújítása
 - 4.3 A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata
 - 4.4 Bírói életpálya
5. Szabályzatok
 - 5.1 Értékelési szabályzat
 - 5.2 A bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzat

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása terén:

- A bírói pályázatok kiírását megelőző elemzések eredményeként a bírói munka-teher kiegyenlítődése folytatódott.
- A bírói munka értékelése egységesítésének megalapozása (szabályzataalkotás, rendszeres képzések szervezése).
- Az elektronikus személyzeti nyilvántartási rendszer fejezeti szintű teljes körű működtetésének megteremtése, mely lehetőséget biztosított bírósági szervezet központi illetményszámfejtéshez való csatlakozásra is.
- A fogalmazói pályázati rendszer megújításának támogatása.

1. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg mintegy 11 000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2016. december 31-én a következők szerint alakult:

A bíróságok létszámadatai

	2014. 12. 31-én		2015. 12. 31-én		2016. 12. 31-én	
	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges
Bíró	2.932	2.839	2.932	2.840	2.937	2.846
Bírósági titkár	817	798	861	833	887	851
Bírósági fogalmazó	332	248	283	237	254	218
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7.261	7.167	7.298	7.141	7.326	7.189
Összesen:	11.342	11.052	11.374	11.051	11.404	11.104

2011. december 31. napja óta a bíróságok engedélyezett létszáma 615 fővel emelkedett. Ez kisebb részben a bírói álláshelyek, nagyobb részben az igazságügyi alkalmazotti (ezen belül is a titkári és bírósági ügyintézői) álláshelyek számának – a költségvetés által lehetővé tett – növekedésével magyarázható.

A 2015 év végi adatokhoz képest kiemelendő, hogy 2016-ban a bírák engedélyezett létszáma 5 fővel, a bírósági titkárok engedélyezett létszáma pedig 26 fővel nőtt. Utóbbi változás annak tudható be, hogy fogalmazói álláshelyek átalakításra kerültek titkári álláshelyekké annak érdekében, hogy a kompetencia-alapú foglalkoztatás mind teljesebb mértékben érvényesülhessen, valamint, hogy a titkári munkateher országos kiegyenlítése megvalósulhasson.

Az OBH elnöke az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása érdekében – a Bszi. 76. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott jogkörében eljárva – a 283/2014. (VII. 2.) OBHE számú határozatával megállapította a bíróságokra a bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámát, ez utóbbit munkaköri csoportonkénti bontásban. Ezt követően az egyes bíróságok létszámában bekövetkezett változásokat a határozat módosításával lehetett folyamatosan nyomon követni.

2015-ben az engedélyezett létszám megállapítását új alapokra helyeztük, a törvényszékek és ítélőtáblák engedélyezett létszáma így már nem egy határozatban, hanem külön-külön került megállapításra. Az egyes határozatokban az ügyforgalmi adatokhoz igazodó bírói álláshelyekhez képest került rögzítésre az igazságügyi alkalmazotti álláshelyek száma, valamint a különböző bírósági vezetői tisztségek száma is megállapításra került.

Tekintettel arra, hogy a Bszi. 76. § (4) bekezdése szerint az OBH elnökének jogköre a bíróságok engedélyezett létszámának meghatározása, a Gazdálkodási Szabályzat is ennek megfelelően került módosításra, ezzel biztosítva, hogy az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok létszáma igazodjon a tényleges létszámhoz. Az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok között az álláshely átalakításokat az engedélyezett létszámkereteken belül a bírósági elnökök kérésére az OBH elnöke engedélyezheti.

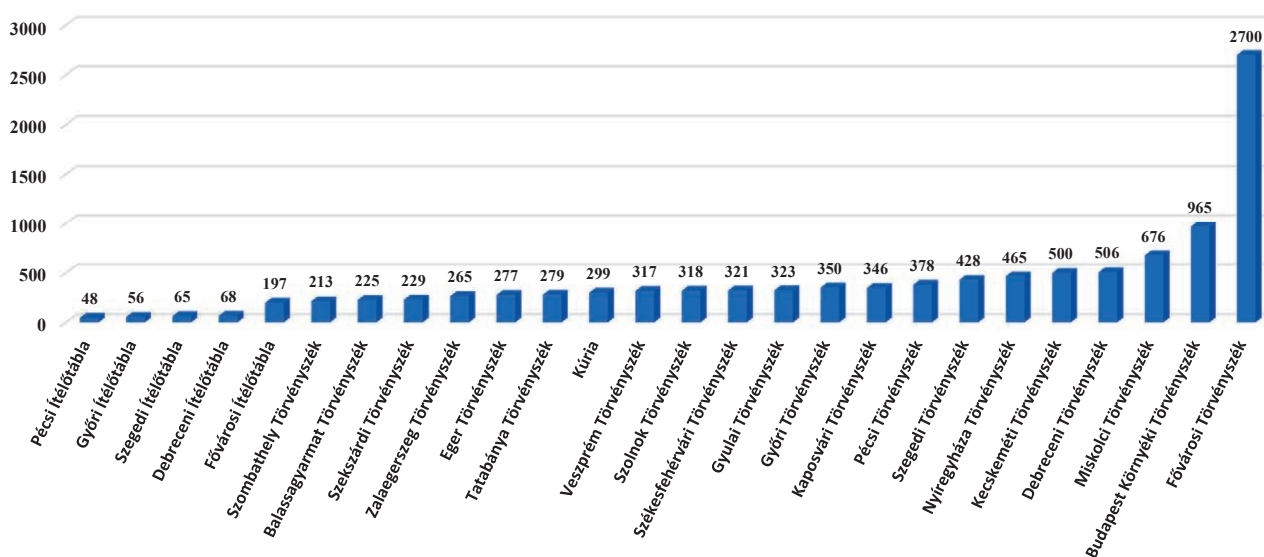
A bíróságok a bírák létszáma alapján három kategóriába (kiemelkedően nagy, közepes, kisebb) kerültek besorolásra, és a kategóriákon belül lett egymáshoz igazítva a bírák és az igazságügyi alkalmazottak arányszáma.

Az új szabályozás eredményeként a korábbi évekéhez képest a bírósági titkárok és írnokok létszáma nagyobb arányban emelkedett, viszont csökkentek a fogalmazói és tisztviselői álláshelyek. A jelenlegi rendszer biztosítja, hogy minden igazságügyi alkalmazott az engedélyezett létszámnak megfelelő álláshelyen kerüljön foglalkoztatásra.

A bírósági szervezetben ténylegesen foglalkoztatottak száma 2016-ban sem érte el az engedélyezett létszámot. Ez részben a szervezetben belüli természetesen fluktuációra, részint pedig arra vezethető vissza, hogy rendkívül magas a tartósan távollévők (Gyes, Gyed) száma, hiszen a női foglalkoztatottak aránya a bírósági szervezetben több mint 70%. Kiemelendő, hogy a helyettesítéssel történő foglalkoztatás – más foglalkoztatási jogviszonyoktól eltérően – a bírók esetében kizárt, illetve a pályázati eljárások összetettsége miatt egy-egy felsőbb bíróságra előre lépő bíró megüresedett álláshelyének betöltése is hónapokat vehet igénybe. A nehézségek ellenére mégis évről évre sikerült emelni a ténylegesen foglalkoztatottak számát, így a tavalyi év végi adatokhoz képest a bírósági szervezetben ténylegesen foglalkoztatottak összlétszáma jelentősen – 53 fővel – emelkedett. A bírák tényleges létszáma 6 fővel, a titkárok létszáma 18 fővel nőtt.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be:

Bíróságok tényleges létszáma 2016. december 31. napján

Magyarország legkisebb bírósága a Zirci Járásbíróság, melynek tényleges dolgozói létszáma 2015. december 31-hez képest nem változott. (1 bíró és 5 igazságügyi alkalmazott). A legnagyobb járásbíróság, a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) létszáma még úgy is a legkisebb Zirci Járásbíróságnak százhuszonötszöröse, hogy tényleges létszáma a tavalyi évhez képest 32 fővel csökkent, így összesen 755 fő dolgozik ott: 206 bíró és 549 igazságügyi alkalmazott. A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kimagaslik, itt 2016 utolsó napján a tényleges dolgozói létszám 2700 fő volt: 729 bíró és 1971 igazságügyi alkalmazott. Ugyanakkor a legkisebb létszámú törvényszéken, a Szombathelyi Törvényszéken mindösszesen 213 fő dolgozott: 49 bíró és 164 igazságügyi alkalmazott. Az ország

legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2016. december 31-én ténylegesen 197 fő dolgozott: 83 bíró és 114 igazságügyi alkalmazott. A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb az országban, létszáma 48 fő: 16 bíró és 32 igazságügyi alkalmazott. A Kúria, az egyes ítélőtáblák és a törvényszékek engedélyezett és tényleges dolgozói összlétszámát részletesen – az egyes foglalkoztatási csoportokban 2016. december 31. napján – az V.1 és az V.2. számú mellékletek tartalmazzák.

2. Változások a bírói karban

2.1. Szolgálati jogviszony megszűnések

Összesen 75 bíró szolgálati jogviszonya szűnt meg 2016-ban. Ebből

- a felső korhatár elérésére tekintettel 10 fő,
- lemondásra figyelemmel 29 fő,
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel (nyugállományba helyezés iránti kérelemre tekintettel) 34 fő,
- fegyelmi büntetés miatt 1 fő, továbbá
- 1 fő határozott időre kinevezett bíró kapott határozatlan idejű kinevezésre nem alkalmas értékelést, ekként a jogviszonya a határozott idő lejártára tekintettel megszűnt.

Halálozás miatt 1 bíró szolgálati viszonya szűnt meg.

A felmentett bírák aránya az összes engedélyezett létszámhoz képest 2,5%. A Kúrián volt a legmagasabb a felmentési arány, tekintettel arra, hogy relatíve csekély bírósági létszám mellett arányaiban ezen a szinten folytat ítélkezési tevékenységet a legtöbb idősebb korú bíró.

2.2. Pályázatok, kinevezések

A bírói álláshelyet főszabály szerint csak nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 8. §-ában meghatározott eseteket. Ilyen kivételes eset például a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe visszahe-lyezett bíró kinevezése, vagy az OBH-ba, minisztériumba beosztott bíró beosztásának megszű- nését követő visszahelyezése, illetve, ha a bíróságok hatásköri vagy illetékességi területe oly mértékben változik meg, hogy a bíró további foglalkoztatása eredeti szolgálati helyén nem le- hetséges. Ugyanakkor, ha egy bíró másik bíróságon szeretne a későbbiekben ítélkezni (például családi okok miatt), akkor pályázatot kell benyújtania, vagyis az OBH elnöke csak sikeres pályá- zat esetén helyezheti át másik bíróságra.

2015-ben új elbírálási metódus került kidolgozásra a bírói pályázatok tekintetében, melynek lényege szerint a bírói pályázatok kiírását megelőzően alapvetően vizsgálandó szempont az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága. A kidolgozott módszer szerint az állás- hely kiírása előtt meg kell vizsgálni, hogy a törvényszék adott szintje/ügyszaka az engedélyezett létszámból az ügyérkezésnek megfelelő arányban részesül-e. Ezen arányszámok táblázatba foglalása láthatóvá teszi, hogy a megüresedett bírói álláshelyre a pályázat kiírása indokolt-e, illetve azt is, hogy mely bíróságokon szükséges új bírói álláshelyek rendszeresítése. Az arány- tábla elkészítésével és a törvényszéki elnökök részére történő kiküldésével egyidejűleg forma- nyomtatványok kerültek rendszeresítésre. Ezeken a bírói pályázatok kiírásának kezdeményezé- se, illetve az OBH elnöke részére az előterjesztések egységes formátumú, időszerű elkészítése válik lehetővé, ezzel is gyorsítva, egyszerűsítve a folyamatot.

A pályázat elbírálása több lépcsőben zajlik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bí- róság bírói tanácsa, majd ennek alapján felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolást

részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget – a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró volt, akkor áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges megszereznie. A Kúriára kiírt pályázatot a Kúria elnöke bírálja el, ekként ezen fejezetben csak az OBH elnöke által elbírált pályázatokról adtunk számot.

Az OBH elnöke 2016-ban 122 bírói álláspályázatot írt ki, amelyek közül 28 volt eredménytelen. Ebben a magas számban közrejátszott az, hogy az új bíróságként létrejött Szigetszentmiklósi Járásbíróságra meghirdetett bírói álláshelyeket a Ráckevei Járásbíróság illetékességi területének csökkenése miatt átjelentkező bírók foglalták el. A 2015. évben kiírt, de 2016. december 31-ig elbírált pályázatokat is figyelembe véve a beszámoló időszakában összesen 559 pályázat elbírálására került sor. Az elbírált pályázatok eredményeként az OBH elnöke 59 bíró kinevezésére tett javaslatot – melyet a köztársasági elnök valamennyi esetben elfogadott –, 35 esetben pedig áthelyezésről döntött (sikeres pályázat alapján a bíró másik bíróságon folytatja az ítélkezést). 1 bíró áthelyezésére a Kúria elnökének javaslatára került sor. Az 59 bírónak kinevezett személy közül korábban valamennyi pályázó bírósági titkárként dolgozott.

2016-ban nőtt a jelentkezők száma: míg 2014-ben 554, addig 2016-ban összesen 559 pályázat érkezett a beszámolási időszakban elbírált bíró pályázatokra. Az OBH elnöke az általa elbírált 122 álláspályázatból 88 pályázat esetében a bírói tanácsok rangsorával egyezően hozta meg döntését.

Az OBH elnöke a bírói tanács által felállított rangsortól való eltéréshez 6 esetben kérte az OBT egyetértését, amelyet valamennyi esetben meg is kapott.

2.3. „Mozgóbíró”

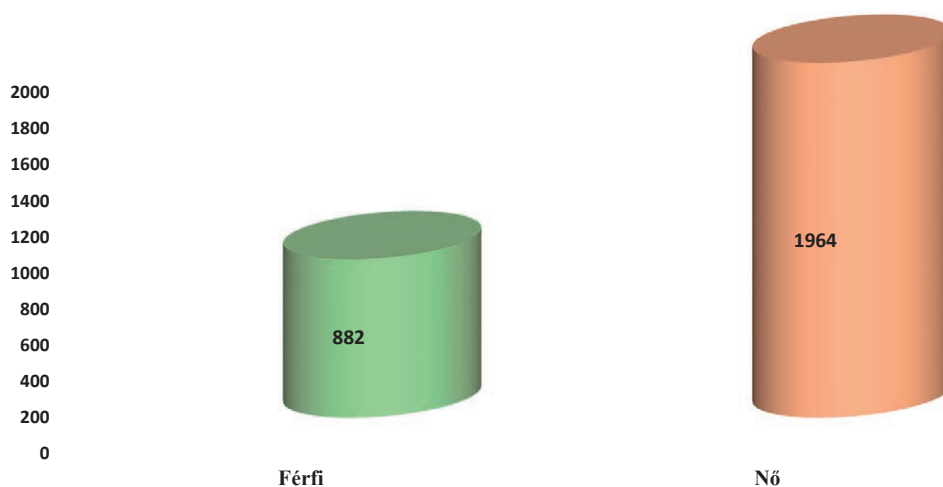
Olyan bíróságokon dolgoznak a „mozgóbírák”, ahol az ügyforgalmi adatokra tekintettel a pályázatra kiírt álláshelyen nem szükséges a teljes bírói álláshely lekötése, és a törvényszék illetékességi területén rosszabb ügyforgalmi helyzetben lévő bíróságokon az időszerű ítélkezést e módon lehet biztosítani. Az OBH elnöke 2016-ban 7 esetben írt ki úgy pályázatot, hogy a pályázónak vállalnia kellett azt, hogy a törvényszék elnökének rendelkezése szerint – több járásbíróságon is ítélkezzen a kinevezését követő három évben. Ilyen pályázatok esetén a bíró ideiglenesen más szolgálati helyre rendelhető ki, ha ez a bíróságok közötti aránytalan ügyteher kiegyenlítése érdekében szükséges (Bjt. 33. §). A pályázatok egy kivételével nagyobb járásbíróságra lettek kiírva.

3. A bírói kar összetétele

3.1. Nemek szerinti megoszlás

2016-ban össz-szervezeti szinten a női bírák száma 1964 fő (69%), a férfi bírák száma 882 fő (31%) volt. Ez azt jelenti, hogy a bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott. 2016. december 31. napján a két legmagasabb férfi bírói aránnyal a Szombathelyi Törvényszék (55%), illetve a Debreceni Ítélőtábla rendelkezett (57%).

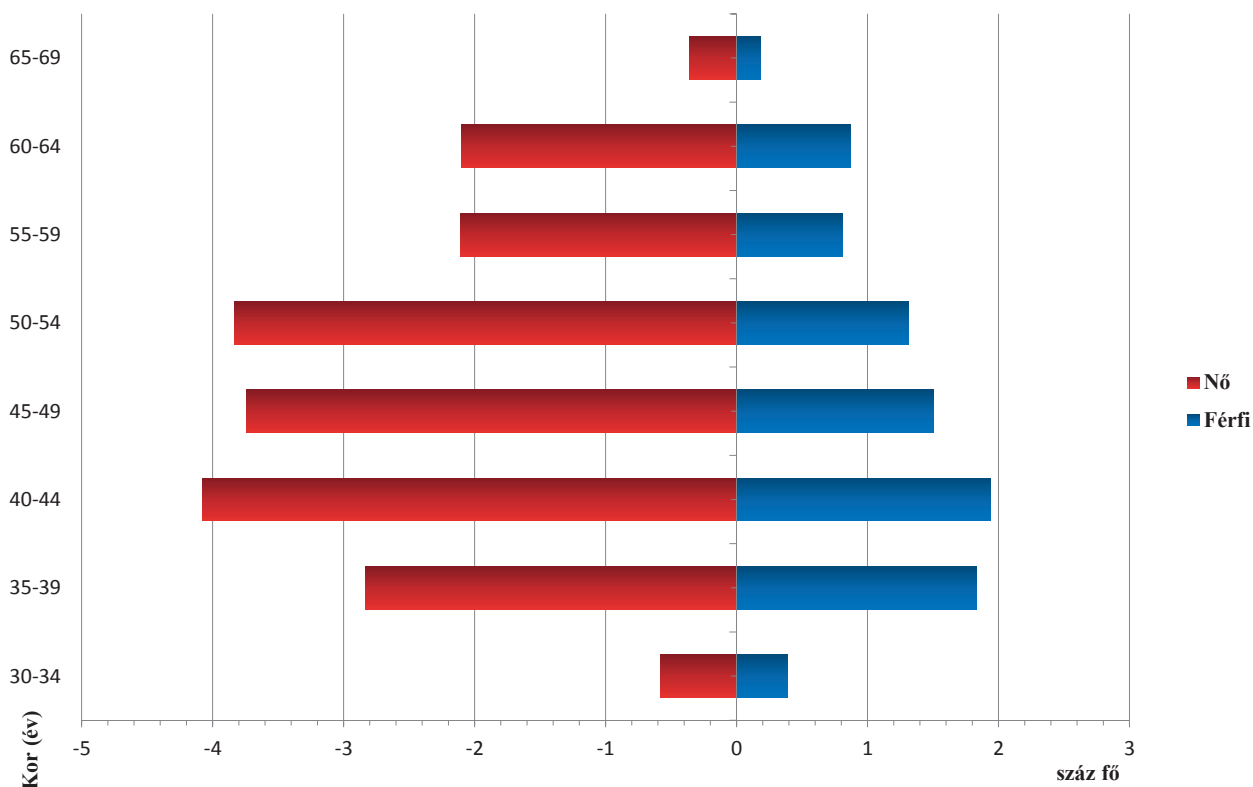
A bírák nemek szerinti aránya össz-szervezeti szinten

3.2. Életkor és szakmai gyakorlat szerinti megoszlás

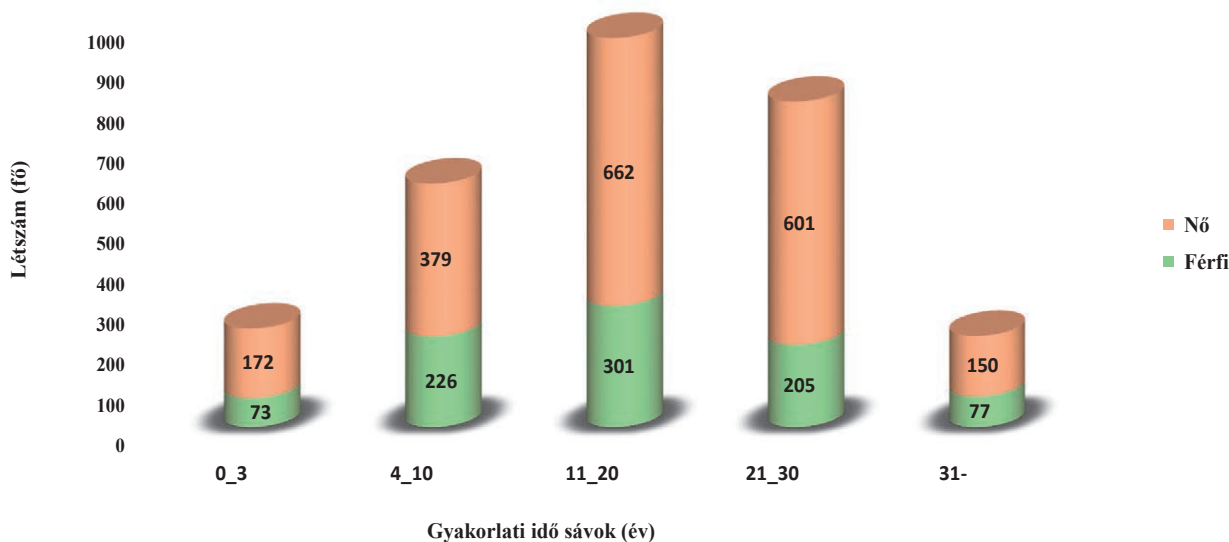
Az alábbi korfa a magyarországi bírák életkor szerinti megoszlását mutatja be. A korfa hagyományosan alakú, azaz a fiatal (30-34 év) és az idősebb (55-69) korosztályhoz tartozó bírák létszáma jóval alacsonyabb a középkorúakénál (35-55 év). Jelenleg a férfi és a női bírák közül is a legtöbben 40-44 év közöttiek.

Korfa 2016

2016. december 31-én a ténylegesen ítélkező bírák közel egyharmada (963 fő) 11 és 20 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma pedig mindössze 245 fő volt. A magyarországi bírák bírói gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

Gyakorlati idő és nemek szerinti megoszlási arány

A 2015. évi adatokhoz képest 221 főről 227 főre emelkedett a 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma, valamint 788-ról 806-ra nőtt a 21-30 év gyakorlati idővel rendelkező bírák száma.

3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, vagy egy ügyszakon belül olyan ügyek ellátása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek, vagy képesítés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíróról járhat el. A Bjt. 30. § rendelkezik az OBH elnöke és a Kúria elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. § alapján büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az lasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbírósnál működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírósnak elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az mely ügyek körére vonatkozik. 2016-ban sor került egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárrá történő kijelölésekre szabálysértési, büntető, polgári (gazdasági), büntetés-végrehajtási ügyekben, valamint a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos ügyekben is.

A törvényszéki elnökök javaslatára 2016-ban az OBH elnöke

- 24 bírót jelölt ki a fiatakorúak büntető ügyében ítélkező bírónak,
- 16 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17. § (5)-(6) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bírónak,
- 11 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,

- 26 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 542/D §-ában meghatározott ügyekben ítélező bírónak, továbbá
- 13 bírót és 21 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé.

3.4. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak a beosztása szerinti szolgálati helyétől eltérő más szolgálati helyen (vagy ott is) kell ítélezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása, vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor. A kirendelésről a Bjt. 31. §-33. § rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót – hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre – lehet kirendelni. A 2.3 pontnál említett mozgóbírák esetén a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni a bírót, ez esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró a törvényszék, az ítéltábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére, a törvényszékre, az ítéltáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

2016-ban a törvényszéki elnökök 834 bíró kirendeléséről határoztak. A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek.

2016-ban az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 394 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 31 bírót rendelt ki a Kúriára különböző bíróságokról,
- 208 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszékre,
- 67 bírót ítéltábláról másik ítéltáblára,
- 68 bírót törvényszékről ítéltáblára,
- 19 bírót ítéltábláról törvényszékre,
- 1 bírót a Kúriáról az ítéltáblára rendelt ki.

3.5. Címviselés és címadományozás

A bírák munkájának elismeréseként a bíró részére kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés, és adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bírói címet adományozhat az OBT, a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján. Az OBT a döntését a törvényszék, az ítéltábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bírói címet adományoz.

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 22. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján az OBT a 2/2012. (III.24.) számú határozatával fenntartotta Juhász Andornak, a Magyar Királyi Kúria elnökének emlékére, a kiemelkedő igazságszolgáltatási tevékenység elismerésére alapított Juhász Andor-díjat, valamint a 3/2012. (III.24.) OBT számú határozatában a Bírósági Szolgálatért Oklevelet.

A Juhász Andor-díj arany fokozatában részesíthető az a közmegebecsülést szerzett bíró, aki példamutató életpályája, illetve hosszú időn át végzett kiváló ítélkező, vagy a bírósági igazgatásban kifejtett kimagasló tevékenysége alapján arra érdemes. 2016-ban ilyen díjat 5 bíró kapott.

A Juhász Andor-díj ezüst fokozata a határozat értelmében a bírósági szolgálatban kifejtett kimagasló szakmai vagy igazgatási tevékenység elismeréseként bírónak, illetve a példamutató életpályája elismeréseként igazságügyi alkalmazottnak adományozható. 2016-ban 12 ezüst fokozatú Juhász Andor-díj adományozására került sor.

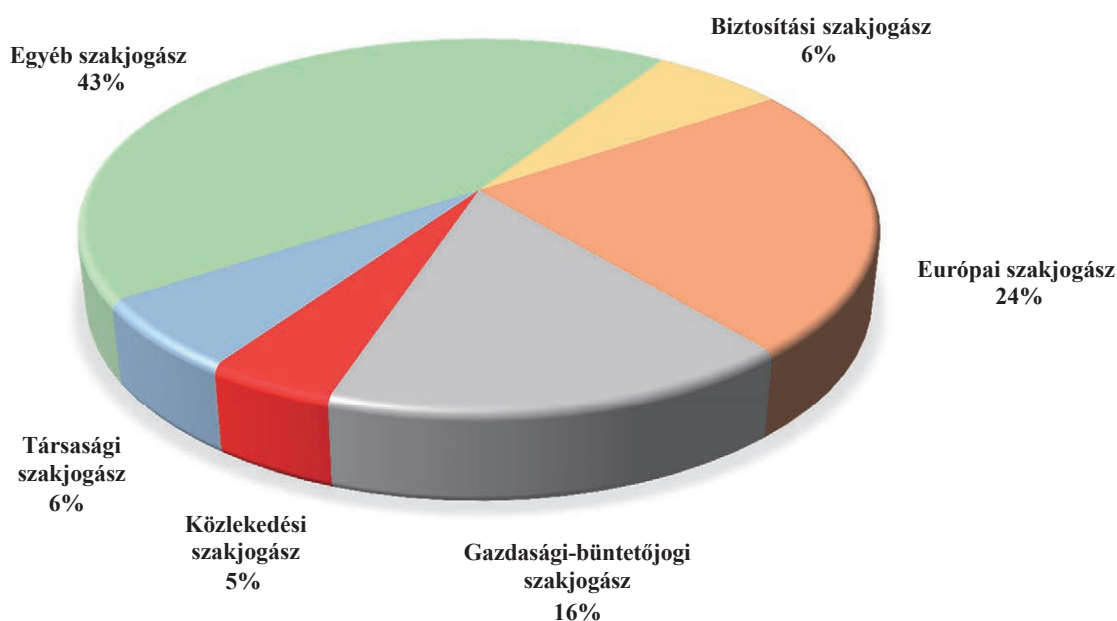
A Juhász Andor-díj bronz fokozatot a bírósági szolgálatban hosszú időn át végzett példamutató szakmai tevékenység elismeréseként igazságügyi alkalmazott kaphat. 2016-ban 17 igazságügyi alkalmazott részesült az elismerésben, és 1 posztumusz kitüntetés átadására is sor került.

2016-ban 80 fő kapott címzetes bírói címet, közülük 55 fő hivatalból, a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 25 fő pedig elismerésként. Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is 2016. december 31-én összesen 665 bíró viselt címzetes bírói címet a szervezetben.

3.6. Többlét képzettség

2016. év végén a ténylegesen ítélkező 2846 bíróból összesen 167 bíró rendelkezett másoddiplomával, 11 bíró PhD fokozattal, 755 bíró pedig szakjogászti végzettséggel. Közülük 122 bírónak van gazdasági büntetőjogi, 177 bírónak európai szakjogászti, 46 bírónak társasági szakjogászti, 48 bírónak biztosítási szakjogászti, míg 34 bírónak közlekedési szakjogászti végzettsége. 2015. év végéhez képest az egyéb szakjogászti végzettséggel rendelkezők száma is 3%-kal emelkedett. A különböző szakjogászti végzettségek megoszlását az alábbi ábra mutatja.

Bírák szakjogászti végzettségének alakulása 2016. 12. 31. napján

3.7. Nyelvvizsga

A bírói karból 2016. december 31-én 1385 fő rendelkezett nyelvvizsgával. Ez a szám 23 fővel több, mint 2015. december 31-én (1362 fő). A legelterjedtebb nyelvek közül angol nyelvvizsgája 886 főnek, német nyelvvizsgája 605 főnek, míg francia nyelvvizsgája 119 főnek volt. Összesen 536 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

4. Emberi erőforrások optimális elosztása

4.1. Létszámváltozások

Az OBH elnökének évek óta változatlanul kiemelt célja, hogy az ügyteher arányosítása érdekében az ügyforgalmi helyzetből levonható következtetések maradéktalanul érvényesülhessenek, és a megüresedett bírói álláshelyek az arra leginkább rászoruló szervezeti egységhez kerüljenek átcsoportosításra. Ezt segítik elő a szakmai igények alapján megújított, a bírói álláspályázatok kiírásával kapcsolatban készített elemzések. Ezekben megvizsgálásra kerül a pályázatot kiírni kívánó bíróság engedélyezett létszáma, ügyforgalmi helyzete, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhe. Mindezek alapján hozható arra vonatkozó megalapozott döntés, hogy az adott álláshely a kérelmező bíróságon, vagy pedig – az országos átlaghoz viszonyítottan – lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben levő másik bíróságon kerüljön-e kiírásra.

2016-ban 5 bírói álláshely került megszüntetésre:

– Fővárosi Törvényszéken	3 bírói álláshely
– Gyulai Törvényszéken	1 bírói álláshely
– Zalaegerszegi Törvényszéken	1 bírói álláshely

2016-ban 10 bírói álláshely került rendszeresítésre az alábbi bíróságokon:

– Győri Ítéltábla	2 bírói álláshely
– Fővárosi Törvényszék	1 bírói álláshely
– Balassagyarmati Törvényszék	1 bírói álláshely
– Budapest Környéki Törvényszék	3 bírói álláshely
– Győri Törvényszék	1 bírói álláshely
– Nyíregyházi Törvényszék	1 bírói álláshely
– Szolnoki Törvényszék	1 bírói álláshely

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából, többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján bírói álláshelyek átalakítására is sor került egyes törvényszékeken belül. Ezek az átalakítások jellemzően járásbírói bírói álláshelyek törvényszéki bírói álláshelyekké átalakulását jelentik.

Ily módon 2016-ban 19 bírói álláshely átalakítása történt meg:

– Fővárosi Törvényszék	2 bírói álláshely
– Budapest Környéki Törvényszék	1 bírói álláshely
– Gyulai Törvényszék	1 bírói álláshely
– Kaposvári Törvényszék	1 bírói álláshely
– Miskolci Törvényszék	5 bírói álláshely
– Szegedi Törvényszék	2 bírói álláshely
– Székesfehérvári Törvényszék	3 bírói álláshely

– Szolnoki Törvényszék	2 bírói álláshely
– Szombathelyi Törvényszék	2 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. A folyamatban levő kodifikációs folyamatokra tekintettel 2016-ban 7 bíró és 1 bírósági titkár került beosztásra minisztériumba, 3 bíró minisztériumba történő beosztását pedig megszüntették.

4.2. A bírói álláshelyek nyilvántartása

Az emberi erőforrások optimális elosztásának, a korszerű bér- és létszámgazdálkodásnak elengedhetetlen része a pontos, átlátható álláshely-nyilvántartás, amelyből naprakészen megállapítható mind a létszámhelyzet, mind az illetményhelyzet, valamint folyamatosan nyomon követhető a személyi juttatás felhasználása. Ennek érdekében döntés született arról, hogy a bírósági szervezet egészét átfogó, elektronikus alapú álláshely-nyilvántartó rendszer kerüljön kialakításra. A kidolgozott specifikáció alapján a fejlesztés már 2015-ben elkezdődött.

Az elektronikus nyilvántartó program lehetőséget teremt majd arra, hogy az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása, mint stratégiai cél megvalósítása érdekében a lehető legpontosabb arányszámokat lehessen meghatározni arra vonatkozóan, hogy a bírói létszám arányában hány fő, az ítélezést közvetlenül segítő igazságügyi alkalmazott (írnok, jegyzőkönyvvezető), illetve hogy milyen létszámú, a bíróságok működését biztosító igazságügyi alkalmazott (bérszámfejtő, informatikus, irodavezető, könyvtáros) szükséges.

2014. év végén teljes körű felmérés készült arról, hogy a bíróságok használják-e és milyen volumenben a 2011. évben bevezetett elektronikus személyi nyilvántartó rendszert. Miután a felmérés eredményeként megállapítást nyert, hogy használata nem teljes körű, 2015 februárjában kétnapos érzékenyítő képzés tartására került sor, melyen lehetőség volt a program használatának gyakorlására, kompetens felhasználóval való gyakorlati konzultációra, a felmerült kérdések megbeszélésére. Ezt követően a személyi nyilvántartó programot kezelő kollégák, a rendszer folyamatos feltöltése mellett, havi rendszerességgel kaptak és teljesítettek lekérdezési feladatokat. A 2015 májusában megtartott egyeztető tárgyalásokon ellenőrzésre kerültek az elektronikus személyi nyilvántartóból lekérdezett adatok, majd a hibás adatok javítására felhívást kaptak a törvényszékek.

Az elektronikus álláshely-nyilvántartó rendszer fejlesztése jelenleg is zajlik, azonban a folyamat a 2016-ban némileg lelassult az alábbi okok miatt:

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosított rendelkezései alapján 2016. január 1-től a nem kormány irányítása alá tartozó költségvetési szerveknek az illetmény-számfejtési és TB kifizetőhelyi feladatait a Magyar Államkincstár látja el a központosított illetmény-számfejtési rendszeren (KIRA) keresztül.

A KIRA-rendszerhez való gördülékeny csatlakozás érdekében még inkább szükségessé vált a felhasználók kompetencia szintjének növelése, és elengedhetlenné a NexonHR személyi nyilvántartó program fejlesztése. 2016. év folyamán egy projekt keretében munkacsoportokon belül folyt az informatikai fejlesztéseket, a személyzeti program paraméterezését, a képzések megszervezését és a folyamatos tesztelést is magában foglaló sokrétű munka, melynek eredményeként a bírósági szervezet zökkenőmentesen csatlakozni tudott a központi illetmény-számfejtéshez.

Tekintettel arra, hogy a régóta áhított elektronikus álláshely-nyilvántartó rendszer létrehozásában közreműködő személyi kör mind a megrendelői részről mind a szolgáltató részéről azonos

a KIRA-csatlakozásban szerepet vállalókkal, az álláshely-nyilvántartó rendszer fejlesztése – az illetményszámfejtés biztosíthatósága érdekében – háttérbe szorult.

4.3. A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata

Az OBH elnökének kiemelt feladata, a stratégiai célkitűzéseivel is összhangban, hogy őrködjön a bírói álláspályázatok elbírálási folyamata során a nyilvánosság, az átláthatóság, az esélyegyenlőség, az egységesség, a kiszámíthatóság, a következetesség és az objektivitás követelményének érvényesülése felett. Hiszen kizárólag ezúton lehetséges azon törvényi követelmény megvalósulása, hogy a bírói álláshelyet a legalkalmasabb jelölt nyerje el.

Az OBH a pályázók részére a pályázatuk összeállításához a központi honlapon közzétett jelentkezési segédlappal, valamint a bírói pályázatokra vonatkozó általános pályázati tudnivalókkal nyújt támogatást. Előkészületeket tettünk a közérthető pályázati tudnivalók közzétételére is, mely még közelebb hozza a pályázókhoz a pályázati eljárást, ugyanis további segítséget nyújt ahhoz, hogy a pályázati eljárásban eredményesen vegyenek részt (pl.: érvényes erkölcsi bizonyítvány, érvényes pályaalakmassági bizonyítvány kritériumai).

A bíróságok részére a pályázatok elbírálásával kapcsolatosan iránymutatást ad a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás, mely a Bjt.-ben nem szabályozott kérdéseket rendez (pl. a Bjt.-ben meghatározott rövid határidőn belüli hiánypótlást a szabályzat akként pontosítja, hogy legfeljebb 8 napos lehet a hiánypótlási határidő).

A pályázatok elbírálásának megkönnyítése érdekében kidolgozott előterjesztő lap beváltotta a hozzá fűzött reményeket, mivel segíti a pályázatok áttekinthetőségét és gyorsabb elbírálását, valamint az egységes előterjesztést és az esetleges problémák feltárását is.

A bírói tanácsok lehetőséget kaptak arra, hogy 2016 novemberében, az OBT gondozásában szervezett konzultatív tanácskozáson vegyenek részt, ahol megoszthatták a pályázatok elbírálása során a gyakorlatban felmerülő nehézségeiket és azokra egységes megoldást találhattak. A tanácskozás eredményeként az OBT a bírói álláspályázatok érintő 1/2012. (X. 15.) ajánlására, míg az OBH elnöke a 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet („pontszámok rendelet”) módosító javaslatainak a bővítésére tett előkészületeket.

A Start II. csomag részeként a Bjt. és a KIM rendelet módosítása tárgyában ez évben is folyamatos tárgyalásokat folytattunk az Igazságügyi Minisztériummal.

4.4. Bírói életpálya

A bírósági életpályamodell teljes körű kidolgozásához szükséges komplex szemlélet elvi alapjait az OBH elnökének központi igazgatási stratégiai céljai képezik. A bírósági életpályamodell a bírósági szervezetben dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak javaslatainak és véleményének figyelembe vételével kell, hogy kialakításra kerüljön. Ennek biztosítása a Bírói Életpálya Szakértő Testület (BÉSzt) feladata.

A 2015. április 2. napján létrejött BÉSzt tevékenységét az alapító szervezetek, az Országos Bírósági Hivatal, az Országos Bírói Tanács, a Magyar Bírói Egyesület és a Bírósági Dolgozók Szakszervezete elnökeivel és delegált tagjaival végzi.

A BÉSzt életre hívásának célja, hogy – a bírósági szervezetrendszerben hosszú évek óta fennálló, az életpályamodell bevezetésére irányuló jogos igénynek – a tagok a bírói életpályamodell közös koncepcióként történő meghatározásával és a megvalósítás érdekében történő együttes fellépéssel tegyenek eleget.

A BÉSZT működésének másfél éves időtartama alatt kidolgozásra kerültek a bírósági életpálya alapelvei, a bírósági életpálya pillérei és irányai, a magyar bíróságok teljesítményét, emberi erőforrás-felhasználását, költségvetési támogatását az európai adatokkal és gyakorlattal összevető nemzetközi kitekintés, valamint a bíróságok emberierőforrás-gazdálkodásának alapvetései. Részletes javaslatok készültek a szolgálati jogviszony létesítését megelőzően és fennállásának ideje alatt alkalmazható ösztönző, illetve megtartó életpályaelemek bevezetésére, továbbá a szolgálati jogviszony megszűnését követően a nyugállományba vonuló kollégákról való élet-hosszig tartó gondoskodást kifejező elemek és programok intézményesítésére.

2016-ban a BÉSZT munkájának hangsúlya a teljes körű és átfogó koncepcionális életpálya kidolgozásáról egyrészt a jogalkotás irányából megjelenő javaslatok véleményezésére, másrészt az életpálya olyan részterületeit érintő részletes javaslatok elkészítése irányába helyeződött át, amellyel a leghatékonyabban tudja képviselni a bírák és igazságügyi alkalmazottak érdekeit.

A BÉSZT kiemelt feladatának tekinti a bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményének emelését. 2016-ban, a 2017. évi költségvetési tárgyalások során az OBH elnöke – a BÉSZT egyetértésével és támogatásával – előterjesztést tett a bírói illetményalap 30%-os emelésére. A Kormányzati egyeztetések és a nyilvánosság előtti fellépés eredményeként a bírói illetményalap 2016. október 1-jén 5%-kal, majd 2017. január 1-jén újabb 5%-kal emelkedett. 2018. január 1-jétől további 5%-os emelkedés van kilátásba helyezve.

Ez az eredmény a bírói és igazságügyi alkalmazotti illetmények rendezésének első lépéseként értékelendő, azonban továbbra sem értékeli megfelelően a bírák és az igazságügyi alkalmazottak hivatás iránti elköteleződését, nem eredményez minden igazságügyi alkalmazott számára illetményemelkedést, nem enyhíti a rendkívül alacsony illetménnyel rendelkezők mindennapi problémáit.

Az illetmények rendezése érdekében a BÉSZT elkészítette a nemzetgazdasági bruttó átlagkeresethez igazodó új bírói és igazságügyi alkalmazotti illetményrendszer tervezetét is, amellyel megvalósíthatóvá válna a bírói hivatás jelentőségét, a bírói felelősség súlyát tükröző és önmagában egy folyamatos illetményemelkedést biztosító illetménystruktúra.

A teljes körű és átfogó bírósági életpálya koncepció kidolgozását hátráltatja a folyamatosan változó jogszabályi környezet, így a 2016. július 1. napjával hatályba lépett állami tisztviselőkről szóló törvény (Áttv.) is.

Az Áttv. 2017. január 1. napjától hatályba lépő rendelkezései erősen kihatnak az igazságügyi alkalmazottak illetmény-megállapítására. A kormányzatokon átívelő, társadalmilag elfogadott múltra visszatekintő, a köztisztviselői, majd kormánytisztviselői és az igazságügyi alkalmazotti javadalmazási rendszer közötti összhang fenntartása, illetve ismételt megteremtése az igazságügyi alkalmazottak illetményének védelmét biztosítja.

Ezen cél érdekében az OBH elnöke 2016 szeptemberében a közigazgatás és az igazságszolgáltatás korábbi – az illetményrendszer vonatkozásában kialakult – viszonyrendszerének fenntartása, az általános ügyintézői osztályba sorolt állami tisztviselők előmeneteli fokozat szerinti illetménye alsó és felső határának számtani középértékéhez való igazodás érdekében az lasz. módosítását kezdeményezte.

Az lasz. módosítását célzó, jelenleg is folyamatban lévő egyeztetések során az OBH elnöke mindvégig kiállt azon cél mellett és ezt a BÉSZT által jóváhagyott előterjesztésében is kifejezésre juttatta, hogy az lasz. és az Áttv. közötti összhang megteremtése az igazságügyi alkalmazottak és az állami tisztviselők kötelezettségeinek azonossága mellett a javadalmazási rendszerek közötti összhang megteremtését, az igazságügyi alkalmazottak illetményemelkedését is kell, hogy eredményezze.

Az illetményrendszer teljes átalakításának megvalósulásáig a BÉSZT az OBH-val együttműködve kidolgozta a teljes bírósági szervezetet érintő munkaerő megtartásának és az utánpótlás biztosításának, az életpálya megvalósításának szándékát jelképező kezdeményezést, a Megtartó Programot.

Az OBH elnöke által 2016-ban elindított Megtartó Program alapját a rendelkezésre álló költségvetési többlet mellett a hatékony gazdálkodásnak köszönhetően keletkezett költségvetési megtakarítások képezik.

A program célja egyrészt a bíróságon töltött szolgálati idő, valamint a többletképzettség elismerése, másrészt a rendkívül alacsony jövedelemmel rendelkező igazságügyi alkalmazottak és családjaik támogatása.

A program keretében biztosításra került a bírák és az igazságügyi alkalmazottak soron kívüli előresorolásának pénzügyi fedezete, megemelésre került a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tevékenységének elismeréseként adományozható Juhász Andor díjak száma.

A bírósági szervezet iránti elkötelezettség, a megmaradás és a tisztességes helytállás elismeréseként a Bíróságok Napjához kapcsolódóan juttatásban részesültek a bírák és az igazságügyi alkalmazottak. Év közben kis értékű ajándékutalványban, év végén ruházati költségtérítésben részesült a bírósági szervezetben dolgozók jelentős hányada.

A többletképzettség elismeréseként az idegen nyelv használatát vállaló, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők részére 2016. szeptemberétől idegennyelv-ismereti pótlék, a törvényszékeken és az ítéltáblákon PhD tudományos fokozattal, valamint a tudományok doktora címmel rendelkező bírák és bírósági titkárok részére 2017. februárjától képzettségi pótlék került megállapításra.

Az alacsony jövedelemmel rendelkező igazságügyi alkalmazottak gyermekenként 20.000 forint összegű iskolakezdési támogatást, 2016. szeptemberétől helyi közlekedési bérlet költségtérítést igényelhettek.

A bírósági életpálya megvalósulását támogatja a 2016-ban bíróságok részére meghirdetett Fenntartható Fejlődés Program, melynek második, életpálya pillérében a bíróságok a dolgozók életminőségének javítását célzó vállalásokat tettek.

2016. végén, az év végi megtakarításból a bíróságok részére differenciáltan általános jutalom és a Fenntartható Fejlődés Programban vállaltak eredményes teljesítéséhez igazodó céljutalom került kiosztásra.

2017-ben várhatóan hatályba lép a 6/2012. (IV.13.) OBH utasítás a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzat 2016-ban előkészített módosítása, mely alapján 2017-től kezdődően megemelésre került a bírák és az igazságügyi alkalmazottak számára adományozható címek száma.

2015. évben több, a bírósági életpályamodell kialakítását szolgáló jogállási és eljárási törvény, illetve rendelet módosítására vonatkozó javaslatot készített az OBH. (Start II. csomag)

Az OBH elnökének célkitűzése – a BÉSZT-tel együttműködésben – a Start II. csomag aktualizálása, a bírói életpálya neuralgikus kérdéseinek, többek között a bírák első besorolásával kapcsolatos problémának a megoldására alkalmas módosító javaslatok kidolgozása és előterjesztése 2017-ben.

5. Szabályzatok

5.1. Értékelési szabályzat

A 2015. év jelentős eredménye volt, hogy elkészült a bírói munka értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzat. Az Országos Bírószági Hivatal elnökének kezdeményezésére indult – az eddig megszerzett tapasztalatok beépítését is célul tűző – kiterjedt előkészítő munka, az ezt követő többszöri véleményeztetés, valamint a beérkező észrevételek összegzése után véglegesített szöveget az Országos Bírói Tanács is véleményezte. Az ily módon megalkotott szabályzat 2016. január 1. napján lépett hatályba.

Ez az új szabályzat váltotta fel – az egyidejűleg hatályba lépő igazgatási szabályzat vezetői vizsgálatra vonatkozó rendelkezéseivel együtt – az eddig hatályban lévő, és az értékeléshez szükséges vizsgálatok részletszabályait is tartalmazó 4/2011. számú OIT szabályzatot, amely – az alkalmazás során felmerült gyakorlati problémákon túl – a megváltozott jogszabályi környezetre tekintettel, már nem volt alkalmas teljes mértékben bírószági szervezet által támasztott igények kielégítésére.

A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzatról szóló 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás kizárólag a bírói munka értékelésére koncentrál, az ezt megalapozó vizsgálatok szabályait pontosítja és egyértelműsíti. A jogszabályi környezet változása okán szükséges volt a soron kívüli vizsgálatok eltérő szabályainak rögzítése is, mellyel az átláthatóság és kiszámíthatóság elősegítése mellett az igazgatási vezetők munkája egyszerűsítésének és egységesítésének célja is megvalósítható.

A bírói munka értékelését megalapozó vizsgálatok egységességének elősegítése érdekében az új szabályzat rendelkezik a vizsgálói névjegyzék létrehozásáról és a vizsgálók képzési kötelezettségéről is. Erre tekintettel 2016-ban sor került a vizsgálók képzési tematikájának kialakítására, megkezdődött a vizsgálók képzése. A képzésben részesült vizsgálók tanúsítványt kaptak és felvételt nyertek a vizsgálói névjegyzékbe, melyet az Országos Bírószági Hivatal vezet. 2017. január 1. napjától csak a vizsgáló névjegyzékben szereplő bírák végezhetnek bíróvizsgálatot.

5.2. A bírószági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzat

A bírószági fogalmazók felvételi rendjéről szóló 2016. március 1-jén hatályba lépett 3/2016. (II.29.) számú OBH utasítás új alapokra helyezte a bírószági fogalmazók kiválasztási folyamatát. Az új pályázati rendszer kidolgozása során az OBH Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztálya szorosan együttműködött a Magyar Igazságügyi Akadémiával, továbbá a beérkezett pályaművek szakszerű és gyors feldolgozásával is támogatta a 2016 II. félévében debütáló új felvételi eljárás sikeres lebonyolítását. Az új fogalmazói versenyvizsgáról részletesebben a beszámoló *A képzésről szóló* fejezetében olvashat.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- Az elektronikus álláshely-nyilvántartási rendszer kialakítása.
- A részletes protokollok közzététele a bírói álláshelyek megállapítására és a pályázat elbírálásra vonatkozóan.
- A bírók és igazságügyi alkalmazottak illetményének emelése, a Megtartó Program folytatása.
- A bírósági titkári munka értékelésének egységesítése.
- Az igazságügyi alkalmazotti munka értékelésének kidolgozása egységes szempontrendszer alapján.

További hasznos információk:

- Általános pályázati tudnivalók: <http://birosag.hu/szakmai/palyazatok>
- Fogalmazói pályázatok: <http://birosag.hu/kozertheto-palyazati-kiiras>
- A bírák kinevezéséről: <http://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/tajekoztato-birak-kinevezeserol>
- Az OBH elnökének a döntéseiről: <http://birosag.hu/obh/elnoke-dontesek>
- Bírósági Közlöny: <http://birosag.hu/szakmai-informaciok/birosagi-kozlony>
- Bírák név szerinti keresője: <http://birosag.hu/birak-nevszerinti-keresoje>

VI. RÉSZ – A KÉPZÉS

1. Az OBH elnökének stratégiai céljai a képzéssel összefüggésben
2. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése
3. Központi képzési terv és programok
 - 3.1 A 2016. évi központi képzések kiemelt célcsoportjai
 - 3.2 A 2016. évi központi képzések kiemelt fókusztemái
 - 3.3 Központi helyi és regionális képzések
 - 3.4 MIA helyszínén tartott központi képzése
4. Pályázatok és tudományos kutatások
 - 4.1 Mailáth György Tudományos Pályázat
 - 4.2 Ráth György Pályázat
 - 4.3 A bíróság szervezetét érintő tudományos kutatások
5. Bírósági fogalmazói versenyvizsga
6. A Magyar Igazságügyi Akadémia szolgáltatásainak fejlesztése
 - 6.1 A MIA épületét érintő szolgáltatási fejlesztések
 - 6.2 Balatonszemesi projekt

Az Országos Bírósági Hivatal 2016. évi legfőbb eredményei a képzési rendszer fejlesztésére irányuló stratégiai célkitűzéseivel összefüggésben:

- A központi képzési terv és program teljesítése, az oktatásfelelősi hálózat megerősítése.
- Hatékonyság és időszerűség növelése: a bírók magas színvonalú és időszerű ítélkezését elősegítendő továbbképzések szervezése.
- Kompetenciafejlesztés: a központi helyi/regionális és a MIA helyszínén tartott képzések körében kiemelkedő eredmények elérése a kompetenciákat fejlesztő képzések terén.
- A bírósági fogalmazói versenyvizsga kompetencia alapokra helyezése.
- A MIA felújítását követően a gépészeti, technikai fejlesztések továbbvitele.
- Új oktatási és rekreációs perspektíva nyílt meg a balatonszemesi épületek vagyongazdálkodásának OBH általi átvételével.

1. Az OBH elnökének stratégiai céljai a képzéssel összefüggésben

A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) az OBH főosztályaként egyrészt az OBH elnöki stratégián alapuló oktatási tervet követve biztosítja a tudásmegosztás szervezeten belüli bázisát, másrészt pedig teret kínál a külső kapcsolatok ápolására is.

A képzések területén továbbra is kiemelendő cél az ítélkezés magas színvonalának biztosítása. Az ítélkezés azonban csak akkor érhet el igazán magas színvonalat, ha annak háttérországa is olajozottan, szinte láthatatlanul működik, garantálja a megfelelő munkakörülményeket és az igazgatási támogatást. Ezért is van szükség az emberi és tárgyi erőforrások optimális elosztására, hasznosítására, a szervezeti integritást, hozzáférhetőséget, átláthatóságot, kiszámíthatóságot és ellenőrzöttséget fejlesztő oktatásokra. A szakmai tudás és működés megléte a bírósági szervezetre vetített szükségleti piramis legalsó, alapvető szintjeit képezi, de itt még nem állhatunk meg. Tovább kell lépni a nemzetközi és tudományos szintre, a többi hivatásrenddel való együttműködés, valamint a képzési rendszer fejlesztése felé.

A Magyar Igazságügyi Akadémia Intézményi Stratégiája a 2013-as közzététele óta vezérfonalként szolgál, azonban a fejlesztés, mint hosszú távú folyamat állandó korrekciót igényel. A 2015-ös újítás a központi helyi és regionális képzési rendszer kialakításával új mérföldkövet jelentett a képzések terén. A MIA által végzett központi minőségbiztosítás és koordináció mellett az oktatásfelelősi és segítői hálózat nem csak földrajzilag hozta közelebb a szakmai képzéseket a célcsoportokhoz, hanem a képzésre fordítható időt is többszörözte. 2016-ban minden eddiginél nagyobb teret kaptak a képzési programban a konkrét jogi és a kapcsolódó kompetenciákat fejlesztő oktatások, ezzel is támogatva a bíróságokat a magas színvonalú ítélkezésben rejlő alkotmányos kötelezettségük teljesítésében.

Az emberi erőforrások optimális elosztása a képzés oldaláról a rendelkezésre álló bírói és igazságügyi alkalmazotti, valamint vezetői állomány kompetenciájának fejlesztését, a tárgyi erőforrások optimális hasznosítása pedig a bíróságon megtalálható tárgyi feltételek – elektronizált rendszerek, valamint a munkát segítő más eszközök és eljárások – magas szintű ismeretének elsajátítását jelentik.

A bíróságokkal szemben támasztott követelmény a magas fokú integritás fenntartása, a hiteles, nagy társadalmi elfogadottság mellett végzett munka. Ennek érdekében mindent meg kell tenni, hogy az ítélkezési és igazgatási munka átlátható, kiszámítható, ellenőrzött, egyszerűen elérhető és érthető legyen mind az ügyfelek, mind a konkrét ügyben nem érintett személyek számára. A bíróságok működését támogató képzések mind ezt a stratégiai célkitűzést támogatják. Emellett külön hangsúlyt fektettünk 2016-ban a bírói hivatásra felkészítő képzések során a hivatástudatot és etikai ismereteket elmélyítő oktatásra, valamint az integritási szabályok ismertetését célzó előadásokra, konferenciákra.

2. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

Az OBH 2013-ban dolgozta ki a MIA intézményi stratégiáját, amelynek megvalósítása – és az azóta bekövetkezett változásokhoz történő igazítása – az egyik folyamatos, kiemelt feladata a főosztálynak. A MIA a székhelyén képzéseket, tréningeket és workshopokat tart, lefolytatja a bírósági fogalmazói felvételi versenyvizsgát, otthont ad az OBH konferenciáinak és protokoll rendezvényeinek, továbbá tudományos téren kapcsolatot ápol a nemzetközi partnerekkel és más hivatásrendekkel. Ez a már eleve igen sokrétű alaptevékenység újabb dimenzióval bővült 2015-ben, amikor elindult a központi, helyi és regionális képzések rendszere. Ma már a MIA koordinációs és ellenőrzési feladatköre messze túlnyúlik a székhelyén tartott képzések megtervezésén és megtartásán. A MIA országosan felügyeletet gyakorol a központilag minőségbiztosított, de az ítélőtáblák és törvényszékek által szervezett oktatási tevékenysége felett. Mindez azt jelenti, hogy az országosan kiépített oktatásfelelősi hálózaton keresztül a MIA fejlődését a korábbinál jóval szélesebb képzési

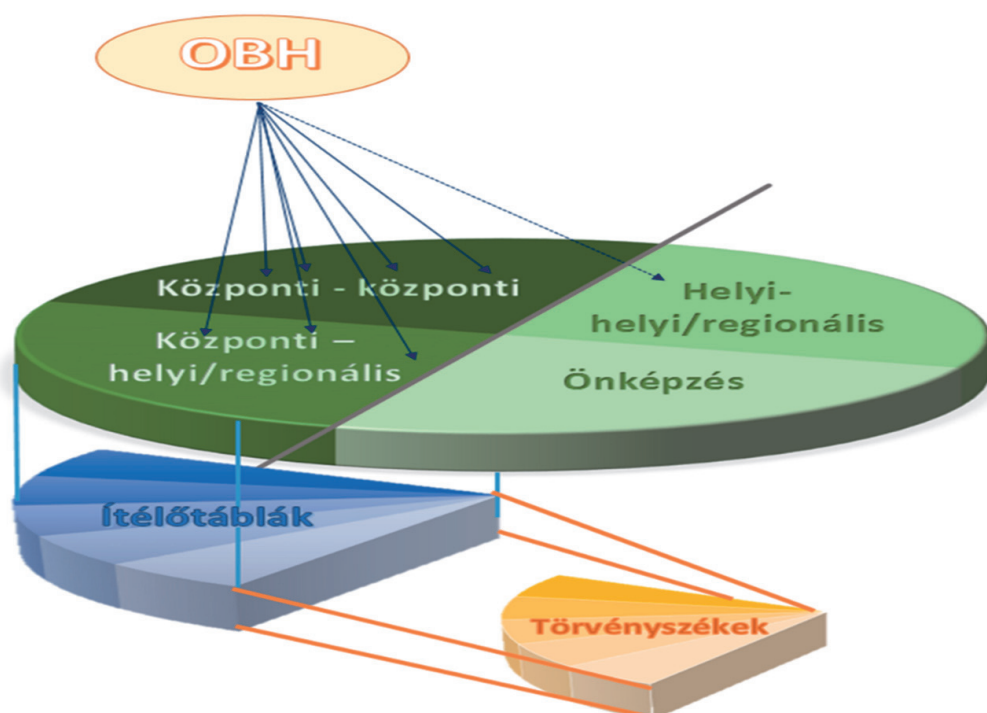
kínálat mentén biztosítja a hozzávetőlegesen 11.000 fős teljes bírósági szervezet továbbképzését. A gyorsan változó jogszabályi környezethez való könnyebb alkalmazkodás érdekében a regionális, valamint törvényszéki, azaz helyi szinten szervezett oktatások szélesebb bírói és igazságügyi alkalmazotti kör számára elérhetőek, hatékonyabban szolgálják a párbeszédet a célcsoportok és az OBH között az oktatásfelelősök által közvetített visszajelzések segítségével.

A képzési tartalom meghatározásáért, és egyben a képzések országos egységéért és minőségéért a MIA felel, a képzések lebonyolítását, a végrehajtást azonban az oktatásfelelősökből és segítőikből álló hálózat végzi. Azt, hogy a képzés regionális, vagy helyi szintű lesz-e, általában a résztvevők száma és a téma specialitása határozza meg. Jellemzően a régiós oktatásokat az ítélőtáblák, a helyi oktatásokat pedig a törvényszékek önállóan valósítják meg, de 2016-ban már egyre többen felismerték az összefogás erejét és másik ítélőtáblával, törvényszékkel közösen alakították ki a képzési kínálatukat. Ezzel a magasabb fokú oktatásfelelősi együttműködéssel ugyanakkora erőforrás felhasználása mellett, sokkal változatosabb oktatási programot tudtak kialakítani. A regionális együttműködés jó gyakorlatának megteremtésében élen járt a Debreceni Ítélőtáblához tartozó régió szervezési és rendezési technikája, melyet a kijelölt oktatásfelelősökkel a MIA meg is osztott.

A bevezetés évét követő tapasztalatok alapján 2016-ban folytattuk a 2015-ös képzési struktúra finomhangolását. Az átalakított képzési rendszer gerincét továbbra is a MIA-n – azaz a központban – megrendezésre kerülő központi képzések jelentik (központi-központi képzések). A központi helyi/regionális képzések minőségbiztosítását a tartalom meghatározásán és a módszertani egységességért felelős „képzők képzése” rendszeren keresztül érvényesítjük. Az oktatásfelelősök és a képzők képzésén résztvevők közösen alkotják azt a szakmai felelősi gárdát, akik a központilag meghatározott tananyag regionális és helyi szintű azonos színvonalú átadását garantálják.

A két központi képzési formán felül a képzési rendszer teljességéhez tartoznak még a központilag nem koordinált, a bíróságok által önállóan tartott helyi képzések, valamint az egyénileg teljesített önképzés.

A képzési rendszer szegmentálását a következő ábra szemlélteti:

3. Központi képzési terv és programok

A 2016. évi központi oktatási tervben a korábbi éveknél nagyobb hangsúly került az ismeretek fókuszált átadására. Egy hétköznapi példával élve: ha egy lámpával távolról, szélesebb teret világítunk meg, nagyobb a szóródás, kisebb a fényerő, hatása felületes. Ellenben, ha közelebb visszük a célhoz ugyanazon fényforrást, jobban rávilágítunk az adott területre. Ugyanez az egyszerű fizikai mechanizmus leképezhető a tudásátadás terén is. Ha fókuszáljuk a témákat, azzal egy bizonyos kérdéskörre hatékonyabban tudunk rávilágítani. Az így átadott, koncentrált információ megfelelően kiválasztott célcsoport általi abszorpciója útján pedig kialakul az igazi, gyakorlatban is hasznosítható tudás. A befektetett energia ezáltal térül meg igazán.

3.1. A 2016. évi központi képzések kiemelt célcsoportjai

A korábbi évekhez hasonlóan 2016-ban is a központi képzések zöme bírák, valamint jogi diplomával rendelkező igazságügyi alkalmazottak részére került meghirdetésre, azonban mindezek mellett több különös fejlesztést igénylő csoport is meghatározásra került. Ez nem jelenti természetesen a kiemelt csoportok kizárólagos képzését – hiszen a képzési rendszernek a teljes bírósági szervezetrendszerre kell kiszolgálnia – csupán a hangsúlyok meghatározása szempontjából bírt jelentőséggel.

Kiemelt célcsoportok:

- fiatal, utánpótlást szolgáló, vagy kevesebb gyakorlattal rendelkező generáció (pl.: fogalmazó, titkár, bíró)
- kijelölés alapján, vagy speciális ügycsoportban eljáró titkár és bíró (pl.: közigazgatási és munkaügyi bírák, gazdasági, csőd és felszámolási ügyszakban, illetve nyomozási, büntetés-végrehajtási, fiatalkorúak ügyeiben eljáró bírák, vagy a szabálysértési és végrehajtási titkárok)
- országos programok és hálózatok tagjai, koordinátorai (pl.: mediátorok, EU jogi szaknácsadók, sajtószóvivők, tanúgondozók)
- bíróságok működését támogató igazságügyi alkalmazottak (pl.: Gazdasági Hivatal vezetői, belső ellenőrök, biztonsági őrök, informatikusok, statisztikusok)
- igazgatási és szakmai vezetők (pl.: elnökök, kollégiumvezetők és helyetteseik, egyéb vezetők)

3.2. A 2016. évi központi képzések kiemelt fókusztémái

A fókusztémák megválasztása egyenesen következik az első részben vázolt stratégiai célokból. Itt is igaz a megállapítás, hogy a fókusztéma nem jelent kizárólagosságot, hanem csupán hangsúlyozottságot. A fókusztémák természetesen kapcsolódnak a célcsoportokhoz is.

Kiemelt fókusztémák:

- bírói hivatásra felkészítő alapképzések (szakvizsgára történő felkészítés fogalmazóknak, kötelező, egymásra épülő moduláris képzés bírósági titkároknak és a határozott időre kinevezett bíráknak)
- kijelöléshez és speciális ügycsoportokhoz kapcsolódó képzések
- bíróságok működését támogató képzések (különös figyelemmel az igazgatási, országos programokat és az elektronikus eljárásokat támogató képzésekre)
- joggyakorlat egységesítését támogató képzések (kiemelten a Kúria joggyakorlatának és egységesítést szolgáló eszközeinek megismerése minden ügyszak részére, gyakorlati workshop keretében)
- kompetenciafejlesztő képzések (elsődlegesen a vezetői kompetenciák fejlesztésére fókuszálva)

- nemzetközi és tudományos tárgyú rendezvények (ERA és EJTN együttműködés, nemzetközi jogi továbbképzés, valamint tudományos szimpózium és egyetemi, hivatásrendi együttműködés erősítése)

3.3. Központi helyi és regionális képzések

Az OBH elnökének kiemelt stratégiai célja a képzési rendszer fejlesztése. A központilag koordinált képzési rendszer regionális és helyi irányba történő nyitása bizonyította létjogosultságát és hatékony választ adott a folyamatosan tapasztalt gyors jogszabályi környezetváltozásokra, valamint az ezáltal megnövekedett képzési igényekre.

Ennek eredményeként 2016-ban 258 alkalommal kerültek megrendezésre ajánlott és kötelező képzések az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek szervezésében. A résztvevői létszám elérte a 15.628 főt, amely az előző évi létszámadatok több mint a kétszerese.

A központi helyi és regionális képzések 4 kötelező témakört öleltek fel. Két témakör esetében valamennyi bíróságon dolgozó a résztvevői körbe tartozott, 2 témakör esetében viszont csak a bírósági titkárok és bírók voltak az érintett személyek. Sikeresen teljesült azon célkitűzés is, hogy minden bírósági dolgozó legalább 1, de valamennyi bíró és titkár legalább 2 képzésen vegyen részt a 2016-ban.

3.3.1. A 2016. évi központi helyi/regionális kötelező képzések témái

- „Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés (valamennyi bírósági dolgozó részére);
- Érzékenyítő képzés (valamennyi bírósági dolgozó részére);
- Gazdasági határtudományok alkalmazása az ítélkezésben képzés (bírák és a bírósági titkárok részére);
- Hatékonyság és időszorúság képzés (bírák és a bírósági titkárok részére)

3.3.2. A 2016. évi központi helyi/regionális ajánlott képzések témái

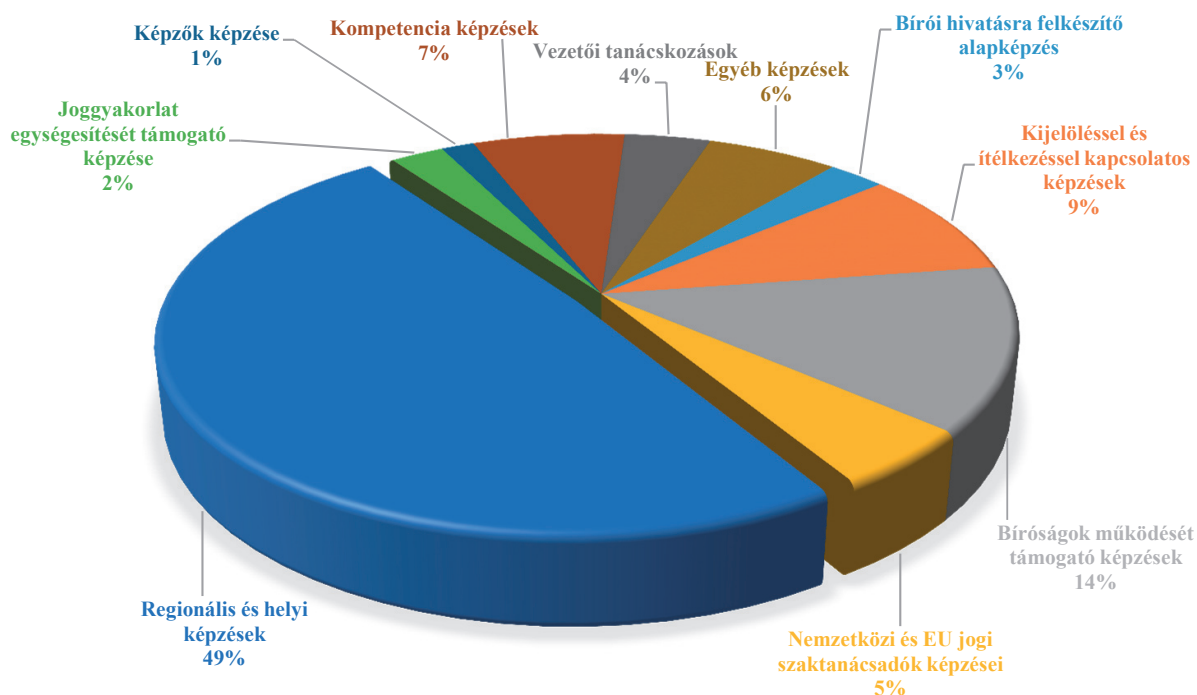
Az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek számára az ajánlott képzések közül, témánként legalább egy kiválasztása és megszervezése volt kötelező a közösen kidolgozott, büntető, polgári, közigazgatási és munkaügyi témakörökből. A bíróságok szabad választásuk szerint 56 alkalommal 2.305 főnek szerveztek képzést a következő témákban:

- Iratkezelés és elektronikus ügyintézés;
- Az új Btk. szabályainak hatályosulása;
- Kényszerintézkedések a büntetőeljárásban;
- Külföldi vonatkozású büntetőügyek intézése;
- Kihallgatási technikák;
- Büntető határozatok szerkesztése;
- Kártérítés a Munka Törvénykönyvében;
- Közigazgatási perek aktuális problémái;
- A közös tulajdon megszüntetése;
- Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is;
- A szerződés érvénytelenségének aktuális kérdései az új Ptk. tükrében;
- A mező- és erdőgazdasági földek fogalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény gyakorlati alkalmazása;
- A külföldi kézbesítés kérdései;
- A jogtár képzés.

3.4. MIA helyszínen tartott központi képzések

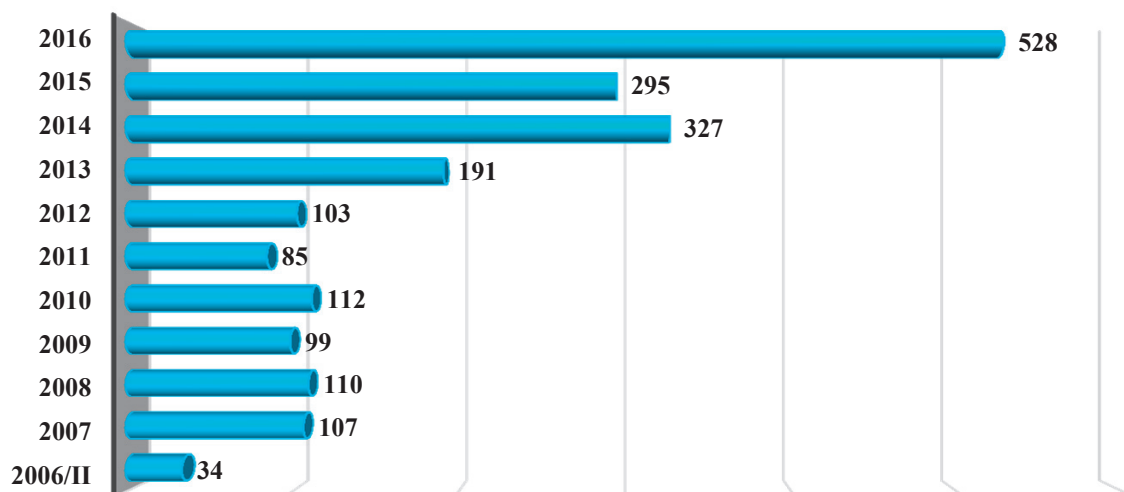
A 2015-ös MIA felújítás során kialakított otthonos környezetet a szervezet 2016-ban teljes mértékben birtokba vette. Az új multifunkciós terem a délutáni kikapcsolódás mellett, étteremként, tréning és értekezleti helyszínként is funkcionál. 2016-ban a megújult MIA teljes kapacitással üzemelt, összesen 270 különböző képzésnek, rendezvénynek adott otthont, amelyeken 10.075 fő vett részt.

A 2016. évi központi MIA helyszínen tartott képzéseknek és a központi helyi/regionális képzéseknek megoszlása

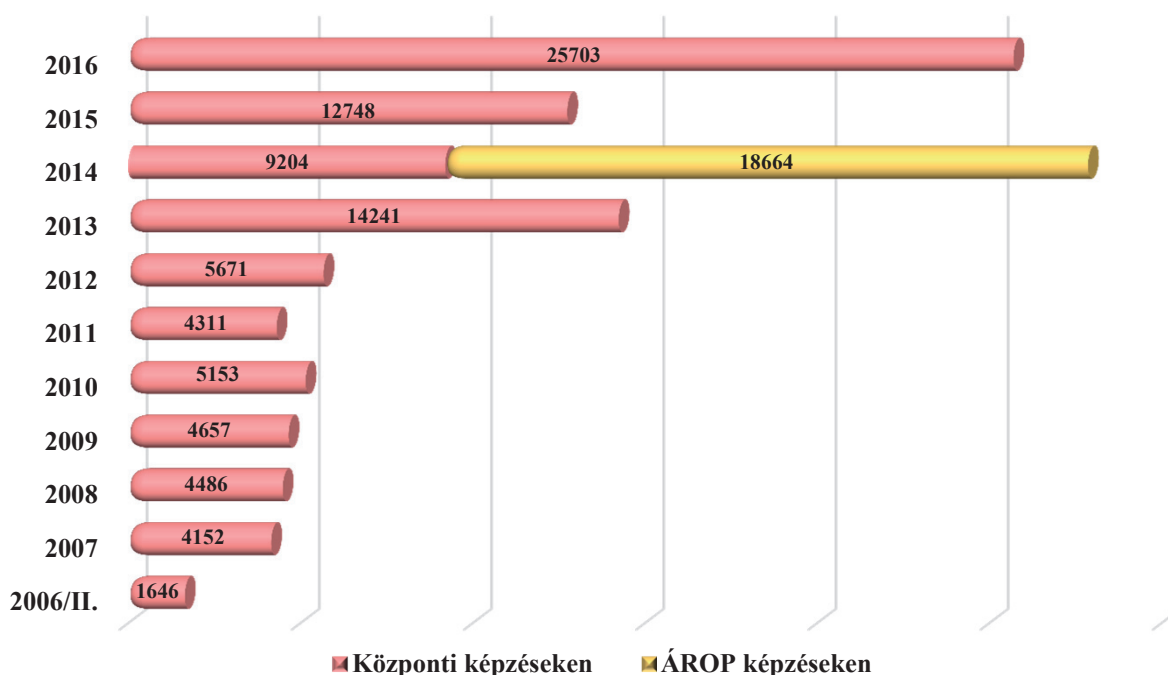

A MIA helyszínen megrendezett központi képzések, illetőleg a helyi és regionális szinten megrendezett központi képzések naptárát a VI. 1.-2. számú mellékletek tartalmazzák.

Központi képzések száma 2006-2016.

Képzéseken részt vevők száma 2006-2016.

3.4.1. Bírói hivatásra felkészítő alapképzések

A MIA 2016-ban 14 egyhetes képzésben készítette fel a fiatal generációt a bírói hivatásra, ami figyelembe véve a képzésekre egy évben rendelkezésre álló összesen 40 képzési hetet, már önmagában mutatja a célcsoport kiemelt fontosságát. Ezek a képzések a következők voltak:

- bírósági fogalmazók szakvizsgára való felkészítése (szakvizsgához igazodóan osztott 3 modulban);
- bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkároknak (elméleti képzés és tárgyalásvezetési gyakorlat ügyszakonként 4 elvégzendő modulban);
- határozott időre kinevezett bírák képzése (polgári és büntető ügyszakonként 2-2 modulban).

3.4.2. Országos programok, hálózatok

A MIA támogatja az OBH által létrehozott hálózatokat és munkacsoportokat, helyszínt nyújt a tanácskozások számára és lehetőséget biztosít arra is, hogy ezen hálózatok munkájukat országos konferenciák keretében mutassák be a bírósági szervezet számára. A MIA 2016-ban otthont adott többek között:

- az európai jogi szaktanácsadók szekcióüléseinek és kötelező képzéseinek;
- munkacsoport üléseknek;
- fórumot biztosított az országos programok megismeréséhez a tematikus konferenciák keretében.

3.4.3. Elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések

Az OBH által kialakított új informatikai környezet a képzési oldalról is kihívásokkal járt, hiszen minden új eljárást első lépésként meg kell ismertetni a rendszer leendő felhasználóival. A MIA a 2016-ban bevezetett elektronikus rendszerek használatához, valamint a modernizálás támogatásához összesen 23 – többségében gyakorlati – képzés megszervezésével járult hozzá.

Képzés címe	Dátum	Részrtvevők száma
Elektronikus eljárások bemutatója	2016.01.27.	18
ÜKE szakmai nap	2016.04.05.	31
ÜKE kapcsolattartók képzése	2016.05.24.	32
ÜKE kapcsolattartók képzése	2016.05.25.	25
E-pererek (Kúria részére)	2016.06.01.	20
E-pererek (helyi oktatásra felkért bírák szakmai napja)	2016.06.22.	36
Az elektronikus pererek helyi oktatására felkért bírák szakmai napja	2016.09.21.	29
Elektronikus pererek helyi oktatására felkért bírák szakmai napja	2016.09.21.	29
Bűnügyi nyilvántartási rendszerek	2016.10.19.	61
Elnöki Iratkezelői rendszer kulcsfelhasználóinak oktatása	2016.10.27.	19
Elnöki Iratkezelői rendszer kulcsfelhasználóinak oktatása	2016.10.28.	17
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.11.29.	24
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.11.30.	25
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.01.	19
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.06.	23
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.07.	24
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.08.	24
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.13.	24
Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.14.	23
Országos e-per nap	2016.12.07.	69
Büntető e-per kapcsolattartók szakmai napja	2016.12.13.	30
Civil Integrált Információs Rendszer új statisztikai funkciói I.	2016.07.14.	26
Civil Integrált Információs Rendszer új statisztikai funkciói II.	2016.09.28.	31
Részrtvevők összesen		659

3.4.4. Kompetenciafejlesztés

A vezetőképzés célja a vezetési ismeretek átadásán túl, a megszerzett tudás gyakorlatban történő alkalmazásának elősegítése. Ebben az évben kiemelt figyelmet kapott a járásbírószági vezetők speciális képzési programja, fókuszban a munkaszervezés, a feladatelosztás és a munkatársakkal való kapcsolattartás témaköreivel.

A kompetencia fogalmát képzéseinken komplex megközelítésben értelmezzük, vagyis mindazon ismeretek, készségek és attitűdök összességét értjük alatta, amelyek biztosítják az adott

célcsoport hatékony munkavégzését. A képzések fejlesztése és megvalósítása során különös gondot fordítunk arra, hogy valóban olyan hozzáadott értékkel gazdagítsuk a résztvevők tudását, amely képessé teszi őket arra, hogy komplex feladatmegoldást kívánó helyzetekben is sikeresen helyt álljanak.

A képzések alkalmával igyekeztünk 2016-ban arra is hangsúlyt fektetni, hogy a résztvevőknek legyen lehetőségük saját jó gyakorlataikat egymással megosztani, s ezáltal kiaknázni a szervezeti tanulás szempontjából a közös tanulási helyzetben rejlő potenciált. Minden képzés annyira értékes, amennyire annak tapasztalatait, tanulságait a résztvevők egyéni és szervezeti szinten a mindennapjaikba beépítik és alkalmazzák. Ezért törekszünk a résztvevői visszajelzések összegyűjtésére, értékelésére és a képzések, s ezáltal a bírósági szervezet működésének fejlesztésére.

A képzések által megcélzott kompetenciák áttekintése alapján látható, hogy az érintettek részére a speciális szakmai ismereteken túl, a munkavégzéshez szükséges infokommunikációs tudás fejlesztésében, illetve a vezetői beosztással járó kihívások megoldásában is támogatást nyújtottunk. A beszámoló által érintett időszakban 37, különböző kompetencia fejlesztésére irányuló tréningen vagy gyakorlati foglalkozáson összesen 390 fő vett részt.

Képzés címe	Dátum	Jelentkezők száma
Bírói kompetencia modulok rendszerű tréning – 1. modul (pilot)	2016.06.22-24.	20
Bírói kompetencia modulok rendszerű tréning – 2. modul (pilot)	2016.06.22-23.	20
Bírósági közvetítéshez szükséges kompetenciák fejlesztése workshop	2016.01.11-12.	10
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.05.12.	7
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.05.31.	8
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.06.09.	8
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.07.13.	8
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.07.13.	6
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.10.04.	8
Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.10.04.	8
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.04.26-27.	23
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.05.03-04.	27
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.06.22-23.	23
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.07.06-07.	23
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.09.21-22.	27
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.10.19-20.	25
Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.11.21-22.	15
Kodifikációs workshop	2016.05.11-12.	36
Kodifikációs workshop	2016.11.15-16.	53
Kríziskommunikáció	2016.03.22-23.	24
Kríziskommunikáció	2016.04.19-20.	29
Kríziskommunikáció	2016.11.07-08.	29
Kríziskommunikáció	2016.12.05-06.	20
Mediációs érzékenyítő tréning bírósági vezetők részére.	2016.09.12-13.	12

Képzés címe	Dátum	Jelentkezők száma
OBH vezetői tréning 1/1	2016.02.18.	9
OBH vezetői tréning 1/2	2016.03.01.	8
OBH vezetői tréning 1/3	2016.03.10.	11
OBH vezetői tréning 2/1	2016.03.24.	6
OBH vezetői tréning 2/2	2016.04.07.	7
OBH vezetői tréning 2/3	2016.04.28.	6
OBH vezetői tréning 3/1	2016.05.12.	9
OBH vezetői tréning 3/2	2016.05.31.	7
OBH vezetői tréning 3/3	2016.06.09.	9
Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning az OBH vezetői részére – 1. modul	2016.10.03-05.	13
Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning az OBH vezetői részére – 2. modul	2016.10.17-19.	12
Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning járásbíró-sági és kerületi elnökök részére – 1. modul	2016.09.13-15.	20
Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning járásbíró-sági és kerületi elnökök részére – 2. modul	2016.09.27-29.	20
Résztvevők összesen		390

A kompetencia fejlesztés többszintű megvalósítása meghatározó eleme lesz az oktatási terveknek az elkövetkező években is.

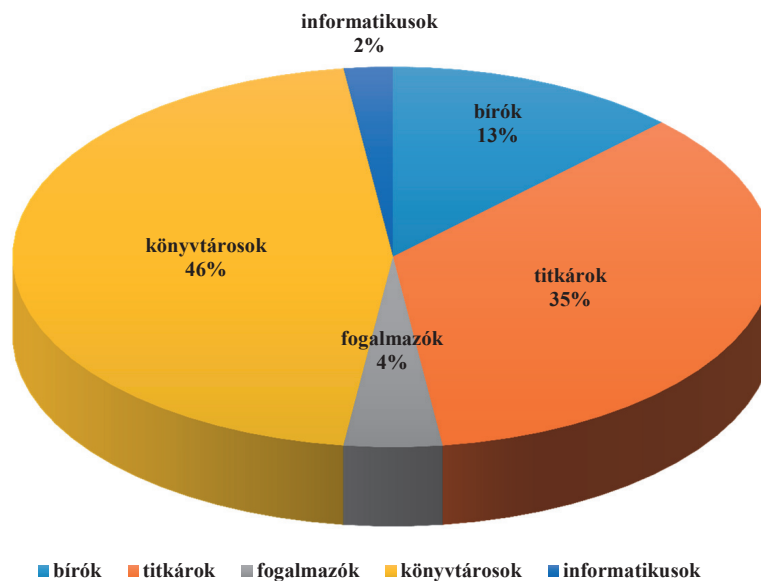
3.4.5. A Jogtár program használatának oktatása

A XXI. századi bírósághoz méltó technikai környezet biztosítása érdekében az Országos Bírósági Hivatal a 2014-ben lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként szerződést kötött az új Jogtár program beszerzésére.

A Jogtár program gyakorlati kezelésének szervezeti szintű elsajátítását segítő, 2016 első felében a Magyar Igazságügyi Akadémián az informatikai támogatást biztosító „superuser” és a Helpdesk hálózat kiépítését szolgáló pilot kulcsfelhasználói képzéseket tartottunk rendszergazdák (3 fő) és kulcsfelhasználók részére (48 fő).

A tudásmegosztás 2016 második felében az ítélőtáblák illetékességi területén, a központilag szervezett regionális szintű felhasználói képzésekkel folytatódott. A megvalósítás 5 régióban, 5 különböző helyszínen történt, összesen 179 fő részvételével, amely során elsősorban a könyvtárosok célcsoportjára támaszkodtunk.

A Jogtár program kulcsfelhasználóinak megoszlása

3.4.6. Nemzetközi és hazai tudományos konferenciák

Az országos stratégiai jelentőségű, valamint a nemzetközi programok részeként a MIA rendszeres házigazdája különféle konferenciáknak is. 2016-ban nemzetközi jogi tapasztalatcserének adott teret három sikeres konferenciánk is:

- „Közvetítés itthon és az EU-ban”;
- „Nemzetközi konferencia a büntetőeljárás törvény kodifikációja tárgyában”;
- „Az új magyar Pp. és az európai perjog modell szabályok fejlődése” címmel.

Ugyancsak nemzetközi elméleti és gyakorlati kitekintést biztosított az immáron negyedik alkalommal rendezett „Bíróság és kommunikáció konferencia”, ahol a bírósági PR erősítéséről és az új kommunikációs trendekről tartottak előadásokat. Merethe Eckhardt, a Dán Bírósági Igazgatási Tanács fejlesztési igazgatója, Gerard Tangenberg, az Észak-Hollandiai Bíróság elnökhelyettese, valamint William Valasidis, az Európai Unió Bíróságának sajtófőnöke, vagy Sonja R. West, a Georgiai Egyetem jogi karának professzora is lényegileg egyetértett abban, hogy a fiatalok jogtudatosságra nevelése és megszólítása kiemelt feladat, amely az új kommunikációs platformok használatával történhet meg.

A nemzetközi kapcsolatokon túl a tudományos élet prominens képviselői is több alkalommal megfordultak a MIA előadótermeiben. A 2014-ben megkezdett bíróságtörténeti projekt folytatásaként 2016. szeptember 26-án műhelybeszélgetést tartottunk, ahol a jogtörténet hazai neves kutatói beszámoltak a bíróságtörténeti kutatások eredményeiről, tapasztalatairól. Előadást tartott mások mellett Prof. Dr. Mezey Barna, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) rektora, Prof. Dr. Révész T. Mihály, az ELTE egyetemi tanára, Prof. Dr. Stipta István, a Károli Gáspár Református Egyetem egyetemi tanára, Dr. Virág Zsolt, a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram végrehajtásáért felelős miniszteri biztos, valamint Dr. Sarusi-Kiss Béla Budapest Főváros Levéltára főosztályvezetője is.

Az Országos Bírósági Hivatal 2016. december 15-én a 120 éves Igazságügyi Palotában rendezett konferenciát a magyar bírósági szervezet történetéről. A résztvevők a rendezvény plenáris ülésén a hazai bírósági szervezet történetét ismerhették meg 1723-tól egészen napjainkig.

4. Pályázatok és tudományos kutatások

4.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

A 2015. évi Mailáth György Tudományos Pályázat lezárásaként, 2016. március 18. napján került megrendezésre a MIA-n a díjazottak szimpóziuma, amelyen több magas rangú meghívott vendég is részt vett. A program plenáris ülésén ünnepélyes keretek között adta át az OBH elnöke az emlékplaketteket, majd a díjazottak szekcióüléseken ismertették rövid prezentáció keretében a dolgozatukat. 2016-ban öt díjazott töltött szakmai gyakorlatot az Országos Bírósági Hivatalban és ebben az évben első alkalommal jelent meg a díjazott dolgozatokat tartalmazó kiadvány e-book formájában.

A pályázati hagyomány folytatásként az OBH elnöke 2016. július 4-én harmadik alkalommal hirdette meg a Mailáth György Tudományos Pályázatot. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói négy szekcióban [(1) polgári jogi, (2) büntetőjogi, (3) közigazgatási, munkajogi és európai jogi, (4) bírósági általános igazgatási] nyújthatták be pályaműveiket. A pályázatra érkezett összesen 66 dolgozatot a bírósági szervezet kiemelkedő tudással bíró tagjai bírálták el. A díjátadásra és az ünnepélyes eredményhirdetésre ezúttal 2016. december 9-én a Consilium Peritorumon került sor.

4.2. Ráth György Pályázat

Az OBH elnöke 2014-ben hívta életre „Bírósági történelem és hagyományápolás” címmel a bíráskodás múltját és az igazságszolgáltatás társadalomban betöltött szerepének megismertetését támogató pályázatot. 2016-ban e pályázat névadójául Ráth Györgyöt választottuk, aki saját korának egyik legműveltebb jogásza, a semmítőszék bírójája, majd a Királyi Ítéltábla tanácselnöke volt és az Iparművészeti Múzeum alapítója.

Az Országos Bírósági Hivatal 2016. október 6-án hirdette meg a megújult pályázatot, a felhívásra összesen 12 pályamű érkezett (3 ítéltáblától, 9 törvényszéktől). A pályázatok eredményeként 2017-ben az ország különböző pontjain egykor működő Királyi Járásbíróságok, Törvényszékek és Ítéltáblák történetét bemutató anyagok kerülnek összeállításra, konferenciákat rendeznek, dolgozószoza garnitúrát restaurálnak, valamint a pertörténeti kutatások eredményeit feldolgozó perszimulációkat tartanak majd.

4.3. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások

2016-ban 13 kutatási kérelem érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz, amelyekből az OBH elnöke 9 kutatást támogatott. A kutatások a jogi nyelv használatához, a bírósági tárgyalások nyilvánosságához, a büntetőeljárásokban a jogok gyakorlásához, a feltételes szabadságra bocsátás és az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetéshez, a szabálysértési eljárásokhoz és az OBH Nyitott Bíróság Programjához kapcsolódtak. A kutatások során számos hazai kutatószervezettel működünk együtt (Országos Kriminológiai Intézet, Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet, Magyar Helsinki Bizottság) annak érdekében, hogy a kutatások tárgyszerű képet adjanak a kutatás tárgyról, s az eredmények hasznosíthatók legyenek, valamint megfeleljenek a bíróság szervezeti integritásából eredő követelményeknek is.

5. Bírósági fogalmazói versenyvizsga

2016. március 1-jén lépett hatályba az OBH elnökének 3/2016. (II.29.) OBH utasítása, a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről, amely egy új, kompetenciamérésre épülő felvételi rendet szabályoz. Az utánpótlást biztosító új felvételi eljárás lényegi változása abban állt, hogy a megismételt

államvizsga jelleg helyett egy egységes, átlátható és objektív kritériumokon nyugvó, a pályázó motivációit feltáró és a bírósági fogalmazói (későbbi titkári/bírói) munkavégzéshez szükséges kompetenciákat mérő módszertani keretet teremtsünk meg.

Az évente kétszer meghirdetett felvételi versenyvizsga gyakorlatilag egy két fordulós „állásinterjú”. Az első forduló az írásbeli versenyvizsga, ahol az eldöntendő (tesztjellegű) feladatok megoldására, illetve kifejtendő (esszé/szövegértés jellegű) feladat elkészítésére kell készülnie a pályázóknak. A vizsga szóbeli részén a pályázóknak a 3 fős bizottságból és a vizsgabiztosból álló grémium előtt kell élethelyzetet és munkahelyi szituációt leíró helyzetgyakorlatokat, valamint jogeseteket megoldaniuk. A kompetencia alapú kiválasztásra alkalmas versenyvizsga feladatok kidolgozására a MIA 2016. június 29-30-án a vizsgáztatásra felkért vizsgabizottsági tagok bevonásával, módszertani szakértők iránymutatása mellett workshopot rendezett.

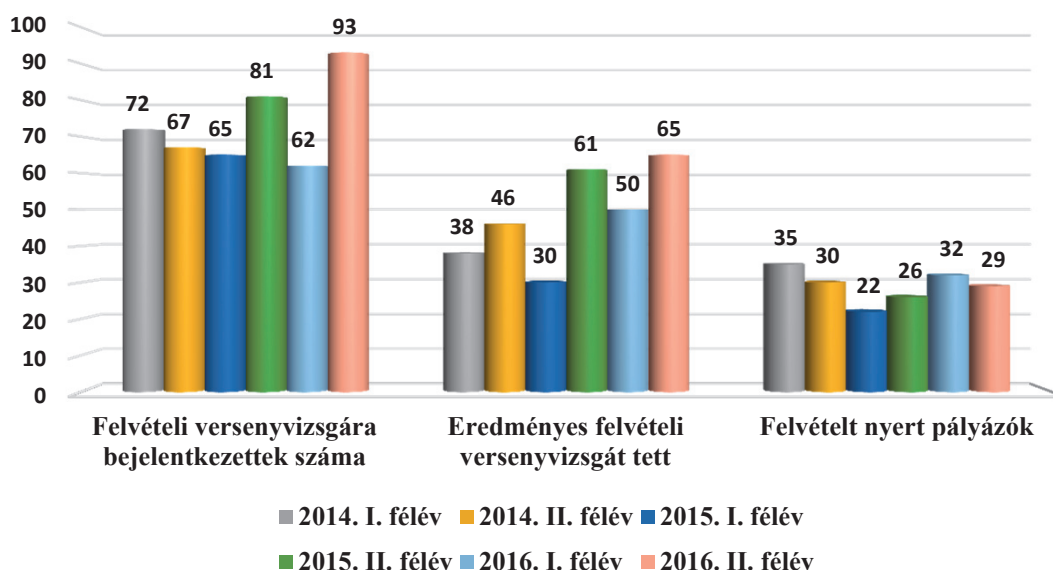
A fogalmazói álláshelyekre benyújtott pályázatok eredményét tekintve:

- Az első félévben összesen 97 pályázat érkezett, ebből 62 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, akik közül 50 fő tett eredményes versenyvizsgát. Az eredményesen vizsgázó pályázók közül országosan 32 fő került kinevezésre bírósági fogalmazói álláshelyre.
- A második félévben összesen 122 pályázat érkezett, ebből 93 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, akik közül 65 fő tett sikeres versenyvizsgát. Az eredményesen vizsgázó pályázók közül országosan 29 fő került kinevezésre bírósági fogalmazói álláshelyre.

Az új szabályzat alapján első ízben lebonyolított 2016. második félévi bírósági fogalmazói felvételi versenyvizsga legfontosabb eredményei:

- a jelentkezések száma a kiírt álláshelyek számához képest nőtt, elérte a négyszeres túljelentkezést,
- a közérthetőbb pályázati kiírásnak és egyszerűbb pályázat benyújtási szabályozásnak köszönhetően az érvénytelen pályázatok száma minimalizálódott, az összesen 122 pályázatból csak 2 pályázat volt érvénytelen,
- az összes pontszám 90%-át vagy annál több pontot (90%-os küszöböt) 122 pályázóból 9 pályázó ért el,
- a 29 kiírt álláshelyre a kinevezők 92 pályázó közül választhattak, ezzel jelentősen emelkedett a törvényszékek számára továbbított sikeres pályázók létszáma,
- a betöltetlen álláshelyek száma csökkent, csak 1 törvényszéken nem volt érvényes, eredményes pályázat. A betöltetlen álláshelyek problémájára az új szabályzat rendelkezései szintén megoldást jelentettek, mivel a várólistán szereplő pályázók közül ez az álláshely is betöltésre kerülhetett.

Fogalmazói versenyvizsga adatok 2014-2016.

6. A Magyar Igazságügyi Akadémia szolgáltatásainak fejlesztése

6.1. A MIA épületét érintő szolgáltatási fejlesztések

A MIA-n a 2015-ös épület felújítást követően a műszaki eszközöket modernizáltuk, kialakítva ezzel a multifunkciós terem végleges eszközkészletét, valamint felújítva a 2006 óta eltelt 10 évben elavult hangosítási és tolmács rendszert. A MIA épületén kívüli programokra is gondolva mobil hangosítási eszközöket is beszereztünk.

A képzéseken résztvevők közösségi életének támogatása érdekében rendszeresen esti programokat szervezünk. Főként az irodalmi és szakmai körök klubéletet idéző kötetlen beszélgetéseket kínálunk, de támogatjuk a kikapcsolódást is, amelyhez társasjátékokat és sporteszközöket is beszereztünk.

A kultúrát támogatandó három kiállítást is szerveztünk:

- 2016. februárjában Uzonyi Ferenc festőművész alkotásaiból nyílt időszakos tárlat a MIA-n. A bemutatott 30 kép közül a Magyar Igazságügyi Akadémia három szalonjába 2-2-2 kép maradt az állandó dekoráció részeként.
- A Bíróságok Napja alkalmából 2016. július 15-én rendezett ünnepséggel egy időben került megnyitásra az OBH aulájában az „Ezek is mi vagyunk” képzőművészeti alkotások a bíróságok dolgozóitól kiállítás, amely lehetőséget teremtett a bírák és igazságügyi alkalmazottak művészi és kreatív oldalának bemutatására.
- Talárpályázat kiállítás keretében 2016. december 13-án 26 nyomatot függesztettünk ki az Akadémia falain. A tárlaton a bírálóbizottság által a legjobbnak ítélt pályaművek mellett a közönségszavazatok alapján nyertes talár is megtekinthető volt.

6.2. Balatonszemesi projekt

2016. szeptember végével az OBH vette át a Kúriától a két ingatlanból és parti sétány-részből álló balatonszemesi üdülők vagyongazdálkodását. Az üdülők terveink szerint a következő két év-

ben teljes körűen felújításra kerülnek, ami a két ház elbontása után új és a kor építészeti és technológiai kihívásainak megfelelő, mégis családbarát és letisztult stílusjegyekkel rendelkező létesítmény felépítését eredményezi. Az OBH célja, hogy az új intézmény multifunkciós jelleggel egyszerre legyen a kiemelt hazai és nemzetközi képzési események központja, és az oktatási szünetekben a dolgozók rekreációját is szolgálja.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A képzési struktúra továbbfejlesztése és az oktatásfelelősi hálózat ítélőtáblai koordinációs szinttel történő kibővítése.
- Kiemelt képzési programsorozat indítása családjogi témákra fókuszálva.
- Az új eljárásjogi kódexekre történő felkészülés keretében országos oktatási programok szervezése és koordinálása.
- A bírósági felső vezetők számára kötelező képzési program kialakítása, és megszervezése.
- Képzési szoftver bevezetése és az e-learning tananyagok korszerűsítése.
- A balatonszemesi képzési központ rekonstrukciójának megkezdése.

További hasznos információk:

- A Magyar Igazságügyi Akadémia honlapja: <http://mia.birosag.hu>
- A 2016. évi központi oktatási terv: http://mia.birosag.hu/sites/default/files/field_attachment/vegleges_oktatasi_terv_2016.pdf
- Mailáth György Tudományos Pályázat 2016: <http://birosag.hu/mailath-gyorgy-tudomanyos-palyazat>
- Ráth György Pályázat: <http://birosag.hu/media/aktualis/az-obh-meghirdeti-rath-gyorgy-birosagi-tortenelem-es-hagyomanyapolas-palyazatot>
- Bírósági fogalmazó felvételi: <http://mia.birosag.hu/20160725/birosagi-fogalmazo-felveteli>, <http://birosag.hu/kozertheto-palyazati-kiiras>

VII. RÉSZ – A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

1. Nemzetközi kapcsolatrendszer
 - 1.1 Az OBH nemzetközi kapcsolatai
 - 1.2 Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában, kiküldetések
 - 1.3 Nemzetközi megkeresések, látogatások
 - 1.4 Az OBT nemzetközi kapcsolatainak támogatása
 - 1.5 A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása
2. A MIA által szervezett nemzetközi képzések
 - 2.1 Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai
 - 2.2 Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális és bírósági vezetők részére létrehozott új csereprogramjai
 - 2.3 EJTN THEMIS fogalmazói verseny
 - 2.4 A Visegrádi Négyek együttműködés
 - 2.5 Európai Jogakadémia (ERA)
 - 2.6 OBH elnöki ösztöndíjprogramok
3. A MIA által szervezett nemzetközi rendezvények
 - 3.1 Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia
 - 3.2 Nagyköveti találkozó
4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat
5. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai
6. Kommunikáció és tudásmegosztás
 - 6.1 Honlapok
 - 6.2 Központi intranet
 - 6.3 Angol nyelvű kiadványok

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseivel összefüggésben:

- Külföldi képzési pályázati rendszer fejlesztése; a külföldi képzésen résztvevő bírák tapasztalatainak széleskörű elérhetővé tétele.
- Az Európai Jogakadémián (Trier), illetőleg az Európai Unió Bíróságán (Luxemburg) folytatódott az Országos Bírósági Hivatal által meghirdetett szakmai ösztöndíjprogram.
- A Bíróság és Kommunikáció című nemzetközi konferencia-sorozat folytatása a Magyar Igazságügyi Akadémián.
- Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat szakmai munkájának fejlesztése, a bírák nemzetközi érintettségű ügyekben történő szakmai háttértámogatásának növelése.
- Az OBH és az Országos Bírói Tanács részvétele a Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózatában.
- Az OBT részvételének támogatása az Európai Igazságügyi Hálózat munkájában.
- A „Használd a nyelvtudásod” pályázat meghirdetése.
- Az angol nyelvű internetes oldal fejlesztése.
- Az OBH és az Országos Bírói Tanács működését bemutató angol nyelvű kiadványok elkészítése.

1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH, valamint a bíróságok szerteágazó, tartós és több évre visszanyúló szakmai kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel, illetőleg külföldi bíróságokkal. Ezen együttműködések azon túlmenően, hogy lehetőséget biztosítanak a bírának és a bírósági titkárok számára a nemzetközi tendenciák megismerésére, a széles körű tudásmegosztás színterei is.

Az OBH a kiemelt szakmai projektekhez kapcsolódóan más államok tapasztalatainak, jó gyakorlatainak megismerése, és azok hazai fejlesztések során történő hasznosítása érdekében az adott téma nemzetközileg elismert szakértőinek részvételével rendszeresen rendez nemzetközi konferenciákat, továbbá támogatja az ismeretek bővítését eredményező külföldi tanulmányutakon, képzéseken való részvételt.

A bírósági szervezet és az OBT nemzetközi kapcsolatait bemutató ábrát a VII. 1. számú melléklet tartalmazza.

1.1. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH azon túl, hogy számos szervezettel tart fenn rendszeres kapcsolatot, több nemzetközi szervezetben tagsággal is rendelkezik. Ilyen például

- a Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata és
- az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Nemzetközi Képzési Intézet (IGO),
- Közép- és Kelet-Európai Jogi Intézet (CEELI),
- Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bírósági kapcsolatok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- Európai Igazságügyi Együttműködési Egység Közös Felügyelő Testülete (EUROJUST Joint Supervisory Body, JSB),
- Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ).

Az OBH támogatja a nemzetközi bírói egyesületek munkáját, a bírák és bírósági egyesületek tagságát és részvételét a nemzetközi szervezetekben, így például az alábbiakban:

- Európai Munkaügyi Bírák Egyesülete (EALCJ),
- Közigazgatási Bírák Európai Egyesülete (AEAJ),
- Menekültügyi Bírák Nemzetközi Egyesülete (IARLJ),
- Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO),
- Európai Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságok és Államtanácsok Szervezete (ACA Europe),
- Európai Versenyjogi Bírák Szövetsége (AECLJ),
- Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fóruma (European Union Forum of Judges for the environment).

Az OBH 2016-ban fennálló nemzetközi kapcsolatait, külön figyelemmel az elért eredményekre:

	Nemzetközi kapcsolat megnevezése	Eredmények
	Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata	Titkárság feladatainak ellátása: hálózat honlapjának szerkesztése, éves közgyűlés előkészítése, az elnök tevékenységének támogatása. 2016-ban részvétel az irányító testület ülésén, valamint a közgyűlésen és a szakmai konferencián Rómában.
KÉPZÉSEK	Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)	101 fő részvétele képzéseken (75 bíró, 18 bírósági titkár és 8 igazságügyi alkalmazott), 12 bíró kiküldése és 11 fogadása rövid távú csereprogram keretében, 2 bíró részvétele hosszú távú csereprogramban, 18 bírósági titkár és fogalmazó kiutazása és 17 fogadása az AIAKOS program keretében, 3 fogalmazó részvétele a Themis fogalmazói verseny elődöntőjén és döntőjén, 2 bíró kiutazása és 3 fogadása a speciális csereprogram keretében, 1 bírósági elnök kiutazása és 2 fogadása a vezetői csereprogram keretében, 6 bíró és 1 bírósági titkár részvétele a Scholarship Fund program keretében külföldi szemináriumokon.
	Visegrádi Négyek (Magyarország, Szlovákia, Csehország, Lengyelország)	A Szlovák Igazságügyi Akadémia szervezésében, francia jogi szaknyelvi szemináriumon 2 bíró vett részt. A Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia „Terrorizmus elleni küzdelem” címmel megrendezett konferenciáján 2 bíró vett részt. A V4 országok igazságügyi akadémiai igazgatóinak éves találkozáján való részvétel.
	Európai Jogakadémia (ERA)	3 ösztöndíjas álláshely került kiírásra az OBH által, 56 bíró és 31 bírósági titkár részvétele képzéseken, közös projekt pályázatok.
	Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ)	2 bíró részvétele 2 különböző programon.
EURÓPAI INTÉZMÉNYEK	Európa Tanács	Részvétel a CEPEJ „Pilot bíróságok” hálózatának 11. plenáris ülésén (1 bíró). Részvétel a MEDICRIME regionális workshopján (1 bíró).
	Európai Unió Bírósága	3 ösztöndíjas álláshely került kiírásra az OBH által, 1 szaktanácsadó részvétele az EJTN hosszú távú csereprogramjában. 6 fő tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Emberi Jogok Európai Bírósága	7 fő tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Európai Igazságügyi Hálózat (EJN)	Kontaktpont üléseken, munkacsoportüléseken történő részvétel (7 alkalommal).
	Hágai Magánjogi Konferencia	Kijelölt kapcsolattartó bíró állandó tevékenysége jogellenes gyermekelviteli ügyekben
	EUROJUST	Felügyelő bizottsági tag a Szegedi Ítéltábla bírása. Az EJTN hosszú távú csereprogramjában 1 bíró tanulmányútja az EUROJUST-nál.
EGYÉB PROJEKTEK	Magyar- Bajor Vegyes Bizottság	4 magyar bíró vett részt a Bajor Igazságügyi Akadémia képzésein 2016-ban

1.2. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában, kiküldetések

Az Európai Igazságügyi Hálózat polgári és büntető kontaktpontjainak üléseire összesen 7 alkalommal delegált képviselőt az OBH.

Az OBH delegáltjai, összesen 35 bíró és bírósági titkár az alábbi nemzetközi konferenciákon vettek részt:

- EALCJ Európai munkaügyi bírák 20 éves kongresszusa, Amszterdam
- ILO konferencia, Ohrid
- ELCJ-ILO Európai munkaügyi bírák találkozója, Oslo
- EJTN Kontaktpontok találkozója, Lublin
- EJTN Közgyűlés, Amszterdam
- Nemzetközi Munkaügyi Konferencia, Leiden
- EASO – A nemzeti igazságügyi képzési testületek első találkozója, Valletta
- V4 konferencia – „Terrorizmus elleni küzdelem” témájában, Krakó
- Fair Trials Leap kerekasztal megbeszélés, Brüsszel
- Konferencia az igazságügyi szervek és nemzeti védelmi mechanizmusok közötti együttműködés erősítése az uniós alapjogi jogharmonizáció és a büntetőjog területén témájában, Bécs
- Európa Tanács – MEDICRIME regionális workshop a gyógyszerhamisítás elleni küzdelem jegyében, Grúzia
- Európa Tanács – Az igazságszolgáltatás hatékonyabbá tételének céljából létrehozott bizottság referenciabíróságainak hálózata (CEPEJ „Pilot bíróságok”) 11. plenáris ülése, Strasbourg
- Európai Bizottság ülése kiberbűnözés témájában, Brüsszel
- Európai Bizottság kerekasztal beszélgetése a fogvatartás témájában, Brüsszel
- Európai Bizottság E-law munkacsoport ülése, Brüsszel
- Lipcsei Szövetségi Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság szakmai találkozója, Lipcse
- Berlini Tartományi Bíróság Villa Vigoni konferenciája, Milánó

1.3. Nemzetközi megkeresések, látogatások

Az OBH elnökének egyik célja, hogy a magyar bírósági rendszerről, annak igazgatási és szakmai irányításáról megfelelő és részletes tájékoztatást kapjanak a külföldi társszervek. A nemzetközi kapcsolatok egyfelől kiváló lehetőséget teremtenek a külföldi jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréjére, ilyen módon más országokban már kipróbált és működő rendszereket, intézményeket, megoldásokat ismerhetünk meg és hasznosíthatunk a hazai bírósági szervezet hatékonyságának növelése érdekében. Másfelől ezen találkozók lehetőséget biztosítanak arra is, hogy a Magyarországra látogatók megismerjék a hazai igazságszolgáltatás rendszerét, részletes tájékoztatást kapjanak a magyar bírósági szervezet felépítéséről, igazgatási és szakmai irányításáról.

A cél megvalósítása érdekében az OBH elnöke és az OBH 2016-ban az alábbi külföldi vendégeket és delegációkat fogadta:

- jordán bírói delegáció,
- a lengyel Legfelsőbb Bíróság delegációja,
- török delegáció,
- kínai delegáció,
- a GEMME (Európai Bírák Csoportja a Mediációért) elnöke.

Az OBH elnöke 2016-ban részt vett a Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózatának 11. ülésén (Róma, 2016. június 13-14.), ahol újabb egy évre megválasztották Gjin Gjoni elnököt, továbbá döntés született a 2017-es konferencia témáiról (pártatlanság és etikai kódex; bírók biztonságának növelése) valamint megszavazták a szervezet hivatalos logóját is.

Az OBH elnökhelyettese részt vett az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) éves Közgyűlésén Amszterdamban (2016. június 9-10.).

1.4. Az OBT nemzetközi kapcsolatainak támogatása

Az OBT is kiemelt feladatának tekinti a nemzetközi kapcsolatok ápolását, többek között az OBT soros elnöke is fogadta a lengyel Legfelsőbb Bíróság elnökét. Az OBT-t nemzetközi kapcsolatainak szervezésében és előkészítésében a Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya is segítette.

1.4.1. Az Európai Igazságszolgáltatási Tanácsok Hálózata

Az OBT 2015 óta tagja az Európai Igazságszolgáltatási Tanácsok Hálózatának. A szervezet által elvégzett szakmai munka, illetve az általa készített összesítő éves zárójelentések eredményei minden tagintézmény, így az OBT, és rajta keresztül pedig a magyar bírósági szervezet épülésére szolgálnak. Mindezekon túlmenően, az ENCJ szorosan együttműködik az Európai Bizottsággal is.

A beszámolási időszakban az ENCJ két szakmai munkacsoportjába delegált tagokat az OBT:

- az igazságszolgáltatási rendszerek függetlenségének és elszámoltathatóságának értékelése és
- az Alternatív vitarendezés munkacsoportba.

1.4.2. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata

A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsai Hálózatának célja, hogy hatékonyan mozdítsa elő a térség igazságügyi együttműködését. Ez a gyakorlatban konferenciák, workshopok, szakmai látogatások és kutatások szervezését, illetőleg kérdőívek összeállítását jelenti. A tagok által képviselt bírósági szervezetek közvetetten 300 millió embert segíthetnek ahhoz, hogy ügyeik az európai sztenderdeknek megfelelő jó gyakorlatokat ismerő bírák elé kerülhessenek. A Hálózat közgyűlésen hozza meg döntéseit, működését a választott elnök, öttagú irányító testület, és titkárság biztosítja. A titkárság feladatainak ellátását 2018-ig az OBH biztosítja.

A Hálózat 2016. április 21-22. napján irányító testületi ülést, és 2016. június 12-15. napján közgyűlést és szakmai konferenciát tartott Rómában. A közgyűlésen részt vett az OBH elnöke, az OBT soros elnöke, valamint jelen voltak a két szervezet szakértői.

1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása

A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolása céljából 2014-ben megkezdte működését a Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete. A testület éves ülését 2016 novemberében tartotta, amelyen a bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolt képviselete céljából a Kúria, az OBH elnöke és az OBT beszámolt éves nemzetközi tevékenységéről, valamint rögzítették a jövőbeni feladatokat, célkitűzéseket a nemzetközi szerepvállalás terén.

2. A MIA által szervezett nemzetközi képzések

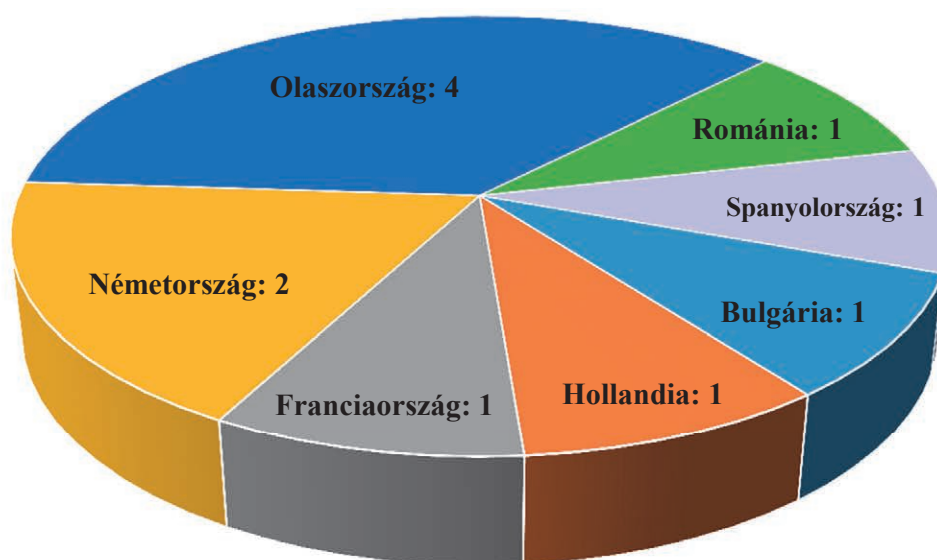
A bíróságok nemzetközi vonatkozású képzéseinek szervezését, a részvétel biztosítását és a képzéseken megszerzett tudás bírói karban történő megosztását a MIA végzi szoros együttműködésben a nemzetközi képző intézményekkel.

Ezen megfeszített munka eredményeként 2016-ban összesen 105 nemzetközi rendezvényen 188 bíró, 61 bírósági titkár és 16 igazságügyi alkalmazott vehetett részt, akik együttesen 257 napot tartózkodtak külföldön.

2.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai

Az EJTN minden évben lehetőséget nyújt rövid és hosszú távú csereprogramokon történő részvételre. A rövid távú, kéthetes csereprogramok keretében 2016-ban 12 magyar bíró vett részt külföldi tanulmányúton, továbbá összesen 11 bíró érkezett Magyarországra – ahogyan azt az alábbi diagram is szemlélteti. Az EJTN hosszú távú csereprogramjában 1 bíró az EUROJUST szervezetnél, 1 bíró pedig az Európai Unió Bíróságán vett részt tanulmányúton.

Külföldi bírák részvétele az EJTN rövid távú csereprogramjában 2016-ban

2016-ban jelentkezhettek először fogalmazók is a korábbi években elsősorban bírósági titkárok számára nyitva álló AIAKOS csereprogramra, további pozitívum, hogy 8 főről 18 főre emelkedett a program keretében külföldi tanulmányútra kiutazók létszáma. A viszonyosság jegyében a magyar bíróságok összesen 17 külföldi vendéget fogadtak.

2.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális és bírósági vezetők részére létrehozott új csereprogramjai

2016-ban először vehetett részt 2 magyar bíró az EJTN újonnan létrehozott speciális csereprogramjában környezetvédelmi jogi és mediációs témákban. A program lényege, hogy a résztvevők a kiválasztott speciális területre fókuszálva sokkal átfogóbb képet kaphatnak a fogadó ország szabályozási és eljárási rendszereiről. A kiutazók 1-1 külföldi bíró fogadásában működtek közre.

A bírósági vezetőknek szóló csereprogramban 2 magyar bírósági elnök vett részt és ezzel párhuzamosan 2 külföldi bírósági vezető látogatott tanulmányútra Magyarországra.

2.3. EJTN THEMIS fogalmazói verseny

2016. június 27-30. között Omsenieben, Szlovákiában rendezték meg a Themis D elődöntőt „a bírói etika és szakmai támogatás” témájában, ahol összesen hét országból (Észtország,

Franciaország, Németország, Litvánia, Románia, Olaszország, Magyarország) 9 csapat vett részt. A magyar csapat 2. helyezést ért el, amivel bejutott a Bordeaux-ban 2016. október 31. és november 3. között megrendezett döntőbe, valamint megkapta a „Média leghatékonyabb felhasználása az előadásban” különdíjat is. Sikerük példaértékű, mivel ők az elsők, akik az EJTN által szervezett Themis nemzetközi fogalmazói verseny közel 11 éves történetében a fináléig jutottak. A négynapos döntő végén, melynek fő témája a tisztességes eljárás-hoz való jog volt a magyar csapat egyelőre még nem léphetett fel a képzeletbeli dobogóra, de rendkívüli élményekkel és szakmai ismeretekkel gazdagodva térhettek haza.

2.4. A Visegrádi Négyek együttműködés

A magyar bírói kar a Szlovák Igazságügyi Akadémia és a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia által a V4 országoknak szervezett nyelvi és szakmai képzéseken képviseltette magát.

A Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiáinak igazgatói minden évben – a V4 elnökséghez igazodva – találkozót szerveznek. 2016-ban erre a találkozóra a lengyel elnökségre tekintettel Krakkóban került sor.

A találkozói fórumot biztosított a képző intézmények folyamatban lévő eseményeinek megismerésére, a tervezett új képzések bemutatására, a jövőbeni együttműködési lehetőségek megvitatására, valamint képzési igényekkel és elvárásokkal kapcsolatos tapasztalatcserére.

2.5. Európai Jogakadémia (ERA)

Az OBH nemzetközi képzései kapcsán szorosan együttműködik a nagy múltra visszatekintő, 1992-ben alapított Európai Jogakadémiával. 2016-ban a Magyar Igazságügyi Akadémia az ERA által szervezett 17 külföldi szemináriumon biztosította a magyar bírósági szervezet tagjainak részvételét.

Ezzel párhuzamosan 2016-ban összesen 3 ERA szemináriumnak adott otthont a Magyar Igazságügyi Akadémia, „Pénzmosás az interneten”, „Határokon átnyúló polgári peres eljárások” és „Nemek közötti egyenlőség az EU-ban” címmel. Mindhárom szeminárium európai uniós projekt keretében valósult meg, az első kettő az OBH partnerségével. Ezeken a rendezvényeken összesen 85 külföldi és 54 magyar szakember vett részt.

Az Európai Jogakadémia vezetésével, és az OBH partnerségével az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága által JUST/2014/JTRA/AG/EJTR számon kiírt pályázatra beadott és támogatásban részesülő projektek a 2016-2017. év folyamán valósulnak meg. További két közös képzési pályázat került benyújtásra 2016-ban a Bizottsághoz, amelyek szintén pozitív elbírálásban részesültek.

2.6. OBH elnöki ösztöndíjprogramok

Az OBH elnöki ösztöndíjprogramok keretében már 2014 óta biztosít több hónapos tapasztalatszerzési, illetve képzési lehetőséget az OBH bírák és bírósági titkárok számára az Európai Jogakadémián, Németországban és az Európai Unió Bíróságán, Luxemburgban.

Az Európai Unió Bíróságának ösztöndíjasai azon túlmenően, hogy bekapcsolódhatnak a Curia magyar kabinetjének munkájába és testközelből tanulmányozhatják a bíróság eljárási és szervezeti rendjét, lehetőséget kapnak az egyes tagállamokból érkező bírák számára szervezett képzéseken történő részvételre is. A 2017-ben fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Európai Jogakadémia falai között a gyakornokok megismerhetik a legkorszerűbb képzési és szervezési módszereket. Ezen kívül számos szemináriumon is részt vesznek különböző európai jogi té-

mákban. Az OBH nemzetközi képzései kapcsán szorosan együttműködik az Európai Jogakadémiaiával, így a hazatérő ösztöndíjasok tapasztalataik kamatoztatása érdekében közvetlenül is bekapcsolódnak az OBH ezen tevékenységébe.

2016-ban összesen 6 fő vett részt az ösztöndíjprogramban, ami 50%-os növekedést jelent a 2015. évhez képest. Az egyes kiküldetések három, illetve öt hónapos időtartamot fedtek le.

Az ösztöndíjasok kint tartózkodásuk során kéthetente úti beszámoló készítése révén osztják meg a fogadó intézményeknél szerzett benyomásaikat és frissen szerzett tapasztalataikat a bírósági szervezetben dolgozókkal. Ennek során kiemelik többek között a Magyarországon hasznosítható jó gyakorlatokat és javaslatot tesznek a belföldi képzésekre meghívható külföldi előadók személyére is. A beszámolók valamennyi bírósági munkatárs számára hozzáférhetők, mivel kereshető formában közzétételre kerülnek a központi bírósági intraneten

3. A MIA által szervezett nemzetközi rendezvények

3.1. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia

2016 októberében a Kúriával közösen szervezett, a Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia-sorozat negyedik rendezvényének adott otthont a Magyar Igazságügyi Akadémia. Az évente megrendezett, kétnapos hagyományőrző konferenciára 23 országból érkeztek szakemberek. A rendezvény a bírósági PR erősítése – új kommunikációs eszközök és trendek, a bírósági kríziskommunikáció lehetőségei és eszközei, valamint a bírósági szervezet védelme a sajtó és média támadásaival szemben témákat ölelt fel. A rendezvényen olyan nemzetközileg elismert, nagy szaktudással rendelkező előadók vettek részt, mint Sonja R. West, a Georgiai Egyetem Jogi Karának professzora, Merethe Eckhardt, a Dán Bírósági Igazgatási Tanács Fejlesztési igazgatója, Gerard Tangenberg, az Észak-Hollandiai Bíróság elnökhelyettese, valamint William Valasidis, az Európai Unió Bíróságának sajtófőnöke. A sikerrel zárult konferencián összesen több mint 100 fő volt jelen.

3.2. Nagyköveti találkozó

Az Országos Bírósági Hivatal 2016. október 25-én, a Magyar Igazságügyi Akadémián szakmai konferenciát tartott a budapesti nagykövetségek képviselőinek. A Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja alkalmából szervezett eseményen csaknem 30 különböző ország budapesti nagykövetsége képviseltette magát. Az esemény célja volt a jó partnerségi viszony kiépítése és fenntartása más országok igazságügyi szerveivel, hiszen ez ad lehetőséget a tapasztalatcserére, a közös gondolkodásra és a jó gyakorlatok megosztására.

4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat 2013 óta, az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kiadott szabályzat alapján segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának megismertetését a magyar bírói karban.

A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa az európai jogi kérdésekben a gördülékeny információáramlást a magyar igazságszolgáltatás és az EU intézményei között, valamint hogy gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson a bíráknak a jogalkalmazásban.

A szaktanácsadók munkáját koordinátor, illetve ügyszakonként (polgári, büntető, közigazgatási, munkaügyi) egy-egy koordinátor-helyettes irányítja és szervezi. Jelenleg a Hálózatnak 48 szaktanácsadó bíró tagja van, akik – a Kúria és a Fővárosi Törvényszék kivételével

– megbízásukat az ítélőtáblák illetékességi területéhez igazodva kapják, munkájukért tárgyalási nap kedvezményben, és kiegészítő- valamint nyelvpótlékban részesülnek. Mind a koordinátor és helyettesei és mind a szaktanácsadó bírák megbízásukat komoly kiválasztási folyamat eredményeképpen pályázat útján nyerik el, a megbízást 3 évre kapják az OBH elnökétől.

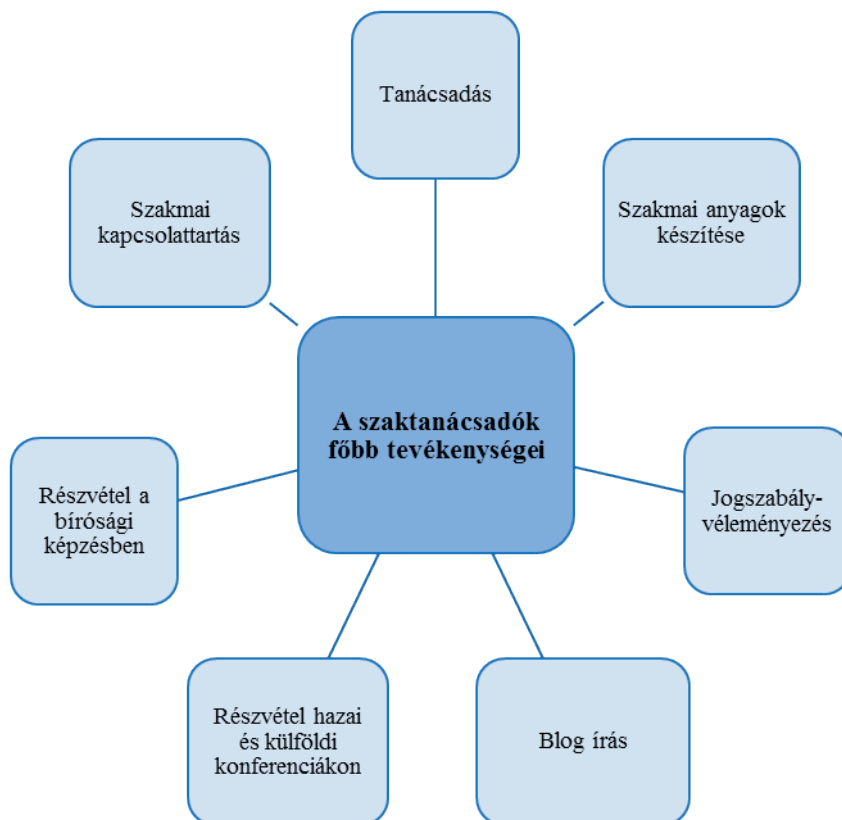

A Hálózat munkájának kiemelkedő színvonalát teljesítmény-mérési rendszer segíti, a tagok negyedeként, a koordinátor évente az OBH elnökének beszámolót készít, amelyben pontrendszer segítségével adnak számot elvégzett tevékenységeikről.

A szaktanácsadók különféle kommunikációs csatornákon keresztül jutnak el a bírákhoz. Saját honlappal rendelkeznek a bírósági központi intraneten, képzéseken, illetve kollégiumi üléseken előadásokat tartanak és törekszenek minél személyesebb kapcsolat kialakításával biztosítani a tudásmegosztást. A honlap 2016-ban újult meg, az online felületen az elérhetőségi adatok, aktuális pályázatok mellett a szaktanácsadók havonta megjelenő blog-bejegyzésekkel reflektálnak az európai jog aktuális kérdéseire, és jelentősen bővült az elérhető szakmai anyagok száma is. A tavalyi év sikere a polgári ügyekben alkalmazandó joghatósági szabályok legfontosabb EU jogi jogforrásának, a Brüsszel I.a. rendeletnek a szaktanácsadók által készített kézikönyve, amely mostanra e-book formátumban is elérhető.

A szaktanácsadó bírák folyamatosan gyarapítják európai jogi ismereteiket. 2016-ban két alkalommal vettek részt többnapos kötelező képzésen a Magyar Igazságügyi Akadémián, ezen felül külön szakági üléseket is tartottak. A Hálózat tagjai közül 42 fő összesen 88 alkalommal vett részt külföldi konferencián, képzésen, és belföldön idegen nyelven tartott konferencián. Mindezeket túlmenően idegen nyelvű előadásokat tartottak, továbbá szakértői üléseken közreműködtek az Európai Unió szerveinél. Ezen feladataik során a személyes épülésen túl úti beszámolóikkal a teljes bírói kar számára biztosították a megszerzett tudásuk megosztását, hozzájárulva az ítéletek és előzetes döntéshozatali kérelmek magas színvonalához. Mindezeket túlmenően a tapasztalatcsere elősegítése érdekében a Hálózat 2016-ban több alkalommal kezdeményezte regionális képzések megtartását is valamennyi ügyszak vonatkozásában, melyek megvalósításában a szaktanácsadók előadóként részt vettek.

A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2016-ban összesen 1064 alkalommal került sor. Mindezekon túlmenően számos egyéb tevékenységet is végeznek, ahogyan azt az alábbi ábra is szemlélteti:

A hálózat – mint bírósági szervezeten belüli tudásmegosztási modell – szélesebb körű megismertetése céljából az OBH 2017-ben pályázatot ad be az Európa Tanács „Crystal Scales of Justice” versenyére. E verseny célja felfedezni, kiemelni és megosztani olyan eredményes és innovatív gyakorlatokat, amelyek az igazságszolgáltatási rendszert fejlesztik.

5. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

Az ítélőtáblák és törvényszékek jelentős része ápolta 2016-ban is nemzetközi kapcsolatot más államok bíróságaival. Ezek túlnyomó része már hosszú múltra, sok esetben több évtizedre nyúlik vissza, és mindkét fél szakmai épülésére szolgál. A partnerek között a legnagyobb számban továbbra is németországi bíróságok vannak. Emellett kiemelkedő a határhoz közeli bíróságok intenzív partnerkapcsolata a szomszédos országok bíróságaival, amely nagyban elősegíti nemzetközi érintettségű ügyek esetében a közös munkát. Az együttműködés jellege a protokoll látogatásoktól a rendszeres, közös szakmai konferenciákig különböző intenzitású.

Az egyes bíróságok 2016-ban fennálló nemzetközi kapcsolatait a következő táblázat tekinti át.

Az ítéltáblák és törvényszékek kétoldalú önálló kapcsolatrendszere		
Bíróság	Partner-ország	Partnerbíróság
Ítéltáblák		
Debreceni Ítéltábla	Románia	Nagyváradai Ítéltábla
Pécsi Ítéltábla	Németország	Bajor Igazságügyi Minisztérium – Bambergi Táblabíróság
Törvényszékek		
Balassagyarmati Törvényszék	Lengyelország	Krosnoi Kerületi Bíróság
Budapest Környéki Törvényszék	Franciaország	Bordeaux-i Bíróság
Debreceni Törvényszék	Németország	Bremerhaveni Törvényszék
	Románia	Nagyváradai Törvényszék
Fővárosi Törvényszék	Németország	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – Drezdai Szociális Bíróság
		Bonni Tartományi Bíróság
		Berlini Munkaügyi Bíróság
	Ausztria	Bécsi Tartomány Büntetőbíróság
	Lengyelország	Krakkói Általános Bíróság
		Krakkói Közigazgatási Bíróság
Győri Törvényszék	Ausztria	Wiener-Neustadti Tartományi Bíróság
	Franciaország	Colmari Tartományi Bíróság
	Németország	Meiningeni Tartományi Bíróság
	Szlovákia	Szlovákiai Fővárosi Bíróság
		Pozsonyi V. Kerületi Bíróság
Kaposvári Törvényszék	Németország	Traunsteni Tartományi Bíróság
	Lengyelország	Krakkói Területi Bíróság
Kecskeméti Törvényszék	Szerbia	Szabadka Bíróságai
Miskolci Törvényszék	Szlovákia	Kassai Kerületi Bíróság
Pécsi Törvényszék	Horvátország	Vukovári Megyei Bíróság
Szombathelyi Törvényszék	Ausztria	Kismartoni Tartományi Bíróság
		Burgenlandi Tartományi Bíróság
	Németország	Chemnitzi Tartományi Bíróság
	Szlovénia	Maribori Felsőbíróság
Zalaegerszegi Törvényszék	Ausztria, Szlovénia	Pannon Jogászok Szimpóziumja (szlovén, osztrák magyar rv.)
	Horvátország	Csáktornyai Megyei Bíróság
	Szlovénia	Alsólendvai Körzeti Bíróság
	Ausztria	Eisenstadti Törvényszék

6. Kommunikáció és tudásmegosztás

Az OBH számára kiemelkedően fontos a folyamatos kommunikáció és az igazságszolgáltatás eredményeiről történő tájékoztatás. A kommunikáció és tájékoztatás egyfelől az érintett nemzetközi szervezetek, másfelől a hazai közvélemény és az igazságügyi szakma felé irányul. Utóbbi esetben az információk folyamatos megosztása elsősorban a központi bírósági intraneten keresztül valósul meg.

Új fejlemény, hogy immáron korszerű elektronikus jelentkezési felületen keresztül történik az EJTN csereprogramokra történő jelentkezés.

6.1. Honlapok

A bíróságok honlapja (www.birosag.hu) angol nyelven is olvasható, a külföldi érdeklődésre számot tartó tartalmakat és híreket az OBH havonta frissíti.

A Balkáni és Euro-mediterrán Hálózat honlapjának (www.bemncj.org) üzemeltetését is az OBH látja el, a hálózat titkárságának feladatai körében.

A bíróságok központi intranetes honlapja külön almenüpontban tartalmazza a nemzetközi anyagokat és a honlapon elérhetők a nemzetközi képzési pályázatok is.

2016 I. és II. félévében is meghirdetésre került a „Használd nyelvtudásod és kreativitásod” elnevezésű pályázat. Az első félévben 16, a második félévben már 32 angol, német és francia nyelvtudással rendelkező bírósági fogalmazó és titkár pályázott sikeresen, akik munkájukért idegen-nyelvtudási pótlékban részesülnek. A résztvevők által készített fordítási munkák a birosag.hu angol nyelvű oldalán, valamint a központi intranet „Színes hírek a nagyvilágból” című rovatában olvashatók.

6.2. Központi intranet

A központi bírósági intranet a szervezeten belüli információáramlás legfontosabb felülete, amelyen minden lényeges információ megtalálható a nemzetközi képzésekről, különös figyelemmel az EJTN képzésekre történő jelentkezés folyamatának bemutatására. Ezen felül számos olyan angol nyelvű tájékoztató anyag is elérhető, amelyek segítségével a kiutazók eredményesen mutatathatják be a magyar igazságügyi rendszert a külföldi partnereknek.

Az OBH rendszeresen tesz közzé figyelemfelhívó híreket és interjúkat a nemzetközi képzési lehetőségekkel és a lezajlott képzések eredményeivel kapcsolatban, ösztönözve ezzel a bírói kart az aktívabb nemzetközi szerepvállalásra, nyelvtudásuk fejlesztésére.

Az OBH rövidtávú célkitűzései között szerepel a képzésszervezés teljes folyamatának integrált elektronikus rendszerbe illesztése is, amely többek között az úti beszámolók hatékonyabb kategorizálását, nyilvántartását és a kereshetőségük javítását is magával vonja majd.

6.3. Angol nyelvű kiadványok

Az OBH saját szerkesztésű angol nyelvű kiadványokkal is segíti a külföldi partnerek és társszervek megfelelő tájékoztatását. Angol nyelven elérhető az OBH első 4,5 éves eredményeit bemutató „Bíróság az igazság szolgálatában” című kiadvány, a féléves és éves beszámolók kivonata, a stratégia, „Sikerek, reformok, eredmények” kiadvány.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A teljes képzési folyamat integrált elektronikus rendszerbe illesztése és a központi bírósági intranet ezzel összhangban történő fejlesztése.
- A bírói kar idegen nyelvű kommunikációs kompetenciáinak további fejlesztése.
- A nemzetközi képzések során megszerzett ismeretek hatékonyabb hasznosítása az útibeszámolók kereshetőségének és nyilvántartásának fejlesztése révén.
- Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat bírósági titkári tagozatának kialakítása.
- A Visegrádi Négyek együttműködés elmélyítése a 2017-es magyar soros elnökség keretében.

További hasznos információk:

- Az OBH nemzetközi honlapja: <http://birosag.hu/en>
- A Bíróság és Kommunikáció és más nemzetközi konferenciák: <http://birosag.hu/en/conference>
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata <http://www.bemncj.org/>

VIII. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA

1. A bírósági szervezet integritásáról általában
2. Bíróságok integritása
 - 2.1 Lépések a bíróságok integritásának fokozása érdekében
 - 2.2 Külső szervek által folytatott vizsgálatok
 - 2.3 Belső ellenőrzés
 - 2.4 Épületbiztonság
 - 2.5 Minősített adatkezelés
 - 2.6 Informatikai biztonság
 - 2.7 Közbeszerzések
 - 2.8 Közérdekű adatok, közérdekű megkeresések
 - 2.9 Átláthatóság és nyilvánosság
 - 2.10 A bíróságok ellen indított peres eljárások
3. Bírók integritása
 - 3.1 Integritási szabályzat
 - 3.2 Vagyonnyilatkozatok
 - 3.3 Összeférhetetlenségi esetek
 - 3.4 A bírák értékelése
 - 3.5 Bírák fegyelmi helyzete
 - 3.6 Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, valamint utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- A bírósági fejezet egészére kiterjedő ellenőrzések összefoglaló tapasztalatai alapján erősödött a gazdálkodási fegyelem, a folyamatok átláthatóbbá váltak.
- Hatályba lépett az 5/2016. (V. 20.) OBH utasítás a „Bíróságok fejezet” alá tartozó intézmények közbeszerzési, minősített beszerzési és beszerzési eljárásairól szóló szabályzatról.
- Felállításra került az Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport.
- Hatályba lépett az igazgatási szabályzat.
- Hatályba lépett az integritási szabályzat.
- Hatályba lépett a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzat és megkezdődött a bíróvizsgálatokat végző bírák képzése.
- Folytatódott a bírósági szervezet épületeiben a biztonságtechnikai rendszerek fejlesztése.

1. A bírósági szervezet integritásáról általában

Az integritás szó a latin in-tagere kifejezésből ered, amelynek jelentése érintetlen. Mint érték-fogalom az integritás általános értelemben a sértetlenségre, a feddhetetlenségre, a megvesztegethetetlenségre és a tisztaság állapotára utal. Az integritás szervezeti szinten azt jelenti, hogy az adott szervezet a nyilvánított értékei és elvei szerint működik.

Az integritás az egyén szintjén olyan magatartásmódot jelöl, amely meghatározott értékeknek megfelel, amely kapcsán az egyén elfogulatlanul, értékrendjének megfelelően viselkedik és cselekszik. Az integritás-alapú szervezeti működés és az ennek megfelelő dolgozói magatartás (személyi integritás) erősítése a korrupció megelőzésének, a korrupciós kockázatok mérséklésének, és mindenféle egyéb hivatali hatalommal való visszaélés megakadályozásának az egyik leghatékonyabb eszköze.

A bírósági szervezet vonatkozásában az integritás a bírósági szervezet és a bírósággal szolgálati jogviszonyban álló bíró és igazságügyi alkalmazott befolyásmentes, feddhetetlen, a jogszabályi előírásoknak megfelelő működését jelenti. A bírósági szervezetben további szervezet szabályozó eszközként léteznek az az OBH elnökének utasításai és ajánlásai, amelyek a törvényi rendelkezések gyakorlati alkalmazását támogatják. A szervezeti célokat és értékeket illetően a törvényi kötelezettség alapján meghirdetett stratégiai céloknak is kiemelt jelentősége van. A 2012. évben meghirdetett stratégiai célok a bírósági szervezet igazgatására vonatkozóan határozzák meg a szervezeti értékeket. Az igazságszolgáltatás függetlensége, valamint átlátható, befolyástól mentes működése a jogállamiság egyik alapja.

Az OBH elnökének kiemelt stratégiai célja a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. Ezért az OBH elnöke a jogszabályi keretek között folyamatosan fejleszti azt a vezetési és irányítási rendszert, amely biztosítja a bíróságok integritását. Az OBH olyan módszerek kialakítására törekszik, amelyek révén a bíróságok ítélezése és igazgatása – az adatvédelmi és biztonsági követelmények megtartásával –, mind szélesebb körben ismertté és elfogadottabbá válik.

Egy szervezet kizárólag abban az esetben őrizheti meg hosszú távon az integritását, illetőleg emelheti azt egy magasabb szintre, ha rendszeres időközönként felméri, illetőleg felülvizsgálja a rá vonatkozó korrupciós kockázatokat és kiépíti a megelőzésükhöz, illetve kezelésükhöz szükséges kontrollmechanizmusokat.

A korrupciós kockázat csökkentéséhez első lépésként a veszélyeztetett területek beazonosítására van szükség, ezért az OBH elkészítette a bírósági szervezet integritás térképét, azaz a szervezet veszélyeztetettségi profilját, amely ábrázolja azokat a témaköröket, amelyek az integritás szempontjából kockázatot jelenthetnek a bírósági szervezet működésében.

A bírák által anonim módon kitöltött integritás kérdőíven keresztül az OBH rendszeresen felméri a bíróságok integritási helyzetét, és a bírák tudatosságát az integritást sértő és veszélyeztető helyzetek elkerülésében. A felmérések alapján az igazságszolgáltatásban – a bíróság, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak feladataira, jogállására tekintettel – a bírósági szervezet és a bírák integritását érintő kulcsterületek a következők:

- pártatlanság,
- függetlenség,
- összeférhetetlenség,
- mentelmi jog,
- ügyfélkapcsolatok,
- nyilvánosság, átláthatóság,

- bírói etika,
- előmenetel.

Az OBH a kezdetektől fogva e területekre fókuszálva, több irányú, egymásra épülő intézkedések bevezetésével törekszik a bírósági szervezet integritás alapú működésének erősítésére, melynek célja a bíró személyébe és hivatalába helyezett bizalom megőrzése, amely nélkül az igazságszolgáltatás nem tudja betölteni alkotmányos rendeltetését.

Az OBH elnöke a korábbi évekhez hasonlóan, 2016-ban is elkötelezett volt a bírósági szervezet integritásának erősítése, az integritás alapú szervezeti kultúra fejlesztése mellett. Ezzel összhangban kiemelt figyelmet fordított az integritási tárgyú együttműködésekre, a bírák igazságügyi alkalmazottak integritással kapcsolatos tudatosságát erősítő képzésekre, tapasztalatcserékre, a szervezet integritási helyzetének felmérésére, a felmerülő integritási kockázatok kiküszöbölési, kezelési lehetőségeinek feltérképezésére, valamint az integritási tárgyú belső szabályozók megalkotására.

Az integritás szellemiségének erősítése jegyében 2016. július 1-jén hatályba lépett az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V.31.) OBH utasítás, amely az értékek meghatározásával, az azok követésében való útmutatással, a szabályok betartásának ellenőrzésével – szükség esetén – jogkövetkezmények alkalmazásával hivatott biztosítani a bírósági szervezet integritását, valamint az integritást sértő magatartásokkal szembeni egységes fellépést.

2. Bíróságok integritása

2.1. Lépések a bíróságok integritásának fokozása érdekében

Az OBH elnöke a jogszabályi keretek között folyamatosan fejleszti azt a vezetési és irányítási rendszert, amely biztosítja a bíróságok integritását. Ennek keretében számos intézkedésre került sor a bírósági szervezeten belül az elmúlt években.

2012. évben	Az OBH elnöke a jogszabályi kötelezettségeinek eleget téve 2012-ben 6 stratégiai célt hirdetett meg, és ezek egyike, a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége.
2012. évtől	Az OBH is csatlakozott ahhoz a megállapodáshoz, melynek keretében az igazságügyi miniszter, a legfőbb ügyész, a Legfelsőbb Bíróság elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke közös nyilatkozatban vállalták az általuk vezetett állami szervek korrupcióval szembeni ellenálló képességének erősítését, a korrupcióellenes eszköztár fejlesztését. A megállapodást aláíró szervek minden évben a korrupciós világnap alkalmából (december 9-én) nemzetközi konferenciát rendeznek az integritás aktuális kérdéseire fókuszálva.
2012. évtől	Az OBH az Alkotmányvédelmi Hivatallal együttműködve indította el a biztonságtudatosságot fókuszba helyező, felvilágosító Awareness programját.
2012. évtől	Megkezdte működését a Bírósági Integritás Munkacsoport.
2012. évtől	Az Országos Bírói Tanács (OBT) megalakulásától kezdve, előre meghatározott munkaterv szerint havonta ülésezik. Az üléseken az OBH elnöke a különféle igazgatási folyamatokról, tevékenységéről rendszeresen számot ad az OBT-nek. Az OBT megválasztja a fegyelmi ügyekkel foglalkozó szolgálati

bíróság tagjait, elnökeit, a végrehajtói fegyelmi bíróság tagjait és elnökeit, jóváhagyja ügyrendjüket és évente meghallgatja az éves tevékenységükről szóló beszámolókat.

2012. évtől Az OBT megfigyelő státuszban vesz részt az ENCJ szakmai munkájában, ahol a bírói függetlenség és etika európai normáival rendszerszinten foglalkoznak.
2015. január 1-jén Hatályba lépett a bírák Etikai Kódexe.
2016. január 1. Hatályba lépett a bírósági szervezet integritás-alapú működésének erősítése szempontjából is kiemelt jelentőségű 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról, amely az igazgatási tevékenység szabályozásán keresztül biztosítja az igazgatási munka átláthatóságát, kiszámíthatóságát és ellenőrizhetőségét. A vezetői tevékenység gyakorlásának a független ítélezési munka feltételeinek a biztosítását, a munkavégzés hatékonyságának, időszerűségének a növelését kell szolgálnia, ehhez pedig elengedhetetlen volt az ezt elősegítő szabályzat megalkotása.
2016. január Elkészült a bírósági szervezet veszélyeztetettségi profilja alapján felállított integritás térkép, amelyben a függetlenség – objektív elszámoltathatóság – érzület hármass tengely mentén ábrázolja azon témaköröket, amelyek integritási szempontból kockázatot jelenthetnek a bírósági szervezet működésében.
2016. január Az OBH Integritás konferenciát rendezett a Magyar Igazságügyi Akadémián. A szakmai találkozón az OBH-val együttműködő Állami Számvevőszék, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Központi Nyomozó Főügyészség vezetői mellett a másodfokú Szolgálati Bíróság elnöke, valamint az OBT részéről is előadást tartottak a bíróság integritásával összefüggésben. Az előadások célja a nemzetközi, valamint az alkotmányos elvárások megismerése, továbbá az igazságszolgáltatási tevékenység – ezen belül a bíróság – integritási veszélyeztetettségének bemutatása, a veszélyhelyzeteknek és a gyakorlati tapasztalatoknak a megosztása volt.
2016. május A Bírósági Integritás Munkacsoport működésének meghosszabbítása. A Munkacsoport 2016. évi feladata volt többek között:
- az integritás szabályzatnak az időközben megváltozott jogszabályi környezethez való hozzáigazítása,
 - az ügyelosztási rend minták megalkotása,
 - az integritási munkaterv minta kidolgozása a bíróságok integritás felelőseinek segítése érdekében.
2016. május Az OBH elkészítette, és az Igazságügyi Minisztérium részére megküldte a bírósági szervezet korrupciós kockázatainak felméréséről készült jelentését.
2016. június Az Állami Számvevőszék immár hatodik alkalommal mérte fel intézménycsoportonként a közintézmények korrupciós kockázatoknak való kitettségét, valamint az azzal szembeni ellenálló képességüket. A felmérésben – a korábbi évekhez hasonlóan – az OBH és a bíróságok is részt vettek.
2016. július 1. Hatályba lépett OBH elnökének 6/2016. (V. 31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról. A Szabályzat a Nemzeti Korrupcióellenes Program

célkitűzéseinek szem előtt tartásával, az Alaptörvény rendelkezéseivel, és a bírák és igazságügyi alkalmazottak jogállására, illetve a bírósági szervezetre vonatkozó sarkalatos törvényekkel összhangban meghatározza azt, hogy mi számít integritássértésnek, és milyen eljárás szerint kell az ilyen eseteket kivizsgálni. Részletesen szabályozza, hogy milyen bejelentési kötelezettség terheli a bírákat, igazságügyi alkalmazottakat. A Szabályzat ezen túlmenően rendelkezik az ajándék elfogadásának tilalmáról, az ajándékozás szabályairól, de rögzíti a bírósági szervezeten kívüli személyekkel való kapcsolattartás szabályait is.

2016. augusztus	Az OBH-ban, illetve valamennyi ítélőtáblán és törvényszéken kijelölésre kerültek az integritásfelelősök.
2016. október 27.	Sikeresen lezajlott az integritásfelelősök oktatása a Magyar Igazságügyi Akadémián. A képzés célja az integritással kapcsolatos dolgozói tudatosság erősítésének a támogatása volt.
2016. október 1.	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet módosítása folytán a szervezeti integritást sértő események kezelésére vonatkozó eljárásrendnek, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjének a szabályozása a bíróságok, mint költségvetési szervek számára is jogszabályi kötelezettség.
2016. november	A Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ), mint a korrupcióellenes tevékenységgel összefüggő kormányzati feladatok közreműködőjének a felkérésére az OBH kijelölt munkatársa részt vesz az NVSZ által, korrupciós esettanulmányok kidolgozására létrehozott szakmai munkacsoportban.
2016. november	Az Állami Számvevőszék szervezésében „5 éves a korrupció elleni összefogás Magyarországon” címmel lezajlott jubileumi konferencián, az együttműködésben résztvevő állami szervek vezetői részletesen beszámoltak a korrupcióellenes tevékenységük terén elmúlt években elért eredményeiről. A megállapodáshoz csatlakozott a Magyar Nemzeti Bank és a Közbeszerzési Hatóság is.
2016. december	Az OBH az integritás kérdőív ismételt kitöltésére kérte a bírákat. A megismételt kérdőívben már olyan konkrét kérdések is szerepeltek, amelyek kifejezetten a Szabályzat rendelkezéseinek alkalmazásával, érvényesülésével kapcsolatban nyújtottak tájékoztatást, az addig elért eredmények felmérése, a további beavatkozást vagy változtatást igénylő területek megismerése céljából.
2016. december	Az OBH -ban, és valamennyi ítélőtáblán és törvényszéken megtörtént az integritási kockázatok felmérése, mely alapján elkészültek az egyes bíróságok integritási munkatervei és a hosszabb távú korrupció megelőzési intézkedési tervek.

2.2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok

2016-ban a Bíróságok fejezet intézményeiben 12 szerv, és ezek területi szervei összesen 82 külső ellenőrzést végeztek. Ezek egy részében az ellenőrzés során észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig pótolták, ezen túl 61 olyan javaslatot tettek, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

A külső ellenőrzést végző szervek és a vizsgálatok tárgya jellemzően:

- Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) – minden évben megvizsgálja a Bíróságok fejezetet, a hozzá tartozó intézményeket és a fejezeti kezelésű előirányzatokat, az úgynevezett zárszámadás során, Magyarország központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében.
- Az EUTAF és a Miniszterelnökségi Közigazgatási Programok Lebonyolítási Főosztálya – projektek,
- Kormányhivatalok Egészségbiztosítási/Társadalombiztosítási Főosztályai – kifizetőhelyi ellenőrzés,
- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok – tűzvédelmi szabályok betartása,
- NAV megyei igazgatóságai – eljárási illeték kezelésének szabályszerűsége,
- Magyar Nemzeti Levéltár – iratkezelés szabályszerűsége.

2.3. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet határozza meg. A belső ellenőrzést végző személy a munkáját a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végzi. A feladatvégzéshez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy közvetlenül a költségvetési szerv vezetőjének van alárendelve, így jelentéseit is közvetlenül neki küldi meg.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer a monitoring rendszer elemeként funkcionált 2016-ban is. Kiépítésében és működésében követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat. Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály (EF) az OBH elnöke által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglalt eljárásrend, a törvényszékek belső ellenőrei pedig a saját intézményükben az elnök által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végezték a munkájukat.

Az EF-nek az OBH Elnöke stratégiai céljaihoz illeszkedő, a 2015–2018-as időszakra vonatkozó Stratégiai ellenőrzési tervének célkitűzése: a közpénzek, a támogatások felhasználásának vizsgálatait minél magasabb színvonalon, úgy kell végrehajtani – a gazdaságosság, hatékonyság, takarékoság, észszerűség és cél szerinti felhasználás szempontjait szem előtt tartva –, hogy az ellenőrzés által adott javaslatok az átlátható, korrupciómentes, megbízható gazdálkodást elősegítsék és a belső kontrollrendszer teljes körű kiépítése megtörténjen.

Az ellenőrzési stratégia két alappillére:

- a bíróságok belső ellenőrei a gazdálkodás területeinek ellenőrzéséhez egységes ellenőrzési módszertanokat alkalmazzanak, ezen eredmények pedig fejezeti szinten hasznosításra kerüljenek, azok folyamatos visszacsatolásával,
- az ellenőrök tanácsadó minőségükben is támogassák döntéseikben a bírósági vezetőket.

Az OBH 2016-ban is biztosította a fejezet belső ellenőrei számára a szakmai továbbképzés lehetőségét. A fejezeti szintű konferenciák megszervezésére a Magyar Igazságügyi Akadémián került sor, 2016. április 11-12. és 2016. november 17-18. napjai között.

A Bíróságok fejezetben 2016-ban összesen 36 belső ellenőr (ebből 2 fő külsős, megbízási szerződéssel) dolgozott, akik valamennyien rendelkeztek a jogszabály által előírt végzettséggel, gyakor-

lattal és kötelező regisztrációval az Nemzetgazdasági Minisztérium belső ellenőrök nyilvántartásában. Az OBH Ellenőrzési Főosztályán 6 fő, a Fővárosi Törvényszéken 2 fő, a Miskolci Törvényszéken 2 fő, a többi törvényszéken, ítéltáblán, illetve a Kúrián 1-1 fő belső ellenőr dolgozott.

2016-ban az EF összesen 8 ellenőrzést végzett. A fejezet egészét érintően 2, valamennyi törvényszéket érintően további 1 ellenőrzés került végrehajtásra. Az ellenőrzéseket az intézmények belső ellenőrei – az EF által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertanok alkalmazásával – végrehajtották, ezt követően az EF elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A fejezet egészét, illetve valamennyi törvényszéket érintő ellenőrzések:

- Az informatikai rendszerek üzemeltetésével kapcsolatban felmerült kiadásoknak, az eszközpark avultsági mutatóinak és az üzemeltetés módozatainak vizsgálatára irányuló rendszerellenőrzés.
A fejezeti szintű informatikai rendszerellenőrzés – szoros kapcsolatban az OBH-ban és valamennyi intézménynél helyi szinten is lefolytatott informatikai rendszerellenőrzéssel – az EF eddigi munkái közül kiemelkedik összetettségében, ráfordításigényében, valamint abban, hogy az informatika területét érintően a Bíróságok fejezetben ilyen rendszerellenőrzés még nem volt.
- A szakértői díjak kifizetéseinek elrendelése és azok teljesítése tárgyú rendszerellenőrzés, amely arra is kitért, hogy hogyan teljesültek a 2015. évi azonos tárgyú fejezeti szintű rendszerellenőrzés során tett javaslatok. Az összesítő jelentés elkészítése a 2017. évre áthúzódik.
- A törvényszékek Bevételi csoportja tevékenységének átvilágítása, a bevételek beszédese eredményességének vizsgálata – rendszerellenőrzés. A vizsgálat 7 javaslatot fogalmazott meg, melyekhez kapcsolódóan az intézkedések teljesítésének végső határideje 2017. június 30. napja.

Egy-egy intézményt érintő soron kívül elrendelt rendszerellenőrzések:

- A felszámolási eljárásban az adós gazdálkodó szervezet vezetőjének megtérítésére kötelezésével kapcsolatban felmerülő költségek kimutatása a Fővárosi Törvényszéken.
A vizsgálat 10 javaslatára tett intézkedés megfelelően hasznosult, 4 javaslatra tett intézkedés – a javaslatban megfogalmazott informatikai fejlesztéshez – további, a fejezettel közös egyeztetést igényel.
- A Veszprémi Törvényszéken a foglalkoztatottak részére kifizetett egyéb személyi juttatások kifizetéseinek szabályszerűsége. Az EF javaslatot nem fogalmazott meg.

Az OBH-t érintő ellenőrzések:

- Az informatikai rendszerek üzemeltetésével kapcsolatban felmerült kiadásoknak, az eszközpark avultsági mutatóinak és az üzemeltetés módozatainak vizsgálata az OBH-ban. Az ellenőrzés 7 javaslatot fogalmazott meg. Az intézkedések teljesítésének végső határideje 2017. március 31. napja.
- A MIA szerződések nyilvántartásának és teljesítésének vizsgálata – rendszerellenőrzés. A vizsgálat 8 javaslatára tett intézkedések teljes körűen hasznosultak.
- Az OBH-ban a bélyegzők használata, nyilvántartása megfelel-e a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak. A vizsgálat 5 javaslatára tett intézkedések teljesítésének végső határideje 2017. június 30. napja.

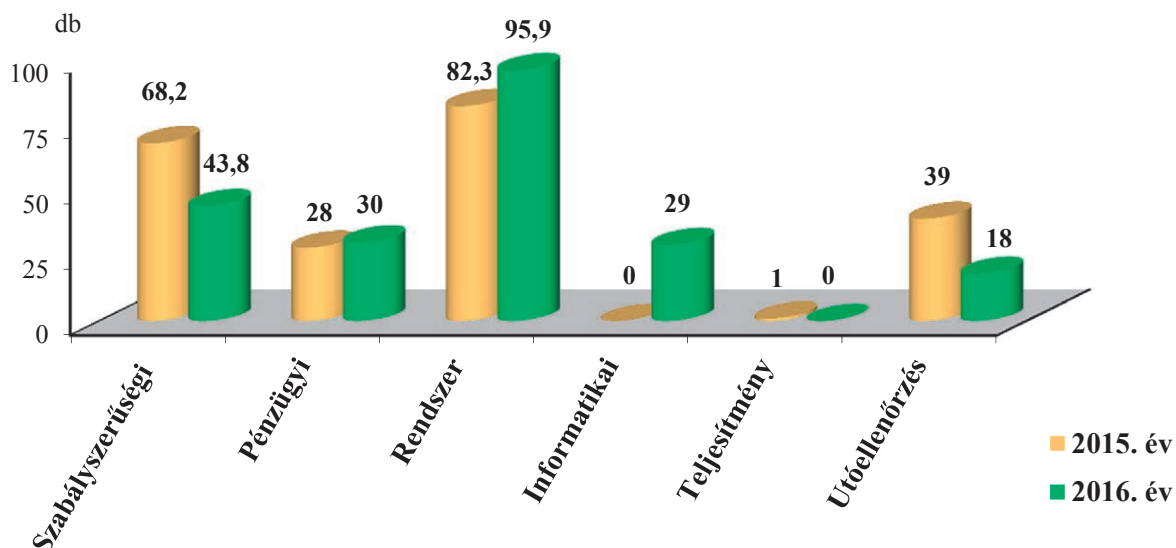
Az EF az ellenőrzési jelentéseiben a fejezeti szintű tapasztalatainak összegzésével, elemzésekkel, következtetésekkel, valamint a hibák feltárásával járult hozzá a folyamatok átláthatóságának javulásához, a gazdálkodási fegyelem, valamint az irányítószervi kontroll erősödéséhez.

Az EF által elvégzett ellenőrzések során 2016-ban

- büntető-, illetve szabálysértési felelősség megállapítására okot adó tény nem,
- kártérítési és fegyelmi felelősség megállapítására okot adó tény egy tanácsadó tevékenység elvégzése során került feltárára.

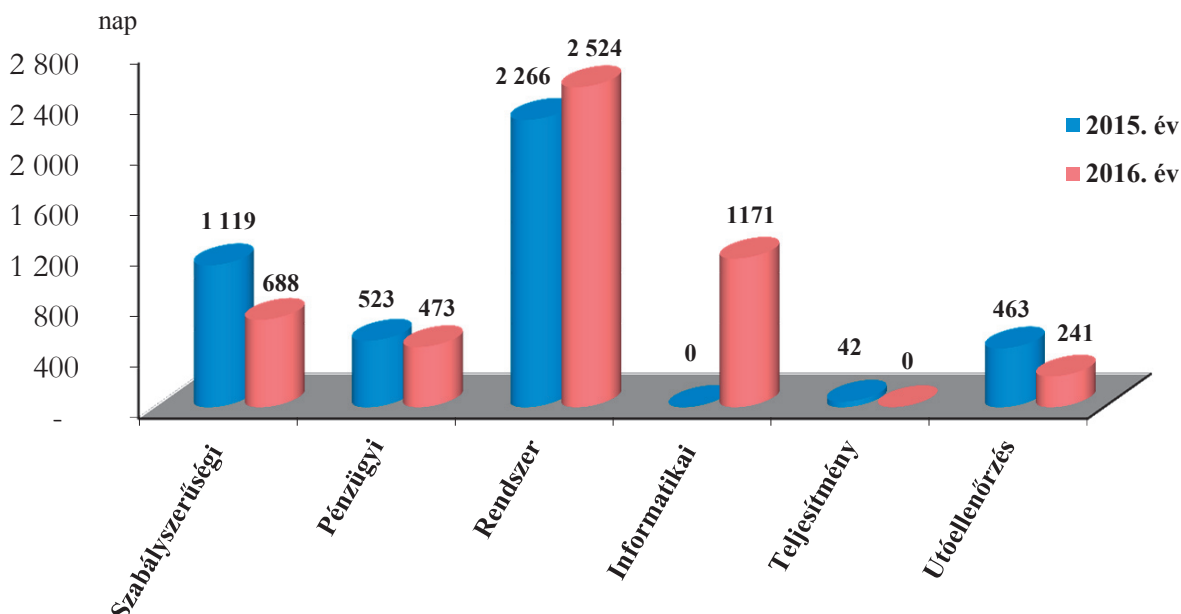
A bíróságok fejezetben 2016-ban az ellenőrzések száma 216,7 darab volt, ami 23,9 vizsgálattal haladta meg a tervezett ellenőrzések számát, a 2015-ben teljesített ellenőrzések számától (218,5 db) azonban kismértékben elmaradt.

A Bíróságok fejezetben ténylegesen végrehajtott ellenőrzések száma 2015-2016. években

A 2016-ban végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma (5097) 10 nappal kevesebb a tervezetnél, ugyanakkor 684 nappal több a 2015-ben teljesített ellenőrzési napoknál. Az OBH elnöke által 2016-ban elrendelt ellenőrzések miatt 2015-höz képest nőtt a rendszerellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma 11,4%-kal, valamint az újonnan bevezetett informatikai ellenőrzések idősükséglete – a vizsgálat összetettsége folytán – 1171 nap lett.

A Bíróságok fejezetben végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma 2015-2016. években

A fentiek miatt változott az ellenőri kapacitás megoszlása is, amíg 2015-ben az ellenőrzésre fordított napok száma az összes ellenőri nap 63%-a volt, addig 2016-ban ez az arány 71%-ra nőtt.

2.4. Épületbiztonság

Az épületek biztonsági rendszerek fejlesztése, az új beruházások során azok minél teljesebb körű kiépítése, biztosítása az OBH elnökének kiemelt prioritású elvárása. A 2012-ben kezdődött – a bírósági épületek fizikai és adatvédelmi biztonságát növelő – Svájci Projekt keretében, a beszámolási időszak végéig összesen mintegy 4,2 millió svájci frank értékű fejlesztés (épület biztonság, minősített adatkezelés, informatikai biztonság) valósulhatott meg a svájci adófizető állampolgárok önzetlen támogatásából.

A 2012-2016. évek közötti időszakban a Projekt keretében a bírósági épületekben összesen 72 db csomagvizsgáló röntgen alagút, 108 detektoros fémkereső kapu, 150 kézi fémkereső berendezés került öt ütemben telepítésre. Az új beszerzéseknek köszönhetően így már a bírósági épületek mintegy 70%-ában található csomagvizsgáló berendezés, valamint 100%-ában fémkereső kapu és kézi fémkereső eszköz. Ezen biztonsági berendezések kezelését végző külső és belső munkatársak részére 2016-ban összesen több témakörben került sor (biztonsági berendezések kezelése, ügyfelekkel való szakszerű bánásmód, túszejtések, terrorcselekmények esetén tanúsítandó viselkedésformák, illetőleg emelt szintű sugárvédelem) oktatás szervezésére. A képzéseken összesen 251 fő vett részt.

A bírósági szervezetben 2016-ban bekövetkezett rendkívüli események számát és típusait vizsgálva a következő megállapítások tehetők. A vizsgált időszakban történt 65 rendkívüli eseményből 29 volt bombariadó, 24 esetben került sor bírák és igazságügyi alkalmazottak elleni fenyegetésre, illetőleg erőszakos cselekményre. Az események között előfordult tárgyalásról történő fogolyszökés, más ügyekben bűnpártolás, közokirat-, illetve bélyegző hamisítás is. A bíróságok előtti tüntetések gyakorisága évek óta csökkenő tendenciát mutat. A fővárosban a tárgyéven zajlott demonstrációk közül kiemelést érdemel a Quaestor-üggyel kapcsolatos, több alkalommal szervezett tiltakozás. A bírósági épületek megrongálásának a száma is csökkent.

A tárgyéven történt rendkívüli események közül indokolt megemlíteni azt a fegyveresen elkövetett cselekményt, amelyhez hasonlóra évtizedek óta nem került sor a bírósági szervezetben. A Kiskunhalasi Járásbíróságon egy ügyfél a belépésekor jelezte, hogy az illetékes ügyésszel kíván beszélni, majd váratlanul a biztonsági őrre fogta töltött fegyverét és azt használta is. A közelben tartózkodó járásbírósági gondnok hősies magatartásával, életét, testi épségét veszélyeztetve akadályozta meg a fegyvert használó előkövetőt abban, hogy célzott lövést adhasson le. Az ügy tanulságaként a Kecskeméti Törvényszék vezetése részletesen feldolgozta az esetet, amelynek eredményeként sor került az őrség belső átszervezésére, megerősítésére.

Az esetet követően a Debreceni Ítéltábla elnöke az Alaptörvény különleges jogrendjének terrorveszély-helyzettel való kiegészítésére is utalva (Alaptörvény 51/A. Cikk) javaslatot tett arra, hogy az igazságszolgáltatásban dolgozók részére Budapesten a Terrorelhárítási Központban a terrorhelyzet elleni védekezéssel kapcsolatos előadások megtartására kerüljön sor. Az oktatáson a bíróságok részéről mintegy 120 szakember vett részt. A TEK munkatársai a biztonsági berendezések üzembe helyezésével kapcsolatban is előadásokat tartottak.

Az OBH Bírósági Főosztályának vizsgálatára is figyelemmel több bíróságon áttekintették a bírósági épületekbe való belépés rendjét, a fizikai biztonságot, az integritás érvényesülését, továbbá sor került a szabályozás módosítására is.

2.5. Minősített adatkezelés

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény végrehajtása az OBH-ban és a bíróságokon már 2012. év elején megkezdődött. A jogszabályok alapján elsődleges célkitűzésként fogalmazódott meg a TÜK Irodák kialakítása és fizikai védelmi eszközökkel való felszerelése, ezt követően pedig az elektronikus kisugárzás elleni védelem tárgykörében megfelelő műszaki paraméterekkel rendelkező számítógépek rendszerbe állítása. Ezek használatához, a fizikai és az elektronikus adatkezelési engedélyek kiadásához a Nemzeti Biztonsági Felügyelet jóváhagyása szükséges.

A Svájci Projektben tervezett eszközbeszerzések és adatbázis-kapcsolat fejlesztések a 2015-ben befejeződtek, de az eredményes közbeszerzési eljárások maradványösszegéből és a projekt megvalósítása során keletkezett árfolyam különbözet miatt további források felhasználása vált lehetővé.

- Ennek eredményeként 2016-ban a minősített, védett adatok kezelésének megvalósítása érdekében az OBH 26 db Tempest Level-A minősítésű notebookot, a hozzájuk tartozó – a Nemzetbiztonsági Felügyelet által jóváhagyott – irodai szoftvereket és nyomtatókat szerzett be. A gépek telepítésével befejeződött a bíróságokon a minősített adatok kezeléséhez szükséges technikai háttér megteremtése.
- A bírák tárgyalótermi munkavégzésének elősegítése érdekében a Projekt keretében 2012-2016 között összesen 901 db új tárgyalótermi és 286 db egyéb irodai munkát segítő számítógép beszerzésére került sor, amelyek működését 165 db egyéb hálózati eszköz is segíti.

2.6. Informatikai biztonság

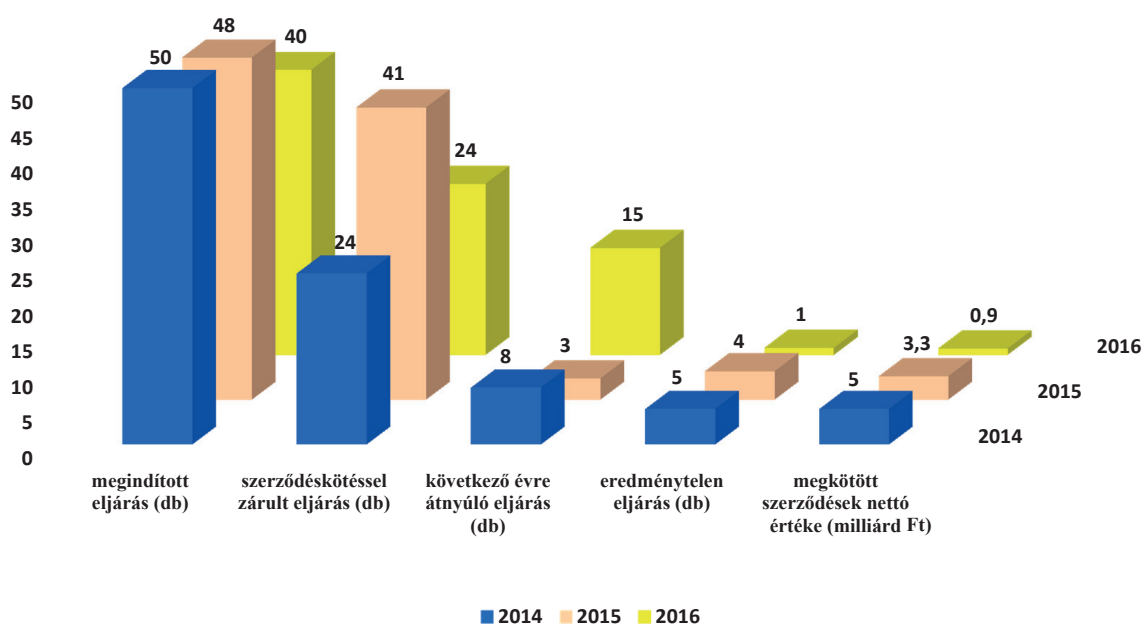
2016-ban is folytatódott a bírósági informatikai biztonság növelése érdekében korábban megkezdett munka, amely az informatikai biztonsági rendszer kiépítésének folytatását, a korábbi eredmények megtartását, illetve továbbfejlesztését tűzte ki célul:

- Körlevélben hívtuk fel a bírák, és igazságügyi alkalmazottak figyelmét arra, hogy adataikat, személyes kapcsolataikat biztonsági okokból ne tegyék ki a világhálóra.
- 2016 decemberében az OBH elnöke az Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport 2017. január 1. napjával történő felállításáról határozott a bírósági szervezet informatikai biztonságának növelése céljából. A Munkacsoport feladatai a következők:
 - o a megújított Informatikai Biztonsági Szabályzat (IBSZ) tervezetének kidolgozása,
 - o közreműködés az elfogadott IBSZ bevezetésében a bírósági szervezetben,
 - o az IBSZ hatályosulásának elősegítése,
 - o az informatikai biztonság felügyelete a bírósági szervezetben,
 - o az informatikai biztonsági incidensek kezelése és
 - o a felhasználók biztonság tudatosságának növelése.

2.7. Közbeszerzések

Az OBH, mint a Kbt. 6. § (1) bekezdés b) pontja – a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (új Kbt.) szerint 5. § (1) bekezdés c) pontja – szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2016. évben összesen 40 db közbeszerzési eljárást indított meg, melyek nettó becsült értéke összesen: 926.756.566.- Ft. A közbeszerzési eljárások alakulását 2014-2016. évek között az alábbi diagram mutatja be:

Közbeszerzési eljárások alakulása 2014-2016. évek között

A 2016-ban indított közbeszerzési eljárások száma (40 db) közel 20%-kal csökkent a 2015-ben indított eljárások számához képest (48 db). 2016-ban 24 eljárásban történt szerződéskötés, mindösszesen 1 eljárás zárult eredménytelenül, míg 15 eljárás eredményeképpen 2017-ben várható szerződéskötés, ezeknek a nettó becsült értéke összesen: 2.513.737.669.- Ft.

Az OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával végezte el. Az eljárásokban biztosította a verseny átláthatóságát, tisztaságát, nyilvánosságát. Ezt támasztja alá, hogy 2016-ban csupán egy alkalommal indult a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás, amely során a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában megállapította, hogy az eljárásban az ajánlatok értékelése során jogsértés nem történt, csak eljárási cselekménybeli, adminisztratív hiba merült fel.

Az Európai Unió forrásból megvalósuló közbeszerzési eljárások utóellenőrzésénél az ellenőrzést végző szervek hibát, hiányosságot nem tártak fel, és szabálytalansági eljárás lefolytatását sem kezdeményezték.

Az OBH a nyilvánosság állandó és naprakész tájékoztatását, a közbeszerzési eljárások átláthatóságát a jogszabályi kötelezettségeken felül az OBH honlapján is biztosítja. Ennek keretében közzétételre került az OBH 2016. évi közbeszerzési terve és annak módosításai, valamint havi rendszerességgel a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződésekről szóló kimutatás is.

A Fejezeti Szabályzat aktualizálása megtörtént. 2016. június 19. napján lépett hatályba az 5/2016. (V. 20.) OBH utasítás a „Bíróságok fejezet” alá tartozó intézmények közbeszerzési, minősített beszerzési és beszerzési eljárásairól szóló szabályzatról, ezzel egyidejűleg pedig hatályát veszítette a korábbi 13/2014. (VIII. 15.) OBH utasítás.

A szabályzattal összhangban a központi kezelésű költségvetésből megvalósuló, vagy egyébként stratégiaileg kiemelkedő közbeszerzéseket (pl. építési beruházások, országos felhasználású informatikai beszerzések) az OBH folytatja le, amellett, hogy a bíróságok által bonyolított

közbeszerzések az OBH jóváhagyásával történnek. A szabályzat alapján a bíróságok jóváhagyásra megküldik az éves közbeszerzési terveiket és azok módosításait, továbbá a közbeszerzési tervek megvalósításának állásáról féléves és éves beszámoló keretében nyújtanak tájékoztatást az OBH elnöke részére.

2.8. Közérdekű adatok, közérdekű megkeresések

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 77. § (3) bekezdése előírja, hogy az OBH elnökének szabályzatát a Magyar Közlönyben, ajánlását és határozatát – kivéve az OBH működése során e körben hozott határozatát és eljárási határozatát – a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában, a Bírósági Közlönyben közzé kell tenni. A bíróságok központi honlapján – az országos statisztikai és ügyforgalmi adatok mellett –, közzétételre kerülnek az OBH, az OBT, a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek szervezeti és személyzeti adatai, valamint tevékenységükre és gazdálkodásukra vonatkozó adatok is.

Az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Info tv.) és végrehajtási rendeletei, valamint az ezek alkalmazásáról szóló 19/2012. (X. 18.) OBH utasítás előírásai szerint – az utasítás 1. számú mellékletét képező Általános Közzétételi Lista 2.7. pontjában szereplően – az OBH elnökének döntéseit a bíróságok központi honlapján kell közzétenni.

2016-ban összesen 11 közérdekű adatigénylés érkezett az OBH-ba. A kérelmek közül 4 db – legalább részben – közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat, míg 7 db más adat vagy információ kiadására irányult.

A közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat kiadására irányuló kérelmek tartalmuk szerint az OBH és a bíróságok által vezetett nyilvántartásokkal voltak kapcsolatosak.

2016-ban az OBH ellen 5 per indult közérdekű adat kiadása iránt, amelyekből 4 esetben a kereset – első fokon jogerősen – elutasítása került, 1 esetben pedig a felperes elállása folytán a per megszüntetésére került sor. Valamennyi pert ugyanazon kérelmező indította.

A 2015-ben indult közérdekű adat kiadása iránti per a beszámoló időszakában még nem zárult le.

2.9. Átláthatóság és nyilvánosság

A bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén az OBH elnöke fontosnak tartja, hogy mind a bírósági szervezetben dolgozók, mind az állampolgárok számára megismerhető legyen a bíróságok igazgatása. Az intézmény működése felett a legerősebb kontrollt kétséget kizáróan annak átláthatósága jelenti. A nyilvánosság kontroll szerepét éppen ezért az OBH elnöke kiemelten fontosnak tartja. Az OBH-t is beleértve törekszik arra, hogy a nyilvánosság számára a jogszabályi kötelezettségeken túl is hozzáférhetővé tegyen minden olyan információt, amelynek megismerése hozzájárulhat a bírósági szervezet működésének megértéséhez.

A nyilvánosságot és az átláthatóságot biztosítja egyebek mellett, hogy az OBH elnöke a Bszi. 76. § (7) bekezdése c) pontjában foglaltaknak megfelelően a bíróságok általános helyzetéről, a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók között egy alkalommal az Országgyűlés igazságügyel foglalkozó bizottságának is beszámol. Az OBH elnökének féléves, valamint éves beszámolói a bíróságok internetes oldalán is közzétételre kerülnek.

2016-ban is a fenti célok megvalósítását szolgálta a bíróságok központi honlapja, a bíróságok központi intranet oldala, és az OBH Facebook oldala. Mindezekről részletesebben A bírósági szervezet kommunikációja című részben olvashat.

2.10. A bíróságok ellen indított peres eljárások

Az OBH meghatalmazás alapján látja el a bíróságok jogi képviseletével kapcsolatos feladatokat. A képviseletet az OBH Szervezeti és Működési Szabályzata által megjelölt szervezeti egység, a Jogi Képviseleti Osztály (a továbbiakban: JKO) látja el.

A 2014. május 1. óta hatályos, a bíróságok perbeli képviseletéről szóló 6/2014. (IV.30) számú OBH Elnöki utasítás (a továbbiakban: Szabályzat) alapján az OBH által képviselt alperesi bíróságok bevonásával történik a peres képviselet ellátása, amely az OBH és a képviselt alperesi bíróság folyamatos együttműködését és a lényeges perbeli cselekmények tekintetében állandó konzultációt igényel.

A Szabályzat kiemelt jelentőséget tulajdonít a peres tapasztalatok összegzésének. A bíróságok ellen indított perekben ugyanis felszínre kerülnek azok az általánosítható anyagi- és eljárásjogi, valamint ügyviteli hibák, amelyek az egyes bíróságok marasztalását eredményezik. Az OBH elnöke a Bszi.-ben meghatározott feladatköreit az így megszerzett tapasztalatok útján tudja hatékonyan ellátni, amikor jogszabályalkotásra vagy módosítására tesz javaslatot, központi oktatást szervez, vagy jogegységi eljárás szükségessége esetén jelzési jogkörét gyakorolja.

A peres ügyek tapasztalatainak összegyűjtésével és az ebből nyerhető tudással, valamint annak megosztásával javítani lehet a bírósági szervezet integritását és a joggyakorlat egységét is. Az igazságszolgáltatásban mutatkozó hibák észlelésével biztosítható a bíróságok magas színvonalú és időszerű ítélkezése, valamint a központi igazgatás eredményessége.

2.10.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya

A bíróságok elleni perek legnagyobb részét azon ügyek teszik ki, amelyben a felperes, mint egy korábbi ügy érintettje valamely bírósági peres- vagy nem peres eljárás során történeteket sérelmezi. A kereset vonatkozhat bármely korábbi bírósági eljárásra, és bármely jogágot, jogterületet (polgári, büntető, munkaügyi, közigazgatási, végrehajtási, felszámolási stb.) érinthet. A felperes keresete alapjaként rendszerint az eredeti, érintettségével zajló eljárásokban a bíróság által elkövetett eljárási vagy anyagi jogsértést jelöl meg. Ezekben az esetekben az ügyfelek jellemzően

1. bírósági jogkörben okozott kár, közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránt,
2. személyiségi jog megsértésének megállapítása, illetve kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt,
3. tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítása és az eljárás elhúzódása miatti kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt

kezdemenyeznek peres eljárást.

Gyakran előfordul, hogy egy keresetlevélben a fentiek közül több, vagy akár mindhárom jogcím megjelölésre kerül, avagy a peres eljárás során a felperes a keresetét módosítja és hivatkozik egyéb felsorolt jogcímekre.

Az új Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 2014. március 15-i hatályba lépésével a bíróságok ellen indított peres eljárások szabályai lényegesen megváltoztak, a kártérítési és személyiségi jogi perek nagyobb részére már az új Ptk. szabályait kellett alkalmazni. Az új Ptk. által bevezetett

sérelemdíj, mint a személyiségi jogi jogsértések speciális szankciója folytán került módosításra a perek ésszerű időtartamon belüli elbírálására, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó Pp. 2. §-a is. A felsőbb bíróságok gyakorlata alapján a jogalkalmazás egységessé vált abban a kérdésben, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme nem jelent egyben személyiségi jogsértést is, mert a személyiségi jog sérelme megállapításának feltétele, hogy kifejezetten az érintett személyiségének lényeges részét képező tulajdonság sérelmén keresztül valósuljon meg a jogsértés. A jogszabályok téves értelmezésére hivatkozással előterjesztett kereset így a személyiségi jog megsértésének megállapítását nem alapozza meg.

Az információs önrendelkezési jogról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján indított perekben legtöbbször a kiadni kért adatok közérdekű jellege vitatott. Közérdekű adatként sem személyes adat, sem pedig olyan információ nem adható ki, amely csak az adott peres eljárás érintettjére vonatkozik.

Kisebb számban vannak folyamatban szolgálati jogviszonnyal összefüggő perek, amelyeket a bírák, illetve igazságügyi alkalmazottak a jogállásukat vagy javadalmazásukat érintő munkáltatói intézkedés kapcsán indítanak.

2.10.2. A peres eljárások számokban

A bíróságok ellen 2016-ban összesen 819 peres eljárás indult.

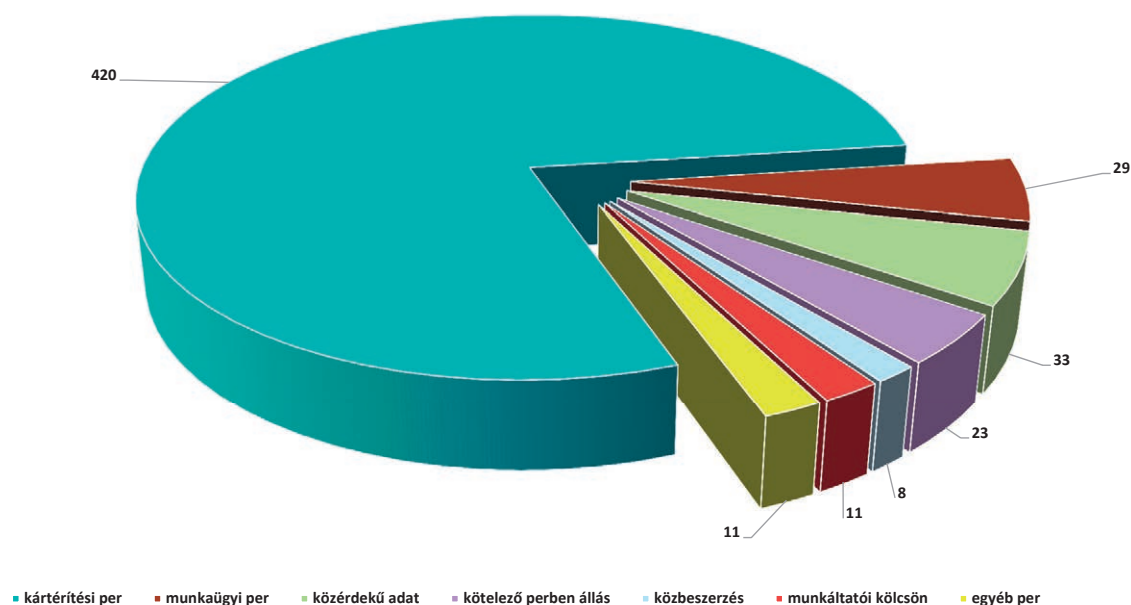
Ebből 496 perben (60%) a bíróságok a képviselőtüket saját hatáskörben látták el. Ezek tipikusan a bíróságok szempontjából kisebb jelentőségű perek, mint például a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítással befejezett ügyek, a bíróságok kötelező perben állása mellett folyó perek (például a bíróságok végrehajtási jogával terhelt ingatlanok vonatkozásában indult közös tulajdon megszüntetése iránti perek).

További 323 ügyben (40%) az OBH kapott meghatalmazást. Ezek az ügyek túlnyomó részben a bíróságokkal szemben indított, bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti, személyiségi jogi, illetve az eljárás elhúzódása miatti perek. Kisebb számban indítottak peres eljárást bírák, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonnyal összefüggésben. Néhány per tárgya a bíróságok által kezelt közérdekű adat kiadása iránti felperesi igény.

A beszámolási időszak végén 810 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza. Ebből 275 ügyben a bíróságok a képviselőtüket az OBH meghatalmazása nélkül, saját hatáskörben látták el.

Az újonnan indult perekkel együtt 2016. december 31. napján 535 olyan per volt folyamatban, melyben a bíróságok képviselőtét az OBH Jogi Képviselési Osztálya látta el. Ezek ügytípusok szerinti megoszlása a következő diagram tartalmazza:

Bíróságok elleni perek ügytípusok szerinti megoszlása 2016. évben

A jogerősen befejezett ügyek közül (582 darab) 26 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz 96%-ban megalapozatlanok voltak a keresetek.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben 27.632.000,- Ft megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2016-ban indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 2.880.602.507,- Ft) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, nem éri el az 1%-ot. A jogerős marasztalással végződő ügyekben 14.739.600,- Ft munkaügyi perekben, míg 12.892.400,- Ft polgári perekben került megítélésre. Azaz az összes kötelezés több, mint fele nem a bíróságok ítélkező tevékenységével függött össze.

A beszámolási időszakban összesen 912 tárgyalást tűztek ki a perbíróságok, amelyekből 223 Budapesten, míg 689 vidéken került megtartásra.

A bíróságok perbeli képviseléről szóló szabályzat kiemelt jelentőséget tulajdonít a peres tapasztalatok összegzésének. Ezek az ügyben eljáró bíróságok, valamint a perben érintett bíróságok anyagi és eljárási joggyakorlatát, sőt az ügyviteli gyakorlatát illetően is komoly tanulságokkal szolgálhatnak. Az ítéletekből nyerhető tapasztalatok és a tudásmegosztás javíthatja a bírósági szervezet integritását, valamint a joggyakorlat egységét is. Ennek érdekében a JKO több alkalommal igazgatási intézkedést kezdeményezett, jogszabály módosítására tett javaslatot és képzést szervezett.

3. Bírók integritása

3.1. Integritási szabályzat

Több éves szakmai előkészítő munka eredményeként 2016. július 1-jén lépett hatályba az OBH elnökének 6/2016 (V.31.) számú utasítása az integritási szabályzatról. A végleges normaszöveg tervezetét annak elfogadását megelőzően az érintett bírósági szakmai testületek, érdekképviselői szervek, szakmai és igazgatási vezetők mellett a bíróságok is véleményezhették, ennek során megfogalmazhatták módosítási javasolataikat.

A szabályzat az integritás szempontjai szerint összegyűjti, és egységes szerkezetbe rendezi az Alaptörvényben, és a sarkalatos törvényekben megfogalmazott előírásokat, jogokat, illetve kötelezettségeket, egyfajta ügyviteli szabályként segítve ezzel azok érvényesülését, mindennapi alkalmazhatóságát.

A szabályzat a sarkalatos törvények alapulvételével egyértelművé teszi, hogy

- mi számít integritássértésnek,
- milyen eljárás szerint kell az ilyen eseteket kivizsgálni,
- milyen bejelentési kötelezettség terheli a bírákat, igazságügyi alkalmazottakat,
- mi az ajándék elfogadásának tilalma és melyek az ajándék felajánlásakor követendő magatartás szabályai, és
- a szerződések, beszerzések területén melyek a bírósági szervezeten kívüli személyekkel való kapcsolattartás előírásai.

A szabályzat hatályosulásának bíróságokon való megvalósulása kapcsán 2017-ben történik majd utánkövetés.

3.2. Vagyonynyilatkozatok

A bírának és a kijelölt titkároknak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény (Bjt.) XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonynyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonynyilatkozatot kell tenniük. 2016-ban 2000 bíró és 227 kijelölt titkár tett vagyonynyilatkozatot. Vagyongyarapodási vizsgálat indítására nem került sor.

3.3. Összeférhetetlenségi esetek

A bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetetlenség esetén – a Bszi. 103. § (3) bekezdés h) pontja alapján – az OBT adhat felmentést. Az OBT a 22/2012. (V. 21.) számú határozatában fogalmazta meg az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés engedélyezése során irányadó szempontokat. Döntése értelmében az együttalkalmazási tilalom alól csak kivételes esetben, a szolgálati érdekre figyelemmel, legfeljebb két évre adható felmentés abban az esetben, ha az álláshely más módon nem tölthető be, az álláshely be nem töltése az adott bíróság működését és az időszerű ítélkezés biztosítását veszélyezteti, s a pályázó vezetői képességei folytán különösen alkalmas az adott bírósági vezetői tisztség betöltésére. A határozat egyebek mellett megállapította azt is, hogy az együttalkalmazási tilalom feloldása nem indokolt abban az esetben, ha az összeférhetetlenség az érintett bírósági vezetői kinevezését követően, a hozzátartozója által benyújtott bírósági álláspályázat eredményeként, bírósági kinevezés vagy áthelyezés folytán jön létre.

Az OBT 2016-ban összesen 5 esetben hozott döntést összeférhetetlenség tárgyában, ebből 3 esetben adott felmentést és 2 esetben tagadta azt meg.

3.4. A bírák értékelése

Alapvető követelmény, hogy a bírák ítélkezési munkájának függetlensége csak megfelelő szintű egyéni felelősség és ellenőrzési mechanizmusok mellett érvényesülhessen. E stratégiai célt szolgálja a bírák rendszeres – szükség szerint soron kívüli – vizsgálata, amely reális és összemérhető képet alakít ki szakmai munkájukról, függetlenül attól, hogy mely bíróságon, ügyszakban és szinteken látják el ítélkezési tevékenységüket. A bírósági értékelések további célja – az ügyfelek érdekeinek előmozdítása mellett – a bírósági munka támogatása, továbbá a rendszerszintű hibalehetőségek feltárása révén, ezek jövőbeni elkerülése, illetve a már megtörtént mulasztások szükség szerinti szankcionálása.

A bírák vizsgálatára és értékelésére a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII törvény (Bjt.) alapján először a kinevezésük után három évvel, majd ezt követően nyolc évenként kerül sor, egészen a nyugdíjkorhatárt megelőző hatodik évig. A bírák vizsgálatának és értékelésének legfőbb szabályait is a Bjt. tartalmazza.

Minden értékelést alapos szakmai vizsgálat előz meg, amely felöleli a bírói ítélkező tevékenységéhez kapcsolódó valamennyi körülményt. A vizsgálat során tapasztalt lényegi és tényszerű megállapításokat kellő alapossággal, pontosan, visszakövethetően kell rögzíteni, biztosítva ezzel, hogy a jelentésben szereplő információk objektív módon és bizonyítékokkal igazolhatók legyenek.

A vizsgálat elrendeléséről a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnöke határozhat. A vizsgálatot az illetékes kollégiumvezető, vagy az általa kijelölt bíró 60 nap alatt folytatja le. A vizsgálatnak fel kell tárnia a bíró anyagi, eljárási és ügyviteli jogszabály-alkalmazási, valamint tárgyalásvezetési gyakorlatát. Ezekben a meghatározó területeken belül a mennyiségi (így ügyforgalmi, illetve a tárgyalási tevékenységre, időszerszerűsége vonatkozó adatok), a minőségi (a tárgyalásra történő felkészülés, tárgyalásvezetés, bizonyítás, határozatszerkesztés, írásba foglalás) és a képességbeli (lényeglátási, döntési képesség, alaposság, munkaszervezés, munkabíráskodás, stb.) ismérvek, alapvetően azokat a vizsgálandó szempontokat határozzák meg, amelyek szervesen kapcsolódnak a bíró szakmai munkájához, tartalmukban megmutatva, hogy a bíró mit tesz azok eredményessége érdekében.

A vizsgálat során a kijelölt vizsgáló legalább 50 jogerősen befejezett ügyet választ ki, illetve a vizsgálat alá vont bíró két teljes tárgyalási napján vesz részt. Ezen túlmenően beszerzi az illetékes bírósági elnök és kollégiumvezető véleményét, a tanácselnöki feljegyzéseket, illetve összefoglaló véleményeket, továbbá a bíró kötelező és egyéb képzéseken történő részvételének adatait.

A vizsgálat befejezését követő 15 napon belül a vizsgálati anyag és a beszerzett iratok, vélemények alapján összességében készül el az értékelés. A vizsgálat alá vont bíró az írásbeli értékelésre szóban vagy írásban észrevételeket tehet. Az értékelés eredményeként „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, „kiválóan alkalmas”, „alkalmas” vagy „alkalmatlan” minősítést kaphat. Amennyiben az értékelés eredményét, vagy annak írásbeli indokolásában kifejtetteket a bíró vitatja, úgy jogorvoslatért a szolgálati bírósághoz fordulhat.

2016. január 1. napján lépett hatályba az OBH elnökének a bíró munkájának értékelés rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzatról szóló 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás. Az OBH elnökének kezdeményezésére indult, az értékelési rend megújítását célzó, széleskörűen egyeztetett szabályozó végleges szövegét az Országos Bírói Tanács is véleményezte. Az új szabályzat célja nemcsak abban volt meghatározható, hogy egységesebb útmutatást adjon a felhasználóknak az értékelés során, hanem emellett – összhangban az OBH elnökének stratégiai céljaival – a szervezeti kultúraváltás támogatása körében is szemlélet és gondolkodásmód változást indukáljon. Az új szabályzat komplexebb, az ítélkező tevékenység összetettségével adekvátabb. Kizárólag a bírói munka értékelésére koncentrál, és az ezt megalapozó vizsgálatok szabályait pontosítja, illetve egyértelműsíti.

A bírói munka értékelését megalapozó vizsgálatok egységességének és összevethetőségének elősegítése érdekében az új szabályzat a vizsgálói kijelölést képesítési előíráshoz – központi vizsgálói képzés, valamint vizsgálói névjegyzékben való regisztrálás – köti. A szabályzathoz módszertani útmutató is készült, amely a vizsgálat lefolytatásához, illetve a vizsgálati jelentés elkészítéséhez nyújt a gyakorlatban használható, praktikus segítséget.

A Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken és a járás/kerületi bíróságokon 2016-ban összesen 255 bíróvizsgálatot végeztek, melyek keretében a vizsgálatokat lefolytató bírók legalább

12.750 ügyet tekintettek át, és 510 teljes tárgyalási napot hallgattak végig. Az összesített adatok szerint a bírák 35%-a „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, 35%-a „kiválóan alkalmas”, 30%-a „alkalmas” minősítést kapott. 2016-ban egyetlen bíró vizsgálata végződött „határozatlan idejű kinevezésre alkalmatlan” minősítéssel. Ezen minősítés ellen a szolgálati bíróságnál keregett jogorvoslatot, az eljárás eredményeként azonban a minősítés nem került megváltoztatásra. Ezen kívül további egy bíró fordult 2016-ban az értékelési eredményt támadva, mely eljárás eredményeként az értékelést megalapozó vizsgálat megismétlésének elrendelésére került sor.

A szolgálati bírósággal a 3.6. pont foglalkozik részletesen.

Az értékelések természetesen az igazságügyi alkalmazottakra is kiterjednek, az ő vonatkozásukban az lasz. rendelkezései szerint zajlanak a vizsgálatok. Ebben a körben különösen az önálló tevékenységet végző bírósági titkárokat illetően merült fel a szabályok és a módszertan újragondolásának igénye.

3.5. Bírák fegyelmi helyzete

2016-ban összesen 16 bíró (1 ítélőtáblai és 1 törvényszéki tanácselnök, 2 törvényszéki bíró, 9 járásbírósági, 3 közigazgatási és munkaügyi bíró) részesült írásbeli figyelmeztetésben. A munkáltatói jogkör gyakorlója 16 bíróval szemben kezdeményezett fegyelmi eljárást, 1 esetben az írásbeli figyelmeztetésben részesített bíró maga kérte a fegyelmi eljárás lefolytatását.

Írásbeli figyelmeztetésre 15 esetben a bírák szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettség-szegés (írásba foglalási késedelem, ügyintézési késedelem, az ügyviteli és az eljárási szabályok megszegése), 1 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt (véleménynyilvánítás nyilvános rendezvényen kifogásolható állapotban, bíróhoz méltatlan módon) került sor.

A bírósági elnökök 1 bírósági vezető (tanácselnök), 3 törvényszéki, 10 járásbírósági és 1 közigazgatási és munkaügyi bíró ellen kezdeményeztek fegyelmi eljárást. Egy törvényszéki bíróval szemben 2 fegyelmi eljárást is kezdeményezett a munkáltatói jogkör gyakorlója, 1 járásbírósági bíró maga kérte a fegyelmi eljárás lefolytatását. A fegyelmi eljárásra 3 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, 11 esetben a szolgálati viszonnal kapcsolatos kötelezettség vétkes megszegése adott okot. 3 esetben a bírói hivatás tekintélyét is sértő és a szolgálati viszonnal kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás miatt került sor a fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

A Budapest területén működő Ítéltábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság előtt 2016-ban 22 fegyelmi eljárás indult bíróval szemben. A 2016-ban kezdeményezett 17 eljárás mellett 1 esetben hatályon kívül helyezést követően indult új eljárás, 4 esetben a fegyelmi eljárás felfüggesztésének megszüntetése után került sor a fegyelmi eljárás folytatására. A Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróságra 2016-ban 10 fegyelmi ügy érkezett. A 2016-ban kezdeményezett 17 fegyelmi eljárásból 2016. december 31. napjáig az elsőfokú szolgálati bíróságon 7, a másodfokú szolgálati bíróság előtt 3 ügyet fejeztek be jogerősen. A jogerősen befejezett ügyek közül az elsőfokú szolgálati bíróság 1 esetben a fegyelmi eljárást megszüntette, 1 esetben fides fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben a 2014-ben kezdeményezett és felfüggesztést követően 2016-ban folytatott két fegyelmi eljárást egymáshoz egyesítette, 4 esetben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette a fegyelmi eljárást.

A másodfokú szolgálati bíróság 1 esetben megváltoztatta az elsőfokú szolgálati bíróság döntését és felmentette az eljárás alá vont bírót, 1 esetben helybenhagyva az elsőfokú határozatot megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben pedig hatályon kívül helyezte az elsőfokú határozatot és a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott a bíróval szemben.

A szolgálati bíróságok 2016-ban 15 olyan ügyben hoztak határozatot (első fokon 8, másodfokon 7 esetben), amelyben a fegyelmi eljárás megindítására 2016 előtt került sor. A jogerősen befejezett eljárások eredményeként az elsőfokú szolgálati bíróság 3 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást, 2 esetben az eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott az eljárás alá vont bíróval szemben, 1 esetben felmentette az eljárás alá vont bírót, 1 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben a felfüggesztést követően folytatott fegyelmi eljárást egyesítette egy szintén felfüggesztést követően folytatott fegyelmi eljáráshoz.

2016-ban 1 járásbíróági bíró és 1 közigazgatási és munkaügyi bíró ellen közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt, 1 járásbíróági bíró ellen pedig ittas állapotba elkövetett járművezetés vétsége miatt indult büntetőeljárás, az eljárások 2016-ban nem fejeződtek be. A 2016. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 2 fejeződött be 2016-ban. A bíróság 1 esetben bűncselekmény hiányában felmentette a bírót hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás bűntettének vádjá alól, 1 esetben pedig a közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt indult közvetítői eljárás után, a sértettnek történt jóvátételt követően, büntethetőséget megszüntető okra tekintettel megszüntette az eljárást.

Megállapítható, hogy 2016-ban a bírakkal szemben indított fegyelmi eljárások száma 17-ről 16-ra, a velük szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések száma 20-ról 16-ra csökkent, az ellenük indított büntetőeljárások száma 1-ről 3-ra nőtt, szabálysértési eljárás nem indult bírakkal szemben.

A 2016. december 31-ei tényleges bírói létszámhoz viszonyítva (2811 fő) láthatjuk, hogy a bírakkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések, illetve a bírák ellen kezdeményezett fegyelmi- és büntetőeljárások száma az előző évekhez hasonlóan nem számottevő (írásbeli figyelmeztetések: 0,6%; fegyelmi eljárások: 0,6%; büntetőeljárások: 0,1%), mindössze a tényleges bírói összlétszám 1,3%-át érintik.

Az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai célok között szerepel a magas színvonalú és időszzerű ítélkezés, a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. Ezen stratégiai célok megvalósítását segíti a 2016. július 1. napján hatályba lépett, az Országos Bírósági Hivatal elnökének 6/2016. (V.31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról. A szabályzat szerint sérti az integritást, ha a bíró vagy igazságügyi alkalmazott esetében a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló magatartásról tudomást szerző, igazgatási intézkedésre jogosult nem indítványozza, nem kezdeményezi, vagy nem rendeli el a fegyelmi eljárást. A igazgatási ellenőrzés mellett továbbra is szükséges a szolgálati bíróság iránymutató szerepét növelni és ezáltal a fegyelmi eljárások kezdeményezésének kiszámíthatóságát és következetességét erősíteni.

3.6. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2016-ban 22 igazságügyi alkalmazott (4 bírósági titkár, 8 tisztviselő, 2 írnok, 8 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben.

Írásbeli figyelmeztetés alkalmazására többek között az alábbi okokból került sor: az eljárási, illetve az ügyviteli szabályok megsértése, határidő be nem tartása, bírói utasítás hiányos teljesítése, az iratkezelési szabályok megsértése, munkaidőben folytatott magánjellegű internetezés, iratok bejelentés nélkül történő kivitele a bíróság épületéből, kollégával szemben kifogásolható magatartás tanúsítása, szolgálati hely munkaidőben történő elhagyása, gondatlanságból károkozás a szolgálati gépjárműben, munkahelyi számítógépen nem jogtiszt szoftver használata.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 11 igazságügyi alkalmazottal (7 tisztviselő, 3 írnok, 1 fizikai dolgozó) szemben kezdeményezett fegyelmi eljárást. Fegyelmi eljárás elrendelésére például az alábbi magatartások adtak okot: munkahelyen nem munkára képes állapotban történő megjelenés, a

letétként kezelt összegnek nem a végrehajtó számlájára utalása; jogosulatlan adatlekérdezés; kizárási ok be nem jelentése és a munkaköri leírásban foglaltak túllépése; a munkahelyről munkaidő lejárta előtt, engedély nélkül történő távozás, és másnap munkakezdekodkor meg nem jelenés; eltérő munkaidőben történő foglalkoztatás iránti kérelem benyújtása tanulmányok folytatására hivatkozással, aktív félév nélkül; bírói utasítás nélkül okirat ügyfél részére történő kiadása; garázdaság büntette miatt indult büntetőeljárás; közokirat hamisítás büntette miatti próbára bocsátás.

2015-höz képest 2016-ban az igazságügyi alkalmazottakkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések száma 29-ről 22-re, a velük szemben elrendelt fegyelmi eljárások száma 22-ről 11-re csökkent.

A 2016-ban elrendelt fegyelmi eljárások közül a fegyelmi tanács 4 esetben az eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 5 esetben megrovás, 1 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztésre került a fegyelmi eljárás.

A 2016. évet megelőzően elrendelt fegyelmi eljárások közül 2016-ban 3 eljárás fejeződött be. A fegyelmi tanács 1 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés, 1 esetben pedig megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben megállapította a fegyelmi véttség elkövetését és a szolgálati viszony megszűnésére tekintettel megszüntette a fegyelmi eljárást.

Jövőbeni célok és feladatok:

- A Svájci Projekt fizikai lezárása.
- További fejezeti szintű ellenőrzések lefolytatása, egységes ellenőrzési módszertanok kidolgozásával, a bíróságok belső ellenőrzési rendszere működésének egyre magasabb színvonalú megszervezése, folyamatos fejlesztése.
- Az integrált kockázatkezelési rendszer és a szervezeti integritást sértő események kezelésére vonatkozó eljárásrend kereteinek fejezeti szintű kialakítása.
- Az igazgatási szabályzat hatályosulásának felülvizsgálata és az esetleges módosítások előkészítése.
- Az integritási szabályzat hatályosulásának figyelemmel kísérése.
- A bírák integritás kérdőívének ismételt kiadása.
- A megújított Informatikai Biztonsági Szabályzat tervezetének kidolgozása.
- A bíró munkájának értékelés rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzat hatályosulásának felülvizsgálata és az esetleges módosítások előkészítése.
- A bírák mentelmi jogának felfüggesztése esetén alkalmazandó eljárásrend kidolgozása.

További hasznos információk:

- A szolgálati bíróságról: <http://www.birosag.hu/obt/szolgalati-birosag>
- A közérdekű adatokról: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-kozerdeku-informaciok>
- Svájci Projekt: <http://projektjeink.birosag.hu/20140815/sh-922-biztonsagnovelo-projekt>

IX. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET KOMMUNIKÁCIÓJA

1. Szervezeti keretek
 - 1.1 Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat
 - 1.2 Sajtószóvivői Munkacsoport
 - 1.3 Az OBH szerepe a bírósági kommunikációban
2. Kommunikációs stratégia: A közérthető bíróság
3. Külső kommunikáció
 - 3.1 Sajtókapcsolatok
 - 3.2 Online felületek
 - 3.3 Kiadványok, konferenciák, pályázatok
4. Belső kommunikáció
 - 4.1 Központi intranet

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, valamint a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése tekintetében:

- A közérthetőség jegyében konferenciasorozat elindítása.
- Témák szerinti, szemléletes kiadványok szerkesztése és gyártása.
- Kommunikációs kérdőív kiküldése újságírók számára.
- Központi internetes weboldal megújításának elindítása.
- Sajtószóvivők, sajtótitkárok gyakorlatorientált képzése.
- Kríziskommunikációs képzés felsővezetőknek.
- Az igazságszolgáltatási rendszer megismertetése az állampolgárokkal egyes programok útján (pl.: Fotópályázat).
- Az egységes kommunikációs irányvonalak biztosítása érdekében kidolgozásra került „A hónap témája” koncepció.

1. Szervezeti keretek

1.1. Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat

A bíróságok a Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat segítségével juttatják el üzeneteiket a sajtóhoz és az állampolgárokhoz. A Kúrián, az ítéltáblákon és a törvényszékeken is dolgoznak sajtószóvivők és sajtótitkárok; elérhetőségük megtalálható a bíróságok központi internetes honlapján.

A hálózat tagjai mind a külső, mind a belső kommunikáció területén meghatározó szerepet töltenek be. Feladatuk a többi között a sajtóval való kapcsolattartás, az újságíróktól érkező megkeresések megválaszolása, a közvélemény hiteles tájékoztatása, valamint a bírósági szervezeten belüli információáramlás elősegítése.

1.2. Sajtószóvivői Munkacsoport

A Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat tagjaiból jött létre a Sajtószóvivői Munkacsoport, amely a hálózat folyamatos tájékoztatásán, a sajtószóvivők, sajtótitkárok, valamint a bírák és igazságügyi alkalmazottak közötti kommunikáció fejlesztésén, a bírósági kommunikáció egységes megjelenésén dolgozik. A munkacsoport egyebek mellett a bíróságok hosszú távú kommunikációs stratégiájához illeszkedő, azt fejlesztő ajánlásokat fogalmaz meg, és közreműködik a sajtószóvivők és sajtótitkárok képzésének szervezésében.

A munkacsoport 2016-ban az alábbi főbb feladatokban való aktív részvétellel segítette a bírósági szervezet kommunikációs munkáját:

- javaslattevés az összbírói értekezletek sajtótájékoztatási protokolljára és sajtókommunikációjára,
- közreműködés a kríziskommunikációs tréning, valamint a sajtószóvivők és sajtótitkárok képzésének megszervezésében,
- a „Gyakorlati útmutató a sajtószóvivőknek és sajtótitkároknak” című segédlet elkészítése.

1.3. Az OBH szerepe a bírósági kommunikációban

Az OBH szerepe a bírósági kommunikációban kétirányú. Egyrésztől önálló kommunikációs tevékenységet folytat a bíróságok szervezetének vagy működésének egészét érintő ügyekben, illetve az OBH tevékenységét illetően. Másrészt koordinálja a Sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat működését, és elősegíti – mindenekelőtt folyamatos képzésekkel – a hálózat fejlesztését.

Az év első felében az OBH a sajtószóvivők és sajtótitkárok részére 2016. április 20-ára és 21-ére szervezett kétnapos képzést. Már ezen az eseményen is kiemelt hangsúlyt kapott a gyakorlati ismeretek bővítése azzal, hogy a jövőben egyre inkább ez az irány erősítendő. Vagyis a képzések fókuszát a mindennapokban leginkább hasznosítható ismeretek átadása kell, hogy képezze. Ennek érdekében – az eltérő képzési igényekre tekintettel, és a gyakorlatiasabb jellegű oktatás ideális létszámának biztosítása érdekében – 2016 őszétől külön képzési programban vesznek részt a sajtószóvivők és a sajtótitkárok. A sajtószóvivők számára 2016. november 3-án és 4-én megtartott kétnapos tréningen a résztvevők egyebek mellett tájékoztatást kaphattak a televíziós szereplés lehetőségeiről, a jogi szövegek közérthető megfogalmazásának módjairól, valamint arról, milyen öltözképpen érdemes nyilatkozatot adni kamera előtt.

2. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság

Az OBH és a bírósági szervezet arra törekszik, hogy kommunikációs tevékenységét az eddigieknél is összehangoltabban és proaktívabban folytassa. Az OBH kommunikációs stratégiájának egyik

alappillére a bírósági kommunikáció közérthetőségének kiteljesítése. Elengedhetetlen, hogy a nyilvánossághoz, a jogvégeztséggel nem rendelkező, laikus közönséghez is érthető bírósági üzenetek jussanak el. Ennek érdekében számos kezdeményezést indítottunk el már 2016-ban is, így például kommunikációs kérdőívet adtunk ki, illetve több kommunikációs felületünk megújítását is megkezdtuk. 2017-ben, a közérthető bíróság évében pedig minden rendelkezésére álló eszközzel arra törekszünk majd, hogy az OBH és a bíróságok kommunikációja még inkább megfeleljen ennek a követelménynek.

3. Külső kommunikáció

A külső kommunikációs csatornák biztosítják a kapcsolatot a jogkereső polgárokkal, más hivatásrendekkel, külső szervezetekkel, külföldi szervezetekkel és állampolgárokkal. Itt van lehetőség a bírósági szervezet működésének, eredményeinek, sikereinek, céljainak és terveinek bemutatására. Emellett hathatós segítséget nyújtanak az ügyfeleknek a jogalkalmazás során, ezzel is segítve az ügyfélközpontú, kényelmesebb, gyorsabb eljárásokat.

Az OBH elnökének stratégiai célja a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőriztósége. E stratégiai cél megvalósításának egyik eszköze a döntéshozatal, illetve a működés nyilvánossága. Az OBH elnöke igazgatási tevékenységének átláthatóságát – az utasítások (szabályzatok), ajánlások és határozatok, a beszámolók, valamint a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek közzétételét törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. Az OBH elnöke az utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt az ajánlásokkal és határozatokkal együtt a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszi közzé. A központi honlapon jelennek meg a beszámolók, továbbá a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek is.

Az OBH elnökének másik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése. Ez a célkitűzés magában foglalja, hogy a bíróságok munkája bárki számára könnyen megismerhető és érthető legyen. A külső kommunikációs csatornák lehetőséget adnak a bírósági szervezet tevékenységének, eredményeinek, terveinek bemutatására, továbbá segítséget nyújtanak a jogérvényesítés során. Támogatják az ügyfélközpontú, kényelmesebb, gyorsabb eljárásokat, illetve az ezt szolgáló fejlesztések bevezetését. Fontos, hogy a jogkereső közönség egyszerűen léphessen kapcsolatba a bíróságokkal, kaphasson hasznos információkat az egyes eljárásokkal, szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy tájékozódhasson a közérdeklődésre számot tartó ügyekről. Mindez hozzájárulhat az igazságszolgáltatásba vetett társadalmi bizalom erősítéséhez is.

Ez a törekvés elvezet a bíróságok társadalmi felelősségvállalásának kérdéséhez, ami ugyancsak része a kommunikációnak. Az OBH olyan országos programokat indított el, amelyek által még érthetőbbé válhat az igazságszolgáltatás, az ítélezés. A bíróságok a középiskolás diákokat célzó Nyitott Bíróság országos program keretében alapvető ismereteket adnak át az igazságszolgáltatás működéséről. Az általános jogismeret-terjesztés, a jogtudatosság szintjének növelése ugyancsak fontos szerephez jut a Gyermekközpontú igazságszolgáltatás, a Tanúgondozás és áldozatvédelem, valamint a Bírósági közvetítés programokban is. Az OBH elnöke által meghirdetett pályázatok (pl.: „Fókuszban a bíróság” fotópályázat) pedig lehetőséget nyújtanak a bíróságok új szemszögből történő bemutatására.

3.1. Sajtókapcsolatok

3.1.1. Kommunikációs kérdőív 2016.

A bíróságok munkájáról szóló tájékoztatásban kiemelt szerepe van a sajtónak. A legszélesebb közvéleményt a bíróságok a különböző – nyomtatott és elektronikus – médiumok útján érik el.

Ezért különösen lényeges a bíróságok sajtókommunikációjának fejlesztése, szervezettségének és hatékonyságának növelése.

E célt szolgálta a 2016-ban kiadott ún. Kommunikációs kérdőív, amellyel az OBH a sajtó képviselőinek visszajelzéseit: probléma-felvetéseit, illetve megoldási javaslatait igyekezett feltárni, összegyűjteni. A kérdőív 10+1 kérdését úgy alakították ki, hogy információt adjon arról, az adott újságíró milyen típusú médiumban tevékenykedik, milyen gyakorisággal, milyen eljárásokról tudósít. A kérdéssor módot adott arra, hogy a sajtóorgánumok képviselői értékeljék a bíróságok kommunikációs tevékenységét, a bírák sajtóval való együttműködését, valamint lehetőség nyíljon az egyéni vélemények kifejtésére is.

A Kommunikációs kérdőívet az OBH a bírósági sajtószóvivők, sajtótitkárok számára küldte meg. Az ítéltáblák és a törvényszékek pedig azt a velük kapcsolatban álló, bírósági témákkal foglalkozó újságírónak továbbították. Valamennyi ítéltábla és 16 törvényszék küldött vissza kitöltött kérdéssorokat, így az ország valamennyi pontjáról érkeztek visszajelzések. A kérdőívet igen jelentős számú, összesen 120 újságíró töltötte ki, így az eredményt reprezentatívnak tekinthetjük. 28-an az ítéltáblák által, 92-en pedig a törvényszékek által kiküldött kérdéssorra válaszoltak.

A kérdőívet kitöltők a bíróságok egyes kommunikációs tevékenységeit 1-től 5-ig terjedő skálán értékelhették. Kiemelkedő eredmény, hogy valamennyi tevékenységet, így az újságírók tájékoztatásának színvonalát, pontosságát, gyorsaságát, a sajtóközlemények közérthetőségét, a sajtózott ügyek érdekességét, valamint az újságírókkal való kapcsolattartást pozitívan látták a véleményt formálók. A válaszadók jelentős része – több mint 60%-uk – kiválóan találta e kommunikációs tevékenységeket az ítéltáblák esetében. Kimagaslóan jónak ítélték meg a sajtóorgánumok képviselői az újságírókkal való kapcsolattartást, az újságírók tájékoztatásának pontosságát és gyorsaságát.

3.1.2. A sajtó tájékoztatása

Az egyes kiemelt témák kapcsán – mint például bírósági igazgatási kérdések, szervezeti és jogszabály változások, a közvélemény figyelmének középpontjában álló ügyek stb. – a bírósági szervezet rendszeresen hírt ad a nyomtatott és az elektronikus sajtóban: egyebek mellett sajtótájékoztatón, sajtóreggeliken tart, sajtóközleményeket ad ki, interjúk keretében szólal meg. Az OBH arra törekszik és a bíróságokat is arra ösztönzi, hogy minél több saját kezdeményezésű híradással jelentkezzenek.

Az OBH az igazságszolgáltatás iránt érdeklődő újságírókat napi szinten tájékoztatja a bíróságok központi irányításával kapcsolatos kérdésekről. Utóbbiak között 2016-ban kiemelt sajtóérdeklődés övezte a többi között az alábbi eseményeket, témákat:

- ítélezés időszerűségével, minőségével kapcsolatos kérdések,
- bírák, bíróságok függetlensége,
- bíróságok biztonságát fejlesztő projekt,
- közigazgatási és munkaügyi bíraskodás,
- bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményemelése,
- bírósági fogalmazói felvételi,
- tanúgondozás és áldozatvédelem,
- bírósági közvetítés,
- összbírói értekezletekkel kapcsolatos hírek.

3.1.3. Sajtó-nyilvános események

A bíróságok és az OBH 2016-ban is számos sajtó-nyilvános eseményt szerveztek.

A február és május között heti rendszerességgel, az ország különböző bíróságain tartott összbírói értekezletek az első félév kiemelt eseménysorozatát jelentették. Az összbírói értekezlet bevezetője minden esetben egy igen intenzív kommunikációs hét volt. Ennek keretében az adott bíróságon a bírósági fotópályázat nyertes képeiből kiállítás nyílt, az ítéletáblai, törvényszéki elnökök interjúkat adtak helyi médiumoknak. Az értekezleteket minden alkalommal egy sajtótájékoztató előzte meg, amelyen felszólalt az érintett ítéletábla, illetve törvényszék elnöke, az OBT, illetve bizonyos helyszíneken a helyi bírói tanács képviselője, valamint az OBH elnöke vagy elnökhelyettese. Ki-fejezetten ezen alkalmakra készült egy országosan egységes, de mindenhol helyi tartalommal kitöltött tájékoztató füzet is a sajtó számára, melyben a legfontosabb éves eredmények, sikerek szerepeltek. A sajtótájékoztatókat mindig széleskörű sajtóérdeklődés övezte

Az OBH 2016-ban megrendezett sajtó-nyilvános rendezvényei:

- február 2.: Soron kívüli sajtótájékoztató „Függetlenség és felelősség témakörben; február 4.: Uzonyi Ferenc kiállításmegnyitó a Magyar Igazságügyi Akadémián; február 25.: Tanácskozás a „Nyitott Bíróság” Program kapcsolattartói számára; február 29. - március 1.: Be. kodifikációs konferencia
- március 8.: OBT soros elnökváltás
- május 5-6.: Közvetítés itthon és az EU-ban - nemzetközi konferencia a bírósági közvetítésről; május 9-10.: „Tanúgondozás és áldozatvédelem” országos konferencia; május 30-31.: „Az új magyar polgári perrendtartás és az európai perjogi modell szabályok fejlődése” konferencia
- július 15.: Bíróságok Napja
- szeptember 13.: OBT soros elnökváltás
- október 5.: Közintézmények nyilvánossága – kommunikációs konferencia; október 6.: „A tárgyalás nyilvánossága” – sajtóreggeli; október 13-14.: IV. Bíróság és Kommunikáció Nemzetközi Konferencia; október 25.: Nagyköveti fogadás a Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja alkalmából
- december 8.: „Fókuszban a bíróság” fotópályázat; december 9.: Consilium Peritorum; december 15.: Igazságügyi Palota konferencia

3.2. Online felületek

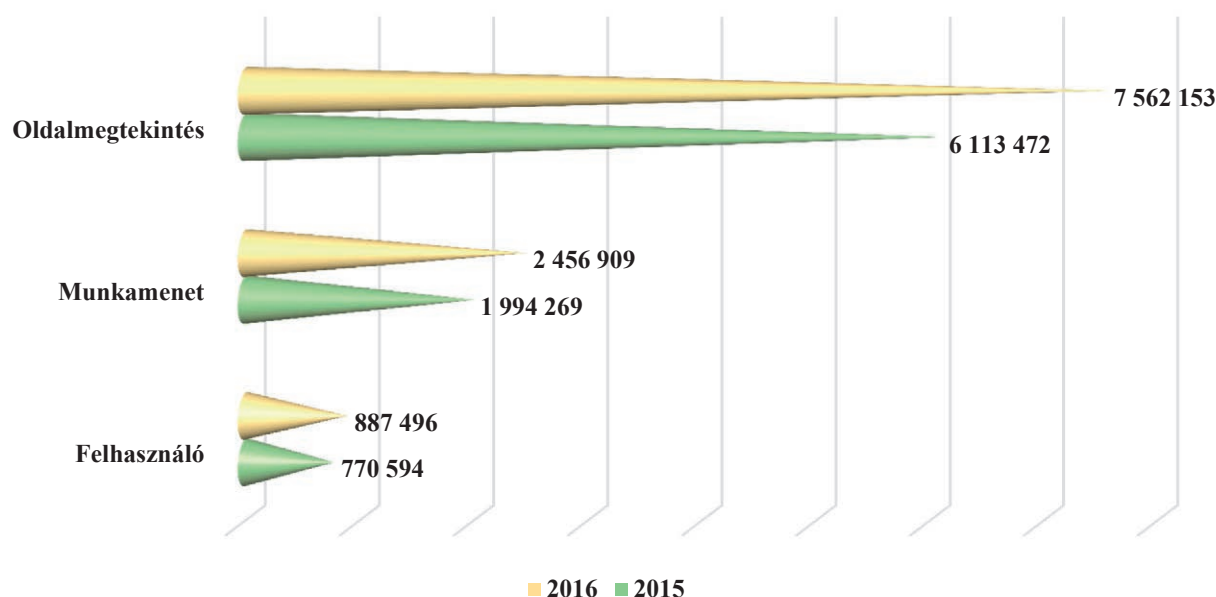
3.2.1. Központi internet

3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása

A bíróságok és az OBH – igazgatási és ítélkezést érintő kérdésekben is – folyamatosan a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásra töreksenek. A megjelenések legfőbb fóruma a bíróságok központi internetes honlapja, a birosag.hu, de emellett számos sajtóorgánumban is olvashatók, láthatók és hallhatók a bíróságok által adott információk.

A birosag.hu központi internetes oldal a felmérések szerint 2016-ban is népszerű, sok látogatót vonzott.

A www.birosag.hu központi internetes honlap látogatottsága

A központi honlap mellett az ítélőtáblák, törvényszékek továbbra is működtetik saját honlapjaikat.

A XXI. század kommunikációs kihívásaihoz igazodva az OBH újabb és újabb külső kommunikációs platformokon jelenik meg, a már alkalmazott felületeit pedig folyamatosan megújítja. A bíróságok központi internetes oldala is fejlesztésre szorul, mind grafikai, mind tartalmi szempontból. Ezt felismerve az OBH 2016-ban elindította a weboldal megújítását célzó szerkesztőségi munkát.

A felhasználói szokásokat vizsgáló kutatások (pl. heurisztikus elemzés, látogatottság mérések, felhasználói és üzemeltetői interjúk, kérdőív, joggyakorlat kutatás) eredményeit felhasználó tervezés megkezdődött. Megtörtént a főbb célcsoportok, a legkeresettebb oldalak, és ennek megfelelően az átalakítást igénylő területek azonosítása, illetve párhuzamosan hozzáláttunk a teljes tartalom revíziójához, ami összesen 620 különböző webcím (aloldal) átvizsgálását és naprakésszé tételét jelentette. Az új honlapi struktúra felépítését célzó informatikai fejlesztés, a látványvilág megalkotása, valamint az internetes felület teljes átalakítása várhatóan 2017-ben valósul meg.

3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények

A bíróságok központi honlapján 2016-ban 569 hír és az előző évihez képest 25%-kal több, 1454 sajtóközlemény jelent meg.

Az OBH a tárgyévben megújította és egységesítette a bírósági sajtószóvivők és sajtótitkárok munkájával kapcsolatos beszámolás rendszerét. A kidolgozott, részletes adattartalmú havi jelentés sokkal árnyaltabb, szemléletesebb képet ad az egyes bíróságok sajtóaktivitásáról. A táblázatban külön szerepelnek az adott bíróság belső, valamint külső sajtómegjelenései, utóbbi esetében az is, hogy a megjelenés saját kezdeményezésre történt-e.

3.2.1.3. Központi internetes hírlevél

Az OBH a központi internetes oldalon megjelenő legfontosabb híreket, sajtóközleményeket minden héten csütörtökön hírlevélben is összefoglalja és megküldi a sajtó képviselőinek.

3.2.1.4. Összesített tárgyalási jegyzék

A közérdeklődésre számot tartó ügyek tárgyalásáról a bírósági szervezet előzetes tájékoztatást ad: a bíróságok központi internetes honlapján minden héten pénteken frissülő, ún. összesített tárgyalási jegyzék érhető el. Ebben az OBH az egyes bíróságok előzetes jelzése szerint a közvéleményt, illetve a sajtót érdekelhető valamennyi, a következő héten tárgyalandó ügyet országos összesítésben szerepelteti.

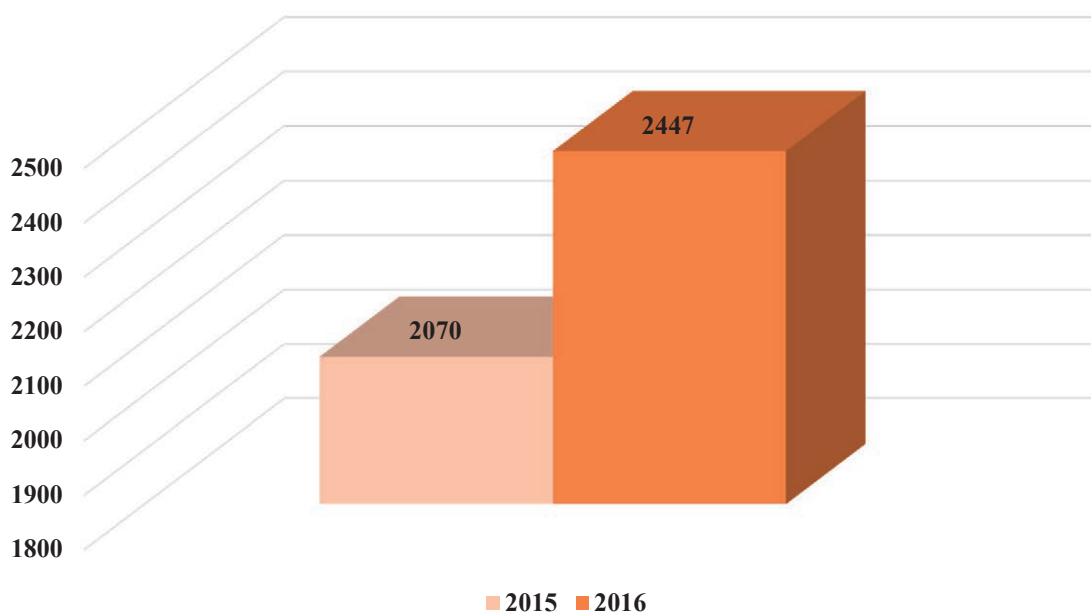
3.2.2. Közösségi média, Facebook

Az OBH és a bíróságok egyre intenzívebben használják a modern kommunikációs felületeket. 2016-ban az OBH mellett már több törvényszék is rendelkezett saját Facebook oldallal.

Az OBH a 2014-ben elindított Facebook oldalát rendszeresen frissíti, kiemelt figyelmet fordítva a képi megjelenésekre. A közösségi oldal kiváló lehetőséget nyújt közérdekű hírek közlésére, és különösen a fiatal generáció gyors elérésére. Az oldalon számos információt tettünk közzé mindenekelőtt a „Fenntartható Fejlődés Program” eredményeiről, a bírósági fogalmazói életpályáról és az új alapokra helyezett fogalmazói felvételi versenyvizsgáról.

Az OBH Facebook oldalának népszerűsége 2016-ban töretlenül emelkedett, év végére már több mint 2400 kedvelője volt. A híreket, információkat a lap kedvelői rendszeresen megosztották ismerőseikkel, ami nagyban hozzájárult a központi bírósági weboldal népszerűségének fokozásához is.

Az OBH Facebook oldal követőinek száma

3.3. Kiadványok, konferenciák, pályázatok

3.3.1. A bírósági kiadványok újratervezése

2016-ban összesen 16 féle kiadványt jelentetett meg az OBH, melyekkel tájékoztatást adott egy-egy, a bíróságokat érintő témáról, az elért eredményekről.

Az OBH elnöki ciklus félidejének alkalmából jelent meg a „Bíróság – Az igazság szolgálatában” című kötet. A kiadvány az OBH elnökének stratégiai célkitűzései mentén veszi sorra a bírósági szervezet elmúlt négy és fél évben elért eredményeit, sikereit az OBH tevékenységének tükrében. A kiadvány azért született, hogy emlékeztessen: a jobbító szándékú változtatás igényével és tette kész összefogással sok mindent elérhetünk. Láthatóvá teszi, hogy az elvégzett munkának vannak eredményei, amelyekért igenis érdemes volt dolgozni, és amelyek adott esetben egzakt módon is kimutathatóak, mérhetőek – olyannyira, hogy a magyar bíróságok teljesítménye európai mércével is kimagasló.

A kiadványok szerkesztésénél, összeállításánál minden esetben a tömör, világos megfogalmazásra, és a könnyen áttekinthető, egyre szemléletesebb grafikai megjelenítésre törekszünk.

2016-ban megjelent kiadványok:

- OBH elnökének 2015. I. félévi beszámolója
- Reformok, eredmények, sikerek
- Who we are?
- OBH elnökének 2015. évi beszámolója
- Arcképcsarnok
- A cégbíróság
- A civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek
- Bíróság - az igazság szolgálatában
- Ezek is mi vagyunk (bírák és igazságügyi alkalmazottak művészeti alkotásait bemutató 5. kötet)
- A közigazgatási és munkaügyi bíróságok, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollegiumok
- Távmeghallgatás
- Mi az, ami számít? – Veszélyben az igazságügyi alkalmazottak illetménye
- 2015. évi beszámoló angol nyelvű összegzése
- Bírósági közvetítői eljárás
- A büntetőeljárások időszerűsége
- Legyél te is bírósági fogalmazó!

A terveink között szerepel a bíróságokon használatos, ügyfeleknek szóló tájékoztatók egységes arculatának és tartalmának kialakítása is. E – nyomtatott és elektronikus formában egyaránt elérhető – kiadványok hasznos információkat nyújtanak majd minden bíróságra érkező számára, egyebek mellett a tárgyalótermi viselkedésről, az ügyintézési lehetőségekről, a bíróságok szervezetéről és működéséről, valamint egyes eljárási kérdésekről. A füzetek összeállítása, szerkesztése megkezdődött, kiadásuk 2017-ben várható.

3.3.2. Hazai és nemzetközi kommunikációs konferencia

2016 októberében a Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia-sorozat negyedik rendezvényének adott otthont a Magyar Igazságügyi Akadémia. Az évente megrendezett, két-napos hagyományörző konferenciára 23 országból érkeztek szakemberek. A rendezvény a bírósági PR erősítése - új kommunikációs eszközök és trendek, a bírósági kríziskommunikáció lehetőségei és eszközei, valamint a bírósági szervezet védelme a sajtó és média támadásaival szemben témákat ölelt fel. A rendezvényen olyan nemzetközileg elismert, nagy szaktudással rendelkező előadók vettek részt, mint Sonja R. West, a Georgiai Egyetem Jogi Karának professzora, Merethe Eckhardt, a Dán Bírósági Igazgatási Tanács Fejlesztési igazgatója, Gerard Tan-

genberg, az Észak-Hollandiai Bíróság elnökhelyettese, valamint William Valasidis, az Európai Unió Bíróságának sajtófőnöke. A sikerrel zárult konferencián összesen több mint 100 fő volt jelen.

Az együttműködés jegyében, 2016-ban elindítottunk továbbá egy, a hazai közintézmények sajtószóvivőinek, kommunikációs szakembereinek szóló konferenciasorozatot is. Az októberben tartott első szakmai tanácskozáson – amely a „Közintézmények nyilvánossága” címet kapta – egyebek mellett az online, a nyomtatott és a televíziós szerkesztőségek egy-egy neves képviselője is megszólalt. Szó esett a napilapok, az online média és a blogok által biztosított nyilvánosságról, valamint a sajtóorgánumok működése és a közintézmények kommunikációjával kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokról. A konferencián mintegy 100 fő vett részt.

3.3.3. „Fókuszban a bíróság” fotópályázat

A korábbi sikerre tekintettel az OBH elnöke 2016-ban harmadik alkalommal meghirdette a „Fókuszban a bíróság” fotópályázatot amatőr fotográfusok részére. A pályázók újszerű látásmódjának, kreativitásának köszönhetően egyre többen ismerhetik meg a bíróság épületeit szervezeten belül és azon kívül egyaránt. A tárgyévben három kategóriában – „Jót s jól! ebben áll a nagy titok”; „A jognak asztalánál” és „Ilyen gazdagok vagyunk” – lehetett nevezni.

A pályázat sikerét mutatja, hogy az előző évihez képest mind a pályázók, mind a pályaművek száma emelkedett: 62 pályázótól 289 kép érkezett. A pályaműveket egy 4 fős zsűri értékelte, emellett a fotópályázat internetes honlapján a közönség is szavazhatott az általa legjobbnak ítélt munkákra.

Az OBH elnökének kezdeményezésére 2017-ben is vándorkiállítás indul útjára a fotópályázat díjnyertes képeiből. Ennek keretében a nyertes fotókat a törvényszékek és ítélőtáblák épületeiben mutatják be az összbírói értekezletek alkalmával. A fotópályázatra készült alkotások az OBH kiadványaiban, a bíróságok központi internetes oldalán és közösségi oldalán is helyet kapnak.

4. Belső kommunikáció

4.1. Központi intranet

A nyilvánosság a bírósági szervezeten belül is kiemelt jelentőségű. A központi döntések végrehajtása akkor hatékony, ha azokat széles körű felmérések, konzultációk előzik meg, az észrevételekre visszajelzést kapnak az előterjesztők, az igazgatási folyamatok pedig átláthatók és kiszámíthatók.

A belső kommunikáció mindenekelőtt a bíróságok munkatársai tájékoztatásának eszköze. Hozzájárul az OBH-n belüli információáramláshoz, az OBH és a bíróságok, valamint a bíróságok egymás közötti folyamatos és kölcsönös kapcsolattartásához. Ezáltal pedig a munkavégzés hatékonyságát mozdítja elő.

A belső kommunikációban fontos szerepet játszik a bíróságok központi intranetes honlapja. A központi intranet lehetőséget teremt a hírek, a jó gyakorlatok, az adatok gyors megosztására, fórum témák felvetésére, a hozzájuk kapcsolódó anyagok csatolására, illetőleg az események naptáron történő követésére.

2016-ban a központi intranet menüsora az alábbi főbb tartalmakkal bővült:

- az OBH elnöke által meghirdetett „Fenntartható Fejlődés Programról” szóló menüpont,
- az „Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat” almenüpont a felső menüsorból is elérhető,

- „Új eljárási kódexek (Pp. – Kp. – Be. kodifikáció)” almenüpontok létrehozása,
- „Talárpályázat (Talartervek, werkfilm, werkfotók, talártörténet)” menüpont kialakítása.

4.1.1. Központi intranetes hírlevél

A bírósági szervezetben dolgozók hetente egyszer, csütörtökönként intranetes hírlevélben tájékozódhatnak az adott hét eseményeiről, a meghirdetett pályázatokról és képzésekről.

2016-tól az intranetes hírlevél grafikailag megújult külsővel jelenik meg. A formai módosításokat követően a hírlevél áttekinthetőbb, strukturálja a kiemelt híreket, pályázatokat, felhívásokat. A tervek között szerepel az újságíróknak szóló internetes hírlevél megújítása is.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A központi internetes weboldal tartalmi, informatikai és grafikai megújítása.
- A bírósági ügyintézés, eljárásokat bemutató kisfilmek és ügyfél-tájékoztató kiadványok készítése.
- A közérthetőség jegyében további konferenciák, események szervezése.
- A kommunikációs csatornák további megerősítése céljából a sajtószóvivők és a sajtótitkárok bevonása a belső és külső kommunikációba.
- Belső szabályozók felülvizsgálata.

További hasznos információk:

- A bíróságok hivatalos központi internetes oldala: www.birosag.hu
- Az OBH hivatalos Facebook oldala: www.facebook.com/obhbirosag
- A bíróságok kommunikációját érintő nemzetközi konferencia: <http://birosag.hu/en/conference>
- Az OBH médiatára, ahol megtalálhatóak az OBH és a bíróságok sajtóosztályainak elérhetőségei, a legfrissebb hírek, a sajtó részére készített országos tárgyalási jegyzék heti bontásban és a sajtóközlemények: <http://www.birosag.hu/media>

X. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INFORMATIKAI HELYZETE

1. A bírósági informatika kiemelt szerepe
2. Az informatikai szervezet
 - 2.1 Emberi erőforrások
3. Bírósági informatikai infrastruktúra
 - 3.1 Egységes, országos mentőrendszer bevezetése
 - 3.2 Központi hálózati infrastruktúra bővítése, fejlesztése
 - 3.3 Új eszközök, munkaállomások
 - 3.4 Központosított vírusvédelem kialakítása
 - 3.5 Országos rendszerek üzemeltetése és a felhasználók támogatása
 - 3.6 Távoli munkavégzés
4. Licencek és szoftverfejlesztések
 - 4.1 Licencek
 - 4.2 Szoftverfejlesztések

A bírósági szervezet és az OBH 2016. évi legfőbb eredményei:

- Az OBH folyamatosan, komolyabb zavar vagy szolgáltatás-kimaradás nélkül biztosította az országos bírósági informatikai alkalmazások és infrastruktúra rendelkezésre állását, segítve ezzel a bíróságokon dolgozó közel 11 000 fő elsődleges feladatának gördülékeny és hatékony ellátását.
- Megtörtént az elektronikus küldemény forgalom átviteli sebességének fokozása.
- A közigazgatási hivatalokkal és más társszervekkel történő elektronikus kapcsolattartás kialakítása a szakrendszerek Hivatali Kapun keresztül történő összekapcsolása révén.
- Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH) szolgáltatás használatának biztosítása az elektronikus peres eljárásokban.
- Bevezettük az egységes, országos mentőrendszert.
- Sikeresen lezárult az Elnöki Iktatórendszer (EIR) országos egységesítése.
- Megvalósult a bírósági szervezetrendszer egységes humánerőforrás-gazdálkodási rendszerének továbbfejlesztése és a központosított illetmény-számfejtési rendszerhez való csatlakozás feltételeinek megteremtése.

1. A bírósági informatika kiemelt szerepe

Az OBH elnöke által kitűzött hosszú távú stratégiai célok megvalósításának alapja a bírósági szervezet informatikai teljesítőképességének növelése, hiszen a célok elérése lehetetlen lenne fejlett és korszerű informatikai infrastruktúra nélkül.

Az informatika szervezetszintű alkalmazása, az elektronizáció növelése jelentős hatással van a felhasználókra, a belső folyamatok pozitív irányú átalakulását eredményezve. A bírósági szervezet, a folyamatok és a technológia összehangolása meglehetősen összetett feladat, amely meghatározza a hosszú távú eredményességet. Mindezek miatt komplex rendszerelemzésnek kell megelőznie az újraszervezést (mérés, optimalizálás, implementáció). A korszerű igazságszolgáltatás megvalósítása, továbbá a szabályozási környezet által megkövetelt feltételrendszer következtében a bírósági szervezet folyamatait szükségszerűen áthatja az informatika, amely ma már nem csupán támogatást nyújtó segédeszköz, hanem szerves része, mellőzhetetlen beágyazási környezete a bírósági ügymenetnek.

Ahhoz tehát, hogy az OBH elnökének stratégiai céljai megvalósulhassanak, elengedhetetlen az országos alkalmazás- és infrastruktúrafejlesztés, továbbá az üzemeltetés teljesítőképességének folyamatos ellenőrzése és javítása.

2. Az informatikai szervezet

A bírósági szervezetrendszer elsődleges feladatainak támogatása érdekében minden korszerű módszert és eszközt igénybe kell venni. A bírósági szervezet korszerűsítésének és fejlesztésének egyik legfőbb pillére a magas szintű informatikai megoldások alkalmazása, a tértől és időtől független szolgáltatások elterjesztése, valamint a magas kényelmi és biztonsági potenciállal bíró e-igazságszolgáltatás kiépítése.

Ezen feladatok megvalósításához elengedhetetlen egy kellő létszámú, magas szakmai kompetenciával bíró, jól szervezett és vezetett bírósági informatikai szervezetrendszer megléte és folyamatos fejlesztése.

A bírósági informatika 2016-ban továbbra is egységes, részben központosított és kétszintű: az OBH Informatikai Főosztályából, illetve a helyi bírósági informatikai szervezetekből áll. A feladatok megoszlása a korábbi évekhez hasonlóan az alábbiak szerint alakul a szervezet két szintje között:

- az OBH Informatikai Főosztály feladata a központi rendszerek üzemeltetése, fejlesztése és felügyelete, az informatikai beruházások tervezése, lebonyolítása, a szakterületre vonatkozó stratégia fejlesztése, valamint a társszervezetek rendszereihez történő hozzáférés biztosítása;
- a helyi bírósági informatikai szervezet feladata a helyi eszközök, rendszerek üzemeltetése és a helyi felhasználói kör informatikai tevékenységének támogatása.

Az egyes informatikai projektek 2016-ban is komoly kapacitásokat kötöttek le. A projektek során – és azokat követően is – a munkatársak feladata az informatikai tervezés, a piackutatás, az alkalmazások fejlesztése, eszközök beszerzése – figyelemmel az eszközök kompatibilitására, gazdaságosságára, szükségszerűségére –, illetve annak felmérése, hogy hol van a legnagyobb szükség az eszközökre, a fejlesztésekre, majd ennek eredménye alapján azok kiosztására, bevezetésére, felügyeletére.

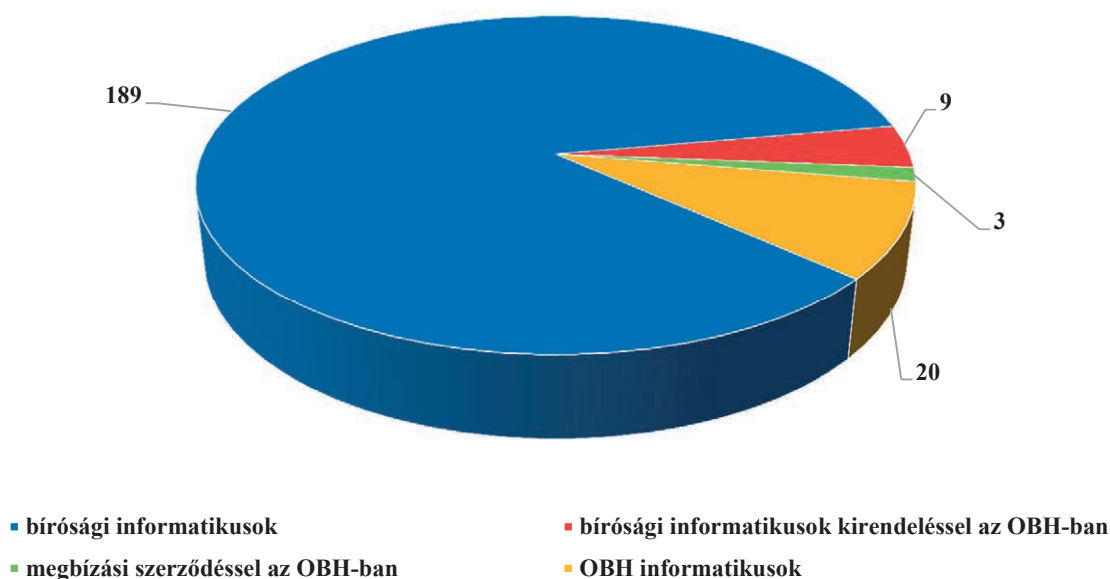
2.1. Emberi erőforrások

A bírósági szervezetrendszerben az informatikai feladatokat ellátó személyek száma 2016-ban összesen 221 fő volt, amely az előző évihez képest 7%-os növekedést jelent. Az OBH In-

formatikai Főosztályának létszáma 14 főről 20 főre emelkedett. Az OBH központi informatikai szervezete számára állandó kihívást jelent az elektronikus eljárások számának folyamatos emelkedésével járó fejlesztések és egyéb teendők koordinálása. Így továbbra is kizárólag bírósági informatikusok bevonásával, valamint külsős, megbízási szerződéssel dolgozó munkatársak részvételével lehet ezen feladatokat megoldani. Nehézséget jelent a szervezettől távozó fejlesztők és informatikusok pótlása is, ami többek között a versenyszférát jellemző magasabb illetmények és az országosan egyre inkább jelentkező informatikushiány miatt sem egyszerű feladat.

A bírósági informatikai rendszer létszámadatait az alábbi diagram szemlélteti:

Létszámadatok 2016. évben (fő)

3. Bírósági informatikai infrastruktúra

Az elektronikus közszolgáltatások folyamatos továbbfejlesztésére vonatkozó törvényalkotói szándéknak, illetőleg az ügyfelek részéről egyre szélesebb körben jelentkező, a modern kommunikációs megoldásokra vonatkozó felhasználói elvárásoknak történő megfelelés folyamatos informatikai infrastruktúrafejlesztést követelt és követel meg jelenleg is a bírósági szervezettől. Emellett a már kialakított szolgáltatások magas színvonalú üzemeltetése és támogatása szintén kiemelt prioritást élvez.

A bírósági szervezetrendszer felépítéséből adódóan az országos infrastruktúrafejlesztési és üzemeltetési feladatok központi szervezése és megvalósítása is az OBH Informatikai Főosztályának feladatkörébe tartozik, amelyek az alábbiak voltak a beszámoló időszakában:

3.1. Egységes, országos mentőrendszer bevezetése

Az automatizálható, országos mentőrendszer kiépítése 2016. I. félévében megvalósult, éles üzembeállítása az oktatások befejeződésével 2017. II. félévének elején várható.

3.2. Központi hálózati infrastruktúra bővítése, fejlesztése

2016-ban új hálózati eszközök kerültek az OBH szerverközpontjába, valamint a központi hálózat felmérésére is sor került annak érdekében, hogy a szűk keresztmetszetek és a hibalehetőségek preventív módon azonosíthatók és elháríthatók legyenek. Ezzel párhuzamosan az OBH fejlesztette a szerverközpontot ellátó villamos hálózatot is.

A 2015-ben a bíróságokra beszerzett hálózati eszközök üzembeállítása után felmerült igények alapján, a fejlesztési folyamat következő lépésenként 2016. év végén újabb 400 db hálózati eszköz beszerzésére került sor az OBH által. Ezek beüzemelésére és a használatukhoz szükséges oktatások megtartására várhatóan 2017. I. félévében kerül majd sor.

3.3. Új eszközök, munkaállomások

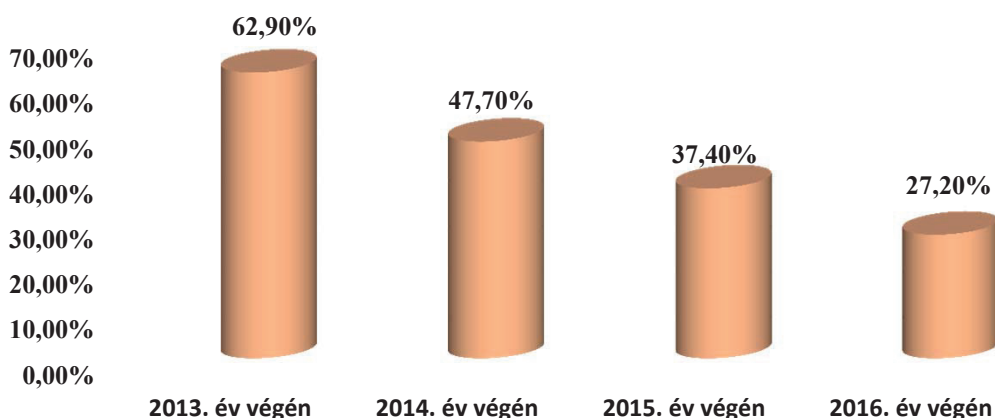
A bírósági informatikai rendszerben országosan jelenleg 631 db fizikai szerver, 15 296 db munkaállomás (notebook, asztali számítógép, vékonykliens), és 1090 db hálózati eszköz biztosítja a munkavégzéséhez szükséges informatikai háttérrel. Az avultsági mutató javítása érdekében az elmúlt években – így 2016-ban is –, a bíróságok informatikai eszközállományának megújítása folyamatosan zajlott.

2016. július 1-jén hatályba léptek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a bíróságok és a felek közötti kötelező elektronikus kapcsolattartására vonatkozó szabályai. Annak érdekében, hogy a bíróságok maradéktalanul és fennakadás nélkül eleget tudjanak tenni ezen jogszabály által előírt kötelezettségeiknek az alábbi eszközbeszerzések történtek:

- 547 db munkaállomás,
- 566 db monitor,
- 103 db notebook,
- 115 db multifunkciós nyomtató,
- 308 db többfunkciós nyomtató,
- 52 db kis kapacitású dokumentum szkennel,
- 221 db nagy kapacitású dokumentum szkennel.

2016. év végén további 2 beszerzést folytattunk le a munkaállomás avultsági adatok jelentős javítása érdekében. Terveink szerint ezen beruházásoknak köszönhetően a bíróságok meg tudják szüntetni az elavult Microsoft Windows XP operációs rendszerrel üzemelő munkaállomásokat. A projekt keretében összesen 4800 munkaállomás és 1880 monitor került beszerzésre.

Avultsági mutató

3.4. Központosított vírusvédelem kialakítása

2016-ban az alábbi vírusirtó és határvédelmi licencek beszerzésére és üzembe állítására került sor országosan:

- 12.700 db vírusvédelmi licenc valamennyi bíróság részére a kliensoldali munkaállomás védelme érdekében,
- 413 db alternatív vírusirtó a Szekszárdi Törvényszék részére tesztelés céljából,
- 50 db alternatív vírusirtó az OBH szerverek vírusvédelmi rendszerének megerősítésére.

3.5. Országos rendszerek üzemeltetése és a felhasználók támogatása

A beszámolási időszakban az OBH folyamatosan biztosította az országos bírósági hálózat központosított, valamint saját belső informatikai szolgáltatásainak működését (címtárszolgáltatások, levelezési szolgáltatások, lajstromrendszerek, nyomtatási szolgáltatások, fájlkiszolgálás, sentinel auditálás, menedzsment, tűzfal, központi vírusirtó rendszer, email-web védelem).

Az országos rendszerek üzemeltetését és a felhasználók támogatását biztosító eszközpark megújulásához kapcsolódó beszerzéseket és az egyes eszköztípusokat jellemző avultsági mutatók alakulását az alábbi táblázat szemlélteti:

Beszerzés éve	Munkaállomások száma (db)	PC-k száma (db)	Notebook-ok száma (db)	Cserélendő eszközök aránya (%)	Szerverek száma (db)	Cserélendő eszközök aránya (%)
2011 vagy korábban	13284	13057	227	100,00%	626	100,00%
2012	509	509	0	96,17%	94	84,98%
2013	2755	1465	1290	75,43%	230	48,24%
2014	2522	1615	907	56,44%	14	46,01%
2015	2530	1643	887	37,40%	41	39,46%
2016	4465	3652	813	27,2%	34	26,32%
Összesen (2012–2016):	12781	8884	3897	-	413	-

3.6. Távoli munkavégzés

A bírósági szervezet hatékony működtetéséhez – a mobil eszközök használatának elterjedése és a távoli munkavégzés lehetőségeinek bővülése következtében – ma már sürgető felhasználói igény és elengedhetetlen feltétel az informatikai rendszerek erőforrásaihoz való távoli hozzáférés biztosítása, mérlegelve az ezzel járó kockázatokat. Biztosítani kell továbbá a megfelelő technológiák kiválasztását, alkalmazását és a felhasználók részére történő oktatást a biztonságos táveléréshez.

4. Licencek és szoftverfejlesztések

4.1. Licencek

2016-ban az alábbi licencek beszerzésére, megújítására és üzemeltetésének biztosítására került sor:

Vírusirtó és határvédelmi licencek:

- a 3.4. pontban már részletezett vírusirtók, valamint
- határvédelmi eszközök licenceinek megújítása az országos informatikai hálózat védelme érdekében.

Rendszer-támogató licencek:

- mentő szoftver (hozzátartozó hardware elemekkel),
- 25 db Licence WinSvrCal 2012 SNGL,
- 25 db Licence WinRmtDsktpSrv 2012 SNGL,
- OBH Előzetes Jognyilatkozat Nyilvántartó fejlesztése,
- ÁNYK nyomtatványok fejlesztése, átalakítása,
- a Novell szoftver licenceire vonatkozó szerződés meghosszabbítása 11.510 db felhasználó részére. A rendszer biztosítja a felhasználói bejelentkezést, a levelezést, a szerveroldali telepítést, az üzemeltetést, valamint minden olyan „láthatatlan” hálózati feladatot, amely az országos informatikai rendszer napi szintű fenntartásához, támogatásához szükséges,
- az országos Gazdasági Integrált Irányítási Rendszer (GIIR) támogatására a szoftverkövetéseit, javításait, igényelt módosításait tartalmazó szerződés megújítása,
- NexonHR személyzeti rendszer megújítása, továbbfejlesztése és felkészítése a KIRA rendszerhez kapcsolódáshoz,
- a BIR-O program jogszabály-változásoknak megfelelő fejlesztése, és a BIR-O program mögötti rendszerfejlesztés,
- az EKOP projektekben megvalósult fejlesztések terméktámogatása.

Felhasználói licencek:

- 100 db Microsoft Office szövegszerkesztő licenc beszerzése az OBH részére.

4.2. Szoftverfejlesztések

4.2.1. Elektronikus per 2016

A 2016. július 1-től a polgári peres eljárásokban kötelező elektronikus kapcsolattartás infrastrukturális és szoftveres követelményeinek megteremtése.

E-perkapu

A perkapun keresztül elektronikus küldemények fogadása és válaszüzenet küldése biztosított, a bírósági szakrendszerek képesek kezelni az új címzési típust. A perkapu kialakítása technikailag a Hivatali Kapuk működési modelljének mintájára történt meg, amelyhez a szervezet nevében több kijelölt Ügyfélkapu hozzáférhet, biztosítva így a szervezeten belüli munkamegosztást, valamint elválasztva a természetes személyhez kötődő Ügyfélkapu magán célú elektronikus küldeményeit (pl. adóbevallás) a hivatalos kommunikációtól.

A bírósági szakrendszerek továbbfejlesztése az eljárásjogi szakértők iránymutatása alapján az OBH Informatikai Főosztályának koordinációja mellett megtörtént, a rendszerek képesek az E-perkapun keresztül elektronikus küldemények fogadására és válaszüzenet küldésére is. A rendszereket országosan használó bírók, titkárok, jegyzők és a lajstromirodai dolgozók a Magyar Igazságügyi Akadémián tartott képzések keretében ismerkedtek meg az új funkciókkal.

Az OBH a Belügyminisztérium koordinálása mellett együttműködött a NISZ Zrt.-vel és a Pillér Kft.-vel az ÁNYK keretprogram és a kézbesítési szolgáltatást megvalósító Központi Rendszer továbbfejlesztésében és tesztelésében is.

AVDH

A NISZ Zrt. által természetes személyek számára ingyenesen nyújtott Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH) szolgáltatás használatának biztosítása az elektronikus peres eljárásokban, megfelelően a törvényi előírásoknak.

A bírósági szakrendszerek képesek fogadni és ellenőrizni az elektronikus eljárásokban AVDH hitelesítéssel benyújtott iratokat, beépített automatizmusokkal segítve az eljáró bíró munkáját.

A bírósági szakrendszerek továbbfejlesztése, valamint az új elektronikus aláírás ellenőrző szolgáltatások bevezetése az OBH koordinációjában valósult meg külső vállalkozók bevonásával.

Társszervekkel történő elektronikus kommunikáció

A közigazgatási hivatalokkal és más társszervekkel történő elektronikus kapcsolattartás kialakítása megtörtént a szakrendszerek Hivatali Kapun keresztül történő összekapcsolása révén.

A főbb hivatásrendekkel (Ügyészség, közigazgatási hivatalok, NAV, ORFK) az egyeztetett, hivatkozási szám alapú kommunikáció megvalósult, ami kiterjeszthető bármely további szervezetre.

Továbbfejlesztett elektronikus visszaigazolás (vevény) kezelés

A meglévő bírósági szakrendszerek az OBH informatika koordinációja mellett oly módon kerültek továbbfejlesztésre, hogy képesek legyenek fogadni és automatikusan párosítani a különböző vevény típusokat a kimenő dokumentumhoz, ezzel megkönnyítve az eljáró bíró dolgát a jogkövetkezmények megállapítása során, egyben biztosítva a kézbesítési szolgáltató által kiállított hiteles elektronikus bizonylatok megőrzését is.

Elektronikus küldemény forgalom átviteli sebességének fokozása

Az elektronikus küldemények küldését/fogadását végző Tranzakciós Modult (TM) és az egyes bírósági szakrendszereket előre felkészítettük a megnövekedett forgalommal járó terhelésre, így a szoftverek belső küldemény feldolgozási folyamatait optimalizáltuk, többszálú működésre alkalmassá tettük, valamint növeltük a rendszerek skálázhatóságát. Mindezek eredményét kiterjedt terheléses tesztek során ellenőriztük a bírósági rendszeren belül és a NISZ Zrt. bevonásával a Központi Rendszeren keresztül is. Mivel a bírósági rendszerek elektronikus küldemény forgalma az OBH központi Hivatali Kapuján keresztül bonyolódik, így az a vártnak megfelelően jelentősen bővült. A megnövekedett forgalom nagymértékben köszönhető a NISZ Zrt. által Központi Rendszerben bevezetett új típusú vevény kezelésnek is, amelyek feldolgozása jelentős további terhelést hozott a rendszerbe.

4.2.2. Távmeghallgatás („VIKI”) projekt

A tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, valamint távmeghallgatás országos szintű bevezetése – mint távlati cél – megvalósításának részeként az OBH csatlakozott a NISZ Zrt. „Elektronikus megoldás az eltérő földrajzi helyszíneken történő közigazgatási ügyintézés munkaszervezésének és kommunikációjának fejlesztésére” („VIKI”) című projektjéhez. A „VIKI” projektben a megvalósító előre egyeztetett helyszíneken, ill. igény szerint mobil munkaállomásokon távmeghallgatásra alkalmas végpontokat alakít ki. Az OBH közreműködik a tervezett bírósági végpontok

felmérésében, előkészítésében, így már előzetesen kijelölte az első körben kialakítandó 72 db bírósági végpont helyszínét.

A „VIKI” rendszer technikai megvalósításának koncepciójáról, a rendszer tervezett felépítéséről, valamint a hozzá kapcsolódó munkafolyamatokról és szerepkörökről a Magyar Igazságügyi Akadémián a bírósági informatikusok számára 2016. II. félévében országos szakmai nap keretében előadást tartottak a NISZ Zrt. szakemberei.

4.2.3. Elnöki iktatórendszer országos egységesítése

Az Elnöki Iktatórendszer (EIR) a bíróságok saját szervezeti iratkezelését nyilvántartó, az OBH saját fejlesztésében álló, webes felületű, minősített iktatórendszer. Elnöki Iktatórendszer működik 2016. január 1-től minden járásbíróságon, törvényszéken, ítéltáblán és a Kúrián is. A bevezetés elsődleges eredménye a könnyű keresethőség, a műveletek kiterjesztett naplózása, valamint az iratok mozgásának egyszerű nyomon követhetősége, amelyek országosan is összehasonlíthatóvá teszik az iratforgalmat.

Az iktatást végző felhasználók a Magyar Igazságügyi Akadémián oktatásban részesültek.

4.2.4. Statisztikai adatszolgáltatások továbbfejlesztése a civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban

A civil ügyek eljárási szakaszokra történő felbontásának bevezetése, az ehhez kapcsolódó országosan egységes irattípus listák kialakítása, valamint az erre épített új statisztikai lekérdezések bevezetése a jogszabályi követelmények alapján megtörtént a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) továbbfejlesztésével. A programban bevezetett új funkció az ügyön belüli iratok különálló eljárásokba történő besorolhatóságával jobban illeszkedik a civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban követett gyakorlathoz, amely egy szervezethez egy ügyszámot rendel, így tehát az ügyek hosszú ideig folyamatban maradnak. Az eljárások kis „ügyek az ügyben”, amelyek segítségével országosan egységesített, összehasonlítható statisztikai adatok kérdezhetőek le, amelyek sokkal inkább illeszkednek az eljáró titkárok valódi munkaterhéhez.

4.2.5. KIRA projekt

A 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 62. §-nak megfelelően 2016. január 1-től a bírósági szervezetek is bekapcsolásra kerültek a Központosított Illetményszámfejtési Rendszerbe, amelyet a Magyar Államkincstár üzemeltet. A csatlakozás ténylegesen 2017. január 1-től valósul majd meg, azonban teszt jelleggel 2016 II. félévében már valamennyi bírósági intézmény használta a KIRA rendszert. A kapcsolat informatikai hátterének kiépítését és éles üzembe helyezését az OBH Informatika határidőre elvégezte.

4.2.6. További fejlesztések

2016-ban is számos alkalmazás- és rendszerfejlesztést, valamint korábban indult programok bevezetését és üzemeltetését végezte el az OBH. Így többek között kifejlesztésre és bevezetésre került a BIIR rendszeren belül a csőd- és felszámolási ügyszak kezelésének lehetősége és az Igazságügyi Minisztériummal közös Igazságügyi Fizetési Portálon keresztül az elektronikus illeték és közzétételi díj fizetés.

A 2015 végén megvalósított, de 2016-ban bevezetett fejlesztések az alábbiak voltak:

- a Bírósági Tájékoztató Rendszer, amellyel az állampolgárok és képviselőik internetes felületen kaphatnak tájékoztatást az ügyükben érkezett iratokról,

- a Bírósági Figyelmeztető Rendszer, amellyel az állampolgárok és képviselőik folyamatban lévő ügyeikben SMS-ben vagy e-mail útján értesítést kaphatnak,
- az Eljárás időtartam kalkulátor, a perek eljárási időtartamának tájékoztató jellegű kiszámíthatósága érdekében,
- a BIIR rendszer felhasználói felületének fejlesztései, amelyekkel egyszerűsödött a bírák számára az eljárási határidők figyelemmel kísérése és betartása, a dokumentumtár tartalmának elérése,
- az automatikus adatlap-kitöltő program,
- a VIR rendszer átalakítása a teljesebb statisztikák érdekében,
- az igazgatási panaszok online benyújtásának elérhetővé tétele az ügyfelek számára,
- az Elnöki Iratkezelő Rendszer fejlesztései, aminek keretében az igazgatási területen országosan egységes, hatékony és korszerű szoftver került bevezetésre.

4.2.7. Helyi informatikai fejlesztések – „Kisalkalmazások”

A bíróságokon, helyi szinten számos informatikai fejlesztés valósult meg, amelyek az ítélezést, a mindennapi ügyvitelt, a gazdálkodást vagy a személyügyi ügyintézést segítik. Ezek az informatikai alkalmazások – ún. „kisalkalmazások” – a központilag fejlesztett alkalmazások kiegészítéseként szolgálnak, több esetben alkalmasak arra, hogy továbbfejlesztve akár országosan is felhasználható szoftverként kerüljenek bevezetésre.

Az OBH a bíróságok adatszolgáltatása alapján naprakész nyilvántartást vezet a helyi fejlesztésű alkalmazásokról, amelyek országos célú felhasználhatóságát megvizsgálja, a fejlesztési tervbe illeszkedő szoftvereket igény esetén továbbfejleszti és a bíróságok számára használat céljából rendelkezésre bocsátja.

Az adatszolgáltatás alapján több, az ítélezési tevékenységet és az ügyvitelt is támogató, országos felhasználásra is lehetőséget biztosító alkalmazás került kifejlesztésre:

- Automata végzéskitöltő program szabálysértési és büntetés-végrehajtási ügyekben (Budapest Környéki Törvényszék, illetve Szombathelyi Törvényszék)
- Panasznaplói időpontfoglaló program (Miskolci Törvényszék)
- Tanú útiköltségét kiszámító alkalmazás (Szolnoki Törvényszék, Gyulai Törvényszék)

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- Az informatikai biztonság fejlesztése.
- Bírósági kisalkalmazások koordinálása és fejlesztése.
- Informatikai eszköz nyilvántartás fejlesztése.
- Az új eljárási kódexekhez és egyéb törvényekhez kapcsolódó informatikai alkalmazások fejlesztése.
- A bírósági képzési rendszerhez kapcsolódó informatikai fejlesztések támogatása.
- A Novell szoftverről a Microsoft szoftverére történő átállás megvalósítása.
- A www.birosag.hu központi honlap megújítása.
- A Vezetői Információs Rendszer (VIR-NEXT) továbbfejlesztése.
- Új Tranzakciós Modul fejlesztése.
- A központi szerverterem fejlesztésének megvalósítása.
- Notebook-ok beszerzése a bírák részére a távoli munkavégzés megkönnyítése érdekében.

További hasznos információk a témában:

- Az E-perről: <http://birosag.hu/ekapcsolattartas/elektronikus-kapcsolattaras-birosagi-eljarasokban>
- Az elektronikus nyomtatványokról: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/nyomtatvanyok-urlapok>
- Ügyfélkapcsolati portál: <http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal>

XI. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉT BIZTOSÍTÓ ÉPÜLETEK

1. Az országos épületállomány kataszterében bekövetkező változások
 - 1.1 Az ítélezési célra használt épületek számának változása
 - 1.2 A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása
 - 1.3 A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok
2. Felújítások, építkezések, beruházások
 - 2.1 A 2016-ban befejezett beruházások
 - 2.2 A 2016-ban folyamatban lévő beruházások
 - 2.3 A 2016-ban megkezdett, több évre áthúzódó beruházások
 - 2.4 Az OBH Jablonszky Ferenc Pályázatai
3. Bírósági épületállomány egészét érintő fejlesztések, kiemelt projektek
 - 3.1 Digitális épületfelmérés és tervtár létrehozása a BIM Projekt keretében
 - 3.2 BKT – M3 projekt
 - 3.3 Kúria Projekt
 - 3.4 Fővárosi Törvényszék – Budapesti II-III. Kerületi Bíróság
 - 3.5 OBH-MOME Stratégiai Partnerségi Megállapodás projektjei
 - 3.6 „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” pályázat

Az OBH 2016. évi legfontosabb eredményei a tárgyi feltételek biztosítása és azok optimális elosztása, hasznosítása terén:

- Az épületállomány műszaki állapotának tervezett megújításához, felújításához szükséges pénzügyi források biztosítása, növelése.
- A Budapest Környéki Törvényszék új elhelyezését biztosító M3 irodaház fejlesztésének megkezdése.
- A Svájci Projekt lezárása, az épületek fizikai és adatvédelmi biztonságának növelése.
- A Pest Megyei Kormányhivatallal együttműködve az új Szigetszentmiklósi Járás-bíróság átadása.
- Az OBH Jablonszky Ferenc belső pályázati rendszerének kiterjesztése.
- Az OBH-MOME Stratégia Partnerségi Megállapodás sikeres projektjei.

1. Az országos épületállomány kataszterében bekövetkező változások

1.1. Az ítélkezési célra használt épületek számának változása

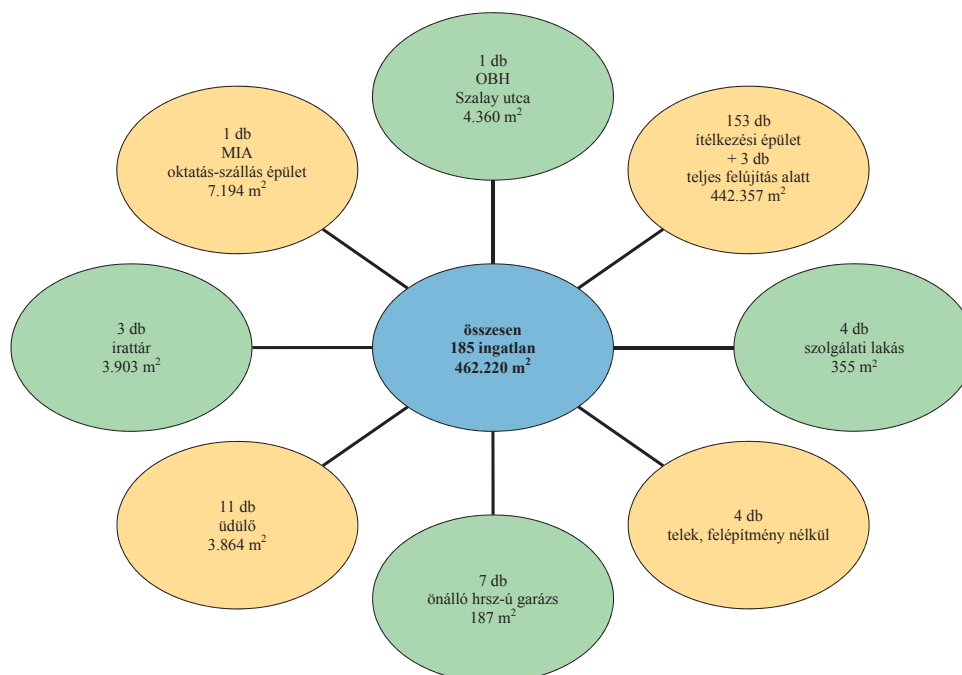
A bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében a 2016. év végén országosan összesen 185 ingatlan volt, ezek közül ténylegesen 153-ban végeztek ítélkezési tevékenységet. A beszámolási időszakban megvalósított fejlesztések, új bérletek, valamint épület vásárlások, illetőleg visszaadások eredményeként a bírósági szervezet kezelésében lévő épületek nettó alapterülete 462.220 m²-re csökkent. A főbb változások a következők voltak:

- a Gödöllői Szent István Egyetem 2,734 m²-es épületének ideiglenes vagyonkezelésbe vétele a Gödöllői Járásbíróság teljes körű felújítása idejére,
- a Gödöllői Szent István Egyetem Szarvasi Főiskolai Karának 1.108 m²-es Tessedik Campusának bérbe vétele a Szarvasi Járásbíróság teljes körű felújítása idejére,
- a Kiskőrösi Járásbíróság jövőbeli elhelyezését biztosító, jelenleg 932 m²-es új ingatlanának – az állam javára történt megvétele utáni – vagyonkezelésbe vétele,
- a 2017. január 1-jén felálló új Szigetszentmiklósi Járásbíróság 2.685 m²-es épület-résznének elkészülte az új Szigetszentmiklósi Közigazgatási Központ részeként,
- a Kalocsai Járásbíróság feleslegessé vált, leromlott állapotú, István király út 7. szám alatti, 1.791 m²-es épületének visszaszámaztatása az állam javára,
- a Budapest Környéki Törvényszék (BKT) Városligeti fasor 9-13. számú 23.482 m²-es ingatlan visszaszámaztatása az állam javára a költséghatékonyabb megoldásként felmerült M3 irodaház megvételét követően.

A megvalósítandó fejlesztések eredményeként hatékonyabb munkaszervezés, mérséklődő üzemeltetési költségek, valamint az ítélkezés minőségének javulása várható.

1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bírósági szervezetek vagyonkezelésébe és bérletébe 2016-ban országosan 185 ingatlan – tartozott. Három ingatlanból a teljes körű felújítás idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött a bírósági szervezet (Eger, Gödöllő, Szarvas). A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok használat szerinti megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

A 113 városban található 185 ingatlan műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartási, karbantartási, felújítási munkáinak jó gazda módjára történő kezelése, az OBH elsőrendű prioritást élvező, rendkívüli forrásokat igénylő feladata. Egyrészt alapvető elvárás, hogy a bírák és bírósági szervezetben dolgozók megfelelő körülmények között dolgozhassanak, másrészt ezeken az épületeken keresztül kerül kapcsolatba az igazságszolgáltatással több millió ügyfél is. Az OBH kiemelt célja az ítélkezés minőségét szolgáló, a nyitott, ügyfélbarát bíróság igényeinek megfelelő épületek kialakítása.

1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok

A 2016. év végre az ügyészséggel közösen használt épületek száma a 2015 év végi állapothoz képest hárommal, 58-ra csökkent. Az ügyészségi szervezetek másik ingatlanba költöztek a Szolnoki Törvényszék, valamint a Békési és a Kalocsai Járásbíróságok épületeiből. Az ügyészségi beruházások befejezése után 2017 I. félévében még várható az ügyészség kiköltözése további két helyszínről, a Jászberényi és a Nagykátai Járásbíróságokról.

2016-ban az ügyészség további 11 helyszínen kezdte el önálló épületet biztosító beruházás előkészítését, ennek következtében 2018-ban a Mohácsi, a Siklósi, a Tiszafüredi, az Esztergomi, a Komáromi, valamint az Encsi Járásbíróságok, 2019-ben pedig a Monori, a Váci, a Hódmezővásárhelyi és a Sárvári Járásbíróságok, valamint a Kaposvári Törvényszék ügyészség által használt területének bírósági célra történő hasznosítása válik lehetővé.

2016 végéig országosan összesen 13, közösen használt ingatlan vagyonmegosztása történt meg. Jelenleg folyamatban van 3 közösen használt épület teljes körű felújításának beruházása, az Egri Törvényszék épületének átadása a 2017. év végén, a Gödöllői és Szarvasi Járásbíróságok fejlesztésének befejezése a 2018. év végén várható.

Folyamatban van a közös használatú Szegedi Törvényszék épületéhez kapcsolódó felújítások és bővítések tervezése. A tervek elkészülte után a megosztott finanszírozású tényleges kiviteli munkák 2018-ban kezdődhetnek el.

2016-ban az újonnan felállítandó Érdi Járásbíróság mérnöki előkészítő munkájaként, az épület-méretigény és a forrásszükséglet előzetes feltárására az ügyészséggel közösen Megvalósíthatósági Tanulmánytervet készítettünk. Ennek alapján indul el 2017-ben a közösen tervezett beruházás. A tervezési programok összeállításával 2016 II. félévében megkezdődött a szintén közös teherviseléssel megvalósítani tervezett Dunakeszi, Kisvárdai és Tapolcai Járásbíróságok teljes körű felújításának előkészítése. Az érintett épületek beruházásának előzetesen megállapodott kölcsönös teherviseléssel történő befejezése után a két szervezet önállóan elkülöníthető épületrészekben kerül elhelyezésre, valamint megtörténik a felújított ingatlanok két szervezet közötti területarányos vagyonmegosztása is.

Megállapodás született a két szervezet között a közösen használt, teljes körű felújítással érintett épületek beruházásainak, valamint az OBH Wágner Gyula Program, illetve a Jablonszky Ferenc Pályázata keretében megvalósuló, közös használatú épületeket érintő, fejlesztések forrás megosztásáról, a Legfőbb Ügyészséget érintő fejlesztési összegek átadásának módjáról.

A két szervezet közös kedvezményezettje a „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” – pályázatnak. Ennek keretében 1,4 milliárd forint pályázati forrás felhasználására nyílik lehetőség. A projekt lebonyolításával megbízott NFSI Kft.-vel 2016-ban Konzorciumi Együttműködési Megállapodást készítettünk elő, melynek értelmében, az elnyert pályázati forrásból a tervek szerint első ütemben a Komlói és Bajai Járásbíróságok teljes körű energetikai felújítása valósulhat meg.

A fejlesztések lezárulta és az ügyészség tervezett épület elhagyásai után 2019-re a rendezett vagyonkezelési jogú épületek aránya a 2014-es 19,67%-ról 46,6%-ra növekszik.

2. Felújítások, építkezések, beruházások

Az OBH elnöke a 2015-es beszámolójában megfogalmazott célkitűzéseinek, terveinek megfelelően, az abban megfogalmazott feladatok teljesítéséhez biztosította a szükséges forrást. Kiemelkedő siker, hogy az ott megfogalmazott célokat, feladatokat az OBH szinte maradéktalanul meg tudta valósítani.

2.1. A 2016-ban befejezett beruházások

2.1.1. Szigetszentmiklósi Járásbíróság új épülete

Az 1431/2013.(VII.10.) Kormányhatározat rendelkezett a szigetszentmiklósi új Közigazgatási Központ létrehozásáról, melyhez egyben 4.400 millió forint forrást biztosított. A Pest Megyei Kormányhivatal koordinálásával lebonyolított beruházás, valamint az OBH, a Legfőbb Ügyészség és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság együttműködésének eredményeként az egykori ipari területen létrehozott új központban kapott elhelyezést az újonnan létrehozott Szigetszentmiklósi Járásbíróság, a Szigetszentmiklósi Járási Hivatal, a Szigetszentmiklósi Városi Rendőrség, a Szigetszentmiklósi Járási Ügyészség és a Szigetszentmiklósi Járási Kormányablak. A 2017. január 1. napjával felálló Szigetszentmiklósi Járásbíróság elhelyezését biztosító fejlesztés során – a 2.423 m² kizárólagos és 262 m² közös használatú alapterületen – korszerű, a bírósághoz ügyfélbarát hozzáférést nyújtó, 52 bírósági munkatárs, közülük 17 bírósági számára megfelelő munkakörülményeket adó intézmény jött létre.

2.1.2. Az OBH – Szalay utcai épületének korszerűsítése

Az OBH Szalay utcai épületének aulája rendszeresen szolgál az országos, illetőleg a budapesti székhelyű bíróságok által szervezett események helyszínéül. A korszerűsítés több okból is elkerülhetetlenné vált. A 1912-ben épült patinás műemlék palota aulájának megvilágítása a fejlesztés előtt pazarló, hagyományos fényforrások felhasználásával történt, a hatalmas tér fölött magasodó üvegkupola és az aula szellőztethetetlensége miatt bekövetkező felmelegedés, pedig a nyári hónapokban gátolta a rendezvényhelyszínként történő hasznosítást. Összesen 68,6 millió forint felhasználásával egy energiatakarékos, korszerű LED-es világítás kiépítésével, valamint az aula téli-nyári temperálására alkalmas fan-coil rendszer kialakításával egész évre biztosítottuk a rendeltetésszerű használatot. A beruházás 2016. július 15-én, a legmelegebb nyári szezont megelőzően sikeresen befejeződött.

2.1.3. Kisebb értékű beruházások, fejlesztések, korszerűsítések a Wágner Gyula Program keretében

2016-ban az igazságszolgáltatás beruházásaira központi tartalékkeret és felújítási keret fedezete terhére, a Wagner Gyula program keretei között, további 34 kisebb-nagyobb, az érintett bíróságok számára elodázhatatlan – elsősorban energetikai jellegű – , a korábban megindított fejlesztéseket konzekvensen folytató beruházást kezdtünk el, illetve fejeztünk be összesen mintegy 1.255 millió forint értékben. A teljesség igénye nélkül ilyen például:

- a Kúria épülete – udvari homlokzatok baleset mentesítése, felújítása – 20 millió forint,
- a Kúria épülete – tárgyalótermi ablakok felújítása, cseréje – 40 millió forint,
- a Fővárosi Törvényszék Markó utcai épülete – belső felújítás III. ütem – 100 millió forint,
- a Fővárosi Törvényszék Varsányi Irén utcai épülete – belső felújítás II. ütem – 80 millió forint,

- Debreceni Törvényszék székhelyi épülete – külső nyílászáró csere I. ütem– 248 millió forint,
- Hevesi Járásbíróság épülete – szünetmentes táp, tisztasági festés – 10,5 millió forint,
- Győri Törvényszék székhelyi épülete – főhomlokzat felújítás – 50 millió forint,
- Győri Törvényszék székhelyi épülete – tető héjalás, felújítás – 20 millió forint,
- Gyulai Törvényszék épülete – pince vízszigetelés IV. befejező üteme – 40 millió forint,
- Kaposvári Törvényszék épülete – udvari homlokzat teljes körű felújítása, két belső udvar vízelvezetés megoldása, burkolat rekonstrukció – 163,8 millió forint,
- Siófoki Járásbíróság – külső hőszigetelés, nyílászáró csere II. ütem – 42,8 millió forint,
- Kalocsai Járásbíróság – elektromos hálózat felújítása – 23 millió forint,
- Mohácsi Járásbíróság – tetőszerkezet felújítás – 16,4 millió forint,
- Székesfehérvári Törvényszék Zichy liget – elektromos felújítás II. ütem – 38 millió forint,
- Szekszárdi Járásbíróság – lift felújítás és lift csere – 17,1 millió forint,
- Sárvári Járásbíróság – fűtés korszerűsítés – 26 millió forint,
- Tatabányai Törvényszék – klimatizálási munkák – 108,5 millió forint,
- Tatabányai Törvényszék – alagsori utólagos vízszigetelési, javítási munkák, udvari vízelvezetés, burkolás – 104,8 millió forint,
- Komáromi Járásbíróság – utólagos pincei vízszigetelési munkák, – 23,5 millió forint,
- Nagykanizsai Járásbíróság – pincei vízszigetelés, tömör irattár – 59 millió forint.

2.2. A 2016-ban folyamatban lévő beruházások

2.2.1. A Szegedi Törvényszék és a Szegedi Járásbíróság közös Széchenyi téri épülete

A Szegedi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Széchenyi téri ingatlan állapota leromlott, az elhelyezés rendkívül szűkös. Az épületben működik jelenleg a Szegedi Törvényszék, a Szegedi Járásbíróság és a Szegedi Járási Ügyészség. Előzetes elvi megállapodás született a bíróság és a Legfőbb Ügyészség között a teljes körű felújítás, bővítés, közös beruházásként történő megvalósításáról. A közbeszerzési eljárás lezárását követően 2016 harmadik negyedévének végén kötött szerződést az OBH a nyertes engedélyezési és kiviteli terveket készítő építész irodával.

A szükséges régészeti feltárások időbeni lefolytatásáról megegyezés született az irányító szakhatósággal, annak megrendelése folyamatban van. A kiemelt műemléki jelentőségű épület kiviteli tervei 2017 II. félévében készülhetnek el, az ütemezett források biztosításával, az előzetesen 5,9 milliárd forintba becsült beruházás befejezése 2020-ban várható.

A fejlesztés eredményeként 293 bírósági munkatárs, valamint az ügyészségi szervezet dolgozói számára kiemelkedő színvonalú munkakörülményeket, az ügyfelek számára a kor elvárásainak és a szolgáltató bíróság követelményeinek megfelelő hozzáférést biztosító létesítmény jöhet majd létre.

A teljes körű felújítás, beruházás idejére az épületet használó intézmények számára ideiglenes elhelyezést biztosító ingatlannal az MNV Zrt. nem rendelkezett a városban. Ezért 2016. év végén a Szegedi Törvényszékekkel együttműködve, több erre vonatkozó lehetőséget is megvizsgálva, kielégítő megoldást találtunk a problémára. A bérleti szerződés előkészítése után az MNV Zrt. jóváhagyását követően tervezzük a minimális átalakítást igénylő ingatlan használatba vételét 2017-ben.

2.2.2. Egri Törvényszék

Az Egri Törvényszék korszerűtlen épületét a bíróság és az ügyészség közösen használta. Az épület átalakítása 2015 novemberében kezdődött meg. Az építkezés során számtalan az idők folyamán elfedett építéskori részletet tártak fel a kivitelezők munkatársai, amelyek közül a díszlépcsőház márványos festését, díszítő szobrászati részleteit rekonstruálni tervezzük. A megújult létesítményben – a nyitott ügyfélbarát bíróságok kiemelt prioritású elveivel összhangban, elsőként a teljes körű felújításon áteső intézményeink közül – az OBH-MOME együttműködés keretében létrehozott „Arculati Kézikönyv” szerinti korszerű ügyfélközpont kialakítására kerül sor.

Az épület teljes körű felújításával, bővítésével a kor követelményeinek megfelelő 7.080 m²-es, 116 bírósági munkatárs és az ügyészi szervek dolgozói számára minden igényt kielégítő, megfelelő elhelyezését biztosító, létesítmény jön létre. Az előzetesen 3,5 milliárd forintba becsült beruházás kivitelezése ütemezetten, terveink szerint halad, átadása 2017 negyedik negyedévében a tervezett költségkereten belül várható.

2.2.3. Ráckevei Járásbíróság

A kormány 2016 májusában a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításával a Ráckevei Járásbíróság fennmaradása mellett döntött azzal, hogy – a Szigetszentmiklósi Járásbíróság létrehozására is figyelemmel – szűkíti annak illetékességi területét. Az OBH elnöke és Ráckeve polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a csökkentett létszámú (12-13 fő) járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az OBH és a BKT Műszaki Főosztálya által összeállított tervezési program alapján 440 m²-re becsült új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A tervezés és kivitelezés előzetesen kalkulált mintegy 170 millió forintos költségét a Kormány biztosította a terület országgyűlési képviselőjének hatékony közreműködésével. A Kormány által biztosított keret terhére az önkormányzat, az OBH együttműködésével megkezdte a tervezés előkészítését. A várhatóan 2017 közepére elkészülő kiviteli tervek alapján a beruházás lezárását és az épület átadását 2018-ban tervezzük.

2.2.4. Gödöllői Járásbíróság

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét az ügyészséggel. Az épület átépítésének engedélyezési és kiviteli tervei 2016 nyarára elkészültek, ezt követően megindult a kivitelezők kiválasztására irányuló közbeszerzés. Az eljárás lezárása és a szerződés megkötése 2017 elején várható. A két éven át tartó, előzetesen 1250 millió forintba becsült fejlesztés során a jelenleg 1326 m²-es épület alapterülete majdnem megduplázódik, 2755 m²-re nő. A felújított épületben megteremtődnek a 65 bírósági dolgozó korszerű munkakörülményeihez és az ügyfelek megfelelő kiszolgálásához szükséges feltételek. A beruházásához az OBH ütemezetten biztosítja a szükséges forrást. A beruházás várható befejezése 2018. év vége.

2.2.5. Szarvasi Járásbíróság

A Szarvasi Járásbíróság közösen használja épületét az ügyészséggel, így az épület felújítása is közös beruházásként került megtervezésre. A tervek elkészülte után 2016-ban kiírásra került a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés, mely sajnálatos módon – a közbeszerzéssel érintett gazdasági szervezetek között jelenleg is zajló polgári peres eljárás okán – elhúzódott. A Szarvasi Járásbíróság elhelyezése megoldott – a dolgozók 2016 nyarán vették birtokba a bíróság ideiglenes elhelyezését biztosító egyetemi ingatlant –, így a közbeszerzés eljárás lezárását követően megindulhatnak a kivitelezési munkálatok. A felújítással 25 bírósági dolgozó korszerű munkakörülményeit és az ügyfelek magasabb szintű kiszolgálását teremti meg az

OBH. A felújítás után 1 949 m²-es épület két évre tervezett beruházásához, melyet előzetesen 735 millió forintba becsültünk, az OBH ütemezetten biztosítja a szükséges forrást.

2.2.6. Jászberényi Járásbíróság

2015 májusában a Jászberényi Önkormányzat megkereste az OBH-t a Jászberényi Járásbíróság főterre néző homlokzatának felújítása tárgyában. Az önkormányzat elképzelése a térre néző homlokzat festésére vonatkozott. Az egyeztető tárgyalásokat követően, az OBH javaslatára a felek a kiemelt műemléki épület (Jászok háza) teljes homlokzati felújításában és a tető rekonstrukciójában állapodtak meg. A vonatkozó engedélyezési és kiviteli tervek elkészülte után 2016 II. félévében lezajlott a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés és megkezdődött a tényleges építési munka. A fejlesztéshez szükséges 254 millió forintot az OBH a 2016-os fejezeti költségvetéséből biztosította. A bíróság 2015–2016-ban fűtés korszerűsítésre, elektromos hálózat felújításra és bútorcserére nyert támogatást a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében összesen mintegy 73,5 millió forint értékben. Az épület külső megújulásával, az ezzel járó vizesedések megszüntetésével, a fejlesztés 2017 nyarára várható befejezésével az intézmény történeti rangjához méltó ingatlant hozunk létre. A fokozatosan fejlesztett, megújult épület a 30 bírósági munkatárs részére minden igényt kielégítő munkakörülményeket, valamint az ügyfelek számára korszerű bírósági hozzáférést biztosít majd.

2.2.7. Balatonszemesi üdülők

2016-ban az OBH három balatonszemesi ingatlant vett vagyonkezelésébe egy Kúria-OBH MNV Zrt. közötti háromoldalú megállapodás alapján. A tranzakciót követően megkezdődött a bírósági képzésnek további helyszíneket adó képzési központ fejlesztésének előkészítése, valamint az OBH által végzett internetes igényfelmérés és az e tárgyban szervezett workshop alapján a hasznosítás programjának összeállítása is. Céljaink szerint 2017-ben a kisebbik, jelenleg használaton kívüli üdülő elbontása után egy oktatási főfunkciójú létesítmény beruházása kezdődhet meg, majd ezt követően a nagyobbik létesítmény elbontása után egy szállás főfunkciójú létesítmény építése valósulhat meg. Az előzetes költségbecslés alapján 650 millió forint forrásból megvalósuló projekt várhatóan 2019-ben fejeződik majd be.

2.3. A 2016-ban megkezdett, több évre áthúzódó beruházások

2.3.1. Érdi Járásbíróság – újonnan felállítandó járásbíróság zöldmezős beruházása

A kormány a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosítva 2015-ben rendelkezett az új Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez szükséges méretű, akár felújítandó ingatlant, az MNV Zrt. nem tudott felajánlani, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba. Az OBH elnöke 2016 júniusában kérelemmel fordult a Kormányhoz a Bírósági fejezet 2015. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradványában szereplő, új ingatlan építéséből a bíróságot terhelő előzetesen 950 millió forintba becsült forrás visszahagyása érdekében. Az igényelt összeg visszahagyásával megteremtődött a beruházás pénzügyi fedezete. 2016-ban négy lakóházas ingatlan megvásárlásával és az állam javára történt térítésmentes felajánlásával az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen a felajánlott telkekre Megvalósíthatósági Tanulmányt készíttetett a két ingatlan elhelyezhetőségének vizsgálatáról. A Tanulmányterv alapján, 2017 elején kezdődik a tervezői közbeszerzés. A két szervezetet érintő beruházás közös finanszírozásáról előzetes megegyezés született. A módosított törvényi előírás alapján a 2019. január 1-jén felálló új intézményben 62 bírósági munkatárs fog dolgozni. Az előzetesen 1,2 milliárd forintba becsült közös beruházáshoz szükséges, bíróságot érintő forrást az OBH a tervek szerint ütemezetten tudja biztosítani.

2.3.2. Kiskőrösi Járásbíróság

A Kiskőrösi Járásbíróság jelenleg egy 18 tulajdonos által birtokolt társasházban működik, mely leromlott állapota, és biztonságtechnikai szempontok miatt szinte alkalmatlan bírósági funkcióra. 2014-ben OBH és Kecskeméti Törvényszék tárgyalásokat kezdeményezett a Kiskőrösi Önkormányzattal más lehetséges helyszín felkutatására. Az OBH Műszaki Főosztálya a járásbíróság elhelyezésére az önkormányzat segítségével talált a város központjában egy jelenleg üresen álló ingatlant, amely korábban egészségügyi létesítményként üzemelt. A kiszemelt ingatlan hasznosíthatóságának feltárása érdekében az OBH összeállította az új épületben történő elhelyezéshez a tervezési programot. 2016. közepén a Kecskeméti Törvényszék megkapta az új ingatlan vagyonkezelői jogát, így az év második félévében mérnöki előkészítő munkákkal megkezdődhetett a 26 bírósági munkatárs megfelelő elhelyezése érdekében megvalósítani tervezett beruházás. Az engedélyezési és kiviteli tervek 2017 végére prognosztizált elkészülte után a fejlesztés lezárása 2018 végén várható.

2.3.3. OBH – Szalay utcai épület

Az OBH a Fővárosi Törvényszéktől használatba kapott nyolc alagsori helyiséggel és az aulából nyíló, nagy méretű előadó irodává alakításával kimerítette az elhelyezésre szolgáló lehetőségeit. Az országos átlag alatti elhelyezési mutatók megnehezítik a feladatok ellátását. A 293 munkatárs munkakörülményeinek biztosítása érdekében az OBH egyeztetéseket kezdeményezett az IM kihasználatlan irodáinak átvétele érdekében.

2.3.4. Szolnoki Törvényszék és Szolnoki Járásbíróság

Az 5 937 m²-es törvényszéki palotából 2016. II. félévben után kiköltözött az ügyészség. Ezzel elhárult az akadály a végletesen leromlott állapotú ingatlan teljes körű fejlesztése előtt. A fejezeti költségvetés beruházásra fordítható összegének 2017-es jelentős csökkenése miatt újraterveztük a középtávú fejlesztési terveinket. Az előzetesen 3,1 milliárd forintba becsült beruházás megvalósításának megkezdését 2017-re halasztottuk.

2.3.5. Miskolci Törvényszék és Miskolci Járásbíróság

A 8 338 m²-es Dózsa György utcai törvényszéki palota leromlott állapotban van. Teljes körű felújításának akadálya a fejezeti költségvetés beruházásra fordítható összegének 2017-es jelentős csökkenése. Az emiatt újra tervezett középtávú beruházási terv alapján, az előzetesen 4,3 milliárd forintba becsült beruházás megkezdése 2018-ban várható.

2.3.6. Tapolcai Járásbíróság

A Tapolcai Járásbíróság leromlott állapotú épületét a bíróság az ügyészséggel közösen használja. Az épület teljes körű felújítása érdekében 2015-ben az ügyészséggel és a törvényszékkal együttműködve kidolgozásra került a beruházáshoz szükséges tervezési program. Az OBH elnökének döntése alapján az országban három helyszínen ún. Pilot projekt keretében XXI. századi bíróság kialakítását tervezzük. Az egyik tervezett helyszín a Tapolcai Járásbíróság, a Kisvárdai és a Dunakeszi Járásbíróság mellett. A lehető legjobb eredmény elérése, a fenntartható, zöld energiával működő, a legkorszerűbb technikai felszereléssel ellátott épület kialakítása érdekében hosszas mérnöki előkészítő munka után, az Építész Kamarával együttműködve 2016. II. félévében országos nyílt tervezői pályázat kiírását kezdeményeztük. A tervpályázat eredményhirdetésére 2017-ben kerül sor, a pályaművek bemutatására kiállítást tervezünk. A nyertes pályázóval megkötendő tervezési szerződés alapján a jelenleg 767 m²-es épület fejlesztése várhatóan 2018-ban zárul le. A beruházáshoz szükséges forrást az OBH 2017-től ütemezetten biztosítja.

2.3.7. Kisvárdai Járásbíróság

Az 1612 m²-es bírósági és ügyészségi épület ún. Pilot projektként történő fejlesztésére az ügyészséggel előzetes megállapodás született. 2016 II. félévében a mérnöki munkákkal és a tervezési program előkészítésével megkezdődött a projekt megvalósítása. A tervezés 2017-es lezárulta után a 38 bírósági munkatárs XXI. századi munkakörülményeit, az ügyfelek bírósághoz történő megfelelő hozzáférését biztosító épület átadását 2019 elejére tervezzük.

2.3.8. Dunakeszi Járásbíróság

Az OBH erőfeszítései eredményeként 2016 közepére megvalósult a korábban önkormányzati tulajdonú 897 m²-es épület állam javára történő megvétele. A leromlott, paneles szerkezetű épület térszerkezete alkalmatlan bírósági hasznosításra, így az ügyészséggel új létesítmény építésében állapodtunk meg. Az ingatlan bírósági vagyonkezelésbe vétele után haladéktalanul megkezdődött a Pilot projekt előkészítése és az építés idejére a dolgozók ideiglenes elhelyezésül szolgáló, megfelelő ingatlan felkutatása. Figyelemmel arra, hogy az MNV Zrt. a városban nem rendelkezik a célnak megfelelő épülettel, hosszas keresés eredményeként felleltünk egy önkormányzati tulajdonú – évek óta üresen álló, korábban szakiskolaként üzemelő – ingatlant, amely felújítását és korszerűsítését követően alkalmas lesz a két szervezet végleges elhelyezésére is. A szóban forgó ingatlan átépítésének idejére a bíróság jelenlegi székhelyén maradhat, megtakarítva ezzel az ideiglenes elhelyezés költségeit. Az ingatlan-cserével megvalósuló fejlesztés előkészítése, költséghatékonyságának és jogi lehetőségeinek vizsgálata megkezdődött.

2.4. Az OBH Jablonszky Ferenc Pályázatai

2.4.1. A Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer célja

A 2014-ben bevezetett belső pályázati rendszer célja a bíróságokon az ügyfelek közérzetének, valamint a dolgozók munkakörülményeinek javítása a felújítási támogatások vonatkozásában kiírt pályázatokon elnyerhető összegek igénybevételeivel. A kedvező tapasztalatok alapján mára megállapítható, hogy a pályázati rendszer rendkívül sikeres, az OBH elnökének stratégiai céljaival összhangban a rendelkezésre álló források elköltésének egyik leghatékonyabb eszközévé vált.

A pályázati rendszer megfelelő módon tárja fel a nagyobb léptékű fejlesztések mellett gyakran elsikkadó, ugyanakkor indokolt kisebb fejlesztési igényeket, orvosolja a csak lokálisan, az épületek használói által számon tartott hiányosságokat. A pályázati rendszer esélyegyenlőséget teremt a bíróságok között, díjazza a proaktivitást, az előkészítettséget, valamint a megalapozottságot. A forráselérés módja fejleszti a bírósági szervezet beruházási kultúráját, és a szoros együttműködés eredményeként növeli a résztvevők számára fontos, megelégedést eredményező beruházások számát. Mindezek alapján az OBH folytatta a pályázati rendszert, bővítette a pályázati összegekkel elérhető fejlesztések körét.

2.4.2. Jablonszky Ferenc Pályázat 3.

2015. októberében a fejezeti költségvetés terhére 1 milliárd forint keretösszeg terhére írtunk ki pályázatot öt témakörben. A 2016. június 30-i megvalósíthatósági határidőre eredményesen lezárult, törvényszéki keretek közt megvalósult, beruházások során:

- eddig elhanyagolt területek fejlesztésére (bűnjel raktár felújítása – 13 helyszínen),
- állandóan problémát jelentő irattári kapacitás radikális növelésére (tömör irattár – 20 helyszínen),
- hatékony energetikai fejlesztésekre (zárófödém hőszigetelés – 13 helyszínen),

- munkakörnyezet javító intézkedésekre (bútorozás, lokális klimatizálás, burkolatcsere, stb. – 74 helyszínen), valamint
- vizesblokkok felújítására (21 helyszínen) került sor.

2.4.3. Jablonszky Ferenc Pályázat 4.

A 2016 I. félévében kiírt 4. pályázat keretében 600 millió forintos keretösszeg került kiírásra. Az öt témakörben elérhető fejlesztésekre biztosított forrás iránt hatalmas volt az érdeklődés, 183 pályázat érkezett be, összesen 2 133 milliárd forint értékben. A rendelkezésre álló keretösszeg alapján mérlegeltük a beérkezett igényeket és végül 630 millió forint összértékben 98 nyertes pályázatot hirdettünk ki fűtőkorszerűsítés, külső nyílászáró csere, elektromos és tűzjelző hálózat korszerűsítés, valamint biztonságtechnikai fejlesztés témakörökben. A fejlesztések a tervek szerint ütemezetten haladnak, végső elszámolásuk, lezárásuk 2017. június 30-ig megvalósul.

2.4.4. Jablonszky Ferenc Pályázat 5.

A nyitott, ügyfélbarát és szolgáltató bíróság kiemelt társadalmi elvárásának megfelelően 2016 II. félévében pályázati úton elnyerhető forrást biztosítottunk az egységes arculattal megjelenő ügyfélközpontok kialakításához. A bíróságokon megjelenő új funkciók terveink szerint az ügyfelek által elérhető helyszínek és a munkaterületek – biztonsági elvek figyelembe vételével történő szétválasztását –, valamint a kormányablakok példáját követve, korszerű bírósági elérhetőséget és egyszerű ügyintézkedést eredményeznek majd. Az ügyfélcentrumok fizikai kialakításának az OBH-MOME Stratégiai Partnerségi Megállapodás első közös projektjeként létrehozott Arculati Kézikönyv lesz az alapja. A kétfordulós pályázatra összesen 18 nyertes pályamű érkezett be, melyek megvalósításának becsült költsége mintegy 250 millió forint. Az összetett projekt megvalósítása során elvárható legjobb eredmény elérése érdekében, a szerteágazó feladatok (ügyiratkezelés, viselkedéskultúra stb.) feltérképezésére, megoldására, az OBH a két forduló között Munkacsoportot hozott létre. Ezzel párhuzamosan pedig az ügyfélközpontok bútorozására központi beszerzést folytatott le. A minden elemében egységes megjelenés érdekében szintén központi beszerzést kezdeményeztünk a különböző helyszínek tervezésére és kivitelezésére is. A folyamatban lévő teljes körű épület-felújítások keretében (pl.: Egri Törvényszék, Gödöllői és Szarvasi Járásbíróság stb.) már ezen elvek mentén épülnek majd az ügyfélközpontok. A első egységes arculattal létrehozott ügyfélközpontok kialakításának befejezése 2017 nyarára várható.

3. Bírósági épületállomány egészét érintő fejlesztések, kiemelt projektek

3.1. Digitális épületfelmérés és tervtár létrehozása a BIM Projekt keretében

Az OBH 2014-ben a Pilot projekt keretében szerződést kötött a KIH Projektirodával 3 különböző korban, stílusban és az ország különböző helyein található bírósági épület (a Sárbogárdi, a Barcsi, és a Kisvárdai Járásbíróság) felmérésére, digitális terveinek, fotó dokumentációjának létrehozására és a felmérési metodika kidolgozására. A Pilot projekt 2015-ben lezárult, annak eredményeit felhasználva együttműködési megállapodást készítettünk elő a KIH Projektirodával a teljes bírósági épületállomány digitális felmérésére és digitális tervtárának létrehozására. A projekt tervezett lebonyolítása a Kormány racionalizálást célzó döntése, a háttérintézmények összevonása, ill. feladataik más kormányzati szervekhez történő átcsoportosítása, a KIH 2016-os megszűnése miatt sajnos megghiúsult. A rendkívül költség- és időigényes projekt megvalósításához új lehetőségek felkutatásába kezdünk.

3.2. BKT – M3 Projekt

A szükséges kormányzati jóváhagyások előzetes beszerzését követően a Kormány az 1785/2015. (X.30.) Korm. határozattal intézkedett a Budapest Környéki Törvényszék elhelyezéséről a Budapest, XIV. kerület, Hungária körút 179-187. sz. alatt található, „M3 Business Center” irodaházban, és egyben felhívta a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon a Bíróságok fejezet 2014. évi kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványából 8,08 milliárd forint átcsoportosításáról az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet javára. Felhívta a Kormány a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az MNV Zrt. útján intézkedjen az ingatlan tulajdonjogának az állam javára történő megszerzéséről, és az ingatlan bírósági funkciónak megfelelő átalakításáról, majd a BKT részére történő vagyongazdálkodásba adásáról. A szükséges forrás átcsoportosítását követően az adásvételi szerződést a felek 2015. decemberében írták alá. Az épületet MNV Zrt. 2016 márciusában vette birtokba.

Ezt követően az OBH a BKT-val és az MNV Zrt.-vel együttműködve megkezdte a szükséges átalakítást, a tervezési program műszaki tartalmi összeállítását, az együttműködést szabályozó háromoldalú szerződés (MNV Zrt. – OBH – BKT) előkészítését.

A tervezési programot, melynek alapján az ingatlanban kerül ideiglenes elhelyezésre a Fővárosi Törvényszék Perenkívüli Csoportja is 2016 II. félévében véglegesítettük. Az MNV Zrt. megkezdte a tervező kiválasztására irányuló beszerzési eljárást. A beruházás MNV Zrt. által jelzett befejezésére várhatóan 2018 közepére kerülhet sor. A fejlesztés biztosítja a BKT mintegy 480 dolgozójának, valamint a Fővárosi Törvényszék 80 munkatársának a korszerű munkafeltételeket, amellet pedig a XXI. századi követelményeknek megfelelően kiszolgálja a két intézmény évi milliós nagyságrendű ügyforgalmát.

3.3. Kúria Projekt

A projekt célja a Kúria visszaköltöztetése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába, amely épületet jelenleg a Néprajzi Múzeum és a Politikatörténeti Intézet használja. Megvalósíthatósága a Városligeti Múzeumi Negyed (Liget Projekt) megépülésének függvénye. Az előzetes tervek, becslések alapján a Kossuth téri kiemelt jelentőségű műemlék épület rekonstrukciójának költsége 16,4 milliárd forint. Ez az összeg nem tartalmazza a jelenlegi használóinak kiköltözési, illetve a számukra biztosítandó új épület építési, kialakítási költségeit.

A Kormány 2016-ban a Steindl Imre Program keretében nevesítette a Kossuth téri volt Igazságügyi Palota rekonstrukcióját és a feladat lebonyolításával a SÍP Nonprofit Zrt.-t bízta meg.

A Kúria Kossuth téri épülete beruházásának előzetesen becsült generáltervezői, szakértői, műszaki ellenőri és lebonyolítói költsége mintegy 1,6 milliárd forintot tesz ki. 2016 év végén megkezdődött az OBH és a SÍP Zrt. között a forrás átcsoportosításra és együttműködés részleteire vonatkozó Támogatási Szerződés előkészítése. A bonyolult tervezési program összeállítására a forrás átadás után 8 hónap áll rendelkezésre. A programban való közreműködés koordinálására az OBH belső projektszervezet létrehozását kezdte meg.

A Kúria szervezeteinek elhelyezése és a rekonstrukció tényleges építési munkálatai 2019 közepén kezdődhetnek el a Néprajzi Múzeum kiköltözését követően. Az Igazságügyi Palota átadására – a Steindl Imre program keretében – állami finanszírozással, legkorábban 2021 végén kerülhet sor.

3.4. Fővárosi Törvényszék – Budapesti II-III. Kerületi Bíróság

2016 elejére tarthatatlanná vált a Budapesti II-III. Kerületi Bíróság helyzete. A legsúlyosabb elhelyezési gondokkal küzdő bíróság bemutatására állami és önkormányzati vezetők, valamint az MNV Zrt. részvételével helyszínbemutatót szerveztünk. Az esemény nem hozott eredményt a megjelentek nem tudtak megfelelő, másik ingatlan alternatívát kínálni. 2016 év végére az OBH erőfeszítései eredményeként a bíróság ideiglenes elhelyezésére alkalmas, kedvező bérleti díjú ingatlant találtunk a jelenleg 2600 m²-es, zsúfolt épület kiváltására. A Lajos utca 42-46. szám alatti ingatlan tulajdonosával, a CIB Bankkal előrehaladott tárgyalásokat folytatunk a 4132 m² nagyságú terület bérlete tárgyában. A bérlet megkötése, a szükséges átalakítási munkák, fejlesztések után várhatóan 2017. év végén vehetjük birtokba a létesítményt.

3.5. OBH-MOME Stratégiai Partnerségi Megállapodás projektjei

Az OBH előtt álló műszaki fejlesztések megfelelő színvonalú megvalósítása, az OBH építészeti tárgyú és általában építészeti jellegű feladatainak elvárható színvonalú megoldása érdekében az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem 2015. június 4. napján Stratégiai Partnerségi Megállapodást írt alá.

Az együttműködés első közös megvalósult projektje a bírósági épületek egységes megjelenésű ügyfélközpontjainak human-design szemlélettel megtervezett Arculati Kézikönyvének elkészítése volt, amely alapján 2016-ban kiírásra került a Jablonszky Ferenc 5. Pályázat is.

A második közös projekt a korszerűtlen talárok leváltó, új bírói viselet kialakítása érdekében, a MOME hallgatói bevonásával lebonyolított Talár Pályázat volt. A 2016 decemberében zárult közös munka ünnepélyes eredményhirdetésére 2017 I. félévében kerül sor. A nyertes pályamunkák tervei alapján megvarrt öltözékeket a jelenlegi elképzelések alapján, pilot projekt keretében egy kiválasztott bíróság munkatársai viselik majd fél éven át és az így összegyűjtött tapasztalatok összegzése és értékelése után születik döntés az új talárok országos szintű bevezetéséről.

A Partnerségi Megállapodás újabb állomásaként 2017-ben tervezzük elindítani a bírósági tárgyalótermek bútorozásának újra gondolása és egységes elvek alapján történő kialakítására irányuló új közös projektünket.

3.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” pályázat

2015. folyamán az OBH intenzív tárgyalásokat folytatott a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Helyettes Államtitkárságával a 2014-2020. közötti időszak Európai Unió pályázati összegeinek elnyerése érdekében. Az előzetes tárgyalások, egyeztetések eredményeként a „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” pályázat kedvezményezettjeként az OBH 300 millió forint önállóan hasznosítható, továbbá 1,4 milliárd forint, a Legfőbb Ügyészséggel közösen használt épület fejlesztésére fordítható forrást nyert el. Az előzetes egyeztetések alapján az OBH – a Legfőbb Ügyészséggel együttműködve – összeállította a forrás felhasználásának tervezett műszaki tartalmát.

A projekt keretében 2016. év végén került kidolgozásra – az OBH által kizárólagos kedvezményezettjeként elnyert 300 millió forint összeg terhére –, a Pécsi Törvényszék épületének fűtésrekonstrukciója tárgyában a Támogatási Szerződés. A beruházás kivitelezési munkálatai várhatóan 2017 folyamán, még a fűtési szezon előtt befejeződnek majd. Az ügyészséggel közösen elnyert keretösszeg terhére első körben megvalósítani tervezett két projekt, a Bajai és a Komlói Járásbíróságok épületeinek teljes körű energetikai fejlesztése (külső nyílászáró csere, fűtés és elektromos korszerűsítés, külső és tető hőszigetelés, napelem).

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- Az épületállomány műszaki állapotának tervezett megújításához, felújításához szükséges további pénzügyi források biztosítása.
- A bírósági épületek tervszerű és ütemezett felújításának és karbantartásának folytatása.
- A kiemelt projektek – BKT-M3 Projekt, Kúria Projekt – folytatása, az azokhoz szükséges forrás biztosítása.
- A teljes bírósági épületállomány felmérésének, digitális terveinek elkészítéséhez új alternatíva felkutatása.
- A 8 bővülő KMB elhelyezésének megoldása.
- Az Egri Törvényszék teljes körű felújításának lezárása a tervezett költségkereten belül.
- A Szarvasi, a Tapolcai, a Gödöllői Járásbíróság, valamint a Szegedi Törvényszék ügyességgel közösen megvalósítandó beruházásának ütemezett folytatása, ezekhez forrás biztosítása.
- A Kiskőrösi, a Jászberényi Járásbíróságok megkezdett rekonstrukciójának folytatása, a szükséges forrás biztosítása.
- A 2016-ban forráshiány miatt elhalasztott Szolnoki Törvényszék beruházásának előkészítése, megkezdése, az ideiglenes kiköltözésük előkészítése.
- Együttműködés a Ráckevei Önkormányzattal a Ráckevei Járásbíróság új épületének beruházása kapcsán.
- A balatonszemesi üdülőkompexumot érintő fejlesztések elindítása.
- A Budapesti II-III. Kerületi Bíróság ideiglenes elhelyezésének biztosítása bérelt ingatlanban.
- Az új Érdi Járásbíróság tervezési munkáinak lezárása, a kivitelezés megkezdése.
- A regionális KMB-k tárgyi feltételeinek szükség szerinti biztosítása.

További hasznos információk:

- Példaértékű gazdálkodás, bírósági épületfejlesztések: <http://birosag.hu/media/aktualis/peldaerteku-gazdalkodas-birosagi-epuletfejlesztések>
- Átadták a Fővárosi Törvényszék Nádor utcai Ügyfélcentrumát: <http://birosag.hu/media/aktualis/atadtak-fovarosi-torvenyszek-nador-utcai-ugyfelcentrumat>
- Felújítási munkálatok kezdődtek a Szarvasi Járásbíróságon: <http://birosag.hu/media/aktualis/felujitasi-munkalatok-kezodtek-szarvasi-jarasbirosagon>
- Svájci projekt: <http://projektjeink.birosag.hu/svajci-projekt/biztonsagnovelo-projekt>

XII. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA

1. Gazdálkodás jelentősége
2. Fejezeti szintű gazdálkodás
3. Bíróságok fejezet 2016. évi költségvetése
4. Saját bevételek
5. Külső projektek és együttműködések támogatásai
6. A kiadási előirányzatok teljesítése
 - 6.1 Személyi juttatások
 - 6.2 A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó
 - 6.3 Dologi kiadások
 - 6.4 Felhalmozási kiadások
 - 6.5 Egyéb működési kiadások
7. A 2016. évi hatékony gazdálkodás eredményei
8. Takarékosági intézkedések a kiadások mérséklése érdekében
9. Gazdálkodást nehezítő tényezők
10. A bíróságok gazdálkodásának külső ellenőrzése
11. KIRA Projekt

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzéseivel összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírák időszerűen és magas színvonalon ítéelkezzenek:

- A költségvetés tervezésekor az egyes feladatokhoz meghatározott költségkeret került biztosításra; valamennyi fejezeti feladat számbavétele megtörtént a tervezés során.
- A Kontrolling Rendszer fejezeti szinten történő kiterjesztése, mely által a rendszer valamennyi bíróság által elérhetővé vált.
- A Kontrolling Rendszerhez kapcsolódóan további Modulok fejlesztése:
 - o Adatszolgáltató Modul: zárt rendszerben történő, egységes adatszolgáltatás biztosítását teszi lehetővé,
 - o Tervező Modul: a fejezeti költségvetés intézmények részére történő leosztásának támogatása.
- A Bíróságok fejezeten belül a gazdálkodással, számvittel kapcsolatban további egységes szabályzatok kerültek kiadásra.
- Beruházások kiemelt figyelemmel történő tervezése, folyamatos monitoringja.
- A Nexon HR, mint személyügyi nyilvántartó rendszer továbbfejlesztése.
- A Magyar Államkincstár által üzemeltetett központosított illetmény-számfejtési rendszerhez (KIRA rendszer) való csatlakozás megvalósulása.

1. Gazdálkodás jelentősége

Az igazságszolgáltatási tevékenységhez szükséges pénzügyi forrásokat a mindenkori költségvetési törvényen keresztül egyrészt az Országgyűlés biztosítja költségvetési támogatás formájában, másrészt a Bíróságok fejezet minimális saját bevétellel is rendelkezik. További, külső finanszírozási forrásként jelentkezik a különböző projektek keretében elnyert támogatások. A Bíróságok fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatok ellátása az OBH elnökének kötelessége. A kitűzött stratégiai célok csak felelős, valamennyi intézmény által egységesen kezelt gazdálkodás mellett valósulhatnak meg. Az intézményrendszer zavartalan működése megfelelő tervezéssel, a költségvetés folyamatos monitoringjával, és az eredmények visszacsatolásával biztosítható. A források felhasználásnak első lépésenként, a 2015-ben, új típusú tervezést vezettünk be. Ennek megfelelően 2016-ban valamennyi stratégiai célhoz kapcsolódó fejezeti feladat számbavételre került, továbbá a megvalósításukhoz szükséges erőforrások feladatonként kerültek megtervezésre. A tervezés során továbbra is kiemelt szempont az intézmények közötti azonos elvek szerinti elosztás, a folyamatos visszaméréseken alapuló, intézmények közötti pénzügyi aránytalanságok megszüntetése, a felhasználás időarányos ütemezése, az erőforrások optimalizálása és a likviditás folyamatos megőrzése. Kiemelt célként valósult meg, hogy a legnagyobb költségvetési elemet jelentő személyi jellegű kifizetéseken belül az illetmények tervezése már intézményenként a valós nyilvántartás szerinti létszám alapján történt.

2. Fejezeti szintű gazdálkodás

Az OBH gazdálkodása kettős szerepet tölt be. Egyrészt felöleli az OBH, mint intézmény saját gazdálkodási feladatait, másrészt ide tartozik a teljes bírósági intézményrendszer gazdálkodásának központi irányítása. Az OBH tervezi meg a fejezet költségvetését és gondoskodik a források intézmények közötti arányos felosztásáról. Az intézmények pénzügyi felhasználásának folyamatos ellenőrzése, nyomon követése azzal a céllal történik, hogy az intézmények pénzügyi helyzetének kiegyensúlyozottsága biztosított legyen, ami elengedhetetlen feltétele a zökkenőmentes napi működésnek.

Az OBH a hatékony gazdálkodás elősegítése érdekében az önállóan gazdálkodó szervezetek részére egységes – jelentős mértékben központosított beállításokon alapuló – könyvvizetést, azonos alapelveken nyugvó szabályozási-szabályzati rendszert ír elő, valamint gondoskodik a jogszabályokban meghatározott adatszolgáltatások határidőben és megfelelő szakmai tartalommal történő rendelkezésre állásáról.

3. Bíróságok fejezet 2016. évi költségvetése

Az Országgyűlés Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben a Bíróságok fejezet részére az alábbi előirányzatokat fogadta el:

2016. évi előirányzatok (millió forintban)	
Támogatás	90 529,00
Bevétel	2 258,00
Kiadás	92 787,00

A 2016. évi támogatási előirányzat 2,976 milliárd forinttal magasabb volt, mint a 2015. évi eredeti előirányzat, amely a 2016. évi költségvetési törvény, valamint az év közbeni egyes kormányrendeletek által biztosított többletek eredményeként az alábbiak szerint alakult:

2016. évi támogatási előirányzat többlete tételenkénti bontásban (millió forintban)	
2015. évi eredeti támogatási előirányzat	87 553,00
2016. évi eredeti támogatási előirányzat	90 529,00
2016. évi évközi többletek:	1 713,85
ebből:	
Bírósági titkárok és fogalmazók munkaköri pótlékának fedezete	643,35
400/2015. (XII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott 2011-2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezésére szolgáló bér- és járulék kompenzáció	360,46
Az 5% bírói illetményalap emeléséhez kapcsolódó támogatás	710,04
2016. évi módosított költségvetési támogatás	92 242,85

4. Saját bevételek

Bevételek és előirányzat maradványok alakulása (millió forintban)		
Bevételek	2015. év	2016. év
Működési bevétel	3 260,10	1 198,09
Közhatalmi bevétel	2 316,90	2 668,68
Felhalmozási bevétel	2 649,90	2 234,21
Előző év előirányzatának maradvány igénybevétele	4 143,81	21 225,87
- ebből – kötelezettségvállalással terhelt	4 143,73	16 765,89
- ebből – kötelezettségvállalással nem terhelt	0,08	4 459,99
Mindösszesen	12 370,71	27 326,85

A bevételek teljesítésének emelkedését az előző évről átforduló maradvány összegének növekedése okozta. A fejezeti kezelésű előirányzatokon elszámolandó beruházásokhoz kapcsolható, több éven átívelő rekonstrukciók fedezetéül szolgáló összegek jelentkeznek 2016-ban maradványként.

A maradvány összegének növekedését főként az Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzati soron szereplő több évet érintő beruházások előre nem látható „akadályok” miatti nem tervezhetősége okozza.

5. Külső projektek és együttműködések támogatásai

A költségvetési forrásainkon felül elnyert pályázati támogatások hozzájárulnak az igazságszolgáltatás hatékonyabbá tételéhez. A táblázatban a pályázatok kapcsán ténylegesen, pénzügyileg teljesült összegek kerültek feltüntetésre.

Külső projektek és együttműködések támogatásai (millió forintban)		
	2015. évi pályázatok	2016. évi pályázatok
Támogatás összege (millió forintban)	862,4	1 154,50

6. A kiadási előirányzatok teljesítése

2016. évi kiadási kiemelt előirányzatok (millió forintban)		
	Eredeti előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	53 518,00	56 430,57
Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	13 565,70	15 783,91
Dologi kiadások	15 470,30	14 789,39
Ellátottak pénzbeli juttatásai	-	14,58
Egyéb működési kiadások	-	15,74
Beruházások	317,00	4 587,23
Felújítások	266,00	2 357,13
Egyéb felhalmozási célú kiadások	-	95,65
Összesen	83 137,00	94 074,19

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a kiadási előirányzat legmagasabb mértékét, mintegy 60%-át (56,431 milliárd forint) a személyi juttatások adják, a hozzá szorosan kapcsolható, munkaadókat terhelő járulékokkal együtt ez az érték meghaladja a 77%-ot (több mint 72 milliárd forint).

6.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. Ezen a soron kerülnek megtervezésre és kifizetésre a foglalkoztatottak személyi juttatásai, ami tartalmazza a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt.-ben és az lasz.-ban előírt kötelezettségeket, valamint itt kerülnek megtervezésre a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetések is.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 56.431,6 millió Ft volt, amely – ahogyan már korábban utalás történt rá – az összes kiadás mintegy 60%-át képezi.

A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak részére a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő, törvény szerinti illetmények teljesített kiadása 44.133,8 millió Ft volt. Ez az összeg tartalmazza a 2016. október 1 napjától a bírói illetményalap emelkedésből bekövetkező két hónapot érintő illetményemelkedés teljesülését is.

A szolgálati jogviszonyban álló foglalkoztatottak személyi juttatásai jogcím alatt további 11.081,3 millió Ft került kifizetésre, amely többek között a készenléti -, az ügyeleti és a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés, valamint a cafetéria rendszer keretén belül, a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1.216,5 millió Ft volt, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírósági eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, valamint az oktatásban részt vevők megbízási díjaira kifizetett összegeket tartalmazza.

6.2. A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 13.565,7 millió Ft, míg a teljesített előirányzat 15.783,9 millió Ft volt.

6.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 15.470,3 millió Ft volt, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 15.685,5 millió Ft-ra növekedett. Az előirányzat tehát 215,2 millió Ft-tal (1,4%-kal) emelkedett.

A teljesítés 14.789,4 millió Ft volt, amely a módosított előirányzat 94,3%-a. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, a lehetőségekhez képest végrehajtott takarékoskodás segítségével.

6.4. Felhalmozási kiadások

2016. évi felhalmozási kiadások előirányzat teljesülése az I. és II. címet érintően (millió forintban, %-ban)				
Megnevezés	2016. évi előirányzat		2016. évi teljesítés	
	eredeti	módosított	összegben	%-ban
Beruházás	317 000 000	6 096 809 384	4 587 225 144	75,24%
Felújítás	266 000 000	4 245 208 412	2 357 129 580	55,52%
Felhalmozási kiadások összesen	583 000 000	10 342 017 796	6 944 354 724	67,15%

Az eredeti előirányzat év közben 9.759 millió forinttal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradványok felhasználása, a fejezeti kezelésű, igazságszolgáltatás beruházásai sor terhére történő előirányzatokból átcsoportosított tárgyévi, valamint ezen a soron lévő, előző évi előirányzat-maradványa, továbbá belső átcsoportosítása volt.

A felhalmozási kiadások 2016. évi teljesülése a módosított előirányzat 67,15%-át érte el. A legmagasabb mértéket a beruházások sor érte el a maga 75,24%-ával.

A felhalmozási kiadás soron időlegesen év végéig nem teljesült előirányzat mutatkozik a folyamatban lévő, több éven át zajló beruházások miatt. Ennek egyik oka az, hogy több esetben a tervezés (főként az épületek műemlék jellegéből adódóan), illetőleg a kivitelezés során olyan, előre nem látható munkák, felmérések elvégzése válik szükségessé, melyek az előzetesen prognosztizált kivitelezési időtartamot meghosszabbítják, ezért természetesen a megvalósítás ellenértékének pénzügyi teljesítése is később realizálódik. A beruházások tervezésénél a gazdasági szempontokra figyelemmel történik javaslattevés az igazságszolgáltatási feladatok ellátásához megfelelő épületek rekonstrukciójára, építésére. A nagyberuházások mellett számos kisebb volumenű projekt valósulhatott meg, melyekhez a szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre állását az intézmények részére az OBH által kiírt Jablonszky Program biztosította. A program keretében valamennyi intézménynek lehetősége nyílt az előre meghatározott kategóriákban – mint például épület-energetikai fejlesztés – pályázatot benyújtani.

6.5. Egyéb működési kiadások

Egyéb működési kiadásokra 2016-ban 15,7 millió forint került kifizetésre nemzetközi kötelezettségekre, illetve államháztartáson belüli támogatásokra.

7. A 2016. évi hatékony gazdálkodás eredményei

A fejezetben belül eredménynek és eredményesnek tekinthető minden olyan – a közpénzek felhasználása tekintetében a gazdálkodás ésszerűsítésének irányába ható – folyamat kialakítása,

amely a gazdálkodást befolyásoló szabályozók egységesítését és lehetőség szerint mindenre kiterjedő, hatékony felhasználását eredményezi. 2016-ban ilyen eredmények voltak:

- A 2015. évben bevezetett Kontrolling Rendszernek köszönhetően az eseti adatszolgáltatások csökkentése tovább folytatódott. A 2016. évben bevezetésre került Adatszolgáltató Modul lehetőséget biztosít a beérkezett információk (személyi jellegű, gazdálkodási) integrációjának megteremtésére. A rendszer bevezetésének köszönhetően a bírósági szervezet gyorsabban tud reagálni az esetlegesen fellépő problémákra, ezáltal több idő marad a szükséges intézkedések megtételére.
- A Tervező Modul biztosításával az éves költségvetés tervezési folyamata lerövidül, a manuális munkafolyamatokból eredő hibalehetőségek jelentősen redukálódnak. A különböző tervváltozatok segítségével a Modul alkalmas tervezési szimulációk végrehajtására, és a különböző tervváltozatok összehasonlítására is. Az OBH az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően, 2016-ban is a bírósági elnökök és gazdasági vezetők részvételével minden intézménnyel lefolytatta a költségvetési tárgyalásokat. A tárgyalások strukturált rendszer szerint haladtak, melyeken az OBH minden fejezeti szerepkörrel rendelkező szakterülete képviseltette magát. Az előző év gyakorlatát folytatva a tárgyalásokon megfogalmazott feladatok fejezeti szinten összesítésre kerülnek, ezen túlmenően megvalósul azok folyamatos nyomon követése, ezzel is támogatva a fejezet valamennyi intézménye által felvetett igényeket, a hatékonyabb igazságszolgáltatási tevékenység megvalósítása érdekében.
- A bírósági szervezet intézményei részére nyújtandó számviteli, pénzügyi támogatás az elmúlt évek tapasztalatait felhasználva évről évre nagyobb hatékonysággal, eredménnyel valósul meg. Az OBH Gazdálkodási Főosztálya a felmerülő kérdésekre a legrovidebb időn belül törekszik válaszolni. Az intézmények együttműködő, konstruktív hozzáállása révén a jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettségeket sikerült határidőre teljesíteni.
- A monitoring rendszernek köszönhetően jelentősen hatékonyabb intézményi gazdálkodás tudott megvalósulni, melynek eredményeként sor kerülhetett a likviditási problémák kialakulásának megelőzésére, amely által még inkább támogatottá vált a biztos pénzügyi háttér a fejezet valamennyi intézménye számára.
- A szabályozási környezet erősítése érdekében a gazdálkodási területet érintő egységes szabályozók kerültek kialakításra ezzel is támogatva az intézményeket abban, hogy ezen környezet, kialakítása minél kevesebb problémát okozzon, illetve valamennyi intézmény részére egységes keretek kerüljenek meghatározásra.
- Folytatódott a Nexon HR, mint személyügyi nyilvántartó rendszer továbbfejlesztése, melynek egyik kiemelt célja az erőforrások hatékonyabb elosztásának támogatása, továbbá a Központosított Illetményszámfejtő Rendszerhez való csatlakozás megvalósítása.

8. Takarékosági intézkedések a kiadások mérséklése érdekében

A Bíróságok fejezetet 2016-ban is a jó gazda módjára történő gazdálkodás jellemezte, illetve tovább folytatódott a takarékos gazdálkodás jegyében, a rendelkezésre álló erőforrások ésszerű beosztása. Ennek érdekében a bíróságokon a teljesség igénye nélkül a következő költséghatékonyságot növelő döntések meghozatalára került sor:

- útiköltség kalkuláció program kidolgozása, mely a hatályos jogszabályoknak megfelelően, szabályosan, gyorsan számolja ki a szakértő, kirendelt védő, tolmács, tanú tárgyalási jelenlétével felmerült költségeket (Gyulai Törvényszék)
- bérmentesítő gépek üzemeltetése 2016-ban is, ezáltal a posta szerződés keretében biztosított kedvezményeket kapnak az intézmények.
- az italautomatákat időkapcsolós dugaszoló aljzatokkal látják el, amelynek eredményeként éjszaka nem vételeznek áramot, ezáltal csökkentve az energetikai

- költségeket. Az aljzatokat az üzemeltető cég ingyenesen biztosította az intézmény részére. (Szegedi Törvényszék)
- az épületek energia megtakarítást szolgáló felújításai (hőszigetelés, LED-es világítás) (Tatabányai Törvényszék)
 - a készenlét/ügyelet központosítása, következetes, szigorú szabályozása (Nyíregyházi Törvényszék)

9. Gazdálkodást nehezítő tényezők

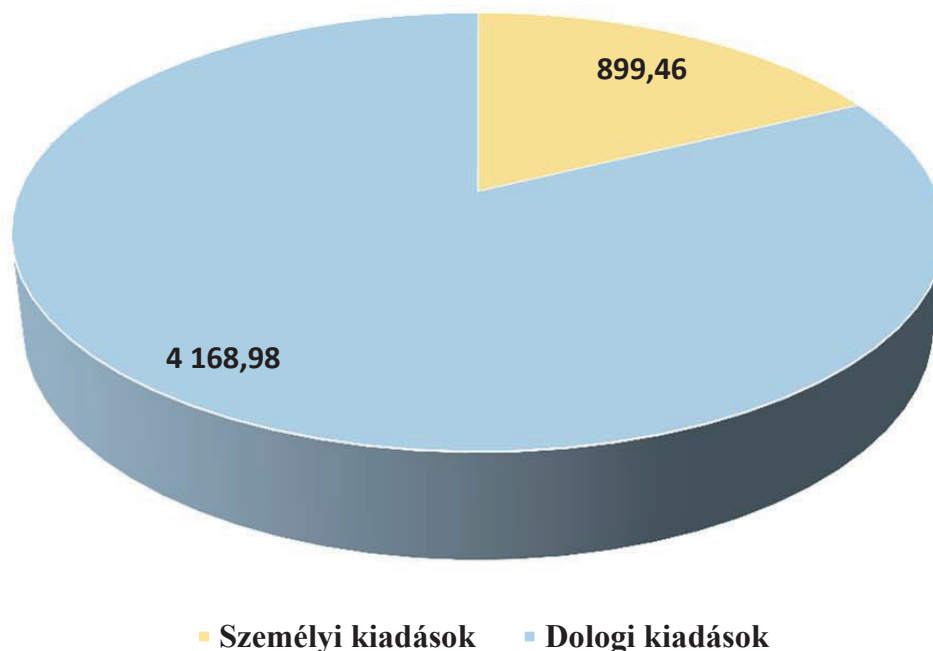
Gazdálkodási szempontból az adott évre meghatározott források hatékony beosztása mellett leginkább az egyes évközi jogszabályváltozások és ad hoc események hatására megjelenő újabb feladatok – melyekhez a szükséges források és felkészülési idő nem minden esetben kerül biztosításra – jelentenek nehézségeket a bírósági szervezet számára. 2016-ban ilyen változásként említhetjük például az élőerős őrzés jogszabályban meghatározott minimális kötelező óradíjának újbóli megemelését, de nagy kihívást jelentett a tömeges bevándorlás következtében realizálódó, előre nem tervezhető többletköltségek kigazdálkodása is.

A felgyorsult ítélkezés, valamint a jogszabályváltozások és a megváltozott élethelyzetekből eredő ún. „dömping ügyekhez” kapcsolódó költségek – elsősorban azok nem tervezhetősége miatt – a likviditás szempontjából jelentenek problémát az intézmények részére. Ilyen költségeknek tekinthetők a fordító és tolmácdíjak, az ülnökök díjazása, a tanú-költség, vagy a különböző szakértői díjak. Ezek a díjak számottevő terhet jelentenek továbbra is a fejezet egészére nézve, azonban a 2015. évhez képest 2016-ban ez az összeg csekély mértékben csökkent.

Igazságszolgáltatásban közreműködők 2016. évi kiadásai (millió forintban)	
Igazságszolgáltatásban közreműködők	Teljesítés
Szakértői díj	2 144,00
Védői díj, pártfogói ügyvédi, ügygondnoki díj	1 830,98
Fordítói, tolmácdíj	619,52
Tanúdíj	159,39
Ülnöki díj	283,43
Önálló bírósági végrehajtó előleg	31,12
Összesen	5 068,44

Az igazságszolgáltatásban közreműködők költségei a személyi juttatások és dologi kiadások jogcímen jelentkeznek, ezek 2016. évi megoszlását a következő diagram szemlélteti.

***Igazságszolgáltatásban közreműködők díjának megoszlása 2016. évben
a személyi és dologi kiadások között (adatok millió forintban)***

10. A bíróságok gazdálkodásának külső ellenőrzése

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) által végzett szabályszerűségi ellenőrzések célja annak megállapítása, hogy a bíróságoknál a gazdálkodás és a szakmai feladatellátás szabályszerű volt-e, megfelelt-e a vonatkozó jogszabályok és egyéb szabályozások előírásainak. 2016-ban került sor a 2015. évi zárszámadás keretében a Bíróságok fejezetben önállóan gazdálkodó intézmények gazdálkodásának, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatok ÁSZ általi ellenőrzésére. A fejezet tekintetében önálló dokumentum nem készült, jelentősebb észrevételt a költségvetés zárszámadási anyag nem tartalmazott.

A bíróságok 2015. évi intézményi beszámolóit az ÁSZ megállapítása szerint a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet adtak.

11. KIRA Projekt

2016-ban tovább folytatódott a Bíróságok fejezet intézményeinek KIRA rendszerhez történő csatlakozásával kapcsolatos munka.

A Nemzetgazdasági Miniszter 2015. december 23-i átiratában – a 2016. január 1-jei jogszabály szerinti csatlakozás mellett – a felmerülő problémák minimalizálása érdekében a kincstári késedelmekre tekintettel engedélyezte, hogy a Bíróságok fejezet intézményei a KIRA rendszer használatával párhuzamosan használhassák a 2015. december 31-ig alkalmazott bérszámfejtési rendszerüket mindaddig, amíg a két rendszerben az egyezőség nem áll fent (párhuzamos illetményszámfejtés).

A Bíróságok fejezet intézményeit a KIRA projektben képviselő személyek akként döntöttek, hogy a KIRA rendszerben történő számfejtéshez a szükséges adatok biztosítása a NexonBér funkci-

ókkal bővített NexonHR rendszer használatával, interfacen keresztüli adatátadással történjék. Az önállóan gazdálkodó intézmények a számfejtéshez is szükséges alapadatokkal a NexonHR rendszert a 2016. év során feltöltötték, és a személyzeti, illetve egyéb gazdasági eseményeket felmerülésekor folyamatosan rögzítették. 2016. I. félévében sor került a személyügyi nyilvántartó rendszer és a KIRA rendszer összehangolására. Megtörtént az intézmények részére a csatlakozáshoz kapcsolódó feladatok ellátását biztosító informatikai eszközök beszerzése és beüzemelése. Az elért eredmények jelentős előrelépést jelentettek mind a személyügyi nyilvántartó rendszer fejlesztésében, mind a KIRA rendszerhez való csatlakozásban. Az elért eredmények hatására a Bíróságok fejezet valamennyi intézménye sikeresen tudott 2017. január 1-től átállni a KIRA rendszer kizárólagos használatára.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A fejezet valamennyi intézménye által használt Kontrolling Rendszer további fejlesztése az Eszköz Modul bevezetésével, valamint a Főkönyvi és Pénzügyi Modul integrációjával.
- Az intézmények számviteli témakörben felmerülő problémáinak még hatékonyabb támogatása.
- Felkészülés a Bíróságok fejezet speciális nyilvántartási moduljainak gyűjtő adatbázisba történő emelésére.

További hasznos információk:

- A gazdálkodással kapcsolatos adatokról: <http://birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-gazdalkodasi-adatok>

XIII. RÉSZ – PROJEKTEK

1. Megvalósítás
 - 1.1 Belső projektek
 - 1.2 Külső projektek
2. Pályázatok
 - 2.1 Összefoglaló a pályázati aktivitásról
 - 2.2 Nyertes pályázatok bemutatása
3. Tervezés
 - 3.1 Belső projektek
 - 3.2 Külső projektek
4. Fenntartás
5. A projektmegvalósítás személyi feltételei
6. Kommunikáció

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzéseivel összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek, az ehhez szükséges tárgyi feltételek és azok optimális eloszlása megvalósuljon, a bírósági szervezet integritása erősödjön és a képzési rendszer továbbfejlesztésre kerüljön:

- A tárgyalótermi kép- és hangrögzítés országos szintű bevezetésének előkészítő projektje sikeresen befejeződött, és az országos szintű távmeghallgatási rendszer bevezetésének első lépéseként 72 végpont telepítése kezdődhet meg.
- A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív program keretében 1,7 milliárd forint értékben újulhat meg több bírósági épület.
- A Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Programhoz kapcsolódva, a bírósági eljárások digitalizálása érdekében, további elektronikus eljárások bevezetését készítettük elő.

1. Megvalósítás

1.1. Belső projektek

1.1.1. „KIRA” projekt

Az OBH belső projektjének keretében megvalósult a bírósági szervezetrendszer egységes humánerőforrás-gazdálkodási rendszerének továbbfejlesztése és a központosított illetmény-számfejtési rendszerhez való csatlakozás feltételeinek megteremtése.

Az államháztartásról szóló törvény módosításának következtében 2016. január 1-jétől a Magyar Államkincstár látja el azon költségvetési szervek központosított illetmény számfejtését, amelyek nem a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartoznak. Ennek következtében 2016-ban az OBH, a Kúria, az ítéltáblák és a törvényszékek is csatlakoztak ehhez a rendszerhez.

A feladat elvégzése, annak összetettségére és volumenére tekintettel, projektszerű működés keretében valósult meg. A projektszervezetben az irányítási és operatív szinteket is számba véve összesen 41 fő működött közre a bírósági szervezetrendszer 7 intézményéből.

A projekt keretében létrejött legfontosabb eredmények:

- megtörtént a személyügyi nyilvántartások fejlesztése,
- a rendszer biztonságos és stabil üzemeltetéséhez szükséges informatikai eszközök kerültek beszerzése,
- az új illetmény-számfejtési rendszer szakszerű használata érdekében megtörtént az intézményi felhasználók oktatása.

A projekt befejezése 2017. január 1-jén megtörtént, amikor is 27 bírósági intézmény sikeresen csatlakozott a központi illetmény számfejtési rendszerhez. Ezen munkának köszönhetően a 2017. évben is megvalósulhat a késedelem nélküli illetményszámfejtés és kifizetés.

1.1.2. „VIKI” projekt

A tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, valamint távmeghallgatás országos szintű bevezetése – mint távlati cél – megvalósításának részeként az Országos Bírósági Hivatal csatlakozott a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. „Elektronikus megoldás az eltérő földrajzi helyszíneken történő közigazgatási ügyintézés munkaszervezésének és kommunikációjának fejlesztésére” („VIKI”) című projektjéhez. A program keretében országszerte 215 távmeghallgatási végpontot alakítanak ki bíróságokon, valamint járási és kormányhivatalokban, kormányablakokban, illetve büntetés-végrehajtási intézményekben.

A végpontok jelentős része, 72 darab, bíróságokon kerül elhelyezésre. A tárgyalótermek kijelölése és helyszíni felmérése megtörtént, a tárgyalók előkészítésének munkálatai és az eszközök telepítése a 2017–2018-as időszakban várható.

Az eszközök távmeghallgatás lebonyolítását, védett személy meghallgatását, videokonferencia lebonyolítását teszik lehetővé. A rendszer hozzájárul az ügyintézési idő csökkentéséhez, a bíróságok és az állampolgárok utazásra fordított idejének és költségeinek csökkentéséhez, illetve könnyebbé válik a bíróságok egymás közötti kapcsolattartása is.

1.2. Külső projektek

1.2.1. Biztonságnövelő projekt

A svájci hozzájárulásból megvalósuló projekt célja a bírósági ügyfelek biztonságérzetének javítása, a bíróságok, valamint a bírák és igazságügyi alkalmazottak munkája során a biztonság megerősítése. Ennek megvalósítása érdekében szükséges biztonsági berendezések és informatikai eszközök beszerzése, valamint a biztonságosabb és hatékonyabb ügyintézés elősegítő adatbázis-kapcsolatok kialakítása. A beruházás célja, hogy modern, az ügyfelek szempontjából kényelmesebb, biztonságosabb infrastrukturális környezetet teremtsen.

A projektben tervezett eszközbeszerzések és adatbázis-kapcsolat fejlesztések a 2015. évben befejeződtek, de az eredményes közbeszerzési eljárások maradványösszegéből és a projekt megvalósítása során keletkezett árfolyamkülönbözet miatt további források felhasználása vált lehetővé.

Ennek eredményeként 2016-ban a minősített, védett adatok kezelésének megvalósítása érdekében az OBH 26 db Tempest Level-A minősítésű notebookot, a hozzájuk tartozó irodai szoftvereket és nyomtatókat szerzett be. A gépek telepítésével befejeződött a bíróságokon a minősített adatok kezeléséhez szükséges technikai háttér megteremtése.

Megvalósult továbbá a korábban beszerzett csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használatának oktatása is. A kezelő személyzet 10 helyszínen összesen 140 órában kapott komplex géptermi oktatást a projekt keretében beszerzett eszközök szakszerű használatához. Ezt egészítette ki egy emelt szintű sugárvédelmi oktatás 14 helyszínen, összesen 336 órában. Természetesen a teljes oktatási anyag elérhető e-learning tananyag formájában is az érintettek számára.

2016-ban megtörtént további 16 db csomagvizsgáló berendezés szállításának előkészítése is, aminek a teljesítése a 2017. évben valósul meg. A projekt fizikai befejezésének időpontja 2017. május 31. napja.

1.2.2. Képzési projektek az Európai Jogakadémia partnerségében

2016-ban az OBH három képzési projekt megvalósításában működött közre az Európai Jogakadémia partnereként. A projektek keretében a kiberbűnözéshez, az európai uniós polgári joghoz és egy, az európai családjogi szaknyelvhez kapcsolódó szeminárium sorozat valósult meg a partnerországokban, illetve három alkalommal Magyarországon is.

A képzések fő célja a bírók tudásbővítése mellett az volt, hogy elősegítsék a hivatásrendek szorosabb együttműködését, a tapasztalatok cseréjét, a jó gyakorlatok megosztását és a nemzeti eljárások megismerését.

2. Pályázatok

2.1. Összefoglaló a pályázati aktivitásról

A folyamatban lévő projektek végrehajtásának koordinációja mellett az OBH Projektirodája 2016-ban is folyamatosan kereste a bírósági rendszer számára elérhető nemzetközi és hazai pályázati lehetőségeket. A 2015. évhez viszonyítva az OBH 2016-ban aktívabban pályázott az elérhető forrásokra önállóan, illetve több projekthez csatlakozott együttműködő partnerként, az alábbiak szerint:

- az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság (Justice DG) Jogérvényesülési Programja keretében az OBH önálló projekttel pályázott,

- az Európai Unió más főigazgatóságai (Versenypolitikai és Környezetvédelmi Főigazgatóság) által meghirdetett felhívások kapcsán 3 nemzetközi pályázathoz csatlakoztunk együttműködő partnerként,
- a Belügyminisztérium által koordinált Belügyi Alapok Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapja keretében összesen 4 támogatási kérelmet nyújtottunk be,
- a Belső Biztonsági Alap keretében az OBH további 3 pályázathoz csatlakozott az Igazságügyi Hivatal és az Országos Rendőr-főkapitányság partnerként.

2.2. Nyertes pályázatok bemutatása

2.2.1. Migrációs őrizetekkel kapcsolatos bírósági eljárások hatékonyságának fejlesztése

A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap keretében az OBH „Migrációs őrizetekkel kapcsolatos bírósági eljárások hatékonyságának fejlesztése” tárgyú projektjével sikeresen pályázott a 2016. évben. A szakemberek, elsősorban az érintett ügyekben eljáró bírák és igazságügyi alkalmazottak többirányú központi képzése 2017. június végéig két részletben valósul meg. A projekt keretében elkészül a képzéseken elhangzott információkat és a hazai tapasztalatokat feldolgozó és megosztó kézikönyv. A projekt nagymértékben hozzájárul a témában érintett bíróságok hatékony ügyintézéséhez a felkészült bírói és segítői kapacitás biztosítása révén.

2.2.2. Versenyjogi képzési projekt

2016-ban támogatást nyert az Európai Jogakadémia (ERA) versenyjogi bírák képzését elősegítő pályázata, amelyhez az OBH együttműködő partnerként csatlakozott. A pályázatot az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága a Versenypolitikai Főigazgatósággal közösen hirdette meg. A projekt célja a versenyjogi esetekkel foglalkozó bírák elméleti és gyakorlati képzése, valamint az érintett szakemberek közötti kapcsolatépítés és tapasztalatcsere elősegítése.

A projekt keretében 4 szemináriumot szerveznek a 2017-2018-as időszakban, Lisszabonban, Thesszalonikiben, Trierben és Bukarestben, a képzéseken összesen 9 magyar versenyjoggal foglalkozó bíró vehet részt.

3. Tervezés

A projektek előkészítésében a bírósági szervezetből számos, az adott témában jártas szakértő, valamint projekt szakember vesz részt. Az előkészítő munka eredményei jellemzően kézzelfogható dokumentumok: projektjavaslatok, megvalósíthatósági tanulmányok stb., amelyek alapját jelentik a későbbi projektekben megvalósuló fejlesztéseknek.

3.1. Belső projektek

3.1.1. E-akta projekt

Az állampolgárok jogos elvárása, hogy ügyeiket kényelmesen, hely és idő tekintetében kötetlenül, alacsony költség- és időráfordítással intézhessék. Az OBH tervezett E-akta projektje – az OBH korábbi projektjeinek keretében kialakított e-bírósági rendszerekre és szervezetfejlesztési tapasztalatokra alapozva – az elektronikus bírósági ügyintézés lehetőségeit kívánja kiterjeszteni. A projekt keretében megvalósul a peres iratok betekintésének és a bírósági határozatok közzétételének komplex újrászabályozása, illetőleg ezzel párhuzamosan megkezdődik az újrászabályozott folyamatok gyakorlati átültetését szolgáló elektronizálási munka.

A projekt eredményeképpen lényegesen leredukálódik az állampolgárok oldalán felmerülő időráfordítás, amely a bírósági gyakorlat, illetve a peres ügyeik iratainak megismerése kapcsán jelentkezett, valamint emellett jelentősen lecsökkennek (gyakorlatilag megszűnnek) a peres iratokhoz való hozzáférést eddig terhelő költségek is.

A projektötlet kidolgozásakor figyelembe vettük a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program szempontrendszerét és prioritásait is, így a fejlesztés adott esetben európai uniós forrásból is finanszírozható.

3.1.2. E-kódex projekt

2018-ban lépnek hatályba az új eljárásjogi kódexek, amelyek valamennyi ügyszakban dolgozó bíró és igazságügyi alkalmazott napi munkavégzését alapjaiban érintik. Az ítélező munka eddigi kiváló eredményeinek fenntartása érdekében, az OBH elnökének stratégiai céljaival összhangban, a három érintett törvény alkalmazására történő felkészülés egy-egy projekt keretében valósul meg. A projekttervek szerint az új kódexek alkalmazása során a bírákat és igazságügyi alkalmazottakat a tantermi képzések mellett olyan korszerű, a XXI. századi követelményeknek megfelelő oktatási anyagok is segíteni fogják, amelyek az egyes szakterületen jártas bírák közreműködésével kerülnek összeállításra. A projektek előkészítése 2016-ban megtörtént, a megvalósításra a 2017. évben kerül sor.

3.1.3. Tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, valamint távmeghallgatás megvalósítása a bíróságokon

A 2016. évben befejeződött a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, valamint távmeghallgatás országos szintű bevezetésének előkészítésére irányuló, OBH költségvetésből finanszírozott belső projekt. A projektben, két munkacsoportban, összesen 20 bíró és igazságügyi alkalmazott, valamint külső szakértő vett részt. A projekt eredményeként elkészült egy Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány, amely alapja lehet a teljes rendszer bevezetésének, a későbbi implementációnak.

A munkacsoportok – a technikai feltételek tervezése mellett – megvizsgálták a távmeghallgatás és tárgyalótermi kép- és hangrögzítés alkalmazásának jogi lehetőségét is, és javaslatot készítettek elő a jogalkotó felé az új eljárási törvények kodifikációja során figyelembe veendő kiegészítések, módosításokra.

A tárgyalások kép- és hangfelvételekkel való rögzítése kiválthatja a klasszikus jegyzőkönyv-vezetési munkát, nagymértékben gyorsítva ezzel a határozatok megszületését, másrészt garantálhatja a tárgyalások pontos, szükség esetén bármikor rendelkezésre álló dokumentálását.

A bírósági tárgyalótermek távmeghallgatásra alkalmas összekötése a nemzetközi szervezetekkel, belföldi társintézményekkel és más bíróságokkal képes a perben részt vevő személyek biztonságának garantálására, illetve a bíróság előtti megjelenéssel járó idő és költség megtakarítására, ezzel is erősítve a bíróságok szolgáltató jellegét. A projekt megvalósítása, valamint az előkészítés eredményeinek felhasználása a 2016. évben részben meg is kezdődött.

3.2. Külső projektek

3.2.1. Energiahatékonysági megújulás a bíróságokon

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében összesen 1,7 milliárd forint értékben újulhat meg több bírósági épület. A projektek megvalósítására az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a

konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft-vel. A konzorciumvezető által benyújtott támogatási kérelmeket a Támogató támogatásra alkalmasnak találta, a támogatási szerződések előkészítése megkezdődött.

3.2.2. További bírósági eljárások digitalizálása

A bírósági igazgatás további elektronizálása érdekében az OBH projektjavaslatot készített elő, amely szorosan kapcsolódik a Közigazgatás- és Közszolgáltatás- Fejlesztési Operatív Program első prioritásához.

A fejlesztési tervek között szerepel a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának továbbfejlesztése, a bírósági eljárások iratainak elektronizálása és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása.

4. Fenntartás

Az európai uniós forrásból, elsősorban az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében korábban megvalósított, jelenleg fenntartási szakaszban lévő projektek fejlesztéseinek fókuszában – az OBH elnökének stratégiai céljaival is összhangban – a bíróságok által használt informatikai alkalmazások és eszközök korszerűsítése állt. Már a projektek tervezésekor elsődleges cél volt a fenntarthatóság és fejleszthetőség biztosítása – ennek megfelelően az OBH kiemelt feladatként kezeli a korábban lezárt projektek eredményeinek gondozását is.

A projektekben létrehozott főbb eredmények:

- az elektronikus kapcsolattartás a fél, a fél képviselője és a bíróságok, valamint a szakértők és a bíróságok között,
- a civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja, elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
- határidő figyelmeztető rendszer bírák részére,
- büntető ügyszakos nyomtatványkitöltő alkalmazás,
- a Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztetési Rendszer,
- az új Elnöki Iratkezelő Rendszer,
- a bírósági honlapon elérhető pertartam kalkulátor,
- panaszkezelés elektronikus úton,
- súlyszám alapú lajstromalkalmazás.

A kifejlesztett alkalmazások folyamatos nyomon követése, további fejlesztési lehetőségének feltárása érdekében az OBH elnökének döntése alapján munkacsoport működik az OBH-ban.

A folyamatban és a fenntartás alatt lévő projektjeinket is rendszeresen ellenőrzik az illetékes külső szervezetek. A 2016. évben három ellenőrzést zártunk le, szabálytalanságot, pénzügyi korrekciót egyik esetben sem állapítottak meg az ellenőrző hatóságok. Így elmondható, hogy a projektek megvalósítása továbbra is közel 100%-os eredményességű.

5. A projektmegvalósítás személyi feltételei

Az OBH számos különféle projektet (ÁROP, EKOP, Svájci Hozzájárulás, közvetlen EU finanszírozású ún. Justice DG Grants, EVA, EMA) valósított, illetve valósít meg sikeresen, így komoly gyakorlata van a projektszerű működés és a projektmenedzsment módszertanok alkalmazásában.

Az OBH 8 fős Projektirodája a projektek koordinációs és adminisztratív feladatait látja el. Az egyes szakmai feladatokba az OBH közel 250 fős szakmai létszámán túlmenően az adott igazgatási feladat bírósági szakértőit is be tudja vonni, illetve a munkát külső szaktanácsadók is segíthetik. A folyamatos szakmai fejlődést mindezekon túlmenően az OBH belső oktatásai, illetve külső képzések is biztosítják.

6. Kommunikáció

A projektek eredményeinek, előrehaladásának a bírósági szervezetrendszeren belüli (Központi Bírósági Intranet) és az állampolgárok felé történő (www.projektjeink.birosag.hu) kommunikálása hangsúlyos és folyamatos feladat.

A nagyközönség számára a projekteket bemutató oldalon naprakész információk érhetőek el a külső finanszírozásból megvalósult és megvalósuló projektekről, illetve megtekinthetők az elnyert pályázatokhoz, a megvalósult képzésekhez, beszerzésekhez, projektrendezvényekhez kapcsolódó hírek, összefoglalók és interjúk.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A már lezárult projektek fenntartási időszakra vonatkozó vállalásai teljesülésének biztosítása, azok folyamatos felülvizsgálata.
- A jelenleg megvalósítás alatt álló projektek sikeres szakmai és pénzügyi megvalósítása, felkészülés a projektek zárására és fenntartására.
- Új projektek generálása, mindenekelőtt a 2014-2020-as programozási időszak hazai elosztású és az unió közvetlen forrásainak felhasználásával.
- A projektek keretében elvégzett feladatok eredményeinek kommunikálása a bírósági szervezeten belül, valamint megismertetése a nagyközönséggel.

További hasznos információk:

- A megvalósult és folyamatban lévő projektjeinkről, a projektekkel kapcsolatos sajtóközleményekről és szakmai anyagokról: www.projektjeink.birosag.hu

XIV. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök
2. Szervezeti felépítés
 - 2.1 Szervezeti átalakítás
 - 2.2 Szervezetfejlesztés
 - 2.3 A szervezet létszáma
 - 2.4 Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda
3. Emberi erőforrás gazdálkodás

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseivel összhangban:

- Elektronikus kapcsolattartást segítő felület és E-PER Helpdesk kialakítása.
- Könnyen kereshető szabályozó-nyilvántartási adatbázis kiépítése a bíróságok központi internetes honlapján.
- Elektronikus szabályozó és jogszabályi véleményezési felület kialakítása a bíróságok központi intranetes honlapján.
- Kifejlesztésre került az ÁNYK kérelmek anonimizálását végző program.
- Megtörtént az OBH gondnokoltak nyilvántartásának fejlesztése a rögzítendő adatkörök (személyi azonosító) bővítése, továbbá – a helyes, hibamentes adat-rögzítést támogató – személyi adat- és lakcímnnyilvántartóval történő szinkron adatkapcsolat létrehozása körében.
- A személyi azonosító számok ösfeltöltését az egyes nyilvántartásokba az OBH – a KEKKH-tól kapott személyi-és lakcímnnyilvántartás adataiból – a törvényi előírásnak megfelelően, 2016 I. félévében elvégezte.

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

Az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete, a bírósági főfolyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Ezen feladatokat a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. E szerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonnyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartás-vezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt és önálló feladatok közül kiemelendő:

- a gondnokoltak országos nyilvántartásának,
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, valamint
- a hirdetményi kézbesítés rendszerének a működtetése.

2. Szervezeti felépítés

2.1. Szervezeti átalakítás

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött igazgatási szervezet. Létrehozásakor alapvető követelmény volt, hogy a működése megkezdését követően, a rövid idő alatt szerzett tapasztalatokat felhasználva, a szervezet hiányosságait feltárva azokra megoldást találjon, és működését folyamatosan fejlessze annak érdekében, hogy a változásokhoz alkalmazkodni tudjon és megfeleljen a XXI. századi igazságszolgáltatással szemben támasztott követelményeknek és elvárásoknak. Mindez azért kiemelten fontos, mert a bevezetésre kerülő újítások, az optimalizált működési folyamatok és vívmányok az ország valamennyi bíróságának működésére hatással vannak, továbbá számukra mintául is szolgálhatnak.

Az OBH-nak kell irányítania, szerveznie, ellenőriznie és koordinálnia a beszámolóban ismertetett feladatokat, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a több tízmilliárd forintos bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a több mint 11 000 fővel működő bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a csaknem 200 bírósági épület és
- a több ezer informatikai eszköz és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- a több száz millió forintos európai uniós pályázatok lebonyolítása, kivitelezése, fenntartása.

Az OBH szervezeti struktúrája a beszámolóval érintett időszakban kis mértékben változott. Az OBH Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (SZMSZ) 2016. január 30-i hatállyal módosult, létrejött a Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya. A főosztály kialakításával a bíróságok központi kommunikációs tevékenysége kapott jelentőségének megfelelő szervezeti kereteket. Az új főosztályon a Kommunikációs Osztály feladata lett az OBH elnökének stratégiájához igazodó, közérthető és folyamatos külső, valamint a szervezetrendszeren belüli kommunikáció fenntartása, az OBH és a bírósági szervezet tevékenysége bemutatásának, sajtókapcsolatainak szervezése, az igazságszolgáltatást érintő hírek figyelemmel kísérése és az ezekkel kapcsolatos tapasztalatok elemzése.

A Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztály Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya vette át a Magyar Igazságügyi Akadémiától az OBT, az OBH és a bíróságok nemzetközi kapcsolatainak koordinálását, a nemzetközi rendezvények, konferenciák megszervezését, a diplomáciai képviselőkkel, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartást, illetve a nemzetközi ösztöndíjprogramok koordinációját.

A nemzetközi képzési programok megszervezése és a nemzetközi jogász- és bíróképzést végző nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés továbbra is a MIA feladata maradt. A kommunikációs feladatok önálló főosztályhoz kerülésével a Szervezetfejlesztési és Kommunikációs Főosztály elnevezése Szervezetfejlesztési és Koordinációs Főosztályra változott.

Az SZMSZ által lehetővé tett megoldással élve az informatikáért felelős elnöki biztos mellett két új elnöki biztos kapott feladatokat az OBH-ban. A statisztikáért felelős elnöki biztos – többek között a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény bírósági szervezetrendszert érintő végrehajtása érdekében – gondoskodik az új statisztikai szabályzat előkészítéséről, valamint a statisztikai adatfelvétel rendjének továbbfejlesztéséről. Az igazgatásért felelős elnöki biztos pedig az egyes kiemelt igazgatási feladatok, különösen a bírák és vezetők értékelésével, a vezetőképzéssel, illetve az új bíróságok felállításával kapcsolatos feladatok megvalósításáért felelős.

Az OBH szervezeti egységei 2016-ban:

- Elnöki Kabinet
- Bírósági Főosztály
 - o Igazgatási Osztály
 - o Jogszabály-véleményezési Osztály
 - o Jogi Képviseleti Osztály
 - o Statisztikai Elemző Osztály
- Elektronikus Eljárások Főosztálya
 - o Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály
 - o Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály
 - o Országos Nyilvántartási Iroda
- Ellenőrzési Főosztály
- Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály
 - o Bírósági Osztály
 - o Hivatali Osztály
 - o Létszám- és Bérigazdálkodási Osztály
- Gazdálkodási Főosztály
 - o Fejezeti Költségvetési Osztály
 - o Kontrolling Osztály
 - o Hivatali Gazdasági Osztály
- Informatikai Főosztály
 - o Országos Infrastruktúra Osztály
 - o Alkalmazásfejlesztési Osztály
 - o Alkalmazás Üzemeltetési Osztály
 - o Hivatali Informatikai Osztály
- Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya
 - o Kommunikációs Osztály
 - o Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya
- Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya
 - o Közbeszerzések Osztálya
 - o Szerződéses Kapcsolatok Osztálya
- Magyar Igazságügyi Akadémia
 - o Képzési Osztály
 - o Tudományszervezési és Dokumentációs Osztály
 - o Szolgáltatási Osztály
- Műszaki Főosztály
 - o Épületfejlesztési és Fenntartási Osztály
 - o Biztonságtechnikai Osztály
 - o Gondnoksági és Gépjármű Üzemeltetési Osztály
- Projektiroda
 - o Projekttervezési Osztály
 - o Projekt Megvalósítási és Fenntartási Osztály
- Szervezetfejlesztési és Koordinációs Főosztály
 - o Szervezetfejlesztési és Szervezet-szabályozási Osztály
 - o Rendezvényszervezési Csoport
 - o Központi Iroda

2.2. Szervezetfejlesztés

Az OBH az OBH elnöke által kitűzött stratégiai célok mentén működik és valósítja meg a jogszabály által meghatározott feladatokat. A 2016. évi szervezetfejlesztés kiemelten a bíróságokra fókuszált a Fenntartható Fejlődés Program meghirdetésével, amellyel párhuzamosan az OBH szervezeti működése is fejlődött.

2.2.1. E-PER fejlesztés

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 2016. július 1. napjától hatályba lépett rendelkezései kiterjesztették és kötelezővé tették a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartást. A módosuló jogszabályi rendelkezések alapján a polgári perekben és törvényi rendelkezés alapján más polgári eljárásokban, valamint a közigazgatási és munkaügyi perekben kötelezővé vált a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartás a jogi képviselővel eljáró felek, a gazdálkodó szervezetek, valamint a közigazgatási szervek számára.

Az e-kapcsolattartás kiterjesztését megelőzően az OBH kialakította az E-PER Helpdesket (e-ugyintezes@birosag.hu) annak érdekében, hogy az ügyfelek az elektronikus perekkel kapcsolatos kérdéseikre időszerű és szakszerű segítséget, választ kapjanak. Az OBH biztosítja továbbá a megkeresések nyilvántartását, folyamatos, időszerű intézését, a megkeresések rendszeres elemzését, értékelését, továbbá az elemzés, értékelés eredményeképpen a bíróságok központi honlapján kialakított E-PER 2016 menüpont, valamint a menüpontból elérhető Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK) almenüpont folyamatos aktualizálását.

2.2.2. Szabályozó és jogszabály véleményezési felület

Az OBH elnöke által kiadott szabályozókról szóló 10/2016. (X. 26.) OBH utasításban szereplő véleményeztetési folyamat során a bíróságoktól beérkező, valamint a bírósági jogszabály-véleményezési hálózat tagjaitól kapott vélemények összegyűjtésére az OBH jelszóval védett szabályozó- és jogszabály véleményezési felületet hozott létre a bíróságok központi intranetes honlapján. A felületre beírt véleményeket az alkalmazás egyetlen áttekinthető és szerkeszthető táblázatba foglaltan jeleníti meg, valamint teszi a bíróságok számára is megismerhetővé. A felület előnye, hogy a véleményezésre jogosultak látják a mások által már megfogalmazott javaslatokat, a félbeszakított online szerkesztés bármikor folytatható és a vélemények összegzése rövid idő alatt elkészíthető.

2.2.3. Szabályozók adatbázis

Az OBH a bíróságok központi honlapján új adatbázist épített ki, amely a szabályozókról szóló OBH utasítás szerinti felépítésben tartalmazza:

- a szabályzatokat (OBH utasításokat), ezen belül:
 - o módosításokkal egységes szerkezetben a hatályos és alkalmazandó szövegállapotot,
 - o a hatályon kívül helyezett utasítás utolsó hatályos szövegét, valamint
 - o valamennyi kiadott, önálló vagy módosító szabályozó szövegét, függetlenül azok időbeli hatályától;
- az ajánlásokat (OBH elnöki ajánlásokat); és
- a határozatokat (OBHE egyedi és szervezeti határozatokat).

Az adatbázisban keresni lehet az „Alkalmazás”-ra kattintással a kiadás évére és szabadszöveges módon bármely kifejezésre.

2.3. A szervezet létszáma

A bíróságokon szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszámához viszonyítva (11 104 fő) az OBH tényleges létszáma (290 fő) továbbra is kifejezetten alacsonynak számít annak ellenére, hogy az a tavalyi évhez képest (259 fő) 31 fővel emelkedett. Ezen belül közel 13%-al nőtt a felsőfokú végzettségű tisztviselők és 28%-al az OBH-ba beosztott titkárok száma.

A létszámváltozások iránya összhangban van az OBH elnökének azon törekvésével, hogy az OBH dolgozói létszáma, az emberi erőforrás összetétele rugalmasan igazodjon a növekvő ügyfélforgalmi adatokhoz, a feladatok komplexitásához. Az OBH stratégiai céljainak elérése érdekében jól képzett, a feladatellátásban motivált, a szervezeti folyamatok és az infokommunikációs eszközök fejlődésére nyitottan reagáló munkatársakra van szükség. Ennek érdekében egyrészt, a jogi igazgatási feladatok ellátása területén növeltük a bírósági szervezetet már jól ismerő, jogi szakvizsgával rendelkező bírósági titkárok számát, másrészt a funkcionális (ügyviteli, igazgatási, pénzügyi és humánpolitikai) területen az üres álláshelyek tervezett betöltésével és minőségi cserékkel emeltük a felsőfokú végzettségű, versenyszférában, vagy közigazgatásban szerzett gyakorlattal rendelkező tisztviselők számát.

A létszám megoszlása a következők szerint alakult 2015. december 31-én és 2016. december 31-én az OBH-ban.

A szervezet létszáma munkakörök szerint				
munkakör	2015. december 31.		2016. december 31.	
	engedélyezett létszám (fő)	tényleges létszám (fő)	engedélyezett létszám (fő)	tényleges létszám (fő)
bíró	35	27	35	35
bírósági titkár	27	25	33	31
bírósági fogalmazó	5	1	1	1
felsőfokú végzettségű tisztviselő	128	110	136	122
középfokú végzettségű tisztviselő	60	70	61	70
írnok	-	-	-	-
fizikai alkalmazott	32	26	32	31
Összesen	287	259	298	290

Az OBH elnökének megbízása alapján, az igazgatási szakfeladatokba való kompetencia alapú bevonás érdekében központi igazgatási feladatot 2016-ban 219 fő végzett. Ezen kívül 15 munkacsoportban 103 fő látott el elemző, tanácsadó, javaslattevő, véleményező és döntés-előkészítő tevékenységet.

2.4. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda

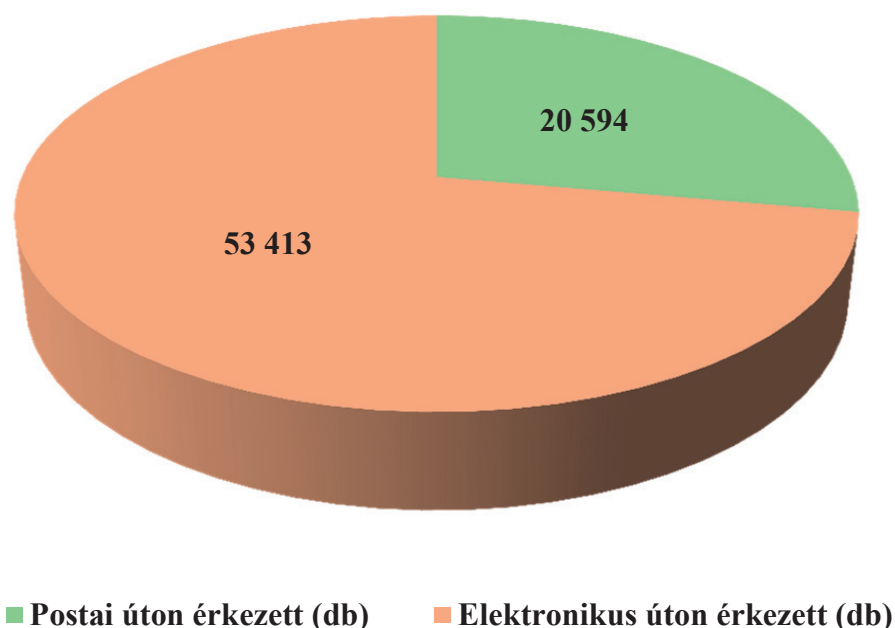
Az OBH Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztálya, valamint az Országos Nyilvántartási Iroda végzi a civil szervezetek beszámolóinak feldolgozását, és intézi a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásából történő adatkéréseket, megkereséseket.

A civil szervezeteknek minden év május 31-ig kell megküldeniük az OBH-nak az előző évről szóló, a jogosult szerv által jóváhagyott beszámolójukat. Az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezeteknek a beszámolóikat elektronikus úton, az Ügyfélkapun keresztül kell benyújtaniuk az OBH részére. Az így érkező beszámolókat az OBH VIBE felület használatával teszi közzé a birosag.hu honlapon.

A papír alapon érkezett beszámolók esetében az OBH az eredeti dokumentumot, vagy annak hitelesített másolatát letétbe helyezi, illetve elektronizálás után honlapján, a birosag.hu internetes elérhetőségen közzéteszi. Ez a beszámolási kötelezettség a Magyarországon – bíróság által – nyilvántartásba vett civil szervezeteket terheli. Ilyennek minősül az egyesület, valamint az alapítvány. Egyesületi formában működhetnek például a szövetségek, szakszervezetek, sportegyesületek, vagy a polgárőr szervezetek.

Az elektronikusan beérkező beszámolók száma – az előző évekhez hasonlóan – növekedett, míg a postai úton megküldötteké tovább csökkent. 2016-ban összesen 74 007 db beszámoló érkezett, ebből elektronikus úton 53 413 db, postai úton 20 594 db, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja:

A 2016. évben érkezett civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek beszámolóinak megoszlása

Az érintettek többsége 2016-ban is a határidő végén tett eleget beadási kötelezettségének, így 2016. május – június hónapokban elektronikus úton 32 000 db, postai úton 10 198 db beszámoló érkezett, ami az éves érkezés közel 60%-át tette ki.

Az alapos felkészülésnek és a túlmunkában részt vevő OBH-s és bírósági dolgozóknak köszönhetően 2016. június 30. napjáig az elektronikus úton megküldésre került beszámolók feldolgozása megtörtént.

Mindezek mellett a papír alapon megküldött éves beszámolóknak a törvényben előírt határidőben történő feldolgozása és közzététele is folyamatos és zökkenőmentesen volt. Ebben nagy szerepet játszott az OBH-ban foglalkoztatott két autizmussal élő fiatal lelkiismeretes munkája.

Összességében az Országos Nyilvántartási Osztály az OBH éves ügyforgalmának több, mint 30%-át bonyolítja le.

A gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Ejnytv.), és a végrehajtására kiadott 16/2014. (III. 13.) KIM rendelet új alapokra helyezte a gondnokoltak országos nyilvántartásából történő adatszolgáltatás szabályait, illetve új jogintézményként bevezette az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartását.

Az Ejnytv. 2015. évi módosítása a gondnokoltak nyilvántartásában kezelt adatok körét is érintette. Ennek megfelelően a gondnoksági perekben első fokon eljáró bíróságoknak a gondnokoltak nyilvántartásába a 2016. január 15. napját követően történő bejegyzések során a gondnokoltak személyi azonosítóját is fel kell tüntetni.

2016. június 1. napjától az OBH általi adattovábbítás körében is módosult az Ejnytv. Ennek megfelelően kifejlesztésre kerül a fennálló manuális alapú adategyeztetési rendszer helyett egy új online adatkapcsolat. Így amennyiben a gondnokoltak nyilvántartásába a bíróság valamely személlyel kapcsolatban a választójogból való kizárás tényére vonatkozó adatot jegyez be vagy töröl, az OBH a Nemzeti Választási Iroda részére a nyilvántartásba történő felvétel, illetve az abból való törlés céljából automatikus adattovábbítást végez.

A jogszabály-változásoknak való megfelelés érdekében az OBH saját fejlesztés keretében átalakította a nyilvántartási programot, így az a határidők lejártát követően alkalmassá vált a törvényben meghatározott adatok (személyi azonosító) fogadására.

A személyi azonosító számok ösfeltöltését a nyilvántartásokba az OBH – a KEKKH-tól kapott személyi-és lakcímnnyilvántartás adataiból – a törvényi előírásnak megfelelően, 2016. I. félévében elvégezte.

2016-ban elektronikus úton 116 megkeresés, postai úton 488 db kérelem került iktatásra az OBH-ban a gondnokoltak országos nyilvántartásából igényelt információk vonatkozásában.

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok országos nyilvántartására vonatkozó szabályokat a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló 16/2014. (III.13.) KIM rendelet (2017. január 1. napjával hatályos) módosítása is érintette. Ennek megfelelően 2017. január 1. napjától az adatkérések elektronikus úton az ún. ügyfélkapun keresztül is benyújthatóak, továbbá a díjfizetés módjára vonatkozóan is történtek változások.

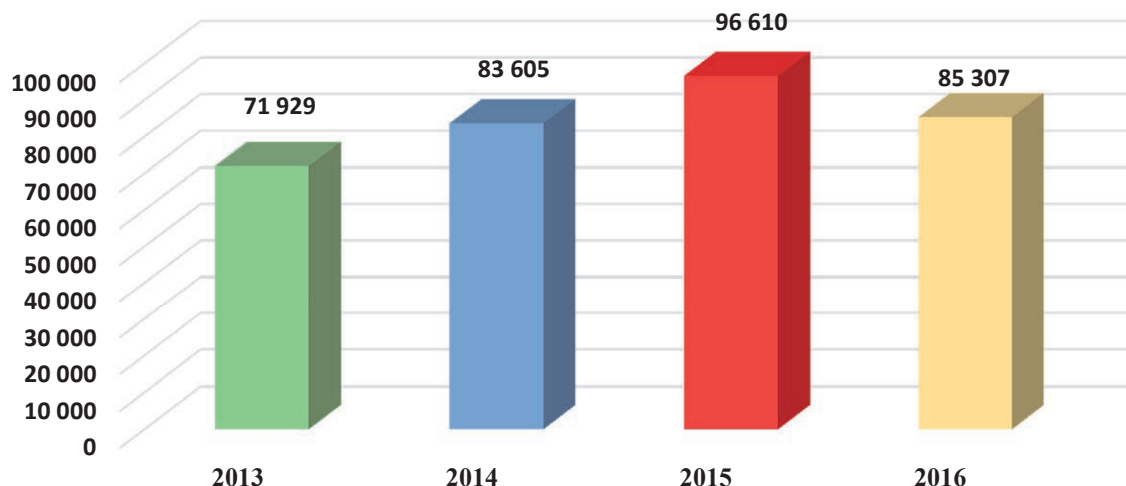
Fentieknek megfelelően szükségessé vált a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 10/2014 (VII.11.) OBH utasítás módosítása, amelynek előkészítési munkálatait, az új rendelkezésekkel összhangban, illetve a gyakorlati tapasztalatok alapján 2016-ban előkészítettük.

A 2013. évi V. törvény (Ptk.) által bevezetett új jogintézmény az előzetes jognyilatkozat. Ezt nagykorú cselekvőképes személy cselekvőképességének jövőbeli részleges vagy teljes korlátozása esetére közokiratban, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban, vagy gyámhatóság előtt személyesen teheti meg. A nyilatkozatot tevő személy az előzetes jognyilatkozatban megnevezheti azt az egy vagy több személyt, akit gondnokául rendelni javasol; kizárhat egy vagy több személyt a gondnokok köréből; és meghatározhatja, hogy egyes személyes és vagyoni ügyeiben a gondnok milyen módon járjon el. Az előzetes jognyilatkozatokra vonatkozó nyilvántartást az OBH vezeti. A bíróságokkal való kapcsolattartás során az Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartása program használatával kapcsolatban probléma nem merült fel, ugyanakkor, a bejegyzések száma a gondnokolti nyilvántartáshoz képest továbbra is igen csekély.

3. Emberi erőforrás gazdálkodás

Az OBH napi rendszerességgel végez szolgáltató, döntés előkészítő, operatív, kiszolgáló, adatgyűjtési, elemzési és egyéb érdemi feladatokat. 2016-ban összesen 85 307 irat került iktatásra, kevesebb, mint 2015-ben, de jóval több, mint 2013-ban, illetve 2014-ben, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja:

Az OBH iratforgalma 2013-2016. évek között

Az OBH 2016. évi iratforgalmát és annak részletes megoszlását a XIV.1. számú melléklet tartalmazza.

A 2016. évi iratforgalom hatékony és időszerű ügyintézése az OBH-ban dolgozó valamennyi munkatársra jelentős munkaterhet rótt. A feladatok teljesítéséhez elengedhetetlen a dolgozók részéről a pontos, naprakész iratkezelés, valamint az erre vonatkozó szabályok alapos ismerete és azok betartása.

Az OBH iratkezelési szabályzatáról szóló 2014.OBH.I.E.5. OBHE intézkedés 2015-ben felülvizsgálatra, valamint a Magyar Nemzeti Levéltárral egyeztetésre került, melynek eredményeként 2016. év elején hatályba lépett az új iratkezelési szabályzat. 2015-től kezdődően valamennyi OBH-ban szolgálati viszonyral rendelkező dolgozó – kivéve, ha korábban már sikeres vizsgát tett – részesül a Bírósági Ügyvitel Szabályairól (BÜSZ) szóló oktatásban, majd ezt követően számot is kell adnia tudásáról. 2016-ban összesen 54 OBH dolgozó tett sikeres BÜSZ vizsgát.

2016 januárjában az EKOP 2.1.22 – „Levelező” projektben megvalósított, belső fejlesztésű, tanúsított „EIR” iratkezelő szoftver, a bíróságok elnöksége után az OBH-ban is bevezetésre került. Ezzel egyidejűleg megkezdődött az iratok digitális kezelése is. Az EIR bevezetését központosított, kiscsoportos oktatások segítették.

További újítás az iratkezelésben, hogy az átláthatóság érdekében az előadói formátumát ügycsoportonként eltérő színű iratborítók váltották fel, illetőleg a tárgyszavak még kiemeltebb szerepet kaptak az iktatásban.

A korábban említett ügyforgalmi adatok egyértelműen alátámasztják az OBH elnökének azon törekvését, hogy emelkedjék az OBH dolgozói létszáma. Erre azzal együtt is szükség van, hogy az OBH a munkacsoportokban, a projektekben tevékenykedő bírók és igazságügyi alkalmazottak közreműködésével a közvetlenül rendelkezésre álló erőforrásokon túli segítségben is részesül.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A 2017. évi szabályozóalkotási program megvalósítása.
- A 2018-ban hatályba lépő új eljárási kódexek alkalmazásához szükséges, a bírósági eljárás során kiadott nyomtatványok elhelyezésére szolgáló nyomtatványtár felület kialakítása a bíróságok központi intranetes honlapján.
- A 2017. január 1-jétől hatályos a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII.28) Korm. rendeletnek megfelelően kialakított, a civil beszámolók benyújtásához szükséges ÁNYK nyomtatványok tesztelése.
- A gondnokolti nyilvántartás automatikus adatátadásának élesbe helyezése.
- A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény, valamint a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló 16/2014. (III.13.) KIM rendelet (2017. január 1. napjával hatályos) rendelkezéseire tekintettel a gondnokolti adatkérések elektronikus úton, az ún. ügyfélkapun keresztül történő beérkezéséhez az EIR program fejlesztése, valamint a gondnokolti ÁNYK nyomtatványok tesztelése.
- A Hirdetményi kézbesítések nyilvántartásáról szóló 12/2012. (X.1.) OBH utasítás megfeleltetése a 2018. január 1. napjával hatályos új Pp.-nek.

További hasznos információk:

- Az OBH közérdekű adatairól: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-kozerdeku-informaciok>
- Az OBH elérhetőségeiről: <http://www.birosag.hu/szervezeti-egyseg/orszagos-birosagi-hivatal>
- Az állásajánlatokról az OBH-ban: <http://www.birosag.hu/egyeb-allasajanlatok>
- Bírósági Közlöny: <http://birosag.hu/szakmai-informaciok/birosagi-kozlony>
- Civil szervezetekről: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-eljarasok-anyk-urlapjai-tajekoztato>

XV. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ELNÖKE FELETTI FELÜGYELET

1. Az OBT és az OBH elnökének kapcsolata
2. Az OBT OBH-t érintő döntései
 - 2.1 Általános központi igazgatás
 - 2.2 Költségvetés
 - 2.3 Statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és munkateher mérés
 - 2.4 Személyzeti terület
 - 2.5 Képzés
 - 2.6 Az OBT döntései egyéb területen

Az OBH 2016. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatóságára, kiszámíthatóságára és ellenőrzöttségére vonatkozó stratégiai céllal összhangban:

- Az OBT működéséhez szükséges technikai feltételek folyamatos biztosítása.
- Honlap-felület folyamatos fenntartása az OBT számára a bíróságok központi honlapján és a központi intraneten.
- Az OBT jogkörébe tartozó kérdésekben, az OBH feletti felügyeleti tevékenységéhez igényelt kérdésekben előterjesztések, tájékoztatók készítése az OBT részére.

1. Az OBT és az OBH elnökének kapcsolata

Az Országos Bírói Tanács (OBT) a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete, mely a Bszi. 103. §-ában meghatározottak szerint végzi javaslattételi, ellenőrzési feladatait, és gyakorolja döntési jogosítványait. Ez biztosítja az OBH elnöke igazgatási feladatainak ellátása feletti kontrollt. A Bszi. számos feladatot határoz meg az OBT részére a központi igazgatás, a költségvetés, a képzés területén, valamint személyzeti területen. A Bszi. az OBT tagjai számára a feladatuk ellátásához szükséges mértékben jogosultságot biztosít az OBH működésével kapcsolatos iratokba való betekintésre, valamint arra, hogy az OBH elnökétől adatokat és tájékoztatást kérjenek. Mindezek teljesítése szoros együttműködést, együtt dolgozást kíván meg az OBT és az OBH részéről.

Az OBT 2016-ban 10 ülést tartott, további 11 esetben pedig elektronikus úton hozott határozatot személyzeti területen. Ezek során összesen 98 napirendet tárgyalta meg, 130 határozatot hozott és 7 állásfoglalást adott ki, amelyekből 6 volt etikai. Az OBT üléseinek rendszeres meghívottja volt az igazságügyi miniszter, a legfőbb ügyész, a Magyar Bírói Egyesület, a Magyar Közjegyzői Kamara, a Magyar Ügyvédi Kamara és az OBH elnöke. Az ülések összefoglalói, az OBT működésével kapcsolatos dokumentumok és hírek a bíróságok központi honlapján OBT címszó alatt mindenki számára elérhetőek.

Az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja. Az OBT SZMSZ-ének 12. § (1) bekezdése szerint az OBT adminisztratív feladatainak ellátását, az OBT tagok munkájának segítését,

valamint az ügyiratok kezelését, továbbá az OBT működésének teljes körű dokumentálását az OBT Iroda végzi. Az OBT Iroda ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli, koordinációs, szervezési és protokolláris feladatokat, valamint a sajtó tájékoztatását.

Az OBT költségvetése – függetlenségének biztosítása érdekében – az OBH költségvetésében elkülönül. A Bszi. rendelkezéseinek megfelelően az OBH 2016-ban biztosította az OBT működéséhez szükséges technikai feltételeket, a kiadások finanszírozását, valamint a költségvetés felhasználásának ügyviteli rendjét és ezeket megállapodásban rögzítette.

Az OBH elnöke a korábbi gyakorlatnak megfelelően 2016-ban is folyamatosan tájékoztatta az OBT-t a bírósági szervezet működését érintő lényeges kérdésekről (pl.: jogszabály-módosítási kezdeményezések stb.) és többször adott számot az önálló jogkörben meghozott döntéseiről (pl.: kinevezési felterjesztések stb.).

Az OBH elnöke a tevékenységéről a Bszi. 76. § (8) bekezdése értelmében félévente köteles tájékoztatni az OBT-t. Az OBH elnöke az OBT 2016. november 8-ai ülésén terjesztette elő a 2015. évi tevékenységéről készült beszámolót, melyet az OBT a 102/2016. (IX.8.) számú határozatával egyhangúlag elfogadott. Az OBH elnökének 2016. I. félévi beszámolóját az OBT a 2017. február 13-ai ülésén a 6/2017. (II.13.) számú határozatával fogadta el.

2. Az OBT OBH-t érintő döntései

2.1. Általános központi igazgatás

Az OBT 2016-ban összesen 8 döntést hozott, többek között például egy szakbizottság létesítéséről határozott a 7/2011. (III.4.) KIM rendelet értelmezésével kapcsolatban. A szakbizottság feladatai a következők voltak: egy kérdőív összeállítása a bírói tanácsok felé, konferencia szervezése a témában és a KIM rendelet értelmezésével kapcsolatos OBT ajánlás felülvizsgálata.

Az OBT a szakbizottság által összeállított kérdőívet az 55/2016. (V.10.) számú határozatával elfogadta, majd 2016. május 23-án megküldte a Bírói Tanácsok elnökei részére. Az OBT 2016. november 16. napján konzultatív tanácskozást rendezett a Magyar Igazságügyi Akadémián, melynek célja – a beérkezett kérdőívek összesítése alapján levont konzekvenciákra is figyelemmel – a 7/2011. (III.4.) KIM rendelettel kapcsolatos OBT ajánlás aktualizálása volt. A konferencián az ítélőtáblák és törvényszékek bírói tanácsainak elnökei mellett részt vett az OBH képviselője, valamint dr. Szecskó József, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára is.

2016-ban az OBT az OBH elnökének 1 ajánlását, valamint 10 utasítását véleményezte, amelyekkel kivétel nélkül egyetértett, így például egyetértett:

- a 7/2016. (I.11.) OBT határozattal az Országos Igazságszolgáltatási Tanács ajánlásainak hatályon kívül helyezéséről szóló 12/2015. (XII.17.) OBH elnöki ajánlás kibocsátásával,
- a 15/2016. (II.9.) határozatával a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról szóló utasításban foglaltakkal,
- a 35/2016. (IV.12.) határozatával a bíróságok integritásáról szóló utasítással.

2.2. Költségvetés

2016-ban az OBT a költségvetés területén 3 döntést hozott. Tudomásul vette a Bíróságok fejezet 2016. évi költségvetéséről szóló tájékoztatót, illetve az OBH elnökének tájékoztatását a 2017. évi költségvetési többletforrásigényről. A 108/2016. (XI.8.) OBT határozatban pedig megállapodást kötött az OBH elnökével az OBT 2017. évi költségvetéséről.

2.3. Statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és munkateher mérés

E tárgykörben az OBT 2016-ban 2 döntést hozott, így a 38/2016. (IV.12.) határozatával az OBH elnökének a 2015. évi ügyforgalmi adatokról és a megüresedő bírói álláshelyek átcsoportosításának szempontjairól és okairól szóló tájékoztatóját, a 104/2016. (XI.8.) határozatával pedig az OBH elnökének a 2016. I. félévi ügyforgalmi adatokra vonatkozó tájékoztatóját vette tudomásul.

2.4. Személyzeti terület

Az OBT 2016-ban személyzeti kérdésekben összesen 43 határozatot hozott. Ezen belül összesen 6 esetben gyakorolta az OBH elnökének a pályázati rangsortól való eltérése esetén őt megillető egyetértési jogát és valamennyi esetben egyetértett az OBH elnökének a rangsortól való eltérésre vonatkozó kezdeményezésével. 2016-ban az OBT 2 esetben gyakorolta bírósági vezető kinevezése esetében azon egyetértési jogát, ami akkor illeti meg, ha a pályázó nem kapja meg a véleményező szerv többségi támogatását. A vizsgált időszakban mindkét esetben egyetértett az OBT az OBH elnökének kezdeményezésével. 2016-ban bírósági elnök, elnökhelyettes ismételt kinevezéséhez való hozzájárulás tárgyában OBT döntés nem született.

A bírák közötti összeférhetetlenség tárgyában, valamint együttalkalmazási tilalom tárgyában az OBT 5 esetben hozott döntést, amelyekből 3 esetben adott felmentést, 2 esetben pedig megállapította, hogy összeférhetetlenség nem áll fenn. A 22/2012. (V.21.) OBT határozat alapján az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés engedélyezése során irányadó szempont, hogy csak kivételes esetben, a szolgálati érdekre figyelemmel, legfeljebb két évre adható felmentés abban az esetben, ha az álláshely más módon nem tölthető be, és csak akkor, ha az álláshely be nem töltése az adott bíróság működését és az időszerű ítélkezés biztosítását veszélyezteti, a pályázó pedig vezetői képességei folytán különösen alkalmas az adott bírósági vezetői tisztség betöltésére.

Az OBT 2016-ban címadományozás és egyéb kitüntetések, elismerések adományozása körében 11 határozatot hozott. Közülük kiemelkedő a bírácnak és igazságügyi alkalmazottaknak való Juhász Andor díj adományozására vonatkozó határozat, valamint a Bírósági Szolgálati Oklevél 2016. évi adományozásáról szóló határozat.

2.5. Képzés

Az OBT képzéssel kapcsolatban 2016-ban 2 határozatot hozott. A 86/2016. (X.11.) OBT határozatban a MIA 2017. évi oktatási tervének koncepcióját, míg a 105/2016. (XI.11.) OBT határozatban a MIA 2017. évi oktatási tervét vette tudomásul.

2.6. Az OBT döntései egyéb területen

Az OBT 14/2016. (II.9.) számú határozatával elfogadta az Országos Bírósági Hivatal elnökének tájékoztatóját a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésével összefüggésben tett intézkedésekről. Egyebekben az OBT elismerését és köszönetét fejezte ki a bírák helytállásáért, a bírósági vezetők, az OBH elnöke és a törvényszéki elnökök együttműködéséért.

Az OBT a 2016. szeptember 13-án tartott ülésén megtárgyalta a közigazgatási bíráskodás átalakításával kapcsolatos törvénytervezetet és a többségi álláspontra tekintettel állásfoglalást fogadott el ezzel kapcsolatosan: Az 5/2016. (IX.13.) OBT állásfoglalásban az OBT, mint a bírák által demokratikusan választott testület kötelességének érezte kinyilvánítani, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságokat, valamint a regionális kollégiumokat érintő törvénymódosítás-tervezet megbontja a 2012 januárjától működő új, egységes igazságszolgáltatási igazgatási modellt. Tekintettel arra, hogy a tervezet figyelmen kívül hagyja az OBT és az OBH elnökének jelenlegi ellenőrzési és irányító feladatkörét, a bíróvá válás általános szempontjait indokolatlanul módosítja, valamint

megváltoztatja a vezetői kinevezés és számonkérés egységes rendszerét, és nem rendezi a munkaügyi szakbíráskodás jövőbeni helyzetét. A Tanács aggályosnak tartotta azt is, hogy a tervezett regionális ítélkezési fórumok felállítása az ügyfelek igényérvényesítését esetenként jelentős mértékben megnehezítheti.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Az OBT tevékenységének, döntéshozatali eljárásának, meghozott döntéseinek bírósági szervezeten belüli megismerhetőségének növelése.
- Az OBT és az OBH együttes képviseletével a Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata működésében az aktív részvétel fenntartása.
- Az OBT nemzetközi elismertségének támogatása.
- A 7/2011. (III.4.) KIM rendelet értelmezésével kapcsolat OBT ajánlás felülvizsgálata.
- Az Etikai Kódex hatályosulásának elősegítése az etikai állásfoglalásokon keresztül.

További hasznos információk:

- Az OBT működéséről: <http://www.birosag.hu/obt/cimlap>

MELLÉKLETEK

IV. 1. számú melléklet

Az OBH elnökének 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási kezdeményezései					
Ssz.	A jogszabály megnevezése	Módosuló jogszabály	Módosítás tartalma	Kihirdetés	Hatályba lépés
1.	Az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény		Az igénybevételre jogosult szervek köre 2016. január 1. napjától a bíróságokra is kiterjesztésre került.	2015. november 27.	2016. január 1.
2.	A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CCII. törvény	A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény	Beépítésre kerültek a bírósági jogalkalmazást könyvnyitő, így munkaerő és költség optimalizáló hatással rendelkező módosítási javaslatok.	2015. december 12.	2016. január 1.
3.	Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény		Az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került: az eseti szakértő kirendelésével, az igazságügyi szakértő munkájának értékelésével kapcsolatos javaslatok, valamint további szövegpontosító javaslatok.	2016. május 5.	2016. június 15.
4.	A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény	A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény	A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény alapján indult közigazgatási perek elbírálására az eredetileg javasolt Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság helyett a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság rendelkezik majd kizárólagos illetékességgel.	2016. május 5.	2016. augusztus 1.

Az OBH elnökének 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási kezdeményezései					
Ssz.	A jogszabály megnevezése	Módosuló jogszabály	Módosítás tartalma	Kihirdetés	Hatályba lépés
5.	Az egyes migrációs tárgyú és ezekkel összefüggésben más törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIX. törvény		Az idegenrendészeti kiutasítás feltételeire, vagy a kitoloncolást elrendelő határozat módosítására tett észrevételünk beépítésre került.	2016. május 20.	2016. június 1.
6.	Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvény	A reklámadóról szóló 2014. évi XXII. törvény	A módosítás egy új bírósági felülvizsgálati eljárást ír elő, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye és a bíróság tárgyaláson kívül határoz.	2016. június 15.	2017. január 1.
7.	A Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvény	A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékeségi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény	Fejér megye a Fővárosi Ítéltábla illetékességi területéről átkerül a Győri Ítéltábla illetékessége alá, ennek alapján a Székesfehérvári Törvényszék, valamint a Székesfehérvári Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok határozata ellen a 2016. december 31-ét követően előterjesztett jogorvoslatot a Győri Ítéltábla bírálja el.	2016. június 17.	2017. január 1.
8.	A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény		A bírói illetményalap 2016. október 1. napjától 5 %-kal, 2017. január 1. napjától további 5 %-kal emelkedik. A 391.600 forint összegű illetményalap így 2017. január 1. napjától 431.740 forintra nő.	2016. június 22.	2016. október 1. és 2017. január 1.

Az OBH elnökének 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási kezdeményezései					
Ssz.	A jogszabály megnevezése	Módosuló jogszabály	Módosítás tartalma	Kihirdetés	Hatályba lépés
9.	Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXV. törvény	Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény	Bevezeti az ún. teljességi nyilatkozat intézményét az Art. rendelkezései közé, továbbá a becslési eljárásokkal összefüggő módosítást tartalmaz.	2016. november 25.	2017. január 1.
10.	A közigazgatási bürokráciacsökkentést érintő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXVII. törvény	A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény	A módosítás bírósági útra tereli a szabálytalan vételezés, illetve a környezetet fenyegető veszélyhelyzet megszüntetésével összefüggő jogviták eldöntését, illetve a felhasználási helyre történő bejutás kikényszerítését.	2016. december 2.	2017. január 1.
11.	Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXLII. törvény	A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény	A Pénzügyi Békéltető Testület kötelezést tartalmazó határozatával szembeni jogorvoslati eljárást tartalmazza. A PBT határozata 1 millió forintig alávetés nélkül is kötelező a pénzügyi intézményre 2017. január 1-től, ezért a törvény a fizetési meghagyást követő peres eljárás mintájára szabályozza a PBT eljárását követő bírósági eljárási szabályokat.	2016. december 14.	2017. január 1.

Az OBH elnökének 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási kezdeményezései					
Ssz.	A jogszabály megnevezése	Módosuló jogszabály	Módosítás tartalma	Kihirdetés	Hatályba lépés
12.	A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdéseivel összefüggő módosításáról szóló 2016. évi CLVIII. törvény	A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény	A törvény orvoslja azt a problémát, miszerint párhuzamosan folyamatban lehet a Pp. 369. § a) pontja szerinti per és a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt szerződés vagy végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat esetén az annak alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége tárgyában indított per.	2016. december 15.	2017. január 1. és 2017. január 2.
		A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékeségi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény	A 2019. január 1. napjától felállításra kerülő Érdi Járásbíróság illetékességi területe hét településre terjed ki, melyek jelenleg a Budaörsi Járásbíróság illetékességi területéhez tartoznak: Diósd, Érd, Pusztázámor, Sósút, Százhalombatta, Tárnok, Törökbálint. A Budaörsi Járásbíróság illetékességi területe a Budakeszi járás településeire, a Budakörnyéki járásbíróság illetékességi területe pedig a Pilisvörösvári járás településeire terjed majd ki.		
13.	A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény módosításáról szóló 2016. évi CLXI. törvény	A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény	A törvény az OBH elnökének javaslatára 45 napos határidőt ír elő a Gazdasági Versenyhivatal jogi álláspontjáról való tájékoztatásra, továbbá a versenyjogi jogszertés következtében jelentkező áreltérítésből eredő károkra vonatkozó szabályozás a kártérítési anyagi jog terminológiájához igazodik.	2016. december 15.	2017. január 15.

Az OBH elnökének 2016. évben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási kezdeményezései					
Ssz.	A jogszabály megnevezése	Módosuló jogszabály	Módosítás tartalma	Kihirdetés	Hatályba lépés
14.	A civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával kapcsolatos eljárások módosításáról szóló 2016. évi CLXXIX. törvény	A civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról szóló 2016. évi CLXXIX. törvény A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény	Az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került, így pl. a szervezet a beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének elmulasztása esetén pénzbírsággal sújtható, továbbá a közhasznú jogállással szembeni fellebbezési lehetőség egyértelműsítésre került.	2016. december 15.	2017. január 1. és 2017. március 1.
15.	Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet és az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet módosításáról szóló 48/2015. (XII. 30.) NGM rendelet	Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet	2016. január 1. napjától az elektronikus úton eljáró fél az illetéket az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszeren keresztül vagy az illetékes törvényszék Kincstárnál vezetett illetékbevételei számlájára utalással fizetheti meg.	2015. december 30.	2016. január 1.

V. 1. számú melléklet

Bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Kúria	92	14	1	18	66	59	6	70	326
Fővárosi Ítéltábla	87	22	0	25	26	33	0	8	201
Debreceni Ítéltábla	24	7	0	7	15	9	0	7	69
Győri Ítéltábla	22	4	0	5	6	14	1	8	60
Pécsi Ítéltábla	16	3	0	2	10	11	0	7	49
Szegedi Ítéltábla	21	6	0	3	11	16	1	7	65
Balassagyarmati Törvényszék	50	15	5	9	10	81	14	43	227
Budapest Környéki Törvényszék	269	89	25	90	31	297	121	65	987
Debreceni Törvényszék	130	41	10	25	16	189	50	49	510
Egri Törvényszék	71	22	7	18	20	90	18	36	282
Fővárosi Törvényszék	770	203	77	183	71	904	419	206	2 833
Győri Törvényszék	88	26	14	20	16	118	31	42	355
Gyulai Törvényszék	79	27	3	19	19	109	20	51	327
Kaposvári Törvényszék	83	25	8	31	12	102	36	56	353
Kecskeméti Törvényszék	119	36	16	24	21	174	52	72	514
Miskolci Törvényszék	170	53	18	34	21	251	76	73	696

Bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Nyíregyházi Törvényszék	121	46	5	33	19	170	35	46	475
Pécsi Törvényszék	91	34	11	28	20	86	66	45	381
Szegedi Törvényszék	105	33	6	23	11	174	45	39	436
Székesfehérvári Törvényszék	85	29	9	18	16	103	38	30	328
Szekszárdi Törvényszék	58	15	4	12	8	94	16	22	229
Szolnoki Törvényszék	84	21	10	16	17	128	17	36	329
Szombathelyi Törvényszék	48	14	7	10	11	76	15	34	215
Tatabányai Törvényszék	75	25	4	18	25	88	38	11	284
Veszprémi Törvényszék	79	24	7	14	11	91	47	43	316
Zalaegerszegi Törvényszék	65	20	6	19	13	72	38	26	259
MINDÖSSZESEN:	2 902	854	253	704	522	3 539	1 200	1 132	11 106
Országos Bírósági Hivatal	35	33	1	0	136	61	0	32	298
MINDÖSSZESEN:	2 937	887	254	704	658	3 600	1 200	1 164	11 404

V. 2. számú melléklet

Bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Kúria	83	13	1	18	61	57	7	59	299
Fővárosi Ítéltábla	83	22	0	25	12	46	1	8	197
Debreceni Ítéltábla	24	7	0	7	10	10	3	7	68
Győri Ítéltábla	19	4	0	3	6	14	1	9	56
Pécsi Ítéltábla	16	3	0	2	9	11	0	7	48
Szegedi Ítéltábla	21	6	0	3	11	16	1	7	65
Balassagyarmati Törvényszék	49	14	6	8	9	83	12	44	225
Budapest Környéki Törvényszék	262	92	20	82	27	307	120	55	965
Debreceni Törvényszék	131	41	7	22	17	196	32	60	506
Egri Törvényszék	69	21	7	18	15	88	22	37	277
Fővárosi Törvényszék	729	182	77	178	64	780	501	189	2 700
Győri Törvényszék	85	30	10	20	14	107	42	42	350
Gyulai Törvényszék	76	26	4	19	16	111	20	51	323
Kaposvári Törvényszék	80	22	8	31	12	94	43	56	346
Kecskeméti Törvényszék	117	36	13	24	22	170	52	66	500
Miskolci Törvényszék	159	53	9	34	21	248	80	72	676
Nyíregyházi Törvényszék	119	42	4	33	17	157	47	46	465
Pécsi Törvényszék	92	34	7	27	20	85	67	46	378
Szegedi Törvényszék	102	30	6	24	11	158	58	39	428
Székesfehérvári Törvényszék	84	28	6	18	16	97	43	29	321
Szekszárdi Törvényszék	58	14	5	8	10	74	38	22	229

Bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Szolnoki Törvényszék	82	20	5	16	13	104	42	36	318
Szombathelyi Törvényszék	49	13	7	11	9	76	16	32	213
Tatabányai Törvényszék	76	23	3	16	27	100	23	11	279
Veszprémi Törvényszék	81	24	6	14	9	85	55	43	317
Zalaegerszegi Törvényszék	65	20	6	19	14	73	41	27	265
MINDÖSSZESEN:	2 811	820	217	680	472	3 347	1 367	1 100	10 814
Országos Bírósági Hivatal	35	31	1	0	122	70	0	31	290
MINDÖSSZESEN:	2 846	851	218	680	594	3 417	1 367	1 131	11 104

VI. 1. számú melléklet
MIA helyszínen megrendezett központi képzések naptára 2016. évben

1. BÍRÓI MUNKÁRA FELKÉSZÍTŐ ALAPKÉPZÉSEK

Bírósági fogalmazók szakvizsgára felkészítő képzése			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Bírósági fogalmazók szakvizsgára felkészítő képzése A modul – polgári	2016.01.11-15.	73
2.	Bírósági fogalmazók szakvizsgára felkészítő képzése B modul – büntető	2016.02.01-05.	46
3.	Bírósági fogalmazók szakvizsgára felkészítő képzése C modul – vegyes	2016.03.07-11.	32
Összesen			151

Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára I. modul: Általános ismeretek	2016.09.12-16.	62
2.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára II. modul: A polgári ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	2016.04.04-08.	76
3.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára III. modul: A büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	2016.02.15-19.	88
4.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára IV. modul: Tárgyalásvezetési gyakorlat polgári ügyszakban	2016.01.25-29.	68
5.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára IV. modul: Tárgyalásvezetési gyakorlat büntető ügyszakban	2016.03.07-11.	32
6.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára III. modul: A büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	2016.09.05-09.	48
7.	Bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkárok számára II. modul: A polgári ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	2016.10.24-28.	47
Összesen			421

Határozott időre kinevezett bírák képzése			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Határozott időre kinevezett büntető ügyszakos bírák képzése – I. modul	2016.01.18-22.	12
2.	Határozott időre kinevezett büntető ügyszakos bírák képzése – II. modul	2016.02.22-26.	23

3.	Határozott időre kinevezett civilisztikai ügyszakszós bírák képzése – I. modul	2016.02.08-12.	39
4.	Határozott időre kinevezett civilisztikai ügyszakszós bírák képzése – II. modul	2016.03.21-25.	59
Összesen			133

2. KIJELÖLÉSHEZ ÉS SPECIÁLIS ÜGYTÍPUSHOZ KAPCSOLÓDÓ KÉPZÉSEK

Civilisztikai tárgyú képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Civil és egyéb társadalmi szervezetek nyilvántartásával összefüggő gyakorlati kérdések	2016.01.21-22.	57
2.	Közigazgatási bírák szakmai napjai	2016.02.09-10.	81
3.	Bírósági végrehajtási szakmai napok	2016.02.22-23.	96
4.	Csőd és felszámolás képzés	2016.03.29.	122
5.	Munkaügyi bírák szakmai napjai	2016.05.23-24.	124
6.	Pszichiátriai betegek bírósági felülvizsgálatára kijelöltek képzése	2016.06.15.	39
Összesen			519

Büntető tárgyú képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Gazdasági bűncselekményeket kijelölés alapján tárgyaló bírák képzése (Be. 17. §. (5-6) bek.)	2016.03.31.	87
2.	A migráció büntetőjogi gyakorlati vonatkozásai	2016.04.01.	43
3.	Nyomozási bírák képzése	2016.04.25.	39
4.	Szabálysértési képzés bírósági titkárok részére	2016.04.28-29.	97
5.	Büntetés-végrehajtási szakmai nap	2016.05.17.	50
6.	Fiatalkorúak büntetőügyeiben ítélező bírák képzése	2016.06.30-07.01.	98
Összesen			414

Ügyszaktól független tárgyú képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 1.	2016.03.16-18.	25
2.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 1.	2016.04.18-20.	25
3.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 2.	2016.10.19-21.	16
4.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 2.	2016.11.02-04.	16
5.	TIGY, TASZ, TÜK - titkos ügykezelésre kijelöltek képzése	2016.04.26.	91
6.	Törvényszéki végrehajtók konferenciája	2016.06.01.	49

7.	A bírói értékelés alapjául szolgáló bírói vizsgálat elvégzésére jogosultak képzése - büntető	2016.12.05.	87
8.	A bírói értékelés alapjául szolgáló bírói vizsgálat elvégzésére jogosultak képzése - polgári	2016.12.06.	100

3. BÍRÓSÁGOK MŰKÖDÉSÉT TÁMOGATÓ KÉPZÉSEK

Igazgatást és fejlesztést támogató képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Forrás SQL rendszer oktatás	2016.01.07.	88
2.	Forrás SQL rendszer oktatás	2016.01.08.	108
3.	Belső ellenőrök továbbképzése	2016.04.11-12.	36
4.	Belső ellenőrök továbbképzése (új időpontban)	2016.11.17-18.	34
5.	Sajtószóvivők és sajtótitkárok tanácskozása	2016.04.20-21.	52
6.	Sajtószóvivők és sajtótitkárok tanácskozása	2016.11.03-04.	45
7.	Bíróságok elleni perekben a peres képviselőt ellátásának tapasztalatai, módszerei	2016.04.27.	62
8.	GH vezetők konferenciája	2016.05.04.	67
9.	GH vezetők konferenciája	2016.10.12.	58
10.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.07.	4
11.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.08.	24
12.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.10.	34
13.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.16.	40
14.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.24.	35
15.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.17.	43
16.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.21.	28
17.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.22.	28
18.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.23.	31
19.	Csomag- és személyvizsgáló berendezések szakszerű használata	2016.03.24.	37
20.	Minősített adatvédelemmel összefüggő elektronikus adatkezeléssel kapcsolatos szabályok	2016.05.13.	103
21.	Oktatásfelelősök workshopja	2016.09.22.	26
22.	Szolgálati bírák továbbképzése	2016.10.20.	83
23.	Statisztikusok továbbképzése	2016.06.16.	40

24.	Statisztikusok továbbképzése	2016.10.18.	20
25.	Oktatásfelelősök és segítőik konferenciája	2016.12.08.	52
Összesen			1178

Országos stratégiai programok			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Nyitott bíróság kapcsolattartóinak workshopja	2016.02.25.	47
2.	Konferencia a tanúgondozás és áldozatvédelem témájában	2016.05.09-10.	113
3.	Gyermekek központú igazságszolgáltatás konferencia	2016.11.07.	98
Összesen			258

Elektronikus eljárásokat támogató és informatikai képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.01.	24
2.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.02.	24
3.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.03.	20
4.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.08.	18
5.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.09.	24
6.	BIIR – I. modul Ügyfélkapcsolatok elektronizálása (ÜKE)	2016.02.10.	22
7.	BIIR –II. modul Csőd- és felszámolás	2016.04.11.	21
8.	BIIR –II. modul Csőd- és felszámolás	2016.04.12.	22
9.	BIIR –II. modul Csőd- és felszámolás	2016.04.14.	22
10.	Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok elektronikus nyilvántartásának használata	2016.05.02.	106
11.	Informatikai vezetők országos értekezlete	2016.04.27.	36
Összesen			339

Egyéb rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	2015. évi Mailáth György tudományos szimpózium	2016.03.18.	57
2.	Fogalmazói versenyvizsga vizsgabizottsági tagjainak értekezlete	2016.06.29-30.	32
Összesen			89

4. JOGGYAKORLATI EGYSÉGESÍTÉSÉT TÁMOGATÓ KÉPZÉSEK

Kúriai joggyakorlat egységesítés képzések			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – büntetőjog	2016.06.06-07.	50
2.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – büntetőjog	2016.09.19-20.	52
3.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – polgári jog	2016.10.17.	67
4.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – polgári jog	2016.10.03-04.	70
5.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – közigazgatási jog	2016.06.20-21.	43
6.	Kúriai joggyakorlat egységesítés – munkajog	2016.06.27-28.	70
Összesen			352
Büntetőjogi tárgyú rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Be. Munkacsoport konferencia	2016.02.29-03.01.	99
2.	Gyűlölet bűncselekmények – ügyészi hivatás-renddel közös interaktív képzés	2016.03.02.	20
3.	Gyűlölet bűncselekmények – ügyészi hivatás-renddel közös interaktív képzés	2016.03.21.	19
Összesen			138
Civilisztikai tárgyú rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Családjogi szakmai napok	2016.06.14-15.	127
2.	Polgári jogi szakmai napok	2016.09.26-27.	114
3.	Polgári jogi szakmai napok	2016.12.01-02.	98
Összesen			339
Ügyszaktól független rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Alapjogi és EDE képzés	2016.04.25.	46
Összesen			46
5. KOMPETENCIA KÉPZÉSEK			
Bírói kompetencia fejlesztés			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Bírói kompetencia modulok rendszerű tréning - 1. modul (pilot)	2016.06.22-24.	20
2.	Bírói kompetencia modulok rendszerű tréning - 2. modul (pilot)	2016.06.22-23.	20
Összesen			40

Vezetői kompetencia fejlesztés			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning járásbírói és kerületi elnökök részére – 1. modul	2016.09.13-15.	20
2.	Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning járásbírói és kerületi elnökök részére – 2. modul	2016.09.27-29.	20
3.	Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning az OBH vezetői részére – 1. modul	2016.10.03-05.	13
4.	Vezetői kompetencia modulok rendszerű tréning az OBH vezetői részére – 2. modul	2016.10.17-19.	12
Összesen			65

Bírói közvetítői kompetencia fejlesztés			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Bírói közvetítéshez szükséges kompetenciák fejlesztése workshop	2016.01.11-12.	10
2.	Mediációs érzékenyítő tréning bírói vezetői részére	2016.09.12-13.	12
Összesen			22

Egyéb kompetencia fejlesztés			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Kodifikációs workshop	2016.05.11-12.	36
2.	Kodifikációs workshop	2016.11.15-16.	53
Összesen			89

6. KÉPZŐK KÉPZÉSE, BEMUTATÓ ÓRÁK

Helyi/regionális képzésekhez kapcsolódó képzők képzése, mintaóra			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	2016.01.19.	28
2.	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	2016.01.20.	28
3.	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrés program folytatása	2016.02.02.	111
4.	Gazdasági háttértudományok	2016.02.03.	29
Összesen			196

Menekültügyi képzők képzése			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Idegenrendészeti- és menekültügyi őrizetek meghosszabbítása – jogalkalmazói ismeretek	2016.04.11-12.	48

2.	Menekültügyi ítélkezés – konferencia a köz-igazgatási úgyszakban eljáró bírák számára	2016.05.11-12.	65
Összesen			113

7. NEMZETKÖZI TÁRGYÚ ÉS EU SZAKTANÁCSADÓK KÉPZÉSE

ERA együttműködés alapján tartott nemzetközi rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	ERA – Internet-related money laundering / kiberbűnözés: pénzmosás az interneten	2016.03.03-04.	42
2.	ERA – Interregional and practice oriented judicial training in EU civil law / Az európai polgári jogi igazságszolgáltatás eszközei	2016.05.19-20.	49
3.	ERA – Gender equality / Nemek közötti egyenlőség nemzetközi rendezvény	2016.10.06-07.	53
Összesen			144

Szaktanácsadók képzése			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Európai jogi szaktanácsadók kötelező képzése	2016.05.25-27.	55
2.	Európai jogi szaktanácsadók kötelező képzése	2016.11.10-11.	56
Összesen			111

Nemzetközi és EU témájú rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	GENVAL Munkacsoport – kölcsönös értékelések 7. fordulója kiberbűnözés témában	2016.03.09.	14
2.	Közvetítés itthon és az EU-ban konferencia	2016.05.05-06.	106
3.	Nemzetközi érintettségű büntetőeljárások workshop	2016.04.18.	74
4.	Nemzetközi érintettségű polgári peres ügyekben eljáró bírák képzése	2016.05.03.	83
5.	Nemzetközi érintettségű családjogi ügyekben eljáró bírák képzése	2016.06.13.	91
Összesen			368

8. VEZETŐI ÉRTEKEZLETEK, KÉPZÉSEK

Elnöki és kollégiumvezetői értekezletek			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Büntető kollégiumvezetők értekezlete	2016.06.08-10.	43
2.	Büntető kollégiumvezetők értekezlete	2016.11.28-29.	46
3.	Civilisztikai kollégiumvezetők értekezlete	2016.03.16-17.	46

4.	Civilisztikai kollégiumvezetők értekezlete	2016.11.21-22.	49
5.	Ítéltáblai és törvényszéki elnökök értekezlete	2016.07.04-05.	29
Összesen			213

9. KÉPZÉSI PROGRAMON FELÜL MEGRENDEZETT RENDEZVÉNYEK

Képzések, konferenciák			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	A honvédelmi igazgatás fő irányai, az Alaptörvény különleges jogrenddel kapcsolatos feladatai, azok tervezése a katasztrófavédelem aktuális feladatai, a kritikus infrastruktúra kérdései	2016.12.09.	25
2.	A magyar bírósági szervezet története (Néprajzi Múzeum)	2016.12.15.	35
3.	A tárgyalás nyilvánossága-sajtóreggeli	2016.10.06.	25
4.	Az elektronikus perek helyi oktatására felkért bírák szakmai napja	2016.09.21.	29
5.	Az új magyar Pp. és az európai perjog modell szabályok fejlődése	2016.05.30-31.	81
6.	Az új szakértői törvény és az ahhoz kapcsolódóan módosult jogszabályok változásainak hatása a bírói gyakorlatra	2016.09.30.	51
7.	Bírósági könyvtárak szakmai továbbképző programja	2016.10.10.	21
8.	Bírósági könyvtárak szakmai továbbképző programja	2016.11.09.	26
9.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 3.	2016.11.16-18.	16
10.	Bírósági közvetítők akkreditált képzése 3.	2016.12.05-07.	16
11.	Bíróvizsgálatot végző bírák képzése - civilisztika	2016.05.25.	48
12.	Bíróvizsgálatot végző bírák képzése - civilisztika	2016.05.26.	42
13.	Bűnjelekezelés gyakorlati kérdései	2016.10.11.	101
14.	Büntető e-per kapcsolattartók szakmai napja	2016.12.13.	30
15.	Büntető kollégiumvezetők az AB 21/2016. (XI.30.) döntésével kapcsolatos tanácskozása	2016.12.16.	27
16.	Büntető kollégiumvezetők tanácskozása	2016.11.30.	27
17.	Bűnügyi nyilvántartási rendszerek	2016.10.19.	61
18.	CIIR oktatás	2016.07.14.	26
19.	Civil Integrált Információs Rendszer új statisztikai funkciói II.	2016.09.28.	31
20.	Civil szervezetek megszűnése	2016.09.29.	37
21.	Consilium Peritorum	2016.12.08.	248
22.	Devizahiteles nemperes szakmai konzultáció	2016.02.24.	54

23.	Elektronikus perek helyi oktatására felkért bírák szakmai napja	2016.09.21.	29
24.	Elnöki értekezlet	2016.02.26.	30
25.	Elnöki értekezlet	2016.04.22.	30
26.	Elnöki értekezlet	2016.09.28.	59
27.	Elnöki értekezlet	2016.10.21.	40
28.	Elnöki Iratkezelői értekezlet kulcsfelhasználói-nak oktatása	2016.10.27.	19
29.	Elnöki Iratkezelői értekezlet kulcsfelhasználói-nak oktatása	2016.10.28.	17
30.	E-perek (helyi oktatásra felkért bírák szakmai napja)	2016.06.22.	36
31.	E-perek (Kúria részére)	2016.06.01.	20
32.	Excel képzés az OBH munkatársai részére	2016.10.04.	8
33.	Excel képzés az OBH munkatársai részére	2016.10.04.	8
34.	Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.05.12.	7
35.	Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.05.31.	8
36.	Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.06.09.	8
37.	Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.07.13.	8
38.	Excel oktatás OBH dolgozói részére	2016.07.13.	6
39.	Informaikai szakmai nap	2016.10.12.	37
40.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.02.24-25.	17
41.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.03.17-18.	21
42.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.04.26.	23
43.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.05.03-04.	27
44.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.06.22-23.	23
45.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.07.06-07.	23
46.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.09.21-22.	27
47.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.10.19-20.	25
48.	Járásbíróságok elnökeinek képzése	2016.11.21-22.	15
49.	Jogtár képzés	2016.05.24.	3
50.	Jogtár képzés	2016.05.26.	17
51.	Jogtár képzés	2016.06.02.	17
52.	Jogtár képzés	2016.06.03.	14
53.	KÉP I. alakuló ülés	2016.03.02.	22
54.	KÉP I. műhelymunka	2016.03.16.	18
55.	KÉP I. műhelymunka	2016.03.17.	20
56.	KÉP I. műhelymunka	2016.04.14.	34
57.	KÉP I. műhelymunka	2016.04.25.	15
58.	Konferencia a bírói és bírósági integritásról	2016.01.28-29.	52
59.	Közbeszerzéssel kapcsolatos képzés	2016.09.26.	49
60.	Közüntézmények nyilvánossága-kommunikációs konferencia	2016.10.05.	56

61.	Kríziskommunikáció	2016.03.22-23.	24
62.	Kríziskommunikáció	2016.04.19-20.	29
63.	Kríziskommunikáció	2016.11.07-08.	29
64.	Kríziskommunikáció	2016.12.05-06.	20
65.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.11.29.	24
66.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.11.30.	25
67.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.01.	19
68.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.06.	23
69.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.07.	24
70.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.08.	24
71.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.13.	24
72.	Lajstromirodai dolgozók képzése az elektronikus kapcsolattartás tárgyában	2016.12.14.	23
73.	Mailáth György Tudományos Pályázat Bíráló Bizottságok alakuló ülése	2016.10.19.	22
74.	Nagyköveti találkozó	2016.10.25.	23
75.	Nemzetközi érintettségű büntetőeljárások workshop	2016.10.10.	64
76.	OBH vezetői tréning 1/1.	2016.02.18.	9
77.	OBH vezetői tréning 1/2.	2016.03.01.	8
78.	OBH vezetői tréning 1/3.	2016.03.10.	11
79.	OBH vezetői tréning 2/1.	2016.03.24.	6
80.	OBH vezetői tréning 2/2.	2016.04.07.	7
81.	OBH vezetői tréning 2/3.	2016.04.28.	6
82.	OBH vezetői tréning 3/1.	2016.05.12.	9
83.	OBH vezetői tréning 3/2.	2016.05.31.	7
84.	OBH vezetői tréning 3/3.	2016.06.09.	9
85.	OBT-BT ülés a 7/2011.(III.4.) KIM rendelet alkalmazásával felmerülő problémákról	2016.11.16.	40
86.	Országos E-per nap	2016.12.07.	69
87.	Büntető kollégiumvezetők tanácskozása	2016.11.30-12.01.	25
88.	Sajtó és kommunikáció - nemzetközi konferencia	2016.10.13-14.	87
89.	Statisztikusok képzése	2016.10.19.	21
90.	Szakmai képzés a bírósági szervezet integritás-felelősei részére	2016.10.27.	35
91.	Szakmai nap projekt kapcsolattartók részére	2016.03.21.	24

92.	Számítógépes bűnözéssel kapcsolatos nemzetközi rendezvény	2016.08.30-09.01.	51
93.	THEMIS felkészítő	2016.10.04-10.06.	4
94.	THEMIS felkészítő	2016.10.17-21.	4
95.	ÜKE kapcsolattartók képzése	2016.05.24.	32
96.	ÜKE kapcsolattartók képzése	2016.05.25.	25
97.	ÜKE szakmai nap	2016.04.05.	31
98.	VIR kontrolling képzés	2016.06.22.	25
99.	VIR kontrolling képzés	2016.06.23.	24
100.	VIR kontrolling képzés	2016.06.24.	23
101.	Vizsgabizottsági tagok tapasztalatai	2016.10.26.	24
Összesen			2958

Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Amerikai diákok látogatása-tájékoztatás a mediációról	2016.03.10.	10
2.	Be. Munkacsoport - brainstorming a Be. tv. kodifikációja tárgyában	2016.05.06-07.	10
3.	Belső ellenőrök munkamegbeszélése	2016.04.26.	4
4.	Beszéd felismerő szoftver bemutatója	2016.05.18.	26
5.	Beszélgetés Sajó Andrással	2016.02.16.	22
6.	Bíróügyi történelem és hagyományápolás	2016.09.16.	31
7.	BM-IM-OBH egyeztetés az elektronikus eljárásokról	2016.04.03.	20
8.	Diszkriminációval kapcsolatos nemzetközi munkacsoport látogatása	2016.05.24.	10
9.	EJTN keretében külföldi vendég fogadása	2016.11.08.	3
10.	EJTN rövid távú csereprogram-látogatás a MIA-n	2016.09.26.	16
11.	Elektronikus eljárások bemutatója	2016.01.27.	18
12.	Előadás a statisztikai rendszerekről	2016.01.27.	6
13.	EU szaktanácsadók munkaügyi szekciójának ülése	2016.02.22.	9
14.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.01.26.	25
15.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.04.13.	25
16.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.06.22.	23
17.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.06.22.	22
18.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.08.31.	25
19.	Főosztályvezetői értekezlet	2016.11.04.	25
20.	Használd a nyelvtudásod-meghallgatás	2016.05.10.	14
21.	Használd a nyelvtudásod-meghallgatás	2016.09.20.	15

22.	Használd a nyelvtudásod-meghallgatás	2016.09.21.	29
23.	Irattározási Munkacsoport értekezlete	2016.11.17.	15
24.	Jogtár képzés megbeszélése	2016.11.28.	10
25.	Jordán delegáció látogatása	2016.03.09.	12
26.	KÉP Munkacsoport ülése	2016.09.06-07.	24
27.	Képzés az integritási szabályzatról	2016.12.06.	17
28.	Képzési szoftver megbeszélés	2016.12.06.	7
29.	Kerekasztal beszélgetés a Bibó Szakkollégium tagjaival	2016.02.25.	30
30.	Kínai bíró látogatása	2016.09.07.	4
31.	Megbeszélés az OKRI munkatársaival	2016.06.29.	5
32.	Mérőszámok-életpálya Munkacsoport	2016.03.23.	6
33.	Mérőszámok-magas színvonalú Ítélezés Munkacsoport	2016.03.23.	6
34.	Pp. Munkacsoport ülése	2016.09.19.	10
35.	Sajtószóvivői Munkacsoport megbeszélése	2016.03.23.	11
36.	Sajtószóvivői Munkacsoport megbeszélése	2016.04.19.	8
37.	THEMIS felkészülés	2016.04.18-19.	4
38.	THEMIS felkészülés	2016.05.09-11.	4
39.	THEMIS felkészülés	2016.06.08-10.	4
40.	Tűzvédelmi oktatás MIA dolgozói részére	2016.06.17.	25
41.	Új Pp. Munkacsoport munkacsoporti ülése	2016.05.13.	11
Összesen			601

Központi helyi regionális és bíróságon kívüli szervezetek képzései az Akadémián			
	Képzés címe	Képzés időpontja	Jelentkezők száma
1.	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon OBH	2016.04.21.	9
2.	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon OBH	2016.04.22.	8
3.	Munkahelyi protokoll, „Tudni illik” kompetenciafejlesztő képzés	2016.06.15.	25
4.	Munkahelyi protokoll, „Tudni illik” kompetenciafejlesztő képzés	2016.06.15.	21
5.	Munkahelyi protokoll, „Tudni illik” kompetenciafejlesztő képzés	2016.06.16.	20
6.	Munkahelyi protokoll, „Tudni illik” kompetenciafejlesztő képzés	2016.06.16.	36
7.	Munkahelyi protokoll, „Tudni illik” kompetenciafejlesztő képzés	2016.06.17.	23
8.	Sugárvédelmi oktatás/IKONIX Bt.	2016.05.25-27.	14
9.	BKT E-perekkel kapcsolatos képzése	2016.06.13.	10
10.	BKT E-perekkel kapcsolatos képzése	2016.06.14.	19
11.	BKT E-perekkel kapcsolatos képzése	2016.06.15.	20
12.	BKT E-perekkel kapcsolatos képzése	2016.06.16.	20

13.	BKT E-perekkel kapcsolatos képzése	2016.06.17.	18
14.	Külföldi kézbesítés képzései/ Fővárosi Tör- vényszék	2016.06.16.	66
15.	Külföldi kézbesítés képzései/Fővárosi Íté- ltábla	2016.06.17.	15
16.	Legfőbb Ügyészség rendezvénye	2016.11.23-25.	187
Összesen			511

VI. 2. számú melléklet
Helyi és regionális szinten megrendezett központi képzések naptára 2016. évben

	Képzés dátuma	Képzést szervező bíróság	Képzés címe	Képzés jellege	Résztvevők száma
1.	2016.02.08.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	143
2.	2016.02.11.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	151
3.	2016.02.12.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	148
4.	2016.02.15.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	142
5.	2016.02.16.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	136
6.	2016.02.17.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	140
7.	2016.02.22.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	134
8.	2016.02.25.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	144
9.	2016.02.26.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	141
10.	2016.02.29.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	142
11.	2016.03.02.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	90
12.	2016.03.04.	Budapest Környéki Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	30
13.	2016.03.07.	Fővárosi Törvényszék	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	75
14.	2016.03.07.	Budapest Környéki Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	32
15.	2016.03.10.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	73
16.	2016.03.11.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	114
17.	2016.03.21.	Balassagyarmati Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	66
18.	2016.03.21.	Budapest Környéki Törvényszék	Külföldi vonatkozású büntetőügyek intézése	ajánlott	63
19.	2016.03.21.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	104

20.	2016.03.29.	Szolnoki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	134
21.	2016.03.30.	Szolnoki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	139
22.	2016.03.31.	Szolnoki Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	30
23.	2016.04.01.	Szolnoki Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	38
24.	2016.04.04.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	116
25.	2016.04.04.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	38
26.	2016.04.08.	Pécsi Ítéltábla	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	59
27.	2016.04.11.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	152
28.	2016.04.11.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	39
29.	2016.04.11.	Pécsi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	200
30.	2016.04.12.	Pécsi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	103
31.	2016.04.13.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	51
32.	2016.04.13.	Gyulai Törvényszék	A bűnösséget megállapító ítélet járulékos kérdései	ajánlott	25
33.	2016.04.14.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	64
34.	2016.04.15.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	56
35.	2016.04.15.	Budapest Környéki Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	36
36.	2016.04.18.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	74

37.	2016.04.18.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	36
38.	2016.04.18.	Miskolci Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	132
39.	2016.04.18.	Debreceni Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	74
40.	2016.04.18.	Debreceni Törvényszék	Kihallgatási technikák	ajánlott	85
41.	2016.04.19.	Egri Törvényszék	A bűnösséget megállapító ítélet járulékos kérdései	ajánlott	50
42.	2016.04.19.	Miskolci Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	151
43.	2016.04.19.	Debreceni Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	134
44.	2016.04.20.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	74
45.	2016.04.20.	Debreceni Ítéltábla	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	68
46.	2016.04.20.	Egri Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	35
47.	2016.04.20.	Miskolci Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	66
48.	2016.04.20.	Debreceni Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	123
49.	2016.04.20.	Nyíregyházi Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	43
50.	2016.04.21.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	71
51.	2016.04.21.	Balassagyarmati Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	67
52.	2016.04.21.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	42
53.	2016.04.21.	Egri Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	40
54.	2016.04.21.	Debreceni Törvényszék	Külföldi vonatkozású büntetőügyek intézése	ajánlott	76

55.	2016.04.21.	MIA	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	9
56.	2016.04.22.	Balassagyarmati Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	66
57.	2016.04.22.	Egri Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	247
58.	2016.04.22.	Székesfehérvári Törvényszék	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	23
59.	2016.04.22.	Miskolci Törvényszék	Kényszerintézkedések a büntetőeljárásban	ajánlott	113
60.	2016.04.22.	Debreceni Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	37
61.	2016.04.22.	MIA	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	8
62.	2016.04.25.	Fővárosi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	133
63.	2016.04.25.	Zalaegerszegi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	37
64.	2016.04.25.	Fővárosi Ítéltábla	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	74
65.	2016.04.25.	Pécsi Ítéltábla	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	38
66.	2016.04.26.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	59
67.	2016.04.27.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	72
68.	2016.04.28.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	55
69.	2016.04.28.	Tatabányai Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	150
70.	2016.04.29.	Fővárosi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	58
71.	2016.04.29.	Tatabányai Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	100

72.	2016.04.29.	Szegedi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	41
73.	2016.05.02.	Szegedi Ítéltábla	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	6
74.	2016.05.02.	Szegedi Ítéltábla	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	56
75.	2016.05.02.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	46
76.	2016.05.02.	Fővárosi Ítéltábla	Gazdasági háttértudományok	kötelező	35
77.	2016.05.03.	Szegedi Ítéltábla	Hatékonyság és időszerűség – számítógépes alapismeretek	kötelező	16
78.	2016.05.03.	Pécsi Ítéltábla	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	39
79.	2016.05.04.	Gyulai Törvényszék	Hatékonyság és időszerűség – számítógépes alapismeretek	kötelező	61
80.	2016.05.05.	Szegedi Ítéltábla	Gazdasági háttértudományok	kötelező	10
81.	2016.05.05.	Győri Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	157
82.	2016.05.06.	Tatabányai Törvényszék	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	40
83.	2016.05.06.	Győri Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	149
84.	2016.05.06.	Budapest Környéki Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről polgári bírának és titkároknak	kötelező	33
85.	2016.05.06.	Szegedi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	55
86.	2016.05.06.	Szombathelyi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	24
87.	2016.05.09.	Zalaegerszegi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	64
88.	2016.05.09.	Budapest Környéki Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről büntető bírának és titkároknak	kötelező	46
89.	2016.05.09.	Szekszárdi Törvényszék	Kihallgatási technikák	ajánlott	45

90.	2016.05.10.	Zalaegerszegi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	86
91.	2016.05.11.	Zalaegerszegi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	92
92.	2016.05.12.	Balassagyarmati Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	23
93.	2016.05.13.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	70
94.	2016.05.18.	Szolnoki Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	31
95.	2016.05.19.	Szolnoki Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	50
96.	2016.05.20.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	41
97.	2016.05.20.	Győri Ítéltábla	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	87
98.	2016.05.20.	Székesfehérvári Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	35
99.	2016.05.23.	Budapest Környéki Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	39
100.	2016.05.23.	Fővárosi Ítéltábla	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	43
101.	2016.05.23.	Debreceni Ítéltábla	Gazdasági háttértudományok	kötelező	11
102.	2016.05.26.	Miskolci Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	155
103.	2016.05.27.	Tatabányai Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	36
104.	2016.05.27.	Miskolci Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	154
105.	2016.05.27.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	80
106.	2016.05.30.	Szolnoki Törvényszék	A szerződés érvénytelenségének aktuális kérdései az új Ptk. tükrében	ajánlott	45
107.	2016.05.30.	Fővárosi Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	50

108.	2016.05.30.	Kaposvári Törvényszék	Hatékonyság és idő-szerűség – számítógé-pes alapismeretek	kötelező	65
109.	2016.05.30.	Fővárosi Ítéltábla	A hatályon kívül hely-zés gyakorlata work-shop – hatékonyság és időszerűség prog-ram folytatása	kötelező	26
110.	2016.06.02.	Kaposvári Törvényszék	Kártérítés a Munka Törvénykönyvében	ajánlott	26
111.	2016.06.02.	Szegedi Ítéltábla	A szerződés érvény-telenségének aktuális kérdései az új Ptk. tükrében	ajánlott	31
112.	2016.06.03.	Győri Ítéltábla	A hatályon kívül hely-zés gyakorlata work-shop – hatékonyság és időszerűség prog-ram folytatása	kötelező	116
113.	2016.06.03.	Szegedi Törvényszék	A hatályon kívül hely-zés gyakorlata work-shop – hatékonyság és időszerűség prog-ram folytatása	kötelező	52
114.	2016.06.03.	Pécsi Törvényszék	Közigazgatási perek aktuális problémái: Föld- és adóügyek	ajánlott	20
115.	2016.06.03.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	80
116.	2016.06.03.	Debreceni Ítéltábla	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	52
117.	2016.06.03.	Pécsi Törvényszék	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	34
118.	2016.06.03.	Kecskeméti Törvényszék	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	84
119.	2016.06.06.	Fővárosi Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	47
120.	2016.06.06.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	40
121.	2016.06.06.	Kecskeméti Törvényszék	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	160
122.	2016.06.06.	Fővárosi Ítéltábla	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	76
123.	2016.06.07.	Kecskeméti Törvényszék	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	65
124.	2016.06.08.	Kecskeméti Törvényszék	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	65

125.	2016.06.09.	Kecskeméti Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	160
126.	2016.06.13.	Fővárosi Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	50
127.	2016.06.13.	Zalaegerszegi Törvényszék	A bűnösséget megállapító ítélet járulékos kérdései	ajánlott	37
128.	2016.06.13.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	35
129.	2016.06.13.	Veszprémi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	78
130.	2016.06.15.	MIA	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	25
131.	2016.06.15.	MIA	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	21
132.	2016.06.16.	Balassagyarmati Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	16
133.	2016.06.16.	Fővárosi Törvényszék	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	66
134.	2016.06.16.	MIA	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	20
135.	2016.06.16.	MIA	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	36
136.	2016.06.17.	Székesfehérvári Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről büntető bíráknak és titkároknak	kötelező	17
137.	2016.06.17.	Fővárosi Ítéltábla	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	15
138.	2016.06.17.	MIA	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	23
139.	2016.06.22.	Balassagyarmati Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	17
140.	2016.06.24.	Győri Törvényszék	Külföldi vonatkozású büntetőügyek intézése	ajánlott	24
141.	2016.06.24.	Szegedi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	43
142.	2016.06.24.	Veszprémi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	61
143.	2016.06.24.	Szombathelyi Törvényszék	A külföldi kézbesítés kérdései	ajánlott	48

144.	2016.07.04.	Zalaegerszegi Törvényszék	A közös tulajdon megszüntetése	ajánlott	42
145.	2016.09.02.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	21
146.	2016.09.05.	Budapest Környéki Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről büntető bírának és titkároknak	kötelező	56
147.	2016.09.09.	Székesfehérvári Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről büntető bírának és titkároknak	kötelező	37
148.	2016.09.09.	Tatabányai Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	50
149.	2016.09.09.	Győri Ítéltábla	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	49
150.	2016.09.09.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	48
151.	2016.09.12.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	42
152.	2016.09.13.	Kecskeméti Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	50
153.	2016.09.15.	Gyulai Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	36
154.	2016.09.15.	Szombathelyi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	77
155.	2016.09.15.	Debreceni Ítéltábla	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	Kötelező	28
156.	2016.09.16.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	80
157.	2016.09.16.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	22
158.	2016.09.16.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	80
159.	2016.09.16.	Győri Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	51
160.	2016.09.19.	Fővárosi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	75
161.	2016.09.19.	Balassagyarmati Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	22
162.	2016.09.19.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	52
163.	2016.09.19.	Fővárosi Ítéltábla	Az új Btk. szabályainak hatályosulása	ajánlott	21
164.	2016.09.19.	Pécsi Törvényszék	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélezésről polgári bírának és titkároknak	kötelező	75

165.	2016.09.22.	Veszprémi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	32
166.	2016.09.22.	Veszprémi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	32
167.	2016.09.23.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	75
168.	2016.09.23.	Szombathelyi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	64
169.	2016.09.23.	Szombathelyi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	62
170.	2016.09.26.	Fővárosi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	75
171.	2016.09.26.	Tatabányai Törvényszék	A bűnösséget megállapító ítélet járulékos kérdései	ajánlott	40
172.	2016.09.26.	Zalaegerszegi Törvényszék	Hatékonyág és idő-szerűség – számítógé-pes alapismeretek	kötelező	24
173.	2016.09.27.	Zalaegerszegi Törvényszék	Hatékonyág és idő-szerűség – számítógé-pes alapismeretek	kötelező	20
174.	2016.09.29.	Gyulai Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	41
175.	2016.09.30.	Fővárosi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	76
176.	2016.09.30.	Szegedi Törvényszék	A közös tulajdon meg-szüntetése	ajánlott	33
177.	2016.09.30.	Veszprémi Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	41
178.	2016.09.30.	Debreceni Ítéltőábla	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	28
179.	2016.09.30.	Nyíregyházi Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	65
180.	2016.10.03.	Szekszárdi Törvényszék	Hatékonyág és idő-szerűség – számítógé-pes alapismeretek	kötelező	40
181.	2016.10.03.	Kecskeméti Törvényszék	A hatályon kívül helye-zés gyakorlata work-shop – hatékonyság és időszerűség prog-ram folytatása	kötelező	85
182.	2016.10.05.	Fővárosi Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	67
183.	2016.10.05.	Gyulai Törvényszék	„Tudni illik” – kompe-tenciafejlesztő képzés	kötelező	136
184.	2016.10.06.	Fővárosi Törvényszék	Gazdasági háttértudo-mányok	kötelező	67

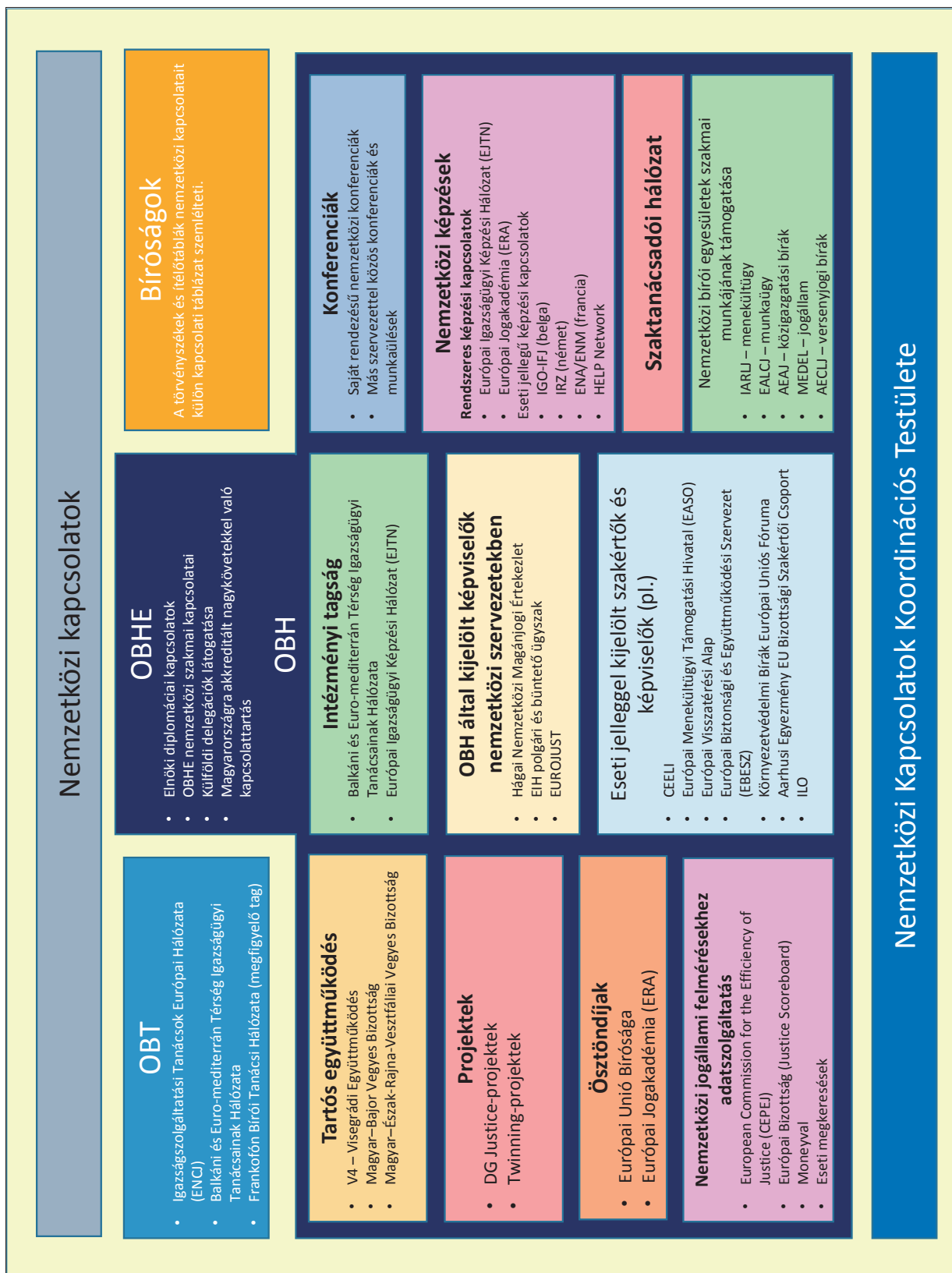
185.	2016.10.06.	Gyulai Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	137
186.	2016.10.07.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	70
187.	2016.10.07.	Győri Ítélőtábla	Kényszerintézkedések a büntetőeljárásban	ajánlott	29
188.	2016.10.07.	Szegedi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	131
189.	2016.10.07.	Székesfehérvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	41
190.	2016.10.10.	Debreceni Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	38
191.	2016.10.10.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	23
192.	2016.10.10.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	78
193.	2016.10.10.	Debreceni Ítélőtábla	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	75
194.	2016.10.10.	Pécsi Ítélőtábla	Tanácskozás a hatékony és időszerű ítélkezésről büntető bíráknak és titkároknak	kötelező	25
195.	2016.10.10.	Veszprémi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	79
196.	2016.10.10.	Szekszárdi Törvényszék	Iratkezelés és elektronikus ügyintézés	ajánlott	60
197.	2016.10.11.	Debreceni Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	84
198.	2016.10.11.	Debreceni Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	63
199.	2016.10.11.	Fővárosi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	67
200.	2016.10.11.	Egri Törvényszék	A szerződés érvénytelenségének aktuális kérdései az új Ptk tükrében	ajánlott	73
201.	2016.10.12.	Debreceni Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	84
202.	2016.10.12.	Fővárosi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	67
203.	2016.10.12.	Egri Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszerűség program folytatása	kötelező	29

204.	2016.10.12.	Nyíregyházi Törvényszék	A közös tulajdon megszüntetése	ajánlott	66
205.	2016.10.13.	Balassagyarmati Törvényszék	Büntető határozatok szerkesztése	ajánlott	17
206.	2016.10.13.	Debreceni Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrés program folytatása	kötelező	78
207.	2016.10.13.	Fővárosi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	67
208.	2016.10.13.	Debreceni Ítéltábla	Kártérítés a Munka Törvénykönyvében	ajánlott	24
209.	2016.10.14.	Debreceni Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	41
210.	2016.10.14.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	39
211.	2016.10.14.	Kaposvári Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	20
212.	2016.10.14.	Győri Ítéltábla	A közös tulajdon megszüntetése	ajánlott	29
213.	2016.10.14.	Szegedi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	132
214.	2016.10.14.	Egri Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	30
215.	2016.10.14.	Miskolci Törvényszék	A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény gyakorlati alkalmazása	ajánlott	79
216.	2016.10.19.	Balassagyarmati Törvényszék	A közös tulajdon megszüntetése	ajánlott	16
217.	2016.10.20.	Budapest Környéki Törvényszék	Kártérítés a Munka Törvénykönyvében	ajánlott	16
218.	2016.10.21.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	20
219.	2016.10.21.	Kaposvári Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	43
220.	2016.10.21.	Szegedi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	132
221.	2016.10.21.	Szombathelyi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	26
222.	2016.10.21.	Szegedi Ítéltábla	Kényszerintézkedések a büntetőeljárásban	ajánlott	32
223.	2016.10.24.	Fővárosi Ítéltábla	A közös tulajdon megszüntetése	ajánlott	31
224.	2016.10.24.	Zalaegerszegi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	42

225.	2016.10.24.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	40
226.	2016.10.24.	Szekszárdi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	98
227.	2016.10.25.	Pécsi Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
228.	2016.10.28.	Győri Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	32
229.	2016.11.04.	Nyíregyházi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	49
230.	2016.11.04.	Veszprémi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	72
231.	2016.11.04.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	43
232.	2016.11.07.	Pécsi Ítéltábla	Gazdasági háttértudományok	kötelező	40
233.	2016.11.08.	Szegedi Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
234.	2016.11.10.	Szegedi Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
235.	2016.11.11.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	70
236.	2016.11.11.	Budapest Környéki Törvényszék	Az újraindult deviza és forintalapú perek aktuális gyakorlati kérdései, beleértve a végrehajtási pereket is	ajánlott	61
237.	2016.11.14.	Szekszárdi Törvényszék	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	36
238.	2016.11.14.	Kaposvári Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	50
239.	2016.11.14.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	33
240.	2016.11.17.	Fővárosi Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
241.	2016.11.18.	Miskolci Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	110
242.	2016.11.18.	Nyíregyházi Törvényszék	A hatályon kívül helyezés gyakorlata workshop – hatékonyság és időszűrűség program folytatása	kötelező	49

243.	2016.11.18.	Debreceni Ítéltábla	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	10
244.	2016.11.18.	Fővárosi Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
245.	2016.11.18.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	31
246.	2016.11.21.	Fővárosi Ítéltábla	Fogyatékkal élők jogai a bíróságon	kötelező	25
247.	2016.11.22.	Győri Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	19
248.	2016.11.24.	Debreceni Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
249.	2016.11.25.	Szombathelyi Törvényszék	Külföldi vonatkozású büntetőügyek intézése	ajánlott	25
250.	2016.11.25.	Nyíregyházi Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	43
251.	2016.11.25.	Kecskeméti Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	70
252.	2016.11.25.	Székesfehérvári Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	42
253.	2016.11.25.	Debreceni Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
254.	2016.11.25.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	31
255.	2016.11.28.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	31
256.	2016.11.30.	Győri Ítéltábla	Jogtár központi regionális képzés	ajánlott	20
257.	2016.12.01.	Budapest Környéki Törvényszék	„Tudni illik” – kompetenciafejlesztő képzés	kötelező	31
258.	2016.12.09.	Szekszárdi Törvényszék	Gazdasági háttértudományok	kötelező	27
Összesen					7293

VII. 1. számú melléklet

Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete

XIV. 1. számú melléklet
Az Országos Bírósági Hivatal 2016. évi iratforgalma és annak megoszlása

Hivatali egység neve	Iktatás összesen	Főszám	Alsószám
Elnöki Kabinet	1151	82	1069
Bírósági Főosztály	14681	1595	13086
Igazgatási Osztály	2194	224	1970
ebből panasz:	1917	401	1516
Jogszabály-véleményezési Osztály	3914	259	3655
Jogi Képviselői Osztály	3209	414	2795
Statisztikai Elemző Osztály	3447	297	3150
Elektronikus Eljárások Főosztálya	9458	2353	7105
Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály	3430	192	3238
Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály	6028	2161	3867
Ellenőrzési Főosztály	469	28	441
Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály	10569	1306	9263
Bírósági Osztály	7941	1030	6911
Hivatali Osztály	2628	276	2352
Szervezetfejlesztési és Koordinációs Főosztály	4152	228	3924
Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya	2590	275	2315
Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya	1861	210	1651
Kommunikációs Osztály	729	65	664
Műszaki Főosztály	1117	84	1033
Gazdálkodási Főosztály	4485	258	4227
Informatikai Főosztály	3566	283	3283
Projektiroda	409	24	385
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya	2313	243	2070
Magyar Igazságügyi Akadémia	5304	286	5018
Titkárság	254	23	231
Tudományszervezési és Dokumentációs Osztály	847	65	782
Képzési Osztály	4203	198	4005
Összesen	60264	7045	53219
2014. és 2015. évi áthúzódó iktatás összesen	25043	-	25043
Összesen	85307	7045	78262

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírószági Hivatal
1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

Felelős kiadó: dr. Handó Tünde, az Országos Bírószági Hivatal elnöke

Felelős szerkesztő: dr. Kárpáti-Somogyi Laura

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2016.